

Πράξεις Ἀποστόλων

Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποίησάμην περὶ πάντων, ὦ¹ Θεόφιλε,² ὧν **1**
 ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν, ἄχρι³ ἧς ἡμέρας, **2**
 ἐντειλάμενος⁴ τοῖς ἀποστόλοις διὰ πνεύματος ἁγίου οὓς ἐξελέξατο,⁵
 ἀνελήφθη·⁶ οἷς καὶ παρέστησεν⁷ ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν⁸ αὐτὸν **3**
 ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις,⁹ δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα¹⁰ ὀπτανόμενος¹¹
 αὐτοῖς, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. Καὶ **4**
 συναλιζόμενος¹² παρήγγειλεν¹³ αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ
 χωρίζεσθαι,¹⁴ ἀλλὰ περιμένειν¹⁵ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός, Ἦν
 ἠκούσατέ μου· ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ **5**
 βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας.

Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες¹⁶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, Κύριε, εἰ ἐν τῷ **6**
 χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις¹⁷ τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ; Εἶπεν δὲ **7**
 πρὸς αὐτούς, Οὐχ ὑμῶν ἐστιν γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ
 ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ. Ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν, ἐπελθόντος¹⁸ τοῦ **8**
 ἁγίου πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς· καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες¹⁹ ἐν τε
 Ἱερουσαλὴμ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ²⁰ καὶ Σαμαρείᾳ,²¹ καὶ ἕως
 ἐσχάτου τῆς γῆς. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, βλεπόντων αὐτῶν ἐπήρθη,²² καὶ **9**

¹ ὦ, Oh! omega. ² Θεόφιλος, ου, ό, Theophilus. ³ ἄχρι, as far as, up to (gen). ⁴ ἐντέλλομαι, command, give orders. ⁵ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁶ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ⁷ παρίστημι, be present, stand by. ⁸ πάσχω, suffer, am acted upon. ⁹ τεκμήριον, ου, τό, proof, sign. ¹⁰ τεσσαράκοντα, forty, 40. ¹¹ ὀπτάνομαι, appear, am seen. ¹² συναλίζομαι, assemble, gather together. ¹³ παραγγέλλω, order, command. ¹⁴ χωρίζω, separate, depart. ¹⁵ περιμένω, wait for. ¹⁶ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁷ ἀποκαθίστημι, restore, give back. ¹⁸ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ¹⁹ μάρτυς, υρος, ό, witness. ²⁰ Ἰουδαία, ας, ή, Judea. ²¹ Σαμάρεια, ας, ή, Samaria. ²² ἐπαίρω, lift up, raise.

νεφέλῃ¹ ὑπέλαβεν² αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Καὶ ὥς¹⁰
 ἀτενίζοντες³ ἦσαν εἰς τὸν οὐρανόν, πορευομένου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ
 ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν⁴ αὐτοῖς ἐν ἐσθήτι⁵ λευκῇ,⁶ οἱ καὶ εἶπον,¹¹
 Ἄνδρες Γαλιλαῖοι,⁷ τί ἐστήκατε ἐμβλέποντες⁸ εἰς τὸν οὐρανόν;
 Οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὁ ἀναληφθεὶς⁹ ἀφ' ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν, οὕτως
 ἐλεύσεται ὃν τρόπον¹⁰ ἐθεάσασθε¹¹ αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν
 οὐρανόν.

Τότε ὑπέστρεψαν¹² εἰς Ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμένου¹²
 Ἑλαιῶνος,¹³ ὃ ἐστὶν ἐγγὺς¹⁴ Ἱερουσαλὴμ, σαββάτου ἔχον ὁδόν. Καὶ¹³
 ὅτε εἰσῆλθον, ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῶν¹⁵ οὗ¹⁶ ἦσαν καταμένοντες,¹⁷ ὃ
 τε Πέτρος καὶ Ἰάκωβος¹⁸ καὶ Ἰωάννης καὶ Ἀνδρέας,¹⁹ Φίλιππος²⁰ καὶ
 Θωμᾶς,²¹ Βαρθολομαῖος²² καὶ Ματθαῖος,²³ Ἰάκωβος¹⁸ Ἀλφαίου²⁴ καὶ
 Σίμων ὁ Ζηλωτής,²⁵ καὶ Ἰούδας²⁶ Ἰακώβου.¹⁸ Οὗτοι πάντες ἦσαν¹⁴
 προσκαρτεροῦντες²⁷ ὁμοθυμαδὸν²⁸ τῇ προσευχῇ²⁹ καὶ τῇ δεήσει,³⁰ σὺν
 γυναιξὶν καὶ Μαρίᾳ τῇ μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ, καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς
 αὐτοῦ.

¹νεφέλη, ης, ἡ, cloud. ²ὑπολαμβάνω, take up, receive. ³ἀτενίζω, gaze, stare. ⁴παρίστημι, be present, stand by. ⁵ἐσθῆς, ἡτος, ἡ, clothing. ⁶λευκός, white, bright. ⁷Γαλιλαῖος, Galilean. ⁸ἐμβλέπω, look at, look into. ⁹ἀναλαμβάνω, take up, raise. ¹⁰τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ¹¹θεάομαι, look at, behold. ¹²ὑποστρέφω, return, turn back. ¹³ἐλαιών, ὠνος, ὁ, olive grove, olive orchard. ¹⁴ἐγγύς, near. ¹⁵ὑπερῶν, ου, τό, upper story, room upstairs. ¹⁶οὔ, where, when. ¹⁷καταμένω, stay, live. ¹⁸Ἰάκωβος, James, Jacob. ¹⁹Ἀνδρέας, ου, ὁ, Andrew. ²⁰Φίλιππος, ου, ὁ, Philip. ²¹Θωμᾶς, ᾱ, ὁ, Thomas. ²²Βαρθολομαῖος, ου, ὁ, Bartholomew. ²³Ματθαῖος, ου, ὁ, Matthew. ²⁴Ἀλφαῖος, ου, ὁ, Alphaeus. ²⁵ζηλωτής, ου, ὁ, Zealot, zealot. ²⁶Ιούδας, α, ὁ, Judas, Judah. ²⁷προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ²⁸ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ²⁹προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ³⁰δέησις, εως, ἡ, entreaty, prayer.

Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς Πέτρος ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν 15
 εἶπεν – ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν¹ εἴκοσι² – 16
 Ἄνδρες ἀδελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην, ἣν προεἶπεν³
 τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ στόματος Δαυὶδ περὶ Ἰούδα,⁴ τοῦ γενομένου
 ὁδηγοῦ⁵ τοῖς συλλαβοῦσιν⁶ τὸν Ἰησοῦν. Ὅτι κατηριθμημένος⁷ ἦν 17
 σὺν ἡμῖν, καὶ ἔλαχεν⁸ τὸν κλῆρον⁹ τῆς διακονίας¹⁰ ταύτης – Οὗτος 18
 μὲν οὖν ἐκτήσατο¹¹ χωρίον¹² ἐκ μισθοῦ¹³ τῆς ἀδικίας,¹⁴ καὶ πρηνὴς¹⁵
 γενόμενος ἐλάκησεν¹⁶ μέσος, καὶ ἐξεχύθη¹⁷ πάντα τὰ σπλάγχνα¹⁸
 αὐτοῦ. Καὶ γνωστὸν¹⁹ ἐγένετο πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν²⁰ Ἱερουσαλήμ, 19
 ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον¹² ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ²¹ αὐτῶν
 Ἀκελδαμά, τοῦτ' ἔστιν, χωρίον¹² αἵματος – Γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ 20
 Ψαλμῶν,²³ Γενηθήτω ἡ ἔπαυλις²⁴ αὐτοῦ ἔρημος,²⁵ καὶ μὴ ἔστω ὁ
 κατοικῶν²⁰ ἐν αὐτῇ: καί, Τὴν ἐπισκοπὴν²⁶ αὐτοῦ λάβοι ἕτερος. Δεῖ 21
 οὖν τῶν συνελθόντων²⁷ ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ ἐν ᾧ εἰσῆλθεν
 καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ κύριος Ἰησοῦς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ 22
 βαπτίσματος²⁸ Ἰωάννου, ἕως τῆς ἡμέρας ἣς ἀνελήφθη²⁹ ἀφ' ἡμῶν,
 μάρτυρα³⁰ τῆς ἀναστάσεως³¹ αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἓνα τούτων. 23
 Καὶ ἔστησαν δύο, Ἰωσήφ τὸν καλούμενον Βαρσαβᾶν,³² ὃς ἐπεκλήθη
 Ἰούστος,³⁴ καὶ Ματθίαν.³⁵ Καὶ προσευξάμενοι εἶπον, Σὺ κύριε 24

¹ ἑκατὸν, hundred, 100. ² εἴκοσι, twenty, 20. ³ προλέγω, say beforehand, forewarn. ⁴ Ἰούδας, α, ὁ, Judas, Judah. ⁵ ὁδηγός, οὔ, ὁ, leader, guide. ⁶ συλλαμβάνω, take, conceive. ⁷ καταριθμέω, count, number among. ⁸ λαγχάνω, chose by lot, receive. ⁹ κλῆρος, ου, ὁ, lot, portion. ¹⁰ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ¹¹ κτάομαι, acquire, win. ¹² χωρίον, ου, τό, place, field. ¹³ μισθός, οὔ, ὁ, wages, reward. ¹⁴ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ¹⁵ πρηνής, forward, prostrate. ¹⁶ λάσκω, burst asunder with a loud noise. ¹⁷ ἐκχέω, pour out, shed. ¹⁸ σπλάγχνα, ων, τά, bowels, compassion. ¹⁹ γνωστός, known, acquaintance. ²⁰ κατοικέω, inhabit, dwell. ²¹ διάλεκτος, ου, ἡ, speech, language. ²² βίβλος, ου, ἡ, book, scroll. ²³ ψαλμός, οὔ, ὁ, song of praise, psalm. ²⁴ ἔπαυλις, εως, ἡ, homestead, residence. ²⁵ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ²⁶ ἐπισκοπή, ἡς, ἡ, visitation, overseeing. ²⁷ συνέρχομαι, come together, come or go with. ²⁸ βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ²⁹ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ³⁰ μάρτυς, υρος, ὁ, witness. ³¹ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ³² Βαρσαββᾶς, ᾱ, ὁ, Barsabbas. ³³ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ³⁴ Ἰούστος, ου, ὁ, Justus. ³⁵ Ματθίας, α, ὁ, Matthias.

καρδιογνώστα¹ πάντων, ἀνάδειξον² ὃν ἐξελέξω,³ ἐκ τούτων τῶν δύο
 ἓνα λαβεῖν τὸν κληρὸν⁴ τῆς διακονίας⁵ ταύτης καὶ ἀποστολῆς,⁶ ἐξ ἧς 25
 παρέβη⁷ Ἰούδας,⁸ πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον. Καὶ ἔδωκαν 26
 κλήρους⁴ αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν ὁ κληρὸς⁴ ἐπὶ Ματθίαν,⁹ καὶ
 συγκατεψηφίσθη¹⁰ μετὰ τῶν ἑνδεκα¹¹ ἀποστόλων.

Καὶ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι¹² τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς,¹³ ἦσαν 2
 ἅπαντες¹⁴ ὁμοθυμαδὸν¹⁵ ἐπὶ τὸ αὐτό. Καὶ ἐγένετο ἄφνω¹⁶ ἐκ τοῦ 2
 οὐρανοῦ ἦχος¹⁷ ὥσπερ¹⁸ φερομένης πνοῆς¹⁹ βιαίας,²⁰ καὶ ἐπλήρωσεν
 ὅλον τὸν οἶκον οὗ²¹ ἦσαν καθήμενοι. Καὶ ὠφθησαν αὐτοῖς 3
 διαμεριζόμεναι²² γλῶσσαι ὥσει²³ πυρός, ἐκάθισέν²⁴ τε ἐφ' ἓνα ἕκαστον
 αὐτῶν. Καὶ ἐπλήσθησαν²⁵ ἅπαντες¹⁴ πνεύματος ἁγίου, καὶ ἤρξαντο 4
 λαλεῖν ἑτέραις γλώσσαις, καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς
 ἀποφθέγγεσθαι.²⁶

Ἦσαν δὲ ἐν Ἱερουσαλὴμ κατοικοῦντες²⁷ Ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς,²⁸ 5
 ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. Γενομένης δὲ τῆς φωνῆς 6
 ταύτης, συνῆλθεν²⁹ τὸ πλῆθος³⁰ καὶ συνεχύθη,³¹ ὅτι ἤκουον εἰς
 ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ³² λαλούντων αὐτῶν. Ἐξίσταντο³³ δὲ πάντες 7
 καὶ ἐθαύμαζον,³⁴ λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί

¹ καρδιογνώστης, ου, ὁ, knower of hearts. ² ἀναδείκνυμι, show clearly, reveal. ³ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁴ κληρὸς, ου, ὁ, lot, portion. ⁵ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ⁶ ἀποστολή, ἡς, ἡ, apostleship, commission. ⁷ παραβαίνω, go aside, transgress. ⁸ Ἰούδας, α, ὁ, Judas, Judah. ⁹ Ματθίας, α, ὁ, Matthias. ¹⁰ συγκαταψηφίζω, am voted or classed with. ¹¹ ἑνδεκα, eleven, 11. ¹² συμπληρῶ, fulfill, be swamped. ¹³ πεντηκοστή, ἡς, ἡ, Pentecost. ¹⁴ ἅπας, each, every. ¹⁵ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ¹⁶ ἄφνω, suddenly. ¹⁷ ἦχος, ους, ὁ, noise, sound. ¹⁸ ὥσπερ, just as, even as. ¹⁹ πνοή, ἡς, ἡ, wind, breath. ²⁰ βίαιος, violent, forcible. ²¹ οὗ, where, when. ²² διαμερίζω, divide, distribute. ²³ ὥσει, like, about. ²⁴ καθίζω, seat, sit. ²⁵ πλήθω, fill. ²⁶ ἀποφθέγγομαι, declare, utter. ²⁷ κατοικέω, inhabit, dwell. ²⁸ εὐλαβής, devout, God-fearing. ²⁹ συνέρχομαι, come together, come or go with. ³⁰ πλῆθος, ους, τό, multitude. ³¹ συγχέω, confuse, confound. ³² διάλεκτος, ου, ἡ, speech, language. ³³ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ³⁴ θαυμάζω, am amazed, marvel at.

εἰσιν οἱ λαλοῦντες Γαλιλαῖοι;¹ Καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος τῇ 8
 ἰδίᾳ διαλέκτῳ² ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν; Πάρθοι³ καὶ Μῆδοι⁴ καὶ 9
 Ἑλαμίται,⁵ καὶ οἱ κατοικοῦντες⁶ τὴν Μεσοποταμίαν,⁷ Ἰουδαίαν⁸ τε
 καὶ Καππαδοκίαν,⁹ Πόντον¹⁰ καὶ τὴν Ἀσίαν,¹¹ Φρυγίαν¹² τε καὶ 10
 Παμφυλίαν,¹³ Αἴγυπτον¹⁴ καὶ τὰ μέρη¹⁵ τῆς Λιβύης¹⁶ τῆς κατὰ
 Κυρήνην,¹⁷ καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες¹⁸ Ῥωμαῖοι,¹⁹ Ἰουδαῖοι τε καὶ
 προσήλυτοι,²⁰ Κρήτες²¹ καὶ Ἀραβες,²² ἀκούομεν λαλούντων αὐτῶν 11
 ταῖς ἡμετέραις²³ γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα²⁴ τοῦ θεοῦ. Ἐξίσταντο²⁵ δὲ 12
 πάντες καὶ διηπόρουν,²⁶ ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες, Τί ἂν θέλοι
 τοῦτο εἶναι; Ἅλλοι δὲ χλευάζοντες²⁷ ἔλεγον ὅτι Γλεύκος²⁸ 13
 μεμεστωμένοι²⁹ εἰσίν.

Σταθεὶς δὲ Πέτρος σὺν τοῖς ἑνδεκά,³⁰ ἐπῆρεν³¹ τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ 14
 ἀπεφθέγγετο³² αὐτοῖς, Ἄνδρες Ἰουδαῖοι, καὶ οἱ κατοικοῦντες⁶
 Ἱερουσαλὴμ ἅπαντες,³³ τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν³⁴ ἔστω, καὶ ἐνωτίσασθε³⁵
 τὰ ῥήματά μου. Οὐ γάρ, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε,³⁶ οὗτοι μεθύουσιν: 15
 ἔστιν γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας: ἀλλὰ τοῦτό ἐστιν τὸ εἰρημένον διὰ 16
 τοῦ προφήτου Ἰωήλ, Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ 17
 θεός, ἐκχεῶ³⁸ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα: καὶ

¹ Γαλιλαῖος, Galilean. ² διάλεκτος, ου, ἡ, speech, language. ³ Πάρθος, ἡ, Parthian. ⁴ Μῆδος, ου, ὁ, Mede. ⁵ Ελαμίτης, ου, ὁ, Elamites, Elamite. ⁶ κατοικέω, inhabit, dwell. ⁷ Μεσοποταμία, ας, ἡ, Mesopotamia. ⁸ Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ⁹ Καππαδοκία, ας, ἡ, Cappadocia. ¹⁰ πόντος, ου, ὁ, sea, Pontus. ¹¹ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹² Φρυγία, ας, ἡ, Phrygia. ¹³ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ¹⁴ Αἴγυπτος, ου, ἡ, Egypt. ¹⁵ μέρος, ους, τό, part, portion. ¹⁶ Λιβύη, ης, ἡ, Libya, Africa. ¹⁷ Κυρήνη, ης, ἡ, Cyrene. ¹⁸ ἐπιδημέω, visit, live in a place. ¹⁹ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ²⁰ προσήλυτος, ου, ὁ, proselyte, convert. ²¹ Κρής, ητός, ὁ, Cretan. ²² Ἀραβ, βοs, ὁ, Arab, Arabian. ²³ ἡμέτερος, ου, ὁ, our, our own. ²⁴ μεγαλεῖος, greatness, magnificence. ²⁵ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ²⁶ διαπορέω, be greatly perplexed or at a loss. ²⁷ χλευάζω, mock, scoff. ²⁸ γλεύκος, ους, τό, sweet new wine, sweet wine. ²⁹ μεστός, fill. ³⁰ ἑνδεκά, eleven, 11. ³¹ ἐπαίρω, lift up, raise. ³² ἀποφθέγγομαι, declare, utter. ³³ ἅπας, each, every. ³⁴ γνωστός, known, acquaintance. ³⁵ ἐνωτίζομαι, give ear, hearken. ³⁶ ὑπολαμβάνω, take up, receive. ³⁷ μεθύω, be drunken, am drunk. ³⁸ ἐκχέω, pour out, shed.

προφητεύουσιν¹ οἱ υἱοὶ ὑμῶν καὶ αἱ θυγατέρες² ὑμῶν, καὶ οἱ
 νεανίσκοι³ ὑμῶν ὁράσεις⁴ ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια⁵
 ἐνυπνιασθήσονται·⁶ καί γε⁷ ἐπὶ τοὺς δούλους μου καὶ ἐπὶ τὰς δούλας 18
 μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἐκχεῶ⁹ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ
 προφητεύουσιν.¹ Καὶ δώσω τέρατα¹⁰ ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω,¹¹ καὶ 19
 σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω,¹² αἷμα καὶ πῦρ καὶ ἀτμίδα¹³ καπνοῦ·¹⁴ ὁ 20
 ἥλιος¹⁵ μεταστραφήσεται¹⁶ εἰς σκότος,¹⁷ καὶ ἡ σελήνη¹⁸ εἰς αἷμα, πρὶν
 ἢ ἔλθῃ τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ·²⁰ καὶ ἔσται, 21
 πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται²¹ τὸ ὄνομα κυρίου σωθήσεται. Ἄνδρες 22
 Ἰσραηλῖται,²² ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους· Ἰησοῦν τὸν
 Ναζωραῖον,²³ ἄνδρα ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀποδεδειγμένον²⁴ εἰς ὑμᾶς
 δυνάμεσιν καὶ τέρασιν¹⁰ καὶ σημείοις, οἷς ἐποίησεν δι' αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν
 μέσῳ ὑμῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ οἶδατε, τοῦτον τῇ ὠρισμένῃ²⁵ βουλῇ²⁶ 23
 καὶ προγνώσει²⁷ τοῦ θεοῦ ἔκδοτον²⁸ λαβόντες, διὰ χειρῶν ἀνόμων²⁹
 προσπήξαντες³⁰ ἀνείλετε·³¹ ὃν ὁ θεὸς ἀνέστησεν, λύσας³² τὰς ὠδῖνας³³ 24
 τοῦ θανάτου, καθότι³⁴ οὐκ ἦν δυνατόν³⁵ κρατεῖσθαι³⁶ αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ.
 Δαυὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν, Προωρώμην³⁷ τὸν κύριον ἐνώπιόν μου 25
 διὰ παντός· ὅτι ἐκ δεξιῶν μου ἐστίν, ἵνα μὴ σαλευθῶ·³⁸ διὰ τοῦτο 26
 εὐφράνθη³⁹ ἡ καρδία μου, καὶ ἡγαλλιάσατο⁴⁰ ἡ γλῶσσά μου· ἔτι δὲ

¹ προφητεύω, prophesy, foretell. ² θυγάτηρ, τὸς, ἡ, daughter. ³ νεανίσκος, οὐ, ὁ, youth, young man. ⁴ ὄρασις, εὖς, ἡ, vision, appearance. ⁵ ἐνύπνιον, οὐ, τό, dream, vision. ⁶ ἐνυπνιάζομαι, dream. ⁷ γέ, indeed, at least. ⁸ δούλη, ἡς, ἡ, female slave, bondwoman. ⁹ ἐκχεῶ, pour out, shed. ¹⁰ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹¹ ἄνω, up, above. ¹² κάτω, down, below. ¹³ ἀτμίς, ἴδος, ἡ, vapor, breath. ¹⁴ καπνός, οὐ, ὁ, smoke. ¹⁵ ἥλιος, οὐ, ὁ, sun, sunlight. ¹⁶ μεταστρέφω, change, turn (about). ¹⁷ σκότος, οὐς, τό, darkness. ¹⁸ σελήνη, ἡς, ἡ, moon. ¹⁹ πρὶν, before, formerly. ²⁰ ἐπιφανής, splendid, glorious. ²¹ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ²² Ἰσραηλίτης, οὐ, ὁ, Israelite. ²³ Ναζωραῖος, οὐ, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ²⁴ ἀποδείκνυμι, exhibit, display. ²⁵ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ²⁶ βουλῇ, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ²⁷ πρόγνωσις, εὖς, ἡ, foreknowledge, predetermination. ²⁸ ἐκδοτος, given up, delivered up. ²⁹ ἄνομος, lawless, without law. ³⁰ προσπήγνυμι, fasten to (a cross), fasten to. ³¹ ἀναιρέω, take up, kill. ³² λύω, untie, loose. ³³ ὠδὴν, ἴνος, ἡ, birth pang, agony. ³⁴ καθότι, according as, because. ³⁵ δυνατός, powerful, possible. ³⁶ κρατέω, grasp, lay hold of. ³⁷ προοράω, see before, foresee. ³⁸ σαλεύω, shake, excite. ³⁹ εὐφραίνω, rejoice, cheer. ⁴⁰ ἡγαλλιάω, rejoice, am full of joy.

καὶ ἡ σὰρξ μου κατασκηνώσει¹ ἐπ' ἐλπίδι: ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις² 27
 τὴν ψυχὴν μου εἰς Ἄδου,³ οὐδὲ δώσεις τὸν ὁσίον⁴ σου ἰδεῖν διαφθοράν.
 Ἐγνώρισάς⁶ μοι ὁδοὺς ζωῆς: πληρώσεις με εὐφροσύνης⁷ μετὰ τοῦ 28
 προσώπου σου. Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐξὸν⁸ εἰπεῖν μετὰ παρρησίας⁹ πρὸς 29
 ὑμᾶς περὶ τοῦ πατριάρχου¹⁰ Δαυίδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτησεν¹¹ καὶ ἐτάφη,¹²
 καὶ τὸ μνήμα¹³ αὐτοῦ ἐστὶν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. 30
 Προφήτης οὖν ὑπάρχων, καὶ εἰδὼς ὅτι ὄρκῳ¹⁴ ὤμοσεν¹⁵ αὐτῷ ὁ θεός,
 ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος¹⁶ αὐτοῦ τὸ κατὰ σάρκα ἀναστήσειν τὸν
 χριστόν, καθίσαι¹⁷ ἐπὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ, προῖδὼν¹⁸ ἐλάλησεν περὶ 31
 τῆς ἀναστάσεως¹⁹ τοῦ χριστοῦ, ὅτι οὐ κατελείφθη²⁰ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ εἰς
 Ἄδου,³ οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδεν διαφθοράν.⁵ Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν 32
 ἀνέστησεν ὁ θεός, οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες.²¹ Τῇ δεξιᾷ οὖν 33
 τοῦ θεοῦ ὑψωθείς,²² τὴν τε ἐπαγγελίαν τοῦ ἁγίου πνεύματος λαβὼν
 παρὰ τοῦ πατρός, ἐξέχεεν²³ τοῦτο ὃ νῦν ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε. 34
 Οὐ γὰρ Δαυὶδ ἀνέβη εἰς τοὺς οὐρανοὺς, λέγει δὲ αὐτός, Εἶπεν ὁ
 κύριος τῷ κυρίῳ μου, Κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἃν θῶ τοὺς ἐχθρούς²⁴ 35
 σου ὑποπόδιον²⁵ τῶν ποδῶν σου. Ἀσφαλῶς²⁶ οὖν γινωσκέτω πᾶς 36
 οἶκος Ἰσραὴλ, ὅτι καὶ κύριον καὶ χριστόν αὐτὸν ὁ θεὸς ἐποίησεν,
 τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε.²⁷

¹ κατασκηνώω, cause to dwell, settle. ² ἐγκαταλείπω, leave behind, forsake. ³ Ἄδης, ου, ὁ, Hades. ⁴ ὁσῖος, righteous, pious. ⁵ διαφθορά, ἀς, ἡ, decay, corruption. ⁶ γνωρίζω, make known, declare. ⁷ εὐφροσύνη, ης, ἡ, gladness, joy. ⁸ ἐξεστίν, it is lawful, it is permitted. ⁹ παρρησία, ας, ἡ, boldness, confidence. ¹⁰ πατριάρχης, ου, ὁ, patriarch. ¹¹ τελευτάω, die, end. ¹² θάπτω, bury. ¹³ μνήμα, τος, τό, grave, tomb. ¹⁴ ὄρκος, ου, ὁ, oath. ¹⁵ ὀμνύω, swear, take an oath. ¹⁶ ὀσφύς, ὅς, ἡ, waist, hip. ¹⁷ καθίζω, seat, sit. ¹⁸ προοράω, see before, foresee. ¹⁹ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ²⁰ καταλείπω, leave, leave behind. ²¹ μάρτυς, υρος, ὁ, witness. ²² ὑψόω, lift up, exalt. ²³ ἐκχέω, pour out, shed. ²⁴ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ²⁵ ὑποπόδιον, ου, τό, footstool. ²⁶ ἀσφαλῶς, safely, securely. ²⁷ σταυρώω, crucify.

Ἀκούσαντες δὲ κατενύγησαν¹ τῇ καρδίᾳ, εἰπόν τε πρὸς τὸν Πέτρον καὶ 37
 τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους, Τί ποιήσομεν, ἄνδρες ἀδελφοί; Πέτρος δὲ 38
 ἔφη πρὸς αὐτούς, Μετανοήσατε,² καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν
 ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ εἰς ἄφεσιν³ ἁμαρτιῶν, καὶ λήψεσθε
 τὴν δωρεὰν⁴ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία, καὶ 39
 τοῖς τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσιν τοῖς εἰς μακράν,⁵ ὅσους ἂν
 προσκαλέσται⁶ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν. Ἐτέροις τε λόγοις πλείοσιν 40
 διεμαρτύρετο⁷ καὶ παρεκάλει λέγων, Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς⁸ τῆς
 σκολιᾶς⁹ ταύτης. Οἱ μὲν οὖν ἀσμένως¹⁰ ἀποδεξάμενοι¹¹ τὸν λόγον 41
 αὐτοῦ ἐβαπτίσθησαν: καὶ προσετέθησαν¹² τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ
 ὡσεὶ¹³ τρισχίλιοι.¹⁴ Ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες¹⁵ τῇ διδαχῇ¹⁶ τῶν 42
 ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ,¹⁷ καὶ τῇ κλάσει¹⁸ τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς
 προσευχαῖς.¹⁹

Ἐγένετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος,²⁰ πολλὰ τε τέρατα²¹ καὶ σημεῖα διὰ τῶν 43
 ἀποστόλων ἐγίνετο. Πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ 44
 εἶχον ἅπαντα²² κοινά,²³ καὶ τὰ κτήματα²⁴ καὶ τὰς ὑπάρξεις²⁵ 45
 ἐπίπρασκον,²⁶ καὶ διεμέριζον²⁷ αὐτὰ πᾶσιν, καθότι²⁸ ἂν τις χρεῖαν²⁹
 εἶχεν. Καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες¹⁵ ὁμοθυμαδὸν³⁰ ἐν τῷ ἱερῷ, 46

¹ κατανύσσομαι, be pierced, stabbed. ² μετανοέω, repent, change my mind. ³ ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness. ⁴ δωρεά, ἄς, ἡ, gift, free gift. ⁵ μακρός, long, far distant. ⁶ προσκαλέω, summon. ⁷ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ⁸ γενεά, ἄς, ἡ, generation. ⁹ σκολιός, crooked, unscrupulous. ¹⁰ ἀσμένως, gladly, joyfully. ¹¹ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ¹² προστίθημι, add, add to. ¹³ ὡσεὶ, like, about. ¹⁴ τρισχίλιοι, three thousand, 3000. ¹⁵ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ¹⁶ διδαχή, ἡς, ἡ, teaching, instruction. ¹⁷ κοινωνία, ἄς, ἡ, fellowship, contribution. ¹⁸ κλάσις, εως, ἡ, breaking, fracturing. ¹⁹ προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ²⁰ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ²¹ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ²² ἅπας, each, every. ²³ κοινός, common, unclean. ²⁴ κτήμα, ος, τό, possession, piece of property. ²⁵ ὑπαρξις, εως, ἡ, existence, subsistence. ²⁶ πιπράσκω, sell. ²⁷ διαμερίζω, divide, distribute. ²⁸ καθότι, according as, because. ²⁹ χρεία, ἄς, ἡ, need, necessity. ³⁰ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind.

κλώντες¹ τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβανον² τροφῆς³ ἐν ἀγαλλιάσει
καὶ ἀφελότητι⁵ καρδίας, αἰνοῦντες⁶ τὸν θεόν, καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς 47
ὅλον τὸν λαόν. Ὁ δὲ κύριος προσετίθει⁷ τοὺς σωζομένους καθ'
ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ.

Ἐπὶ τὸ αὐτὸ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερὸν ἐπὶ τὴν 3
ῥαβδὸν τῆς προσευχῆς⁸ τὴν ἐνάτην.⁹ Καὶ τις ἀνὴρ χωλὸς¹⁰ ἐκ κοιλίας¹¹ 2
μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων ἐβαστάζετο:¹² ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέραν πρὸς
τὴν θύραν¹³ τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην Ὠραίαν,¹⁴ τοῦ αἰτεῖν
ἐλεημοσύνην¹⁵ παρὰ τῶν εἰσπορευομένων¹⁶ εἰς τὸ ἱερὸν. Ὅς ἰδὼν 3
Πέτρον καὶ Ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι¹⁷ εἰς τὸ ἱερὸν, ἡρώτα
ἐλεημοσύνην.¹⁵ Ἀτενίσας¹⁸ δὲ Πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ Ἰωάννῃ, 4
εἶπεν, Βλέψον εἰς ἡμᾶς. Ὁ δὲ ἐπέιχεν¹⁹ αὐτοῖς, προσδοκῶν²⁰ τι παρ'
αὐτῶν λαβεῖν. Εἶπεν δὲ Πέτρος, Ἀργύριον²¹ καὶ χρυσίον²² οὐχ 6
ὑπάρχει μοι: ὃ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι. Ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ
χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου,²³ ἔγεραι καὶ περιπάτει. Καὶ πιάσας²⁴ αὐτὸν 7
τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἤγειρεν: παραχρῆμα²⁵ δὲ ἐστερεώθησαν²⁶ αὐτοῦ αἱ
βάσεις²⁷ καὶ τὰ σφυρά.²⁸ Καὶ ἐξαλλόμενος²⁹ ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ 8
εἰσῆλθεν σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν, περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος³⁰ καὶ
αἰνῶν⁶ τὸν θεόν. Καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ 9

¹ κλάω, break. ² μεταλαμβάνω, partake of, share. ³ τροφή, ἥς, ἡ, food, nourishment. ⁴ ἀγαλλίασις, εως, ἡ, delight, great joy. ⁵ ἀφελότης, ἡτος, ἡ, sincerity, simplicity. ⁶ αἰνέω, praise. ⁷ προστίθωμι, add, add to. ⁸ προσευχή, ἥς, ἡ, prayer, place for prayer. ⁹ ἑνῆς, ninth. ¹⁰ χωλός, lame, deprived of a foot. ¹¹ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ¹² βαστάζω, bear, carry. ¹³ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ¹⁴ ὡραῖος, beautiful, fair. ¹⁵ ἐλεημοσύνη, ἡς, ἡ, alms, alms-giving. ¹⁶ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ¹⁷ εἰσεμι, enter, go in. ¹⁸ ἀτενίζω, gaze, stare. ¹⁹ ἐπέχω, hold fast, hold toward. ²⁰ προσδοκάω, wait for, look for. ²¹ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ²² χρυσίον, ου, τό, gold, golden ornament. ²³ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ²⁴ πιάζω, take, lay hold of. ²⁵ παραχρῆμα, immediately, instantly. ²⁶ στερεόω, make firm, strengthen. ²⁷ βάσις, εως, ἡ, foot. ²⁸ σφυρόν, οὔ, τό, ankle bone. ²⁹ ἐξάλλομαι, leap up. ³⁰ ἄλλομαι, leap, spring up.

αἰνοῦντα¹ τὸν θεόν: ἐπεγίνωσκόν² τε αὐτὸν ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν 10
ἐλεημοσύνην³ καθήμενος ἐπὶ τῇ Ὠραίᾳ⁴ πύλῃ⁵ τοῦ ἱεροῦ: καὶ
ἐπλήσθησαν⁶ θάμβους⁷ καὶ ἐκστάσεως⁸ ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι⁹ αὐτῷ.

Κρατοῦντος¹⁰ δὲ τοῦ ἰαθέντος¹¹ χωλοῦ¹² τὸν Πέτρον καὶ Ἰωάννην, 11
συνέδραμεν¹³ πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ στοᾷ¹⁴ τῇ καλουμένῃ
Σολομῶντος,¹⁵ ἑκθαμβοί.¹⁶ Ἰδὼν δὲ Πέτρος ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν 12
λαόν, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται,¹⁷ τί θαυμάζετε¹⁸ ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί
ἀτενίζετε,¹⁹ ὥς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ²⁰ πεποικηκόσιν τοῦ περιπατεῖν
αὐτόν; Ὁ θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ θεὸς τῶν πατέρων 13
ἡμῶν, ἐδόξασεν τὸν παῖδα²¹ αὐτοῦ Ἰησοῦν: ὃν ὑμεῖς μὲν παρεδώκατε,
καὶ ἡρνήσασθε²² αὐτὸν κατὰ πρόσωπον Πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου
ἀπολύειν. Ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἡρνήσασθε,²² καὶ 14
ῆτήσασθε ἄνδρα φονέα²³ χαρισθῆναι²⁴ ὑμῖν, τὸν δὲ ἀρχηγὸν²⁵ τῆς 15
ζωῆς ἀπεκτείνατε: ὃν ὁ θεὸς ἡγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές²⁶
ἐσμεν. Καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, τοῦτον ὃν θεωρεῖτε 16
καὶ οἶδατε ἐστερέωσεν²⁷ τὸ ὄνομα αὐτοῦ: καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ
ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὀλοκληρίαν²⁸ ταύτην ἀπέναντι²⁹ πάντων ὑμῶν. Καὶ 17
νῦν, ἀδελφοί, οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν³⁰ ἐπράξατε,³¹ ὥσπερ³² καὶ οἱ

¹ αἰνέω, praise. ² ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ³ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ⁴ ὡραῖος, beautiful, fair. ⁵ πύλη, ης, ἡ, gate, porch. ⁶ πλήθω, fill. ⁷ θάμβος, ους, τό, amazement, astonishment. ⁸ ἐκστασις, εως, ἡ, bewilderment, ecstasy. ⁹ συμβαίνω, come together, come to pass. ¹⁰ κρατέω, grasp, lay hold of. ¹¹ ἰάομαι, heal. ¹² χωλός, lame, deprived of a foot. ¹³ συντρέχω, run together, go with. ¹⁴ στοά, ᾱς, ἡ, portico, colonnade. ¹⁵ Σολομῶν, ωνος, ὁ, Solomon. ¹⁶ ἑκθαμβος, utterly astonished, full of amazement. ¹⁷ Ἰσραηλῖτης, ου, ὁ, Israelite. ¹⁸ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ¹⁹ ἀτενίζω, gaze, stare. ²⁰ εὐσέβεια, ας, ἡ, godliness, piety. ²¹ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ²² ἀρνέομαι, deny, repudiate. ²³ φονεύς, εως, ὁ, murderer. ²⁴ χαρίζομαι, give freely, forgive. ²⁵ ἀρχηγός, ου, ὁ, founder, leader. ²⁶ μάρτυς, υρος, ὁ, witness. ²⁷ στερέωω, make firm, strengthen. ²⁸ ὀλοκληρία, ας, ἡ, wholeness, completeness. ²⁹ ἀπέναντι, over against, before. ³⁰ ἄγνοια, ας, ἡ, ignorance. ³¹ πράσσω, do, perform. ³² ὥσπερ, just as, even as.

ἄρχοντες¹ ὑμῶν. Ὁ δὲ θεὸς ἃ προκατήγγειλεν² διὰ στόματος πάντων 18
 τῶν προφητῶν αὐτοῦ, παθεῖν³ τὸν χριστόν, ἐπλήρωσεν οὕτως. 19
 Μετανοήσατε⁴ οὖν καὶ ἐπιστρέψατε,⁵ εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι⁶ ὑμῶν τὰς
 ἁμαρτίας, ὅπως ἂν ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως⁷ ἀπὸ προσώπου τοῦ
 κυρίου, καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεχειρισμένον⁸ ὑμῖν χριστὸν Ἰησοῦν: 20
 ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως⁹ πάντων,
 ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ
 προφητῶν ἀπ' αἰῶνος. Μωσῆς μὲν γὰρ πρὸς τοὺς πατέρας εἶπεν ὅτι 22
 Προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν
 ὑμῶν ὡς ἐμέ: αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς
 ὑμᾶς. Ἔσται δέ, πᾶσα ψυχὴ, ἥτις ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφήτου 23
 ἐκείνου, ἐξολοθρευθήσεται¹⁰ ἐκ τοῦ λαοῦ. Καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται 24
 ἀπὸ Σαμουὴλ καὶ τῶν καθεξῆς,¹¹ ὅσοι ἐλάλησαν, καὶ κατήγγειλαν¹²
 τὰς ἡμέρας ταύτας. Ὑμεῖς ἐστε υἱοὶ τῶν προφητῶν, καὶ τῆς 25
 διαθήκης¹³ ἧς διέθετο¹⁴ ὁ θεὸς πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγων πρὸς
 Ἀβραάμ, Καὶ ἐν τῷ σπέρματί¹⁵ σου ἐνευλογηθήσονται¹⁶ πᾶσαι αἱ
 πατριαὶ¹⁷ τῆς γῆς. Ὑμῖν πρῶτον ὁ θεός, ἀναστήσας τὸν παῖδα¹⁸ 26
 αὐτοῦ Ἰησοῦν, ἀπέστειλεν αὐτὸν εὐλογοῦντα¹⁹ ὑμᾶς, ἐν τῷ
 ἀποστρέφειν²⁰ ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν²¹ ὑμῶν.

¹ ἄρχων, onτος, ὁ, ruler, prince. ² προκαταγγέλλω, foretell, announce beforehand. ³ πάσχω, suffer, am acted upon. ⁴ μετανοέω, repent, change my mind. ⁵ ἐπιστρέφω, turn to, return. ⁶ ἐξαλείφω, wipe out, erase. ⁷ ἀνάψυξις, εως, ἡ, recovery of breath, refreshing. ⁸ προχειρίζομαι, determine, appoint. ⁹ ἀποκατάστασις, εως, ἡ, restoration, restitution. ¹⁰ ἐξολοθρεύω, destroy utterly, annihilate. ¹¹ καθεξῆς, successively, in order. ¹² καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹³ διαθήκη, ης, ἡ, covenant, will. ¹⁴ διατίθεμαι, appoint, make. ¹⁵ σπέρμα, τος, τό, seed, offspring. ¹⁶ ἐνευλογέω, bless. ¹⁷ πατριά, ας, ἡ, lineage, family. ¹⁸ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ¹⁹ εὐλογέω, bless. ²⁰ ἀποστρέφω, turn away, turn back. ²¹ πονηρία, ας, ἡ, iniquity, wickedness.

Λαλούντων δὲ αὐτῶν πρὸς τὸν λαόν, ἐπέστησαν¹ αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς² καὶ ὁ **4**
στρατηγὸς³ τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ Σαδδουκαῖοι,⁴ διαπονούμενοι⁵ διὰ τὸ **2**
διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαόν, καὶ καταγγέλλειν⁶ ἐν τῷ Ἰησοῦ τὴν
ἀνάστασιν⁷ τῶν νεκρῶν. Καὶ ἐπέβαλον⁸ αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ ἔθεντο **3**
εἰς τήρησιν⁹ εἰς τὴν αὔριον¹⁰: ἦν γὰρ ἑσπέρα¹¹ ἤδη. Πολλοὶ δὲ τῶν **4**
ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευσαν: καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς¹² τῶν
ἀνδρῶν ὥσει¹³ χιλιάδες¹⁴ πέντε.¹⁵

Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον¹⁰ συναχθῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας¹⁶ καὶ **5**
πρεσβυτέρους καὶ γραμματεῖς εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ Ἄνναν¹⁷ τὸν **6**
ἀρχιερέα, καὶ Καϊάφαν,¹⁸ καὶ Ἰωάννην, καὶ Ἀλέξανδρον,¹⁹ καὶ ὅσοι
ἦσαν ἐκ γένους²⁰ ἀρχιερατικοῦ.²¹ Καὶ στήσαντες αὐτοὺς ἐν μέσῳ **7**
ἐπυνθάνοντο,²² Ἐν ποίᾳ²³ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ²³ ὀνόματι ἐποιήσατε
τοῦτο ὑμεῖς; Τότε Πέτρος πλησθεὶς²⁴ πνεύματος ἁγίου εἶπεν πρὸς **8**
αὐτούς, Ἄρχοντες¹⁶ τοῦ λαοῦ καὶ πρεσβύτεροι τοῦ Ἰσραήλ, εἰ ἡμεῖς **9**
σήμερον²⁵ ἀνακρινόμεθα²⁶ ἐπὶ εὐεργεσίᾳ²⁷ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς,²⁸ ἐν
τίνι οὗτος σέσωσται: γνωστὸν²⁹ ἔστω πᾶσιν ὑμῖν καὶ παντὶ τῷ λαῷ **10**
Ἰσραήλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου,³⁰ ὃν ὑμεῖς
ἐσταυρώσατε,³¹ ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος

¹ ἐφίστημι, stand over, come upon. ² ἱερεῖς, ἑως, ὁ, priest. ³ στρατηγός, οὐ, ὁ, commander, general. ⁴ Σαδδουκαῖος, ου, ὁ, Sadducee. ⁵ διαπονέομαι, be annoyed, disturbed. ⁶ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁷ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ⁸ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ⁹ τήρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping. ¹⁰ αὔριον, tomorrow. ¹¹ ἑσπέρα, ας, ἡ, evening. ¹² ἀριθμός, οὐ, ὁ, number, total. ¹³ ὥσει, like, about. ¹⁴ χιλιάς, ἄδος, ἡ, thousand. ¹⁵ πέντε, five, 5. ¹⁶ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁷ Ἄννας, α, ὁ, Annas. ¹⁸ Καϊάφας, α, ὁ, Caiaphas. ¹⁹ Ἀλέξανδρος, ου, ὁ, Alexander. ²⁰ γένος, ους, τό, race, kind. ²¹ ἀρχιερατικός, highpriestly, high priestly. ²² ἐπυνθάνομαι, inquire, ask. ²³ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ²⁴ πληθῶ, fill. ²⁵ σήμερον, today, now. ²⁶ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ²⁷ εὐεργεσία, ας, ἡ, good deed, good action. ²⁸ ἀσθενής, weak, infirm. ²⁹ γνωστός, known, acquaintance. ³⁰ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ³¹ σταυρώω, crucify.

παρέστηκεν¹ ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής.² Οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ 11
 ἐξουθενηθεὶς³ ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδομούντων,⁴ ὁ γενόμενος εἰς
 κεφαλὴν γωνίας.⁵ Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία:⁶ οὔτε 12
 γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις, ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι
 ἡμᾶς.

Θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ Πέτρου παρρησίαν⁷ καὶ Ἰωάννου, καὶ 13
 καταλαβόμενοι⁸ ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί⁹ εἰσιν καὶ ἰδιῶται,¹⁰
 ἐθαύμαζον,¹¹ ἐπεγίνωσκόν¹² τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν. Τὸν δὲ 14
 ἄνθρωπον βλέποντες σὺν αὐτοῖς ἐστῶτα τὸν τεθεραπευμένον,¹³
 οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν.¹⁴ Κελεύσαντες¹⁵ δὲ αὐτοὺς ἔξω τοῦ συνεδρίου¹⁶ 15
 ἀπελθεῖν, συνέβαλλον¹⁷ πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τί ποιήσομεν τοῖς 16
 ἀνθρώποις τούτοις; Ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν¹⁸ σημεῖον γέγονεν δι'
 αὐτῶν, πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν¹⁹ Ἱερουσαλὴμ φανερόν,²⁰ καὶ οὐ
 δυνάμεθα ἀρνήσασθαι.²¹ Ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ²² εἰς τὸν 17
 λαόν, ἀπειλῇ²³ ἀπειλησόμεθα²⁴ αὐτοῖς μηκέτι²⁵ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
 τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων. Καὶ καλέσαντες αὐτούς, παρήγγειλαν²⁶ 18
 αὐτοῖς τὸ καθόλου²⁷ μὴ φθέγγεσθαι²⁸ μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι
 τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀποκριθέντες πρὸς αὐτοὺς 19
 εἶπον, Εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ

¹ παρίστημι, be present, stand by. ² ὑγιής, whole, healthy. ³ ἐξουθενέω, despise, ignore. ⁴ οἰκοδομέω, build up, construct. ⁵ γωνία, ας, ἡ, angle, corner. ⁶ σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance. ⁷ παρρησία, ας, ἡ, boldness, confidence. ⁸ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ⁹ ἀγράμματος, uneducated, illiterate. ¹⁰ ἰδιώτης, ου, ὁ, unskilled or ungifted person, amateur. ¹¹ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ¹² ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹³ θεραπεύω, heal, care for. ¹⁴ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ¹⁵ κελεύω, order, command. ¹⁶ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ¹⁷ συμβάλλω, discuss, consider. ¹⁸ γνωστός, known, acquaintance. ¹⁹ κατοικέω, inhabit, dwell. ²⁰ φανερός, manifest, apparent. ²¹ ἀρνεομαι, deny, repudiate. ²² διανέμω, distribute, spread. ²³ ἀπειλή, ἡς, ἡ, threat, threatening. ²⁴ ἀπειλέω, threaten, warn. ²⁵ μηκέτι, no longer. ²⁶ παραγγέλλω, order, command. ²⁷ καθόλου, entirely, completely. ²⁸ φθέγγομαι, utter, speak.

θεοῦ, κρίνατε. Οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς, ἃ εἶδομεν καὶ ἠκούσαμεν, 20
 μὴ λαλεῖν. Οἱ δὲ προσαπειλησάμενοι¹ ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν 21
 εὐρίσκοντες τὸ πῶς κολάσσονται² αὐτούς, διὰ τὸν λαόν, ὅτι πάντες
 ἐδόξαζον τὸν θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι. Ἑτῶν³ γὰρ ἦν πλειόνων 22
 τεσσαράκοντα⁴ ὁ ἄνθρωπος ἐφ' ὃν ἐγεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς
 ἰάσεως.⁵

Ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους, καὶ ἀπήγγειλαν⁶ ὅσα πρὸς 23
 αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπον. Οἱ δὲ ἀκούσαντες 24
 ὁμοθυμαδὸν⁷ ἤραν φωνὴν πρὸς τὸν θεόν, καὶ εἶπον, Δέσποτα,⁸ σὺ ὁ
 θεὸς ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ
 πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς: ὁ διὰ στόματος Δαυὶδ παιδός⁹ σου εἰπών, Ἵνα τί 25
 ἐφρύαξαν¹⁰ ἔθνη, καὶ λαοὶ ἐμελέτησαν¹¹ κενά;¹² Παρέστησαν¹³ οἱ 26
 βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες¹⁴ συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ
 κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ: συνήχθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας 27
 ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά⁹ σου Ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας,¹⁵ Ἡρώδης¹⁶ τε καὶ
 Πόντιος¹⁷ Πιλάτος, σὺν ἔθνεσιν καὶ λαοῖς Ἰσραὴλ, ποιῆσαι ὅσα ἡ 28
 χεὶρ σου καὶ ἡ βουλή¹⁸ σου προώρισεν¹⁹ γενέσθαι. Καὶ τὰ νῦν, κύριε, 29
 ἔπιδε²⁰ ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς²¹ αὐτῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ
 παρρησίας²² πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου, ἐν τῷ τὴν χεῖρά σου 30

¹ προσαπειλιέω, utter additional threats. ² κολάζω, penalize, punish. ³ ἔτος, οὗς, τό, year. ⁴ τεσσαράκοντα, forty, 40. ⁵ ἰασις, εὖ, ἡ, healing, cure. ⁶ ἀπαγγέλλω, announce, report. ⁷ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ⁸ δεσπότης, οὗ, ὁ, master, lord. ⁹ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ¹⁰ φρυάσσω, be arrogant, haughty. ¹¹ μελετάω, take care, take pains with. ¹² κενός, empty, vain. ¹³ παρίστημι, be present, stand by. ¹⁴ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁵ χρίω, anoint. ¹⁶ Ἡρώδης, οὗ, ὁ, Herod. ¹⁷ Πόντιος, οὗ, ὁ, Pontius. ¹⁸ βουλή, ἧς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁹ προορίζω, predetermine, foreordain. ²⁰ ἐπέιδεν, looked upon, regarded. ²¹ ἀπειλή, ἧς, ἡ, threat, threatening. ²² παρρησία, ας, ἡ, boldness, confidence.

ἐκτείνειν¹ σε εἰς ἱάσιν,² καὶ σημεῖα καὶ τέρατα³ γίνεσθαι διὰ τοῦ
 ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός⁴ σου Ἰησοῦ. Καὶ δεηθέντων⁵ αὐτῶν 31
 ἐσαλεύθη⁶ ὁ τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν⁷ ἅπαντες⁸
 πνεύματος ἁγίου, καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ μετὰ παρρησίας.⁹

Τοῦ δὲ πλήθους¹⁰ τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδιά καὶ ἡ ψυχὴ μία: καὶ 32
 οὐδὲ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῶν ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς
 ἅπαντα⁸ κοινά.¹¹ Καὶ μεγάλη δυνάμει ἀπεδίδουν¹² τὸ μαρτύριον¹³ οἱ 33
 ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως¹⁴ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, χάρις τε μεγάλη ἦν
 ἐπὶ πάντας αὐτούς. Οὐδὲ γὰρ ἐνδεής¹⁵ τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς: ὅσοι 34
 γὰρ κτήτορες¹⁶ χωρίων¹⁷ ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦντες¹⁸ ἔφερον τὰς
 τιμὰς¹⁹ τῶν πιπρασκομένων,²⁰ καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν 35
 ἀποστόλων: διεδίδοτο²¹ δὲ ἐκάστῳ καθότι²² ἂν τις χρεῖαν²³ εἶχεν.

Ἰωσῆς²⁴ δέ, ὁ ἐπικληθεὶς²⁵ Βαρνάβας²⁶ ἀπὸ τῶν ἀποστόλων – ὅ ἐστιν, 36
 μεθερμηνευόμενον,²⁷ υἱὸς παρακλήσεως²⁸ – Λευῖτης,²⁹ Κύπριος³⁰ τῷ
 γένει,³¹ ὑπάρχοντος αὐτῷ ἀγροῦ,³² πωλήσας¹⁸ ἤνεγκεν τὸ χρήμα,³³ καὶ 37
 ἔθηκεν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.

¹ ἐκτείνω, stretch forth, stretch out. ² ἱάσις, εως, ἡ, healing, cure. ³ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁴ παῖς, ὁ, male or female child, servant. ⁵ δεόμεαι, ask, request. ⁶ σαλεύω, shake, excite. ⁷ πλήθω, fill. ⁸ ἅπας, each, every. ⁹ παρρησία, ας, ἡ, boldness, confidence. ¹⁰ πλῆθος, ους, τό, multitude. ¹¹ κοινός, common, unclean. ¹² ἀποδίδωμι, give back, pay. ¹³ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ¹⁴ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ¹⁵ ἐνδεής, poor, needy. ¹⁶ κτήτωρ, ορος, ὁ, owner, possessor. ¹⁷ χωρίον, ου, τό, place, field. ¹⁸ πωλέω, sell. ¹⁹ τιμή, ἡς, ἡ, honor, price. ²⁰ πιπράσκω, sell. ²¹ διαδίδωμι, distribute, give. ²² καθότι, according as, because. ²³ χρεία, ας, ἡ, need, necessity. ²⁴ Ἰωσῆς, ἦτος, ὁ, Joses. ²⁵ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ²⁶ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ²⁷ μεθερμηνεύω, translate, interpret. ²⁸ παρακλήσις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ²⁹ Λευῖτης, ου, ὁ, Levite. ³⁰ Κύπριος, ου, ὁ, Cyprian, Cypriote. ³¹ γένος, ους, τό, race, kind. ³² ἀγρός, ου, ὁ, field, farm. ³³ χρήμα, τος, τό, wealth, money.

Ἀνὴρ δέ τις Ἀνανίας¹ ὀνόματι, σὺν Σαπφείρῃ² τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, **5**
 ἐπώλησεν³ κτῆμα,⁴ καὶ ἐνοσφίσατο⁵ ἀπὸ τῆς τιμῆς,⁶ συνειδυίας⁷ καὶ **2**
 τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέγκας μέρος⁸ τι παρὰ τοὺς πόδας τῶν
 ἀποστόλων ἔθηκεν. Εἶπεν δὲ Πέτρος, Ἀνανία,¹ διὰ τί ἐπλήρωσεν ὁ **3**
 Σατανᾶς⁹ τὴν καρδίαν σου, ψεύσασθαι¹⁰ σε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καὶ
 νοσφίσασθαι⁵ σε ἀπὸ τῆς τιμῆς⁶ τοῦ χωρίου;¹¹ Οὐχὶ μένον σοὶ ἔμενεν, **4**
 καὶ πραθὲν¹² ἐν τῇ σῇ¹³ ἐξουσίᾳ ὑπῆρχεν; Τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ
 σου τὸ πρᾶγμα¹⁴ τοῦτο; Οὐκ ἐψεύσω¹⁰ ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ θεῷ. **5**
 Ἀκούων δὲ ὁ Ἀνανίας¹ τοὺς λόγους τούτους, πεσὼν ἐξέψυξεν:¹⁵ καὶ
 ἐγένετο φόβος¹⁶ μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. **6**
 Ἀναστάντες δὲ οἱ νεώτεροι¹⁷ συνέστειλαν¹⁸ αὐτόν, καὶ ἐξενέγκαντες¹⁹
 ἔθαψαν.²⁰

Ἐγένετο δὲ ὡς ὥρων τριῶν διάστημα,²¹ καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰδυῖα τὸ **7**
 γεγονὸς εἰσῆλθεν. Ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ ὁ Πέτρος, Εἰπέ μοι, εἰ **8**
 τοσούτου²² τὸ χωρίον¹¹ ἀπέδοσθε;²³ Ἡ δὲ εἶπεν, Ναί,²⁴ τοσούτου.²² Ὁ **9**
 δὲ Πέτρος εἶπεν πρὸς αὐτήν, Τί ὅτι συνεφωνήθη²⁵ ὑμῖν πειράσαι²⁶ τὸ
 πνεῦμα κυρίου; Ἰδοὺ, οἱ πόδες τῶν θαψάντων²⁰ τὸν ἄνδρα σου ἐπὶ τῇ
 θύρᾳ,²⁷ καὶ ἐξοίσουσίν¹⁹ σε. Ἐπεσεν δὲ παραχρῆμα²⁸ παρὰ τοὺς **10**
 πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐξέψυξεν:¹⁵ εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι²⁹ εὗρον

¹ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ² Σαπφείρῃ, ης, ἡ, Sapphira. ³ πωλέω, sell. ⁴ κτῆμα, ος, τό, possession, piece of property. ⁵ νοσφίζω, rob, set apart. ⁶ τιμή, ης, ἡ, honor, price. ⁷ σύννοια, know, be conscious of. ⁸ μέρος, ους, τό, part, portion. ⁹ Σατανᾶς, ᾱ, ὁ, Satan, adversary. ¹⁰ ψεύδομαι, lie. ¹¹ χωρίον, ου, τό, place, field. ¹² πιπράσκω, sell. ¹³ σός, your, yours. ¹⁴ πρᾶγμα, τος, τό, deed, matter. ¹⁵ ἐκψύχω, expire, breathe one's last. ¹⁶ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ¹⁷ νέος, new, young. ¹⁸ συστέλλω, limit, shorten. ¹⁹ ἐκφέρω, carry out, bring forth. ²⁰ θάπτω, bury. ²¹ διάστημα, τος, τό, interval, interval of time. ²² τοσούτος, so great, so much. ²³ ἀποδίδωμι, give back, pay. ²⁴ ναί, yes, truly. ²⁵ συμφωνέω, agree with, agree together. ²⁶ πειράζω, test, tempt. ²⁷ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ²⁸ παραχρῆμα, immediately, instantly. ²⁹ νεανίσκος, ου, ὁ, youth, young man.

αὐτὴν νεκράν, καὶ ἐξενέγκαντες¹ ἔθαψαν² πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. Καὶ 11
ἐγένετο φόβος³ μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς
ἀκούοντας ταῦτα.

Διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα⁴ ἐν τῷ 12
λαῷ πολλά· καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν⁵ ἅπαντες⁶ ἐν τῇ στοᾷ⁷
Σολομώντος.⁸ Τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα⁹ κολλᾶσθαι¹⁰ αὐτοῖς, 13
ἀλλ' ἐμεγάλυνεν¹¹ αὐτοὺς ὁ λαός· μᾶλλον δὲ προσετίθεντο¹² 14
πιστεύοντες τῷ κυρίῳ, πλήθῃ¹³ ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν· ὥστε κατὰ 15
τὰς πλατείας¹⁴ ἐκφέρειν¹ τοὺς ἀσθενεῖς,¹⁵ καὶ τιθέναι ἐπὶ κλινῶν¹⁶ καὶ
κραββάτων,¹⁷ ἵνα ἐρχομένου Πέτρου κἂν¹⁸ ἢ σκιὰ¹⁹ ἐπισκιάσῃ²⁰ τινὶ
αὐτῶν. Συνήρχετο²¹ δὲ καὶ τὸ πλῆθος¹³ τῶν πέριξ²² πόλεων εἰς 16
Ἱερουσαλήμ, φέροντες ἀσθενεῖς¹⁵ καὶ ὀχλουμένους²³ ὑπὸ πνευμάτων
ἀκαθάρτων,²⁴ οἵτινες ἐθεραπεύοντο²⁵ ἅπαντες.⁶

Ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ – ἡ οὖσα αἵρεσις²⁶ τῶν 17
Σαδδουκαίων²⁷ – ἐπλήσθησαν²⁸ ζήλου,²⁹ καὶ ἐπέβαλον³⁰ τὰς χεῖρας 18
αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει³¹ δημοσίᾳ.
Ἄγγελος δὲ κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἠνοιξεν τὰς θύρας³³ τῆς φυλακῆς,³⁴ 19
ἐξαγαγὼν³⁵ τε αὐτοὺς εἶπεν, Πορεύεσθε, καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν 20

¹ ἐκφέρω, carry out, bring forth. ² θάπτω, bury. ³ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ⁴ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ⁵ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ⁶ ἅπας, each, every. ⁷ στοά, ᾱς, ἡ, portico, colonnade. ⁸ Σολομών, ωνος, ὁ, Solomon. ⁹ τολμάω, dare, endure. ¹⁰ κολλάω, glue, cleave. ¹¹ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ¹² προστίθμι, add, add to. ¹³ πλῆθος, ους, τό, multitude. ¹⁴ πλατεία, ας, ἡ, street. ¹⁵ ἀσθενής, weak, infirm. ¹⁶ κλίνη, ης, ἡ, couch, bed. ¹⁷ κρᾶββατος, ου, ὁ, mattress, pallet. ¹⁸ κἂν, and if, even if. ¹⁹ σκιά, ᾱς, ἡ, shadow, thick darkness. ²⁰ ἐπισκιάζω, overshadow, envelop. ²¹ συνέρχομαι, come together, come or go with. ²² πέριξ, all around, in the vicinity. ²³ ὀχλέω, trouble, torment. ²⁴ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ²⁵ θεραπεύω, heal, care for. ²⁶ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ²⁷ Σαδδουκαῖος, ου, ὁ, Sadducee. ²⁸ πλήθω, fill. ²⁹ ζήλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ³⁰ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ³¹ τηρησις, εως, ἡ, imprisonment, keeping. ³² δημόσιος, public, publicly. ³³ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ³⁴ φυλακή, ης, ἡ, guard, prison. ³⁵ ἐξαγώ, lead out.

τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης. Ἀκούσαντες δὲ ²¹
 εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρθρον¹ εἰς τὸ ἱερόν, καὶ ἐδίδασκον.
 Παραγενόμενος² δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, συνεκάλεσαν³ τὸ
 συνέδριον⁴ καὶ πᾶσαν τὴν γερουσίαν⁵ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ
 ἀπέστειλαν εἰς τὸ δεσμωτήριον,⁶ ἄχθῃναι αὐτούς. Οἱ δὲ ὑπηρέται⁷ ²²
 παραγενόμενοι² οὐχ εὔρον αὐτούς ἐν τῇ φυλακῇ·⁸ ἀναστρέψαντες⁹ δὲ
 ἀπήγγειλαν,¹⁰ λέγοντες ὅτι Τὸ μὲν δεσμωτήριον⁶ εὔρομεν ²³
 κεκλεισμένον¹¹ ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ,¹² καὶ τοὺς φύλακας¹³ ἐστῶτας πρὸ
 τῶν θυρῶν·¹⁵ ἀνοίξαντες δέ, ἔσω¹⁶ οὐδένα εὔρομεν. Ὡς δὲ ἤκουσαν ²⁴
 τοὺς λόγους τούτους ὃ τε ἱερεὺς¹⁷ καὶ ὁ στρατηγὸς¹⁸ τοῦ ἱεροῦ καὶ οἱ
 ἀρχιερεῖς, διηπόρουν¹⁹ περὶ αὐτῶν, τί ἂν γένοιτο τοῦτο. ²⁵
 Παραγενόμενος² δὲ τις ἀπήγγειλεν¹⁰ αὐτοῖς ὅτι Ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες οὗς
 ἔθεσθε ἐν τῇ φυλακῇ⁸ εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἐστῶτες καὶ διδάσκοντες τὸν
 λαόν. Τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς¹⁸ σὺν τοῖς ὑπηρέταις⁷ ἤγαγεν ²⁶
 αὐτούς, οὐ μετὰ βίας,²⁰ ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν, ἵνα μὴ λιθασθῶσιν.
 Ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ.⁴ Καὶ ἐπηρώτησεν ²⁷
 αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς, λέγων, Οὐ παραγγελία²² παρηγγείλαμεν²³ ὑμῖν ²⁸
 μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτου; Καὶ ἰδοὺ πεπληρώκατε τὴν
 Ἱερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς²⁴ ὑμῶν, καὶ βούλεσθε²⁵ ἐπαγαγεῖν²⁶ ἐφ' ἡμᾶς
 τὸ αἷμα τοῦ ἀνθρώπου τούτου. Ἀποκριθεὶς δὲ Πέτρος καὶ οἱ ²⁹

¹ ὄρθρος, ου, ὁ, daybreak, dawn. ² παραγίνομαι, come, arrive. ³ συγκαλέω, call together. ⁴ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ⁵ γερουσία, ας, ἡ, council of elders, body of elders. ⁶ δεσμωτήριον, ου, τό, prison, jail. ⁷ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ⁸ φυλακή, ἡς, ἡ, guard, prison. ⁹ ἀναστρέφω, return, live. ¹⁰ ἀπαγγέλλω, announce, report. ¹¹ κλείω, shut, shut up. ¹² ἀσφάλεια, ας, ἡ, certainty, security. ¹³ φύλαξ, ακος, ὁ, guard, sentinel. ¹⁴ πρό, before (gen), before. ¹⁵ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ¹⁶ ἔσω, within, inside. ¹⁷ ἱερεὺς, ἑως, ὁ, priest. ¹⁸ στρατηγός, οῦ, ὁ, commander, general. ¹⁹ διαπορέω, be greatly perplexed or at a loss. ²⁰ βία, ας, ἡ, strength, force. ²¹ λιθάζω, throw stones, stone. ²² παραγγελία, ας, ἡ, instruction, command. ²³ παραγγέλλω, order, command. ²⁴ διδαχή, ἡς, ἡ, teaching, instruction. ²⁵ βούλομαι, wish, will. ²⁶ ἐπάγω, bring upon.

ἀπόστολοι εἶπον, Πειθαρχεῖν¹ δεῖ θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις. Ὁ θεὸς 30
 τῶν πατέρων ἡμῶν ἡγειρεν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε,²
 κρεμάσαντες³ ἐπὶ ξύλου.⁴ Τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγόν⁵ καὶ σωτῆρα⁶ 31
 ὑψωσεν⁷ τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, δοῦναι μετάνοιαν⁸ τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν⁹
 ἁμαρτιῶν. Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν αὐτοῦ μάρτυρες¹⁰ τῶν ῥημάτων τούτων, 32
 καὶ τὸ πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον, ὃ ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν¹ αὐτῷ.
 Οἱ δὲ ἀκούοντες διεπρίοντο,¹¹ καὶ ἐβουλεύοντο¹² ἀνελεῖν¹³ αὐτούς. 33
 Ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ¹⁴ Φαρισαῖος, ὀνόματι Γαμαλιήλ,¹⁵
 νομοδιδάσκαλος,¹⁶ τίμιος¹⁷ παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν¹⁸ ἔξω βραχὺ¹⁹ τι
 τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι. Εἰπέν τε πρὸς αὐτούς, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, 35
 προσέχετε²¹ ἑαυτοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, τί μέλλετε
 πράσσειν.²² Πρὸ²³ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη Θεودᾶς,²⁴ λέγων 36
 εἶναί τινα ἑαυτόν, ᾧ προσεκληθῇ²⁵ ἀριθμὸς²⁶ ἀνδρῶν ὡσεὶ²⁷
 τετρακοσίων:²⁸ ὃς ἀνηρέθη,¹³ καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ
 διελύθησαν²⁹ καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. Μετὰ τοῦτον ἀνέστη Ἰούδας³⁰ ὁ 37
 Γαλιλαῖος³¹ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς,³² καὶ ἀπέστησεν³³ λαὸν
 ἱκανὸν³⁴ ὀπίσω³⁵ αὐτοῦ: κακείνος³⁶ ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι
 ἐπείθοντο αὐτῷ διεσκορπίσθησαν.³⁷ Καὶ τὰ νῦν λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε 38

¹ πειθαρχέω, obey authority, obey one in authority. ² διαχειρίζομαι, lay violent hands on, put to death. ³ κρεμάννυμι, hang, hang up. ⁴ ξύλον, ου, τό, wood, tree. ⁵ ἀρχηγός, ου, ό, founder, leader. ⁶ σωτήρ, ήρος, ό, savior, deliverer. ⁷ ὑψόω, lift up, exalt. ⁸ μετάνοια, ας, ή, repentance, change of mind. ⁹ ἄφεσις, εως, ή, release, forgiveness. ¹⁰ μάρτυς, υρος, ό, witness. ¹¹ διαπρίω, cut to the quick. ¹² βουλεύω, deliberate, take counsel. ¹³ ἀναιρέω, take up, kill. ¹⁴ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ¹⁵ Γαμαλιήλ, ό, Gamaliel. ¹⁶ νομοδιδάσκαλος, ου, ό, teacher of the law. ¹⁷ τίμιος, precious, honorable. ¹⁸ κελεύω, order, command. ¹⁹ βραχύς, short, little. ²⁰ Ἰσραηλίτης, ου, ό, Israelite. ²¹ προσέχω, take head of, attend to. ²² πράσσω, do, perform. ²³ πρό, before (gen), before. ²⁴ Θεودᾶς, ᾱ, ό, Theudas. ²⁵ προσκαλέω, summon. ²⁶ ἀριθμός, ου, ό, number, total. ²⁷ ὡσεὶ, like, about. ²⁸ τετρακόσιοι, four hundred, 400. ²⁹ διαλύω, break up, disperse. ³⁰ Ἰούδας, α, ό, Judas, Judah. ³¹ Γαλιλαῖος, Galilean. ³² ἀπογραφή, ής, ή, census, registration. ³³ ἀφίστημι, withdraw, depart. ³⁴ ἱκανός, sufficient, able. ³⁵ ὀπίσω, behind, after (gen). ³⁶ κακείνος, and he, and she. ³⁷ διασκορπίζω, scatter, separate.

ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων, καὶ ἐάσατε¹ αὐτούς: ὅτι ἐὰν ἡ ἐξ
 ἀνθρώπων ἢ βουλή² ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται:³ εἰ δὲ ἐκ θεοῦ 39
 ἐστίν, οὐ δύνασθε καταλῦσαι³ αὐτό, μήποτε⁴ καὶ θεομάχοι⁵ εὐρεθῇτε.
 Ἐπείσθησαν δὲ αὐτῷ: καὶ προσκαλεσάμενοι⁶ τοὺς ἀποστόλους, 40
 δείραντες⁷ παρήγγειλαν⁸ μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ
 ἀπέλυσαν αὐτούς. Οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο χαίροντες ἀπὸ προσώπου 41
 τοῦ συνεδρίου,⁹ ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ κατηξιώθησαν¹⁰
 ἀτιμασθῆναι.¹¹ Πᾶσάν τε ἡμέραν, ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ' οἶκον, οὐκ 42
 ἐπαύοντο¹² διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι Ἰησοῦν τὸν χριστόν.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις, πληθυνόντων¹³ τῶν μαθητῶν, ἐγένετο 6
 γογγυσμὸς¹⁴ τῶν Ἑλληνιστῶν¹⁵ πρὸς τοὺς Ἑβραίους,¹⁶ ὅτι
 παρεθεωροῦντο¹⁷ ἐν τῇ διακονίᾳ¹⁸ τῇ καθημερινῇ¹⁹ αἱ χήραι²⁰ αὐτῶν. 2
 Προσκαλεσάμενοι⁶ δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος²¹ τῶν μαθητῶν, εἶπον,
 Οὐκ ἄρεστόν²² ἐστὶν ἡμᾶς, καταλείψαντας²³ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ,
 διακονεῖν²⁴ τραπέζαις.²⁵ Ἐπισκέψασθε²⁶ οὖν, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν 3
 μαρτυρουμένους ἐπτά, πλήρεις²⁷ πνεύματος ἁγίου καὶ σοφίας, οἷς
 καταστήσωμεν²⁸ ἐπὶ τῆς χρείας²⁹ ταύτης. Ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ³⁰ καὶ 4
 τῇ διακονίᾳ¹⁸ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν.³¹ Καὶ ἤρεσεν³² ὁ λόγος 5

¹ ἐάω, permit, allow. ² βουλή, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ³ καταλύω, destroy, lodge. ⁴ μήποτε, never, lest perchance. ⁵ θεομάχος, fighting against God. ⁶ προσκαλέω, summon. ⁷ δέρω, beat, flay. ⁸ παραγγέλλω, order, command. ⁹ συνέδριον, οὐ, τό, council, Sanhedrin. ¹⁰ καταξιόω, consider worthy, deem worthy. ¹¹ ἀτιμάζω, dishonor, disgrace. ¹² παύω, cause to cease. ¹³ πληθύνω, multiply, increase. ¹⁴ γογγυσμός, οὐ, ὁ, grumbling, murmuring. ¹⁵ Ἑλληνιστής, οὐ, ὁ, Hellenist, Greek. ¹⁶ Ἑβραῖος, οὐ, ὁ, Hebrew. ¹⁷ παραθεωρέω, overlook, neglect. ¹⁸ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ¹⁹ καθημερινός, daily. ²⁰ χήρα, ας, ἡ, widow. ²¹ πλῆθος, οὐς, τό, multitude. ²² ἄρεστός, pleasing, desirable. ²³ καταλείπω, leave, leave behind. ²⁴ διακονέω, serve, minister. ²⁵ τράπεζα, ἡς, ἡ, table. ²⁶ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ²⁷ πλήρης, full. ²⁸ καθίστημι, set, constitute. ²⁹ χρεία, ας, ἡ, need, necessity. ³⁰ προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ³¹ προσκαρτερέω, continue in or with, persist. ³² ἀρέσκω, please, serve.

ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους,¹ καὶ ἐξελέξαντο² Στέφανον,³ ἄνδρα
 πλήρης⁴ πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου, καὶ Φίλιππον,⁵ καὶ
 Πρόχορον,⁶ καὶ Νικάνορα,⁷ καὶ Τίμωνα,⁸ καὶ Παρμενᾶν,⁹ καὶ
 Νικόλαον¹⁰ προσήλυτον¹¹ Ἀντιοχέα,¹² οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν 6
 ἀποστόλων: καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν¹³ αὐτοῖς τὰς χεῖρας.

Καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἡὔξανεν,¹⁴ καὶ ἐπληθύνετο¹⁵ ὁ ἀριθμὸς¹⁶ τῶν 7
 μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα,¹⁷ πολὺς τε ὄχλος τῶν ἱερέων¹⁸
 ὑπήκουον¹⁹ τῇ πίστει.

Στέφανος³ δὲ πλήρης⁴ πίστεως καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα²⁰ καὶ σημεῖα 8
 μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. Ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς τῆς 9
 λεγομένης Λιβερτίνων,²¹ καὶ Κυρηναίων,²² καὶ Ἀλεξανδρέων,²³ καὶ
 τῶν ἀπὸ Κιλικίας²⁴ καὶ Ἀσίας,²⁵ συζητοῦντες²⁶ τῷ Στεφάνῳ.³ Καὶ οὐκ 10
 ἴσχυον²⁷ ἀντιστῆναι²⁸ τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει. Τότε 11
 ὑπέβαλον²⁹ ἄνδρας λέγοντας ὅτι Ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος
 ῥήματα βλάσφημα³⁰ εἰς Μωσῆν καὶ τὸν θεόν. Συνεκίνησάν³¹ τε τὸν 12
 λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες³²
 συνήρπασαν³³ αὐτόν, καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον,³⁴ ἔστησάν τε 13
 μάρτυρας³⁵ ψευδεῖς³⁶ λέγοντας, Ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται³⁷

¹ πλῆθος, ους, τό, multitude. ² ἐκλέγομαι, choose, elect. ³ στέφανος, ου, ό, crown, garland. ⁴ πλήρης, full. ⁵ Φίλιππος, ου, ό, Philip. ⁶ Πρόχορος, ου, ό, Prochorus. ⁷ Νικάνωρ, ορος, ό, Nicanor. ⁸ Τίμων, ωνος, ό, Timon. ⁹ Παρμενᾶς, ᾱ, ό, Parmenas. ¹⁰ Νικόλαος, ου, ό, Nicolaus. ¹¹ προσήλυτος, ου, ό, proselyte, convert. ¹² Ἀντιοχεύς, έως, ό, Antiochene, Antiochian. ¹³ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ¹⁴ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁵ πληθύνω, multiply, increase. ¹⁶ ἀριθμός, οὔ, ό, number, total. ¹⁷ σφόδρα, exceedingly, greatly. ¹⁸ ἱερεύς, έως, ό, priest. ¹⁹ ὑπακούω, obey, listen. ²⁰ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ²¹ Λιβερτίνος, ου, ό, freedman. ²² Κυρηναῖος, ου, ό, Cyrenian, belonging to Cyrene. ²³ Ἀλεξανδρεύς, έως, ό, Alexandrian. ²⁴ Κιλικία, ας, ή, Cilicia. ²⁵ Ἀσία, ας, ή, Asia. ²⁶ συζητέω, discuss, dispute. ²⁷ ἰσχύω, be strong, able. ²⁸ ἀνθίστημι, resist, oppose. ²⁹ ὑποβάλλω, instruct privately. ³⁰ βλάσφημος, blasphemous, slanderous. ³¹ συγκινέω, stir up, move. ³² ἐφίστημι, stand over, come upon. ³³ συναρπάζω, seize, drag away. ³⁴ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ³⁵ μάρτυς, υρος, ό, witness. ³⁶ ψευδής, false, lying. ³⁷ παύω, cause to cease.

ρήματα βλάσφημα¹ λαλῶν κατὰ τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου καὶ τοῦ νόμου:
 ἀκηκόαμεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος² οὗτος 14
 καταλύσει³ τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἀλλάξει⁴ τὰ ἔθνη⁵ ἃ παρέδωκεν ἡμῖν
 Μωσῆς. Καὶ ἀτενίσαντες⁶ εἰς αὐτὸν ἅπαντες⁷ οἱ καθεζόμενοι⁸ ἐν τῷ 15
 συνεδρίῳ,⁹ εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ¹⁰ πρόσωπον ἀγγέλου.

Εἶπεν δὲ ὁ ἀρχιερεὺς, Εἰ ἄρα¹¹ ταῦτα οὕτως ἔχει; Ὁ δὲ ἔφη, 7

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε. Ὁ θεὸς τῆς δόξης ὤφθη τῷ
 πατρὶ ἡμῶν Ἀβραάμ ὄντι ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ,¹² πρὶν¹³ ἢ κατοικῆσαι
 αὐτὸν ἐν Χαρράν,¹⁵ καὶ εἶπεν πρὸς αὐτόν, Ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου καὶ 3
 ἐκ τῆς συγγενείας¹⁶ σου, καὶ δεῦρο¹⁷ εἰς γῆν ἣν ἂν σοι δείξω.¹⁸ Τότε 4
 ἐξελθὼν ἐκ γῆς Χαλδαίων¹⁹ κατώκησεν¹⁴ ἐν Χαρράν:¹⁵ κακεῖθεν,²⁰
 μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν πατέρα αὐτοῦ, μετώκισεν²¹ αὐτὸν εἰς τὴν γῆν
 ταύτην εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε:¹⁴ καὶ οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ 5
 κληρονομίαν²² ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆμα²³ ποδός: καὶ ἐπηγγείλατο²⁴ δοῦναι
 αὐτῷ εἰς κατάσχεσιν²⁵ αὐτήν, καὶ τῷ σπέρματι²⁶ αὐτοῦ μετ' αὐτόν,
 οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. Ἐλάλησεν δὲ οὕτως ὁ θεός, ὅτι ἔσται τὸ 6
 σπέρμα²⁶ αὐτοῦ πάροικον²⁷ ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ,²⁸ καὶ δουλώσουσιν²⁹ αὐτὸ
 καὶ κακώσουσιν,³⁰ ἔτη³¹ τετρακόσια.³² Καὶ τὸ ἔθνος, ᾧ ἔαν 7

¹ βλάσφημος, blasphemous, slanderous. ² Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ³ καταλύω, destroy, lodge. ⁴ ἀλλάσσω, change, alter. ⁵ ἔθνος, ους, τό, custom. ⁶ ἀτενίζω, gaze, stare. ⁷ ἅπας, each, every. ⁸ καθεζομαι, sit down, am sitting. ⁹ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ¹⁰ ὡσεὶ, like, about. ¹¹ ἄρα, so? (introduces a question). ¹² Μεσοποταμία, ας, ἡ, Mesopotamia. ¹³ πρὶν, before, formerly. ¹⁴ κατοικέω, inhabit, dwell. ¹⁵ Χαρράν, ἡ, Haran. ¹⁶ συγγένεια, ας, ἡ, kinship, relatives. ¹⁷ δεῦρο, until now, come here! ¹⁸ δείκνυμι, show, point out. ¹⁹ Χαλδαῖος, ου, ὁ, Chaldean. ²⁰ κακεῖθεν, and thence, and from there. ²¹ μετοικίζω, remove to another place of habitation. ²² κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ²³ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ²⁴ ἐπαγγέλλομαι, promise, profess. ²⁵ κατάσχεσις, εως, ἡ, possession, holding fast. ²⁶ σπέρμα, τος, τό, seed, offspring. ²⁷ πάροικος, ου, ὁ, alien, stranger. ²⁸ ἀλλότριος, strange, foreign. ²⁹ δουλῶω, enslave, bring under subjection. ³⁰ κακῶω, mistreat, harm. ³¹ ἔτος, ους, τό, year. ³² τετρακόσιοι, four hundred, 400.

δουλεύσωσιν,¹ κρινῶ ἐγώ, εἶπεν ὁ θεός· καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται,
 καὶ λατρεύουσιν² μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. Καὶ ἔδωκεν αὐτῷ⁸
 διαθήκην³ περιτομῆς·⁴ καὶ οὕτως⁵ ἐγέννησεν τὸν Ἰσαάκ, καὶ
 περιέτεμεν⁶ αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ·⁷ καὶ ὁ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακώβ, καὶ ὁ
 Ἰακώβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας.⁸ Καὶ οἱ πατριάρχαι⁸ ζηλώσαντες⁹
 τὸν Ἰωσήφ ἀπέδοντο¹⁰ εἰς Αἴγυπτον·¹¹ καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ, καὶ¹⁰
 ἐξείλετο¹² αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων¹³ αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ
 χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον¹⁴ Φαραῶ¹⁵ βασιλέως Αἰγύπτου,¹¹ καὶ
 κατέστησεν¹⁶ αὐτὸν ἡγούμενον¹⁷ ἐπ' Αἴγυπτον¹¹ καὶ ὅλον τὸν οἶκον
 αὐτοῦ. Ἦλθεν δὲ λιμὸς¹⁸ ἐφ' ὅλην τὴν γῆν Αἰγύπτου¹¹ καὶ Χαναάν,¹⁹
 καὶ θλίψις¹³ μεγάλη· καὶ οὐχ εὑρίσκον χορτάσματα²⁰ οἱ πατέρες
 ἡμῶν. Ἀκούσας δὲ Ἰακώβ ὄντα σίτα²¹ ἐν Αἰγύπτῳ,¹¹ ἐξαπέστειλεν²²
 τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον. Καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ²³ ἀνεγνωρίσθη²⁴
 Ἰωσήφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερόν²⁵ ἐγένετο τῷ Φαραῶ¹⁵ τὸ
 γένος²⁶ τοῦ Ἰωσήφ. Ἀποστείλας δὲ Ἰωσήφ μετεκαλέσατο²⁷ τὸν¹⁴
 πατέρα αὐτοῦ Ἰακώβ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν,²⁸ ἐν ψυχαῖς
 ἐβδομήκοντα²⁹ πέντε.³⁰ Κατέβη δὲ Ἰακώβ εἰς Αἴγυπτον,¹¹ καὶ¹⁵
 ἐτελεύτησεν³¹ αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν· καὶ μετετέθησαν³² εἰς¹⁶
 Συχέμ,³³ καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι³⁴ ὃ ὠνήσατο³⁵ Ἀβραὰμ τιμῆς³⁶

¹ δουλεύω, serve, am a slave. ² λατρεύω, serve, worship. ³ διαθήκη, ἡς, ἡ, covenant, will. ⁴ περιτομή, ἡς, ἡ, circumcision. ⁵ οὕτως, thus, so. ⁶ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ⁷ ὀγδοος, eighth. ⁸ πατριάρχης, ου, ὁ, patriarch. ⁹ ζηλώω, be zealous, am jealous. ¹⁰ ἀποδίδωμι, give back, pay. ¹¹ Αἴγυπτος, ου, ἡ, Egypt. ¹² ἐξαιρέω, take out, deliver. ¹³ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ¹⁴ ἐναντίον, in the sight of, before. ¹⁵ Φαραῶ, ὁ, Pharaoh. ¹⁶ καθίστημι, set, constitute. ¹⁷ ἡγέομαι, lead, be chief. ¹⁸ λιμός, οὔ, ὁ, hunger, famine. ¹⁹ Χαναάν, ἡ, Canaan. ²⁰ χορτάσμα, τος, τό, food, sustenance. ²¹ σίτος, ου, ὁ, wheat, grain. ²² ἐξαποστέλλω, send forth. ²³ δεύτερος, second. ²⁴ ἀναγνωρίζω, make known to again. ²⁵ φανερός, manifest, apparent. ²⁶ γένος, ους, τό, race, kind. ²⁷ μετεκαλέω, send for. ²⁸ συγγένεια, ας, ἡ, kinship, relatives. ²⁹ ἐβδομήκοντα, seventy, 70. ³⁰ πέντε, five, 5. ³¹ τελευτάω, die, end. ³² μετατίθημι, transfer, change. ³³ Συχέμ, ὁ, Shechem. ³⁴ μνήμα, τος, τό, grave, tomb. ³⁵ ὠνέομαι, buy, purchase. ³⁶ τιμή, ἡς, ἡ, honor, price.

ἀργυρίου¹ παρὰ τῶν υἱῶν Ἑμμόρ² τοῦ Συχέμ.³ Καθὼς δὲ ἤγγιζεν⁴ ὁ 17
 χρόνος τῆς ἐπαγγελίας ἧς ὤμοσεν⁵ ὁ θεὸς τῷ Ἀβραάμ, ἠύξησεν⁶ ὁ
 λαὸς καὶ ἐπληθύνθη⁷ ἐν Αἰγύπτῳ,⁸ ἄχρι⁹ οὗ ἀνέστη βασιλεὺς ἕτερος, 18
 ὃς οὐκ ᾔδει τὸν Ἰωσήφ. Οὗτος κατασοφισάμενος¹⁰ τὸ γένος¹¹ ἡμῶν, 19
 ἐκάκωσεν¹² τοὺς πατέρας ἡμῶν, τοῦ ποιεῖν ἔκθετα¹³ τὰ βρέφη¹⁴
 αὐτῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι.¹⁵ Ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννήθη Μωσῆς, καὶ 20
 ἦν ἀστεῖος¹⁶ τῷ θεῷ· ὃς ἀνετράφη¹⁷ μῆνας¹⁸ τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ
 πατρὸς. Ἐκτεθέντα¹⁹ δὲ αὐτόν, ἀνείλετο²⁰ ἡ θυγάτηρ²¹ Φαραώ,²² καὶ 21
 ἀνεθρέψατο¹⁷ αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν. Καὶ ἐπαιδεύθη²³ Μωσῆς πάσῃ 22
 σοφίᾳ Αἰγυπτίων·²⁴ ἦν δὲ δυνατὸς²⁵ ἐν λόγοις καὶ ἔργοις. Ὡς δὲ 23
 ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετὴς²⁶ χρόνος, ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν
 αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι²⁷ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. Καὶ 24
 ἰδὼν τινα ἀδικούμενον,²⁸ ἠμύνατο²⁹ καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν³⁰ τῷ
 καταπονουμένῳ,³¹ πατάξας³² τὸν Αἰγύπτιον·²⁴ ἐνόμιζεν³³ δὲ συνιέναι³⁴ 25
 τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ ὅτι ὁ θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς
 σωτηρίαν·³⁵ οἱ δὲ οὐ συνήκαν.³⁴ Τῇ τε ἐπιούσῃ³⁶ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς 26
 μαχομένοις,³⁷ καὶ συνήλασεν³⁸ αὐτοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπὼν, Ἄνδρες,
 ἀδελφοί ἐστε ὑμεῖς· ἵνα τί ἀδικεῖτε²⁸ ἀλλήλους; Ὁ δὲ ἀδικῶν²⁸ τὸν 27
 πλησίον³⁹ ἀπώσατο⁴⁰ αὐτόν, εἰπὼν, Τίς σε κατέστησεν⁴¹ ἄρχοντα⁴²

¹ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ² Ἑμμόρ, ό, Hamor. ³ Συχέμ, ό, Shechem. ⁴ ἐγγίζω, come near, approach. ⁵ ὀμνύω, swear, take an oath. ⁶ αὐξάνω, cause to grow, increase. ⁷ πληθύνω, multiply, increase. ⁸ Αἴγυπτος, ου, ή, Egypt. ⁹ ἄχρι, as far as, up to (gen). ¹⁰ κατασοφίζομαι, take advantage of by cunning. ¹¹ γένος, ους, τό, race, kind. ¹² κακώω, mistreat, harm. ¹³ ἔκθετος, exposed, abandoned. ¹⁴ βρέφος, ους, τό, unborn or a newborn child, baby. ¹⁵ ζωογονέω, preserve alive. ¹⁶ ἀστεῖος, handsome, well-bred. ¹⁷ ἀνατρέφω, nurture, care for. ¹⁸ μῆν, ό, month, certainly. ¹⁹ ἐκτίθηναι, declare, explain. ²⁰ ἀναιρέω, take up, kill. ²¹ θυγάτηρ, τρος, ή, daughter. ²² Φαραώ, ό, Pharaoh. ²³ παιδεύω, teach, educate. ²⁴ Αἰγύπτιος, Egyptian. ²⁵ δυνατός, powerful, possible. ²⁶ τεσσαρακονταετής, forty years of age. ²⁷ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ²⁸ ἀδικέω, do wrong, harm. ²⁹ ἀμύνομαι, help, defend. ³⁰ ἐκδίκησις, εως, ή, vengeance, vindication. ³¹ καταπονέω, wear down, oppress. ³² πατάσσω, strike, smite. ³³ νομίζω, suppose, think. ³⁴ συνήναι, understand, consider. ³⁵ σωτηρία, ας, ή, salvation, deliverance. ³⁶ ἐπιούσα, ης, ή, next day. ³⁷ μάχομαι, fight, quarrel. ³⁸ συνελαύνω, compel, urge. ³⁹ πλησίον, near, neighbor (as a noun). ⁴⁰ ἀπωθέω, push or thrust away, reject. ⁴¹ καθίστημι, set, constitute. ⁴² ἄρχων, οντος, ό, ruler, prince.

καὶ δικαστὴν¹ ἐφ' ἡμᾶς; Μὴ ἀνελεῖν² με σὺ θέλεις, ὃν τρόπον³ 28
 ἀνείλες² χθές⁴ τὸν Αἰγύπτιον;⁵ Ἐφυγεν⁶ δὲ Μωσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, 29
 καὶ ἐγένετο πάροιχος⁷ ἐν γῇ Μαδιάμ,⁸ οὗ⁹ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. Καὶ 30
 πληρωθέντων ἐτῶν¹⁰ τεσσαράκοντα,¹¹ ὤφθη αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ¹² τοῦ
 ὄρους Σινᾶ ἄγγελος κυρίου ἐν φλογὶ¹³ πυρὸς βάτου.¹⁴ Ὁ δὲ Μωσῆς 31
 ἰδὼν ἐθαύμαζεν¹⁵ τὸ ὄραμα:¹⁶ προσερχομένου δὲ αὐτοῦ κατανοῆσαι,¹⁷
 ἐγένετο φωνὴ κυρίου πρὸς αὐτόν, Ἐγὼ ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ 32
 θεὸς Ἀβραάμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ. Ἐντρομος¹⁸ δὲ
 γενόμενος Μωσῆς οὐκ ἐτόλμα¹⁹ κατανοῆσαι.¹⁷ Εἶπεν δὲ αὐτῷ ὁ 33
 κύριος, Λύσον²⁰ τὸ ὑπόδημα²¹ τῶν ποδῶν σου: ὁ γὰρ τόπος ἐν ᾧ
 ἔστηκας γῆ ἁγία ἐστίν. Ἰδὼν εἶδον τὴν κάκωσιν²² τοῦ λαοῦ μου τοῦ 34
 ἐν Αἰγύπτῳ,²³ καὶ τοῦ στεναγμοῦ²⁴ αὐτῶν ἤκουσα: καὶ κατέβην
 ἐξελεῖσθαι²⁵ αὐτούς: καὶ νῦν δεῦρο,²⁶ ἀποστελῶ σε εἰς Αἴγυπτον.²³ 35
 Τοῦτον τὸν Μωσῆν ὃν ἠρνήσαντο²⁷ εἰπόντες, Τίς σε κατέστησεν²⁸
 ἄρχοντα²⁹ καὶ δικαστὴν;¹ τοῦτον ὁ θεὸς ἄρχοντα²⁹ καὶ λυτρωτὴν³⁰
 ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ.¹⁴ Οὗτος 36
 ἐξήγαγεν³¹ αὐτούς, ποιήσας τέρατα³² καὶ σημεῖα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ²³ καὶ
 ἐν Ἐρυθρᾷ³³ θαλάσῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ¹² ἔτη¹⁰ τεσσαράκοντα.¹¹ 37
 Οὗτός ἐστιν ὁ Μωσῆς ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, Προφήτην ὑμῖν

¹ δικαστής, οὐ, ὁ, judge. ² ἀναιρέω, take up, kill. ³ τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ⁴ χθές, yesterday. ⁵ Αἰγύπτιος, Egyptian. ⁶ φεύγω, flee, escape. ⁷ πάροιχος, ου, ὁ, alien, stranger. ⁸ Μαδιάμ, ὁ, Midian. ⁹ οὗ, where, when. ¹⁰ ἔτος, ους, τό, year. ¹¹ τεσσαράκοντα, forty, 40. ¹² ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ¹³ φλόξ, φλογός, ἡ, flame. ¹⁴ βάτος, ου, ὁ, bath (a liquid measure). ¹⁵ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ¹⁶ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ¹⁷ κατανοέω, observe, understand. ¹⁸ ἐντρομος, terrified, trembling. ¹⁹ τολμάω, dare, endure. ²⁰ λύω, untie, loose. ²¹ ὑπόδημα, τος, τό, sandal, shoe. ²² κάκωσις, εως, ἡ, mistreatment, oppression. ²³ Αἴγυπτος, ου, ἡ, Egypt. ²⁴ στεναγμός, οὐ, ὁ, groan, groaning. ²⁵ ἐξαιρέω, take out, deliver. ²⁶ δεῦρο, until now, come here! ²⁷ ἀρνέομαι, deny, repudiate. ²⁸ καθίστημι, set, constitute. ²⁹ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ³⁰ λυτρωτής, οὐ, ὁ, redeemer, deliverer. ³¹ ἐξάγω, lead out. ³² τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ³³ ἐρυθρός, red.

ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν ὡς ἐμέ. Οὗτός 38
 ἐστὶν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ ἐρήμῳ μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ
 λαλοῦντος αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν: ὃς ἐδέξατο
 λόγον ζῶντα δοῦναι ἡμῖν: ὃ οὐκ ἠθέλησαν ὑπήκοοι¹ γενέσθαι οἱ 39
 πατέρες ἡμῶν, ἀλλ' ἀπώσαντο,² καὶ ἐστράφησαν³ τῇ καρδίᾳ αὐτῶν
 εἰς Αἴγυπτον,⁴ εἰπόντες τῷ Ἀαρών, Ποίησον ἡμῖν θεοὺς οἱ 40
 προπορεύονται⁵ ἡμῶν: ὁ γὰρ Μωσῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν⁶ ἡμᾶς ἐκ
 γῆς Αἰγύπτου,⁴ οὐκ οἶδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. Καὶ ἐμοσχοποίησαν⁷ ἐν 41
 ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀνήγαγον⁸ θυσίαν⁹ τῷ εἰδώλῳ,¹⁰ καὶ
 εὐφραίνοντο¹¹ ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν. Ἐστρεψεν³ δὲ ὁ θεός, 42
 καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν¹² τῇ στρατιᾷ¹³ τοῦ οὐρανοῦ: καθὼς
 γέγραπται ἐν βίβλῳ¹⁴ τῶν προφητῶν, Μὴ σφάγια¹⁵ καὶ θυσίας⁹
 προσηνέγκατέ¹⁶ μοι ἔτη¹⁷ τεσσαράκοντα¹⁸ ἐν τῇ ἐρήμῳ, οἶκος Ἰσραὴλ
 ; Καὶ ἀνελάβετε¹⁹ τὴν σκηνὴν²⁰ τοῦ Μολόχ,²¹ καὶ τὸ ἄστρον²² τοῦ 43
 θεοῦ ὑμῶν Ῥεμφάν,²³ τοὺς τύπους²⁴ οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς:
 καὶ μετοικιῶ²⁵ ὑμᾶς ἐπέκεινα²⁶ Βαβυλῶνος.²⁷ Ἡ σκηνὴ²⁰ τοῦ 44
 μαρτυρίου²⁸ ἦν τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ,²⁹ καθὼς διετάξατο³⁰
 ὁ λαλῶν τῷ Μωσῇ, ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον²⁴ ὃν ἑώρακει. 45
 Ἦν καὶ εἰσήγαγον³¹ διαδεξάμενοι³² οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ Ἰησοῦ ἐν

¹ ὑπήκοος, obedient, listening to. ² ἀπωθέω, push or thrust away, reject. ³ στρέφω, turn, am converted. ⁴ Αἴγυπτος, ου, ἡ, Egypt. ⁵ προπορεύομαι, go on before, precede. ⁶ ἐξάγω, lead out. ⁷ μοσχοποιέω, make a calf, make a model of a calf. ⁸ ἀνάγω, lead up, restore. ⁹ θυσία, ας, ἡ, sacrifice. ¹⁰ εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ¹¹ εὐφραίνω, rejoice, cheer. ¹² λατρεύω, serve, worship. ¹³ στρατιά, ἄς, ἡ, host, army. ¹⁴ βίβλος, ου, ἡ, book, scroll. ¹⁵ σφάγιον, ου, τό, victim, offering. ¹⁶ προσφέρω, bring to, offer. ¹⁷ ἔτος, ους, τό, year. ¹⁸ τεσσαράκοντα, forty, 40. ¹⁹ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ²⁰ σκηνή, ἡς, ἡ, tent, tabernacle. ²¹ Μολόχ, ὁ, Moloch. ²² ἄστρον, ου, τό, star. ²³ Ῥεμφάν, ὁ, Rephan, Saturn. ²⁴ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ²⁵ μετοικίζω, remove to another place of habitation. ²⁶ ἐπέκεινα, farther on, beyond. ²⁷ Βαβυλῶν, Babylon. ²⁸ μαρτύριον, ου, τό, testimony, witness. ²⁹ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ³⁰ διατάσσω, command, give orders to. ³¹ εἰσάγω, lead in, bring in. ³² διαδέχομαι, receive in turn, receive in my turn.

τῇ κατασχέσει¹ τῶν ἐθνῶν, ὧν ἐξώσεν² ὁ θεὸς ἀπὸ προσώπου τῶν
πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμερῶν Δαυίδ· ὃς εὗρεν χάριν ἐνώπιον τοῦ 46
θεοῦ, καὶ ᾔτησατο εὑρεῖν σκηνώμα³ τῷ θεῷ Ἰακώβ. Σολομῶν⁴ δὲ 47
ὠκοδόμησεν⁵ αὐτῷ οἶκον. Ἄλλ' οὐχ ὁ ὑψιστος⁶ ἐν χειροποιήτοις⁷ 48
ναοῖς⁸ κατοικεῖ,⁹ καθὼς ὁ προφήτης λέγει, Ὁ οὐρανὸς μοι θρόνος, ἡ 49
δὲ γῆ ὑποπόδιον¹⁰ τῶν ποδῶν μου· ποῖον¹¹ οἶκον οἰκοδομήσετέ⁵ μοι;
λέγει κύριος· ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς¹² μου; Οὐχὶ ἡ χεὶρ μου 50
ἐποίησεν ταῦτα πάντα;

Σκληροτράχηλοι¹³ καὶ ἀπερίτμητοι¹⁴ τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὠσίν,¹⁵ ὑμεῖς 51
ἀεὶ¹⁶ τῷ πνεύματι τῷ ἁγίῳ ἀντιπύπτετε·¹⁷ ὥς οἱ πατέρες ὑμῶν, καὶ
ὑμεῖς. Τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν¹⁸ οἱ πατέρες ὑμῶν; Καὶ 52
ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγγείλαντας¹⁹ περὶ τῆς ἐλεύσεως²⁰ τοῦ
δικαίου, οὗ νῦν ὑμεῖς προδότη²¹ καὶ φονεῖς²² γεγέννησθε· οἵτινες 53
ἐλάβετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς²³ ἀγγέλων, καὶ οὐκ ἐφυλάξατε.²⁴

Ἀκούοντες δὲ ταῦτα, διεπρίοντο²⁵ ταῖς καρδίαις αὐτῶν, καὶ ἔβρυχον²⁶ 54
τοὺς ὀδόντας²⁷ ἐπ' αὐτόν. Ὑπάρχων δὲ πλήρης²⁸ πνεύματος ἁγίου, 55
ἀτενίσας²⁹ εἰς τὸν οὐρανόν, εἶδεν δόξαν θεοῦ, καὶ Ἰησοῦν ἐστῶτα ἐκ
δεξιῶν τοῦ θεοῦ, καὶ εἶπεν, Ἰδοὺ, θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεωγμένους, 56

¹κατάσχεσις, εως, ἡ, possession, holding fast. ²ἐξωθέω, drive out, run aground. ³σκηνώμα, τος, τό, tent, dwelling. ⁴Σολομών, ωνος, ὁ, Solomon. ⁵οικοδομέω, build up, construct. ⁶ὑψιστος, highest, most high. ⁷χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ⁸ναός, οὔ, ὁ, temple, shrine. ⁹κατοικέω, inhabit, dwell. ¹⁰ὑποπόδιον, ου, τό, footstool. ¹¹ποῖος, what sort of? what? of what sort. ¹²κατάπαυσις, εως, ἡ, rest, resting. ¹³σκληροτράχηλος, stiff-necked, stubborn. ¹⁴ἀπερίτμητος, uncircumcised, stubborn. ¹⁵οὔς, ους, τό, ear. ¹⁶ἀεὶ, always, ever. ¹⁷ἀντιπύπτω, resist, oppose. ¹⁸διώκω, pursue, persecute. ¹⁹προκαταγγέλλω, foretell, announce beforehand. ²⁰ἐλευσις, εως, ἡ, coming, arrival. ²¹προδότης, ου, ὁ, betrayer, traitor. ²²φονεύς, έως, ὁ, murderer. ²³διαταγή, ἡς, ἡ, ordinance, direction. ²⁴φυλάσσω, guard, keep. ²⁵διαπρίω, cut to the quick. ²⁶βρύχω, gnash, grind or gnash. ²⁷ὀδούς, ὁ, tooth. ²⁸πλήρης, full. ²⁹ἀτενίζω, gaze, stare.

καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἐστῶτα τοῦ θεοῦ. Κράζαντες 57
 δὲ φωνῇ μεγάλῃ, συνέσχον¹ τὰ ὦτα² αὐτῶν, καὶ ὥρμησαν³
 ὁμοθυμαδὸν⁴ ἐπ' αὐτόν· καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως, 58
 ἐλιθοβόλουν·⁵ καὶ οἱ μάρτυρες⁶ ἀπέθεντο⁷ τὰ ἱμάτια παρὰ τοὺς πόδας
 νεανίου⁸ καλουμένου Σαύλου.⁹ Καὶ ἐλιθοβόλουν⁵ τὸν Στέφανον,¹⁰ 59
 ἐπικαλούμενον¹¹ καὶ λέγοντα, Κύριε Ἰησοῦ, δέξαι τὸ πνεῦμά μου. 60
 Θεὸς δὲ τὰ γόνατα,¹² ἔκραξεν φωνῇ μεγάλῃ, Κύριε, μὴ στήσης αὐτοῖς
 τὴν ἁμαρτίαν ταύτην. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐκοιμήθη.¹³

Σαῦλος⁹ δὲ ἦν συνευδοκῶν¹⁴ τῇ ἀναιρέσει¹⁵ αὐτοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ἐκείνῃ 8
 τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς¹⁶ μέγας ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις·
 πάντες δὲ διεσπάρησαν¹⁷ κατὰ τὰς χώρας¹⁸ τῆς Ἰουδαίας¹⁹ καὶ
 Σαμαρείας,²⁰ πλὴν²¹ τῶν ἀποστόλων. Συνεκόμισαν²² δὲ τὸν 2
 Στέφανον¹⁰ ἄνδρες εὐλαβεῖς,²³ καὶ ἐποίησαντο κοπετὸν²⁴ μέγαν ἐπ'
 αὐτῷ. Σαῦλος⁹ δὲ ἐλυμαίνετο²⁵ τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ τοὺς οἴκους 3
 εἰσπορευόμενος,²⁶ σύρων²⁷ τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς
 φυλακὴν.²⁸

¹ συνέχω, hold fast, oppress. ² οὖς, ους, τό, ear. ³ ὀρμάω, hasten on, rush. ⁴ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ⁵ λιθοβολέω, pelt with stones, stone. ⁶ μάρτυς, υρος, ὁ, witness. ⁷ ἀποτίθηναι, put off, lay aside. ⁸ νεανίας, ου, ὁ, young adult, young man. ⁹ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹⁰ στέφανος, ου, ὁ, crown, garland. ¹¹ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ¹² γόνυ, ατος, τό, knee. ¹³ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁴ συνευδοκέω, consent, approve. ¹⁵ ἀναιρέσις, εως, ἡ, murder, killing. ¹⁶ διωγμός, οῦ, ὁ, persecution. ¹⁷ διασπείρω, scatter, scatter like seed. ¹⁸ χώρα, ας, ἡ, land, region. ¹⁹ Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ²⁰ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ²¹ πλὴν, however, but. ²² συγκομίζω, bring in, bury. ²³ εὐλαβής, devout, God-fearing. ²⁴ κοπετός, ου, ὁ, mourning, lamentation. ²⁵ λυμαίνομαι, ravage, destroy. ²⁶ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ²⁷ σύρω, draw, drag. ²⁸ φυλακή, ἥς, ἡ, guard, prison.

Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες¹ διήλθον,² εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. 4
 Φίλιππος³ δὲ κατελθὼν⁴ εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας,⁵ ἐκήρυσεν αὐτοῖς
 τὸν χριστόν. Προσεῖχόν⁶ τε οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις ὑπὸ τοῦ 6
 Φιλίππου³ ὁμοθυμαδόν,⁷ ἐν τῷ ἀκούειν αὐτοὺς καὶ βλέπειν τὰ
 σημεῖα ἃ ἐποίει. Πολλῶν γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρτα,⁸ 7
 βοῶντα⁹ φωνῇ μεγάλη ἐξήρχετο: πολλοὶ δὲ παραλελυμένοι¹⁰ καὶ
 χῳλοὶ¹¹ ἐθεραπεύθησαν.¹² Καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ πόλει 8
 ἐκείνῃ.

Ἄνὴρ δὲ τις ὀνόματι Σίμων προϋπήρχεν¹³ ἐν τῇ πόλει μαγεύων¹⁴ καὶ 9
 ἐξιστῶν¹⁵ τὸ ἔθνος τῆς Σαμαρείας,⁵ λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν: ὃ 10
 προσεῖχον⁶ ἀπὸ μικροῦ¹⁶ ἕως μεγάλου, λέγοντες, Οὗτός ἐστιν ἡ
 δύναμις τοῦ θεοῦ ἡ μεγάλη. Προσεῖχον⁶ δὲ αὐτῷ, διὰ τὸ ἱκανῶ¹⁷ 11
 χρόνῳ ταῖς μαγείαις¹⁸ ἐξεστακέναι¹⁵ αὐτούς. Ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ 12
 Φιλίππῳ³ εὐαγγελιζομένῳ τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ
 ὀνόματος Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. Ὁ δὲ 13
 Σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσεν, καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν¹⁹ τῷ
 Φιλίππῳ:³ θεωρῶν τε δυνάμεις καὶ σημεῖα γινόμενα, ἐξίστατο.¹⁵

¹ διασπείρω, scatter, scatter like seed. ² διέρχομαι, cross over, pass through. ³ Φίλιππος, ου, ό, Philip. ⁴ κατέρχομαι, come down, go down. ⁵ Σαμάρεια, ας, ή, Samaria. ⁶ προσέχω, take head of, attend to. ⁷ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ⁸ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ⁹ βοάω, cry aloud, shout. ¹⁰ παραλύω, relax, enfeeble. ¹¹ χῳλός, lame, deprived of a foot. ¹² θεραπεύω, heal, care for. ¹³ προϋπάρχω, exist before, have been already. ¹⁴ μαγεύω, practice magic. ¹⁵ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ¹⁶ μικρός, small, little. ¹⁷ ἱκανός, sufficient, able. ¹⁸ μαγεία, ας, ή, magic. ¹⁹ προσκαρτερέω, continue in or with, persist.

Ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν Ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι ὅτι δέδεκται ἡ Σαμάρεια¹ 14
 τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν Πέτρον καὶ
 Ἰωάννην· οἵτινες καταβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν, ὅπως 15
 λάβωσιν πνεῦμα ἅγιον· οὐπω² γὰρ ἦν ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, 16
 μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ χριστοῦ Ἰησοῦ. 17
 Τότε ἐπετίθουν⁴ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάμβανον πνεῦμα ἅγιον.
 Θεασάμενος⁵ δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως⁶ τῶν χειρῶν τῶν 18
 ἀποστόλων δίδεται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, προσήνεγκεν⁷ αὐτοῖς
 χρήματα,⁸ λέγων, Δότε καὶ μοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ὡς ἐὰν ἐπιθῶ⁴ 19
 τὰς χεῖρας, λαμβάνῃ πνεῦμα ἅγιον. Πέτρος δὲ εἶπεν πρὸς αὐτόν, Τὸ 20
 ἀργύριόν⁹ σου σὺν σοὶ εἶη εἰς ἀπώλειαν,¹⁰ ὅτι τὴν δωρεάν¹¹ τοῦ θεοῦ
 ἐνόμισας¹² διὰ χρημάτων⁸ κτᾶσθαι.¹³ Οὐκ ἔστιν σοι μερίς¹⁴ οὐδὲ 21
 κλῆρος¹⁵ ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. Ἡ γὰρ καρδιά σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα¹⁶
 ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Μετανόησον¹⁷ οὖν ἀπὸ τῆς κακίας¹⁸ σου ταύτης, 22
 καὶ δεήθητι¹⁹ τοῦ θεοῦ, εἰ ἄρα²⁰ ἀφεθήσεται σοὶ ἡ ἐπίνοια²¹ τῆς
 καρδίας σου. Εἰς γὰρ χολὴν²² πικρίας²³ καὶ σύνδεσμον²⁴ ἀδικίας²⁵ ὁρῶ 23
 σε ὄντα. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν, Δεήθητε¹⁹ ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ 24
 πρὸς τὸν κύριον, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ²⁶ ἐπ' ἐμέ ὡς εἰρήκατε.

¹ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ² οὐπω, not yet. ³ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ⁴ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ⁵ θεάομαι, look at, behold. ⁶ ἐπίθεσις, εως, ἡ, laying on, assault. ⁷ προσφέρω, bring to, offer. ⁸ χρῆμα, τος, τό, wealth, money. ⁹ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ¹⁰ ἀπώλεια, ας, ἡ, destruction, ruin. ¹¹ δωρεά, ας, ἡ, gift, free gift. ¹² νομίζω, suppose, think. ¹³ κτάομαι, acquire, win. ¹⁴ μερίς, ιδος, ἡ, part, portion. ¹⁵ κλῆρος, ου, ὁ, lot, portion. ¹⁶ εὐθύς, immediately, at once. ¹⁷ μετανόεω, repent, change my mind. ¹⁸ κακία, ας, ἡ, malice, evil. ¹⁹ δέομαι, ask, request. ²⁰ ἄρα, so? (introduces a question). ²¹ ἐπίνοια, ας, ἡ, thought, intention. ²² χολή, ἡς, ἡ, a bitter herb, gall. ²³ πικρία, ας, ἡ, bitterness. ²⁴ σύνδεσμος, ου, ὁ, bond, fetter. ²⁵ ἀδικία, ας, ἡ, unrighteousness. ²⁶ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach.

Οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι¹ καὶ λαλήσαντες τὸν λόγον τοῦ κυρίου, 25
 ὑπέστρεψαν² εἰς Ἱερουσαλήμ, πολλὰς τε κώμας³ τῶν Σαμαρειτῶν⁴
 εὐηγγελίσαντο.

Ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησεν πρὸς Φίλιππον,⁵ λέγων, Ἀνάστηθι καὶ 26
 πορεύου κατὰ μεσημβρίαν⁶ ἐπὶ τὴν ὁδὸν τὴν καταβαίνουσαν ἀπὸ
 Ἱερουσαλὴμ εἰς Γάζαν·⁷ αὕτη ἐστὶν ἔρημος. Καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη: 27
 καὶ ἰδού, ἀνὴρ Αἰθίοψ⁸ εὐνοῦχος⁹ δυνάστης¹⁰ Κανδάκης¹¹ τῆς
 βασιλίσσης¹² Αἰθιοπῶν,⁸ ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης⁷ αὐτῆς, ὃς
 ἐληλύθει προσκυνήσων εἰς Ἱερουσαλήμ, ἣν τε ὑποστρέφων² καὶ 28
 καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἄρματος¹³ αὐτοῦ, καὶ ἀνεγίνωσκεν¹⁴ τὸν
 προφήτην Ἡσαΐαν.¹⁵ Εἶπεν δὲ τὸ πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ,⁵ Πρόσελθε 29
 καὶ κολληθήτι¹⁶ τῷ ἄρματι¹³ τούτῳ. Προσδραμὼν¹⁷ δὲ ὁ Φίλιππος⁵ 30
 ἤκουσεν αὐτοῦ ἀναγινώσκοντος¹⁴ τὸν προφήτην Ἡσαΐαν,¹⁵ καὶ εἶπεν,
 Ἄρα¹⁸ γε¹⁹ γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις;²⁰ Ὁ δὲ εἶπεν, Πῶς γὰρ ἂν 31
 δυναίμην, ἐὰν μή τις ὁδηγήσῃ²¹ με; Παρεκάλεσέν τε τὸν Φίλιππον⁵
 ἀναβάντα καθίσαι²² σὺν αὐτῷ. Ἡ δὲ περιοχὴ²³ τῆς γραφῆς ἦν 32
 ἀνεγίνωσκεν¹⁴ ἦν αὕτη, Ὡς πρόβατον²⁴ ἐπὶ σφαγὴν²⁵ ἤχθη, καὶ ὡς
 ἄμνός²⁶ ἐναντίον²⁷ τοῦ κείροντος²⁸ αὐτὸν ἄφωνος,²⁹ οὕτως οὐκ ἀνοίγει
 τὸ στόμα αὐτοῦ. Ἐν τῇ ταπεινώσει³⁰ αὐτοῦ ἡ κρίσις³¹ αὐτοῦ ἦρθη, 33

¹ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ² ὑποστρέφω, return, turn back. ³ κώμη, ης, ἡ, village. ⁴ Σαμαρείτης, ου, ὁ, Samaritan. ⁵ Φίλιππος, ου, ὁ, Philip. ⁶ μεσημβρία, ας, ἡ, midday, noon. ⁷ γάζα, ης, ἡ, treasure, Gaza. ⁸ Αἰθίοψ, οπος, ὁ, Ethiopian. ⁹ εὐνοῦχος, ου, ὁ, eunuch, keeper of the bed-chamber. ¹⁰ δυνάστης, ου, ὁ, ruler, sovereign. ¹¹ Κανδάκη, ης, ἡ, Candace. ¹² βασίλισσα, ης, ἡ, queen. ¹³ ἄρμα, τος, τό, chariot. ¹⁴ ἀναγινώσκω, read. ¹⁵ Ἡσαΐας, ου, ὁ, Isaiah. ¹⁶ κολλάω, glue, cleave. ¹⁷ προστρέχω, run up to, run to. ¹⁸ ἄρα, so? (introduces a question). ¹⁹ γέ, indeed, at least. ²⁰ ἀναγινώσκω, you read. ²¹ ὁδηγέω, lead, guide. ²² καθίζω, seat, sit. ²³ περιοχή, ἡς, ἡ, passage (of written text). ²⁴ πρόβατον, ου, τό, sheep. ²⁵ σφαγή, ἡς, ἡ, slaughter, sacrifice. ²⁶ ἄμνός, οὔ, ὁ, lamb. ²⁷ ἐναντίον, in the sight of, before. ²⁸ κείρω, shear, cut off. ²⁹ ἄφωνος, speechless, mute. ³⁰ ταπεινώσις, εως, ἡ, humiliation, humble state. ³¹ κρίσις, εως, ἡ, judgment, judging.

τὴν δὲ γενεάν¹ αὐτοῦ τίς διηγήσεται;² Ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ
αὐτοῦ. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος³ τῷ Φιλίππῳ⁴ εἶπεν, Δέομαί⁵ σου, 34
περὶ τίνος ὁ προφήτης λέγει τοῦτο; Περὶ ἐαυτοῦ, ἢ περὶ ἐτέρου τινός;
Ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος⁴ τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς 35
γραφῆς ταύτης, εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. Ὡς δὲ ἐπορεύοντο 36
κατὰ τὴν ὁδόν, ἦλθον ἐπὶ τι ὕδωρ; καὶ φησιν ὁ εὐνοῦχος,³ Ἰδοὺ, ὕδωρ:
τί κωλύει⁶ με βαπτισθῆναι; Καὶ ἐκέλευσεν⁷ στήναι τὸ ἄρμα:⁸ καὶ 37
κατέβησαν ἀμφότεροι⁹ εἰς τὸ ὕδωρ, ὃ τε Φίλιππος⁴ καὶ ὁ εὐνοῦχος:³
καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. Ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ ὕδατος, πνεῦμα 39
κυρίου ἤρπασεν¹⁰ τὸν Φίλιππον:⁴ καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι¹¹ ὁ
εὐνοῦχος,³ ἐπορεύετο γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. Φίλιππος⁴ δὲ 40
εὐρέθη εἰς Ἀζωτον:¹² καὶ διερχόμενος¹³ εὐηγγελίζετο τὰς πόλεις
πάσας, ἕως τοῦ ἔλθεῖν αὐτὸν εἰς Καισάρειαν.¹⁴

Ὁ δὲ Σαῦλος¹⁵ ἔτι ἐμπνέων¹⁶ ἀπειλῆς¹⁷ καὶ φόνου¹⁸ εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ 9
κυρίου, προσελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ, ᾐτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπιστολὰς¹⁹ εἰς 2
Δαμασκὸν²⁰ πρὸς τὰς συναγωγάς, ὅπως ἐάν τινας εὕρῃ τῆς ὁδοῦ
ὄντας ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, δεδεμένους²¹ ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλὴμ. 3
Ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι, ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίξειν²² τῇ Δαμασκῷ:²⁰ καὶ
ἐξαίφνης²³ περιήστραψεν²⁴ αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ: καὶ πεσὼν 4

¹ γενεά, ἄς, ἡ, generation. ² διηγέομαι, relate fully, relate in full. ³ εὐνοῦχος, ου, ὁ, eunuch, keeper of the bed-chamber. ⁴ Φίλιππος, ου, ὁ, Philip. ⁵ δέομαι, ask, request. ⁶ κωλύω, forbid, hinder. ⁷ κελεύω, order, command. ⁸ ἄρμα, τος, τό, chariot. ⁹ ἀμφότεροι, both, both of two. ¹⁰ ἀρπάζω, seize, snatch. ¹¹ οὐκέτι, no longer, no more. ¹² Ἀζωτος, ου, ἡ, Azotus, Ashdod. ¹³ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹⁴ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹⁵ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹⁶ ἐμπνέω, breathe, inspire. ¹⁷ ἀπειλή, ἡς, ἡ, threat, threatening. ¹⁸ φόνος, ου, ὁ, murder, slaughter. ¹⁹ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ²⁰ Δαμασκός, οῦ, ἡ, Damascus. ²¹ δέω, bind, tie. ²² ἐγγίζω, come near, approach. ²³ ἐξαίφνης, suddenly, unexpectedly. ²⁴ περιαστρέπτω, shine around, flash around.

ἐπὶ τὴν γῆν, ἤκουσεν φωνὴν λέγουσαν αὐτῷ, Σαούλ, Σαούλ, τί με
διώκεις;¹ Εἶπεν δέ, Τίς εἶ, κύριε; Ὁ δὲ κύριος εἶπεν, Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς 5
ὃν σὺ διώκεις;¹ ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ 6
λαληθήσεται σοι τί σε δεῖ ποιεῖν. Οἱ δὲ ἄνδρες οἱ συνοδεύοντες² αὐτῷ 7
εἰστήκεισαν ἐνεοί,³ ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδὲνα δὲ θεωροῦντες.
Ἦγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος⁴ ἀπὸ τῆς γῆς: ἀνεωγμένων τε τῶν ὀφθαλμῶν 8
αὐτοῦ, οὐδὲνα ἔβλεπεν, χειραγωγοῦντες⁵ δὲ αὐτὸν εἰσήγαγον⁶ εἰς
Δαμασκόν.⁷ Καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲ 9
ἔπιεν.

Ἦν δέ τις μαθητὴς ἐν Δαμασκῷ⁷ ὀνόματι Ἀνανίας,⁸ καὶ εἶπεν πρὸς 10
αὐτὸν ὁ κύριος ἐν ὁράματι,⁹ Ἀνανία.⁸ Ὁ δὲ εἶπεν, Ἴδου ἐγώ, κύριε. Ὁ 11
δὲ κύριος πρὸς αὐτόν, Ἀναστάς πορεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην¹⁰ τὴν
καλουμένην Εὐθείαν,¹¹ καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ Ἰούδα¹² Σαῦλον⁴
ὀνόματι, Ταρσέα:¹³ ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται, καὶ εἶδεν ἐν ὁράματι⁹ 12
ἄνδρα ὀνόματι Ἀνανίαν⁸ εἰσελθόντα καὶ ἐπιθέντα¹⁴ αὐτῷ χεῖρα, ὅπως
ἀναβλέψῃ.¹⁵ Ἀπεκρίθη δὲ Ἀνανίας,⁸ Κύριε, ἀκήκοα ἀπὸ πολλῶν 13
περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ ἐποίησεν τοῖς ἁγίοις σου ἐν
Ἱερουσαλὴμ: καὶ ᾧδε ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων, δῆσαι¹⁶ 14
πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους¹⁷ τὸ ὄνομά σου. Εἶπεν δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ 15
κύριος, Πορεύου, ὅτι σκεῦος¹⁸ ἐκλογῆς¹⁹ μοι ἐστὶν οὗτος, τοῦ

¹διώκω, pursue, persecute. ²συνοδεύω, travel together with, journey with. ³ἐνεός, speechless, dumb. ⁴Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ⁵χειραγωγέω, lead by the hand. ⁶εἰσάγω, lead in, bring in. ⁷Δαμασκός, οὔ, ἡ, Damascus. ⁸Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ⁹δραμα, τος, τό, vision, spectacle. ¹⁰ρύμη, ης, ἡ, narrow street, lane. ¹¹εὐθύς, immediately, at once. ¹²Ἰούδας, α, ὁ, Judas, Judah. ¹³Ταρσεύς, έως, ὁ, Tarsian, belonging to Tarsus. ¹⁴ἐπιτίθημι, lay upon, put. ¹⁵ἀναβλέπω, look up, receive sight. ¹⁶δέω, bind, tie. ¹⁷ἐπικαλέω, call upon, invoke. ¹⁸σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ¹⁹ἐκλογή, ης, ἡ, (divine) selection, choice.

βαστάσαι¹ τὸ ὄνομά μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων, υἱῶν τε
 Ἰσραήλ: ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω² αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός 16
 μου παθεῖν.³ Ἀπῆλθεν δὲ Ἀνανίας⁴ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ 17
 ἐπιθεῖς⁵ ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας εἶπεν, Σαοὺλ ἀδελφέ, ὁ κύριος
 ἀπέσταλκέν με, ὁ ὀφθεῖς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ἧ ἡρχου, ὅπως ἀναβλέψῃς⁶
 καὶ πλησθῇς⁷ πνεύματος ἁγίου. Καὶ εὐθέως ἀπέπεσον⁸ ἀπὸ τῶν 18
 ὀφθαλμῶν αὐτοῦ ὥσει⁹ λεπίδες,¹⁰ ἀνέβλεψέν⁶ τε καὶ ἀναστὰς
 ἐβαπτίσθη, καὶ λαβὼν τροφὴν¹¹ ἐνίσχυσεν.¹² 19

Ἐγένετο δὲ ὁ Σαῦλος¹³ μετὰ τῶν ἐν Δαμασκῷ¹⁴ μαθητῶν ἡμέρας τινάς. 20
 Καὶ εὐθέως ἐν ταῖς συναγωγαῖς ἐκήρυσεν τὸν χριστόν, ὅτι οὗτός
 ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. Ἐξίσταντο¹⁵ δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες καὶ ἔλεγον, 21
 Οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας¹⁶ ἐν Ἱερουσαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους
 τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ ὧδε εἰς τοῦτο ἐλήλυθεν ἵνα δεδεμένους¹⁸ αὐτοὺς
 ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; Σαῦλος¹³ δὲ μᾶλλον ἐνεδυναμοῦτο,¹⁹ καὶ 22
 συνέχυνεν²⁰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς κατοικοῦντας²¹ ἐν Δαμασκῷ,¹⁴
 συμβιβάζων²² ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός.

Ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέραι ἱκαναί,²³ συνεβουλεύσαντο²⁴ οἱ Ἰουδαῖοι 23
 ἀνελεῖν²⁵ αὐτόν: ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ¹³ ἡ ἐπιβουλὴ²⁶ αὐτῶν. 24

¹ βαστάζω, bear, carry. ² ὑποδείκνυμι, show, indicate. ³ πάσχω, suffer, am acted upon. ⁴ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ⁵ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ⁶ ἀναβλέπω, look up, receive sight. ⁷ πλήθω, fill. ⁸ ἀποπίπτω, fall, fall off. ⁹ ὥσει, like, about. ¹⁰ λεπίς, ἴδος, ἡ, scale (of a fish), scale. ¹¹ τροφή, ἡς, ἡ, food, nourishment. ¹² ἐνισχύω, strengthen, invigorate. ¹³ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹⁴ Δαμασκός, οὔ, ἡ, Damascus. ¹⁵ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ¹⁶ πορθέω, destroy, lay waste. ¹⁷ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ¹⁸ δέω, bind, tie. ¹⁹ ἐνδυναμόω, strengthen, empower. ²⁰ συγχέω, confuse, confound. ²¹ κατοικέω, inhabit, dwell. ²² συμβιβάζω, hold together, instruct. ²³ ἱκανός, sufficient, able. ²⁴ συμβουλεύω, plot, advise. ²⁵ ἀναιρέω, take up, kill. ²⁶ ἐπιβουλή, ἡς, ἡ, plot, plot against.

Παρατηρουν¹ τε τὰς πύλας² ἡμέρας τε καὶ νυκτός, ὅπως αὐτὸν
 ἀνέλωσιν·³ λαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ νυκτός, καθῆκαν⁴ διὰ τοῦ 25
 τείχους,⁵ χαλάσαντες⁶ ἐν σφυρίδι.⁷

Παραγενόμενος⁸ δὲ ὁ Σαῦλος⁹ ἐν Ἱερουσαλήμ, ἐπειράτο¹⁰ κολλᾶσθαι¹¹ 26
 τοῖς μαθηταῖς· καὶ πάντες ἐφοβοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες ὅτι
 ἐστὶν μαθητής. Βαρνάβας¹² δὲ ἐπιλαβόμενος¹³ αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς 27
 τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο¹⁴ αὐτοῖς πῶς ἐν τῇ ὁδῷ εἶδεν τὸν
 κύριον, καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ, καὶ πῶς ἐν Δαμασκῷ¹⁵
 ἐπαρρησιάσατο¹⁶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. Καὶ ἦν μετ' αὐτῶν 28
 εἰσπορευόμενος¹⁷ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ παρρησιαζόμενος¹⁶ ἐν τῷ
 ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, ἐλάλει τε καὶ συνεζήτει¹⁸ πρὸς τοὺς 29
 Ἑλληνιστάς·¹⁹ οἱ δὲ ἐπεχείρουν²⁰ αὐτὸν ἀνελεῖν.³ Ἐπιγινόντες²¹ δὲ οἱ 30
 ἀδελφοὶ κατήγαγον²² αὐτὸν εἰς Καισάρειαν,²³ καὶ ἐξαπέστειλαν²⁴
 αὐτὸν εἰς Ταρσόν.²⁵ Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας²⁶ 31
 καὶ Γαλιλαίας καὶ Σαμαρείας²⁷ εἶχον εἰρήνην οἰκοδομοῦμεναι,²⁸ καὶ
 πορευόμεναι τῷ φόβῳ²⁹ τοῦ κυρίου καὶ τῇ παρακλήσει³⁰ τοῦ ἁγίου
 πνεύματος ἐπληθύνοντο.³¹

¹ παρατηρέω, watch closely, observe scrupulously. ² πύλη, ης, ἡ, gate, porch. ³ ἀναιρέω, take up, kill. ⁴ καθίημι, let down, lower. ⁵ τείχος, οὗς, τό, wall. ⁶ χαλάω, slacken, let down. ⁷ σφυρίς, ἰδος, ἡ, large basket, plaited basket. ⁸ παραγίνομαι, come, arrive. ⁹ Σαῦλος, οὗ, ὁ, Saul. ¹⁰ πειράω, try, attempt. ¹¹ κολλᾶω, glue, cleave. ¹² Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹³ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹⁴ διηγέομαι, relate fully, relate in full. ¹⁵ Δαμασκός, οὗ, ἡ, Damascus. ¹⁶ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ¹⁷ εἰσπορεύομαι, enter, journey into. ¹⁸ συζητέω, discuss, dispute. ¹⁹ Ἑλληνιστής, οὗ, ὁ, Hellenist, Greek. ²⁰ ἐπιχειρέω, endeavor, attempt. ²¹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ²² κατὰγω, bring down, lead down. ²³ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ²⁴ ἐξαποστέλλω, send forth. ²⁵ Ταρσός, οὗ, ἡ, Tarsus. ²⁶ Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ²⁷ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ²⁸ οἰκοδομέω, build up, construct. ²⁹ φόβος, οὗ, ὁ, fear, terror. ³⁰ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ³¹ πληθύνω, multiply, increase.

Ἐγένετο δὲ Πέτρον διερχόμενον¹ διὰ πάντων κατελθεῖν² καὶ πρὸς τοὺς 32
 ἁγίους τοὺς κατοικοῦντας³ Λύδδαν.⁴ Εὔρεν δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα 33
 Αἰνέαν⁵ ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν⁶ ὀκτώ⁷ κατακείμενον⁸ ἐπὶ κρᾶββάτῳ,⁹ ὃς ἦν
 παραλελυμένος.¹⁰ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Πέτρος, Αἰνέα,⁵ ἰᾶταί¹¹ σε 34
 Ἰησοῦς ὁ χριστός· ἀνάστηθι καὶ στρώσον¹² σεαυτῷ.¹³ Καὶ εὐθέως
 ἀνέστη. Καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες³ Λύδδαν⁴ καὶ τὸν 35
 Ἀσάρωνα,¹⁴ οἵτινες ἐπέστρεψαν¹⁵ ἐπὶ τὸν κύριον.

Ἐν Ἰόππῃ¹⁶ δέ τις ἦν μαθήτρια¹⁷ ὀνόματι Ταβηθά,¹⁸ ἣ διερμηνευομένη¹⁹ 36
 λέγεται Δορκάς.²⁰ αὕτη ἦν πλήρης²¹ ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν
 ὧν ἐποίει. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ἀσθενήσασαν²³ αὐτὴν 37
 ἀποθανεῖν· λούσαντες²⁴ δὲ αὐτὴν ἔθηκαν ἐν ὑπερώῳ.²⁵ Ἐγγύς²⁶ δὲ 38
 οὔσης Λύδδης⁴ τῇ Ἰόππῃ,¹⁶ οἱ μαθηταὶ ἀκούσαντες ὅτι Πέτρος ἐστὶν
 ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτόν, παρακαλοῦντες μὴ ὀκνήσαι²⁷
 διελθεῖν¹ ἕως αὐτῶν. Ἀναστὰς δὲ Πέτρος συνῆλθεν²⁸ αὐτοῖς· ὃν 39
 παραγενόμενον²⁹ ἀνήγαγον³⁰ εἰς τὸ ὑπερῶον,²⁵ καὶ παρέστησαν³¹
 αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆραι³² κλαίουσαι³³ καὶ ἐπιδεικνύμεναι³⁴ χιτῶνας³⁵ καὶ
 ἱμάτια ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὔσα ἡ Δορκάς.²⁰ Ἐκβαλὼν δὲ ἔξω 40
 πάντας ὁ Πέτρος θεὶς τὰ γόνατα³⁶ προσηύξατο· καὶ ἐπιστρέψας¹⁵

¹ διέρχομαι, cross over, pass through. ² κατέρχομαι, come down, go down. ³ κατοικέω, inhabit, dwell. ⁴ Λύδδα, Lydda, Diospolis. ⁵ Αἰνέας, ου, ὁ, Aeneas. ⁶ ἔτος, ους, τό, year. ⁷ ὀκτώ, eight. ⁸ κατὰκειμαι, lie down, lie sick. ⁹ κρᾶββατος, ου, ὁ, mattress, pallet. ¹⁰ παραλύω, relax, enfeeble. ¹¹ ἰάομαι, heal. ¹² στρωννύω, spread, furnish. ¹³ σεαυτοῦ, yourself, of you. ¹⁴ Ασφαρών, ου, ὁ, Sharon, Saron. ¹⁵ ἐπιστρέφω, turn to, return. ¹⁶ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ¹⁷ μαθήτρια, ας, ἡ, female disciple, female student. ¹⁸ Ταβηθά, ἡ, Tabitha, antelope. ¹⁹ διερμηνεύω, translate, interpret. ²⁰ Δορκάς, ἄδος, ἡ, Dorcas. ²¹ πλήρης, full. ²² ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ²³ ἀσθενέω, be weak, sick. ²⁴ λούω, bathe, wash. ²⁵ ὑπερῶον, ου, τό, upper story, room upstairs. ²⁶ ἐγγύς, near. ²⁷ ὀκνέω, hesitate, delay. ²⁸ συνέρχομαι, come together, come or go with. ²⁹ παραγίνομαι, come, arrive. ³⁰ ἀνάγω, lead up, restore. ³¹ παρίστημι, be present, stand by. ³² χῆρα, ας, ἡ, widow. ³³ κλαίω, weep, weep for. ³⁴ ἐπιδείκνυμι, show, prove. ³⁵ χιτῶν, ὄνος, ὁ, tunic, garment. ³⁶ γόνυ, ατος, τό, knee.

πρὸς τὸ σῶμα, εἶπεν, Ταβιθά,¹ ἀνάστηθι. Ἡ δὲ ἤνοιξεν τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτῆς· καὶ ἰδοῦσα τὸν Πέτρον, ἀνεκάθισεν.² Δοὺς δὲ 41
αὐτῇ χεῖρα, ἀνέστησεν αὐτήν· φωνήσας³ δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς
χήρας,⁴ παρέστησεν⁵ αὐτὴν ζῶσαν. Γνωστὸν⁶ δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης 42
τῆς Ἰόππης,⁷ καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν κύριον. Ἐγένετο δὲ 43
ἡμέρας ἱκανὰς⁸ μέναι αὐτὸν ἐν Ἰόππῃ⁷ παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ.⁹

Ἄνὴρ δέ τις ἦν ἐν Καισαρείᾳ¹⁰ ὀνόματι Κορνήλιος,¹¹ ἑκατοντάρχης¹² ἐκ 10
σπείρης¹³ τῆς καλουμένης Ἰταλικῆς,¹⁴ εὐσεβὴς¹⁵ καὶ φοβούμενος τὸν 2
θεὸν σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλεημοσύνας¹⁶ πολλὰς τῷ
λαῷ, καὶ δεόμενος¹⁷ τοῦ θεοῦ διὰ παντός. Εἶδεν ἐν ὁράματι¹⁸ φανερώς, 3
ὥσει²⁰ ὥραν ἐνάτην²¹ τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ θεοῦ εἰσελθόντα πρὸς
αὐτόν, καὶ εἰπόντα αὐτῷ, Κορνήλιε.¹¹ Ὁ δὲ ἀτενίσας²² αὐτῷ καὶ 4
ἔμβροχος²³ γενόμενος εἶπεν, Τί ἐστίν, κύριε; Εἶπεν δὲ αὐτῷ, Αἱ
προσευχαί²⁴ σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι¹⁶ σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. Καὶ νῦν πέμψον εἰς Ἰόππην⁷ ἄνδρας, καὶ 5
μετάπεμψαι²⁶ Σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον²⁷ Πέτρον· οὗτος ξενίζεται²⁸ 6
παρά τινι Σίμωνι βυρσεῖ,⁹ ὃς ἐστίν οἰκία παρὰ θάλασσαν. Ὡς δὲ 7
ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν τῷ Κορνηλίῳ,¹¹ φωνήσας³ δύο τῶν
οἰκετῶν²⁹ αὐτοῦ, καὶ στρατιώτην³⁰ εὐσεβῆ¹⁵ τῶν προσκαρτερούντων³¹

¹ Ταβιθά, ἡ, Tabitha, antelope. ² ἀνακαθίζω, sit up. ³ φωνέω, call, crow. ⁴ χήρα, ας, ἡ, widow. ⁵ παρίστημι, be present, stand by. ⁶ γνωστός, known, acquaintance. ⁷ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ⁸ ἱκανός, sufficient, able. ⁹ βυρσεύς, ἑως, ὁ, tanner. ¹⁰ Καισαρεία, ας, ἡ, Caesarea. ¹¹ Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ¹² ἑκατοντάρχης, centurion. ¹³ σπεῖρα, ης, ἡ, cohort. ¹⁴ Ἰταλικός, Italian. ¹⁵ εὐσεβής, pious, devout. ¹⁶ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving. ¹⁷ δεομαι, ask, request. ¹⁸ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ¹⁹ φανερώς, openly, publicly. ²⁰ ὥσει, like, about. ²¹ ἑνατος, ninth. ²² ἀτενίζω, gaze, stare. ²³ ἔμβροχος, terrified, frightened. ²⁴ προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ²⁵ μνημόσυνον, ου, τό, memory, memorial. ²⁶ μεταπέμψω, send for, summon. ²⁷ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ²⁸ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ²⁹ οἰκέτης, ου, ὁ, house servant, household servant. ³⁰ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ³¹ προσκαρτερέω, continue in or with, persist.

αὐτῷ, καὶ ἐξηγησάμενος¹ αὐτοῖς ἅπαντα,² ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν 8
 Ἰόππην.³

Τῇ δὲ ἐπαύριον,⁴ ὁδοιπορούντων⁵ ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων,⁶ 9
 ἀνέβη Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα⁷ προσεύξασθαι, περὶ ὥραν ἕκτην:⁸ 10
 ἐγένετο δὲ πρόσπεινος,⁹ καὶ ἤθελεν γεύσασθαι:¹⁰ παρασκευαζόντων¹¹
 δὲ ἐκείνων, ἐπέπεσεν¹² ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις,¹³ καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν 11
 ἀνεωγμένον, καὶ καταβαῖνον ἐπ' αὐτὸν σκευὸς¹⁴ τι ὡς ὀθόνην¹⁵
 μεγάλην, τέσσαρσιν¹⁶ ἀρχαῖς δεδεμένον,¹⁷ καὶ καθιέμενον¹⁸ ἐπὶ τῆς
 γῆς: ἐν ᾧ ὑπῆρχεν πάντα τὰ τετράποδα¹⁹ τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία²⁰ καὶ 12
 τὰ ἔρπετα²¹ καὶ τὰ πετεινά²² τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς 13
 αὐτόν, Ἀναστάς, Πέτρε, θύσον²³ καὶ φάγε. Ὁ δὲ Πέτρος εἶπεν, 14
 Μηδαμῶς,²⁴ κύριε: ὅτι οὐδέποτε²⁵ ἔφαγον πᾶν κοινὸν²⁶ ἢ ἀκάθαρτον.²⁷
 Καὶ φωνὴ πάλιν ἐκ δευτέρου²⁸ πρὸς αὐτόν, Ἄ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν,²⁹ σὺ 15
 μὴ κοίνου.³⁰ Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρίς:³¹ καὶ πάλιν ἀνελήφθη³² τὸ 16
 σκευὸς¹⁴ εἰς τὸν οὐρανόν.

Ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει³³ ὁ Πέτρος τί ἂν εἴη τὸ ὄραμα³⁴ ὃ εἶδεν, καὶ 17
 ἰδοὺ, οἱ ἄνδρες οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τοῦ Κορνηλίου,³⁵ διερωτήσαντες
 τὴν οἰκίαν Σίμωνος, ἐπέστησαν³⁷ ἐπὶ τὸν πυλῶνα,³⁸ καὶ φωνήσαντες 18

¹ ἐξηγέομαι, explain, describe. ² ἅπας, each, every. ³ Ἰόππη, ἡς, ἡ, Joppa. ⁴ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ⁵ ὁδοιπορέω, travel, be on the way. ⁶ ἐγγίζω, come near, approach. ⁷ δῶμα, τοσ, τό, house, housetop. ⁸ ἕκτος, sixth. ⁹ πρόσπεινος, hungry, very hungry. ¹⁰ γεύομαι, taste, experience. ¹¹ παρασκευάζω, prepare, make ready. ¹² ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ¹³ ἔκστασις, εως, ἡ, bewilderment, ecstasy. ¹⁴ σκευός, οὐς, τό, vessel, goods (plural). ¹⁵ ὀθόνη, ἡς, ἡ, linen cloth, sheet. ¹⁶ τέσσαρες, four, 4. ¹⁷ δέω, bind, tie. ¹⁸ καθίημι, let down, lower. ¹⁹ τετράπους, four-footed animal, four-footed. ²⁰ θηρίον, οὐ, τό, wild beast, animal. ²¹ ἔρπετόν, οὐ, τό, creeping thing, reptile. ²² πετεινόν, οὐ, τό, bird. ²³ θύω, sacrifice, kill. ²⁴ μηδαμῶς, by no means, no. ²⁵ οὐδέποτε, never. ²⁶ κοινός, common, unclean. ²⁷ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ²⁸ δεύτερος, second. ²⁹ καθαρίζω, cleanse, make clean. ³⁰ κοινώω, make common, defile. ³¹ τρίς, thrice, three times. ³² ἀναλαμβάνω, take up, raise. ³³ διαπορέω, be greatly perplexed or at a loss. ³⁴ ὄραμα, τοσ, τό, vision, spectacle. ³⁵ Κορνήλιος, οὐ, ὁ, Cornelius. ³⁶ διερωτάω, ask about, learn by inquiry. ³⁷ ἐφίστημι, stand over, come upon. ³⁸ πυλῶν, ὄνος, ὁ, vestibule, gateway. ³⁹ φωνέω, call, crow.

ἐπυνθάνοντο¹ εἰ Σίμων, ὁ ἐπικαλούμενος² Πέτρος, ἐνθάδε³ ξενίζεται.⁴

Τοῦ δὲ Πέτρου διενθυμουμένου περὶ τοῦ ὁράματος,⁵ εἶπεν αὐτῷ τὸ 19

πνεῦμα, Ἰδού, ἄνδρες ζητοῦσιν σε. Ἀλλὰ ἀναστὰς κατὰβηθι, καὶ 20

πορεύου σὺν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενος·⁶ διότι⁷ ἐγὼ ἀπέσταλκα

αὐτούς. Καταβὰς δὲ Πέτρος πρὸς τοὺς ἄνδρας εἶπεν, Ἰδού, ἐγὼ εἰμι 21

ὃν ζητεῖτε· τίς ἡ αἰτία⁸ δι' ἣν πάρεστε;⁹ Οἱ δὲ εἶπον, Κορνήλιος¹⁰ 22

ἐκατοντάρχης,¹¹ ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβούμενος τὸν θεόν,

μαρτυρούμενός τε ὑπὸ ὄλου τοῦ ἔθνους τῶν Ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη

ὑπὸ ἀγγέλου ἁγίου μεταπέμψασθαι¹³ σε εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ

ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ. Εἰσκαλεσάμενος¹⁴ οὖν αὐτοὺς ἐξένισεν.⁴ 23

Τῇ δὲ ἐπαύριον¹⁵ ὁ Πέτρος ἐξῆλθεν σὺν αὐτοῖς, καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν

τῶν ἀπὸ Ἰόππης¹⁶ συνήλθον¹⁷ αὐτῷ. Καὶ τῇ ἐπαύριον¹⁵ εἰσῆλθον εἰς 24

τὴν Καισάρειαν.¹⁸ Ὁ δὲ Κορνήλιος¹⁰ ἦν προσδοκῶν¹⁹ αὐτούς,

συγκαλεσάμενος²⁰ τοὺς συγγενεῖς²¹ αὐτοῦ καὶ τοὺς ἀναγκαίους²²

φίλους.²³ Ὡς δὲ ἐγένετο τοῦ εἰσελθεῖν τὸν Πέτρον, συναντήσας²⁴ 25

αὐτῷ ὁ Κορνήλιος,¹⁰ πεσὼν ἐπὶ τοὺς πόδας, προσεκύνησεν. Ὁ δὲ 26

Πέτρος αὐτὸν ἤγειρεν λέγων, Ἀνάστηθι· καὶ γὰρ αὐτὸς ἄνθρωπός εἰμι.

Καὶ συνομιλῶν²⁵ αὐτῷ εἰσῆλθεν, καὶ εὕρισκει συνεληλυθότας¹⁷ 27

πολλούς, ἔφη τε πρὸς αὐτούς, Ὑμεῖς ἐπίστασθε²⁶ ὡς ἀθέμιτόν²⁷ ἐστίν 28

¹ πυνθάνομαι, inquire, ask. ² ἐπικαλέω, call upon, invoke. ³ ἐνθάδε, within, here. ⁴ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ⁵ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ⁶ διακρίνω, discriminate, judge. ⁷ διότι, because, on this account. ⁸ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ⁹ πάρεμι, be present, have arrived. ¹⁰ Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ¹¹ ἐκατοντάρχης, centurion. ¹² χρηματίζω, instruct, reveal. ¹³ μεταπέμπω, send for, summon. ¹⁴ εἰσκαλέομαι, invite in, call in. ¹⁵ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹⁶ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ¹⁷ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁸ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹⁹ προσδοκάω, wait for, look for. ²⁰ συγκαλέω, call together. ²¹ συγγενής, kindred, relative. ²² ἀναγκαῖος, necessary, essential. ²³ φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ²⁴ συναντάω, meet with, hence to happen. ²⁵ συνομιλέω, talk, converse with. ²⁶ ἐπίσταμαι, understand, know. ²⁷ ἀθέμιτος, unlawful, forbidden.

ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι¹ ἢ προσέρχεσθαι ἄλλοφύλῳ·² καὶ ἐμοὶ ὁ
 θεὸς ἔδειξεν³ μηδένᾳ κοινὸν⁴ ἢ ἀκάθαρτον⁵ λέγειν ἄνθρωπον· διὸ καὶ 29
 ἀναντιρρήτως⁶ ἦλθον μεταπεμφθεὶς.⁷ Πυνθάνομαι⁸ οὖν, τίνι λόγῳ
 μετεπέμψασθέ⁷ με. Καὶ ὁ Κορνήλιος⁹ ἔφη, Ἀπὸ τετάρτης¹⁰ ἡμέρας 30
 μέχρι¹¹ ταύτης τῆς ὥρας ἤμην νηστεύων,¹² καὶ τὴν ἐνάτην¹³ ὥραν
 προσευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου· καὶ ἰδοὺ, ἀνὴρ ἔστη ἐνώπιόν μου ἐν
 ἐσθῇ¹⁴ λαμπρᾷ,¹⁵ καὶ φησιν, Κορνήλιε,⁹ εἰσηκούσθη¹⁶ σου ἡ 31
 προσευχή,¹⁷ καὶ αἱ ἐλεημοσύναι¹⁸ σου ἐμνήσθησαν¹⁹ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ.
 Πέμψον οὖν εἰς Ἰόππην,²⁰ καὶ μετακάλεσαι²¹ Σίμωνα ὃς ἐπικαλεῖται 32
 Πέτρος· οὗτος ξενίζεται²³ ἐν οἰκίᾳ Σίμωνος βυρσέως²⁴ παρὰ
 θάλασσαν· ὃς παραγενόμενος²⁵ λαλήσει σοι. Ἐξαυτῆς²⁶ οὖν ἔπεμψα 33
 πρὸς σε· σύ τε καλῶς²⁷ ἐποίησας παραγενόμενος.²⁵ Νῦν οὖν πάντες
 ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πάρεσμεν²⁸ ἀκούσαι πάντα τὰ
 προστεταγμένα²⁹ σοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ. Ἀνοίξας δὲ Πέτρος τὸ στόμα 34
 εἶπεν,

Ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι³⁰ ὅτι οὐκ ἔστιν προσωπολήπτης³¹ ὁ θεός·

ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος³² 35
 δικαιοσύνην, δεκτὸς³³ αὐτῷ ἔστιν. Τὸν λόγον ὃν ἀπέστειλεν τοῖς 36

¹ κολλᾶω, glue, cleave. ² ἀλλόφυλος, alien, foreign. ³ δείκνυμι, show, point out. ⁴ κοινός, common, unclean. ⁵ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ⁶ ἀναντιρρήτως, without objection. ⁷ μεταπέμπω, send for, summon. ⁸ πυνθάνομαι, inquire, ask. ⁹ Κορνήλιος, ου, ὁ, Cornelius. ¹⁰ τέταρτος, fourth. ¹¹ μέχρι, until, as far as (gen). ¹² νηστεύω, fast. ¹³ ἑνατος, ninth. ¹⁴ ἐσθής, ἦτος, ἡ, clothing. ¹⁵ λαμπρός, bright, shining. ¹⁶ εἰσακούω, listen, hear. ¹⁷ προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ¹⁸ ἐλεημοσύνη, ἡς, ἡ, alms, alms-giving. ¹⁹ μιμνήσκομαι, remember, recall. ²⁰ Ἰόππη, ἡς, ἡ, Joppa. ²¹ μετακαλέω, send for. ²² ἐπικαλέω, call upon, invoke. ²³ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ²⁴ βυρσεύς, ἑως, ὁ, tanner. ²⁵ παραγίνομαι, come, arrive. ²⁶ ἐξαυτῆς, at once, forthwith. ²⁷ καλῶς, rightly, well. ²⁸ πάρεμι, be present, have arrived. ²⁹ προστάσσω, command, order. ³⁰ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ³¹ προσωπολήπτης, ου, ὁ, one who shows partiality. ³² ἐργάζομαι, work, word. ³³ δεκτός, acceptable, welcome.

υίοις Ἰσραὴλ, εὐαγγελιζόμενος εἰρήνην διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ – οὗτός
 ἐστὶν πάντων κύριος – ὑμεῖς οἴδατε, τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ' ὅλης 37
 τῆς Ἰουδαίας,¹ ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, μετὰ τὸ βάπτισμα² ὃ
 ἐκήρυξεν Ἰωάννης· Ἰησοῦν τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ,³ ὡς ἔχρισεν⁴ αὐτὸν ὁ 38
 θεὸς πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει, ὃς διῆλθεν⁵ εὐεργετῶν⁶ καὶ ἰώμενος⁷
 πάντας τοὺς καταδυναστευομένους⁸ ὑπὸ τοῦ διαβόλου,⁹ ὅτι ὁ θεὸς
 ἦν μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες¹⁰ πάντων ὧν ἐποίησεν ἔν τε 39
 τῇ χώρᾳ¹¹ τῶν Ἰουδαίων καὶ ἐν Ἱερουσαλὴμ· ὃν καὶ ἀνείλον¹²
 κρεμάσαντες¹³ ἐπὶ ξύλου.¹⁴ Τοῦτον ὁ θεὸς ἤγειρεν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, 40
 καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ἐμφανῆ¹⁵ γενέσθαι, οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ 41
 μάρτυσιν¹⁶ τοῖς προκεχειροτονημένοις¹⁷ ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ἡμῖν, οἵτινες
 συνεφάγομεν¹⁸ καὶ συνεπίομεν¹⁹ αὐτῷ μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ
 νεκρῶν. Καὶ παρήγγειλεν²⁰ ἡμῖν κηρύξαι τῷ λαῷ, καὶ 42
 διαμαρτύρασθαι²¹ ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὠρισμένος²² ὑπὸ τοῦ θεοῦ κριτῆς
 ζώντων καὶ νεκρῶν. Τούτῳ πάντες οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν, 43
 ἄφεσιν²³ ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ πάντα τὸν
 πιστεύοντα εἰς αὐτόν.

¹Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ²βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ³Ναζαρέτ, ἡ, Nazareth. ⁴χρίω, anoint. ⁵διέρχομαι, cross over, pass through. ⁶εὐεργετέω, do good to, do good deeds. ⁷ἰάομαι, heal. ⁸καταδυναστεύω, oppress, overpower. ⁹διάβολος, ου, ὁ, slanderer, accuser. ¹⁰μάρτυς, υρος, ὁ, witness. ¹¹χώρα, ας, ἡ, land, region. ¹²ἀναιρέω, take up, kill. ¹³κρεμάννυμι, hang, hang up. ¹⁴ξύλον, ου, τό, wood, tree. ¹⁵ἐμφανής, visible, manifest. ¹⁶προχειροτονέω, choose beforehand. ¹⁷συνεσθίω, eat with. ¹⁸συμπίνω, drink with, drink together with. ¹⁹παραγγέλλω, order, command. ²⁰διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ²¹ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ²²κριτής, ου, ὁ, judge. ²³ἄφεσις, εως, ἡ, release, forgiveness.

Ἔτι λαλοῦντος τοῦ Πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐπέπεσεν¹ τὸ πνεῦμα τὸ 44
 ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον. Καὶ ἐξέστησαν² οἱ ἐκ 45
 περιτομῆς³ πιστοί, ὅσοι συνήλθον⁴ τῷ Πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ
 δωρεὰ⁵ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκκέχυται.⁶ Ἦκουον γὰρ αὐτῶν 46
 λαλούντων γλώσσαις, καὶ μεγαλυνόντων⁷ τὸν θεόν. Τότε ἀπεκρίθη ὁ
 Πέτρος, Μήτι⁸ τὸ ὕδωρ κωλύσαι⁹ δύναται τις, τοῦ μὴ βαπτισθῆναι 47
 τούτους, οἵτινες τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλαβον καθὼς καὶ ἡμεῖς; 48
 Προσέταξέν¹⁰ τε αὐτοὺς βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου.
 Τότε ἡρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι¹¹ ἡμέρας τινάς.

Ἦκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ ὄντες κατὰ τὴν Ἰουδαίαν¹² **11**
 ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. Καὶ ὅτε ἀνέβη Πέτρος 2
 εἰς Ἱεροσόλυμα, διεκρίνοντο¹³ πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ περιτομῆς,³ λέγοντες 3
 ὅτι Πρὸς ἄνδρας ἀκροβυστίαν¹⁴ ἔχοντας εἰσῆλθες, καὶ συνέφαγες¹⁵
 αὐτοῖς. Ἀρξάμενος δὲ ὁ Πέτρος ἐξετίθετο¹⁶ αὐτοῖς καθεξῆς¹⁷ λέγων, 4
 Ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ¹⁸ προσευχόμενος, καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει¹⁹
 ὄραμα,²⁰ καταβαίνον σκευὸς²¹ τι, ὡς ὀθόνην²² μεγάλην τέσσαρσιν²³
 ἀρχαῖς καθιεμένην²⁴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλθεν ἄχρι ἐμοῦ: εἰς ἣν 6
 ἀτενίσας²⁵ κατενόουν,²⁶ καὶ εἶδον τὰ τετράποδα²⁷ τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία
 καὶ τὰ ἑρπετὰ²⁹ καὶ τὰ πετεινὰ³⁰ τοῦ οὐρανοῦ. Ἦκουσα δὲ φωνῆς 7

¹ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ² ἐξίστημι, amaze, be amazed. ³ περιτομή, ἡς, ἡ, circumcision. ⁴ συνέρχομαι, come together, come or go with. ⁵ δωρεά, ἁς, ἡ, gift, free gift. ⁶ ἐκχέω, pour out, shed. ⁷ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ⁸ μήτι, interrogative particle expecting a negative answer. ⁹ κωλύω, forbid, hinder. ¹⁰ προστάσσω, command, order. ¹¹ ἐπιμένω, continue, remain. ¹² Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ¹³ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁴ ἀκροβυστία, ας, ἡ, uncircumcision, foreskin. ¹⁵ συνεσθίω, eat with. ¹⁶ ἐκτίθηναι, declare, explain. ¹⁷ καθεξῆς, successively, in order. ¹⁸ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ¹⁹ ἐκστασις, εως, ἡ, bewilderment, ecstasy. ²⁰ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ²¹ σκευός, ους, τό, vessel, goods (plural). ²² ὀθόνη, ης, ἡ, linen cloth, sheet. ²³ τέσσαρες, four, 4. ²⁴ καθίημι, let down, lower. ²⁵ ἀτενίζω, gaze, stare. ²⁶ κατανόω, observe, understand. ²⁷ τετράπους, four-footed animal, four-footed. ²⁸ θηρίον, ου, τό, wild beast, animal. ²⁹ ἑρπετόν, οὔ, τό, creeping thing, reptile. ³⁰ πετεινόν, ου, τό, bird.

λεγούσης μοι, Ἀναστάς, Πέτρε, θύσον¹ καὶ φάγε. Εἶπον δέ, 8
 Μηδαμῶς,² κύριε: ὅτι πᾶν κοινὸν³ ἢ ἀκάθαρτον⁴ οὐδέποτε⁵ εἰσῆλθεν
 εἰς τὸ στόμα μου. Ἀπεκρίθη δέ μοι φωνὴ ἐκ δευτέρου⁶ ἐκ τοῦ 9
 οὐρανοῦ, Ἄ ὁ θεὸς ἐκαθάρισεν,⁷ σὺ μὴ κοίνου.⁸ Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ 10
 τρίς,⁹ καὶ πάλιν ἀνεσπάσθη¹⁰ ἅπαντα¹¹ εἰς τὸν οὐρανόν. Καὶ ἰδού, 11
 ἑξαυτῆς¹² τρεῖς ἄνδρες ἐπέστησαν¹³ ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ ἡμην,
 ἀπεσταλμένοι ἀπὸ Καισαρείας¹⁴ πρὸς με. Εἶπεν δέ μοι τὸ πνεῦμα 12
 συνελθεῖν¹⁵ αὐτοῖς, μηδὲν διακρινόμενον.¹⁶ Ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ
 ἕξ¹⁷ ἀδελφοὶ οὗτοι, καὶ εἰσῆλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρός: 13
 ἀπήγγειλέν¹⁸ τε ἡμῖν πῶς εἶδεν τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ
 σταθέντα, καὶ εἰπόντα αὐτῷ, Ἀπόστειλον εἰς Ἰόππην¹⁹ ἄνδρας, καὶ
 μετάπεμψαι²⁰ Σίμωνα, τὸν ἐπικαλούμενον²¹ Πέτρον, ὃς λαλήσει 14
 ῥήματα πρὸς σε, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου. Ἐν δὲ τῷ 15
 ἄρξασθαι με λαλεῖν, ἐπέπεσεν²² τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς,
 ὥσπερ²³ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ. Ἐμνήσθην²⁴ δὲ τοῦ ῥήματος κυρίου, 16
 ὡς ἔλεγεν, Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν
 πνεύματι ἁγίῳ. Εἰ οὖν τὴν ἴσιν²⁵ δωρεὰν²⁶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς ὡς 17
 καὶ ἡμῖν, πιστεύσασι ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν χριστόν, ἐγὼ δὲ τίς
 ἡμην δυνατὸς²⁷ κωλύσαι²⁸ τὸν θεόν; Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα ἡσύχασαν, 18
 καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν, λέγοντες, Ἄρα³⁰ γε³¹ καὶ τοῖς ἔθνεσιν ὁ θεὸς

¹ θύω, sacrifice, kill. ² μηδαμῶς, by no means, no. ³ κοινός, common, unclean. ⁴ ἀκάθαρτος, unclean, impure. ⁵ οὐδέποτε, never. ⁶ δεύτερος, second. ⁷ καθαρίζω, cleanse, make clean. ⁸ κοινώω, make common, defile. ⁹ τρίς, thrice, three times. ¹⁰ ἀνασπάω, draw up, pull up. ¹¹ ἅπας, each, every. ¹² ἑξαυτῆς, at once, forthwith. ¹³ ἐπίστημι, stand over, come upon. ¹⁴ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹⁵ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁶ διακρίνω, discriminate, judge. ¹⁷ ἕξ, six, 6. ¹⁸ ἀπαγγέλλω, announce, report. ¹⁹ Ἰόππη, ης, ἡ, Joppa. ²⁰ μεταπέμπω, send for, summon. ²¹ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ²² ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ²³ ὥσπερ, just as, even as. ²⁴ μνησκόμαι, remember, recall. ²⁵ ἴσος, equal, identical. ²⁶ δωρεά, ἁς, ἡ, gift, free gift. ²⁷ δυνατός, powerful, possible. ²⁸ κωλύω, forbid, hinder. ²⁹ ἡσυχάζω, be still, be silent. ³⁰ ἄρα, so, then. ³¹ γέ, indeed, at least.

τὴν μετάνοιαν¹ ἔδωκεν εἰς ζώην.

Οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες² ἀπὸ τῆς θλίψεως³ τῆς γενομένης ἐπὶ 19

Στεφάνῳ⁴ διήλθον⁵ ἕως Φοινίκης⁶ καὶ Κύπρου⁷ καὶ Ἀντιοχείας,⁸

μηδενὶ λαλοῦντες τὸν λόγον εἰ μὴ μόνον Ἰουδαίοις. Ἦσαν δέ τινες 20

ἐξ αὐτῶν ἄνδρες Κύπριοι⁹ καὶ Κυρηναῖοι,¹⁰ οἵτινες εἰσελθόντες εἰς

Ἀντιόχειαν,⁸ ἐλάλουν πρὸς τοὺς Ἑλληνιστάς,¹¹ εὐαγγελιζόμενοι τὸν

κύριον Ἰησοῦν. Καὶ ἦν χεὶρ κυρίου μετ' αὐτῶν: πολὺς τε ἀριθμὸς¹² 21

πιστεύσας ἐπέστρεψεν¹³ ἐπὶ τὸν κύριον. Ἠκούσθη δὲ ὁ λόγος εἰς τὰ 22

ᾧτα¹⁴ τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις περὶ αὐτῶν: καὶ

ἐξαπέστειλαν¹⁵ Βαρνάβαν¹⁶ διελθεῖν⁵ ἕως Ἀντιοχείας:⁸ ὃς 23

παραγενόμενος¹⁷ καὶ ἰδὼν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἐχάρη, καὶ παρεκάλει

πάντας τῇ προθέσει¹⁸ τῆς καρδίας προσμένειν¹⁹ τῷ κυρίῳ: ὅτι ἦν 24

ἄνθρωπος ἀγαθὸς καὶ πλήρης²⁰ πνεύματος ἁγίου καὶ πίστεως: καὶ

προσετέθη²¹ ὄχλος ἱκανὸς²² τῷ κυρίῳ. Ἐξῆλθεν δὲ εἰς Ταρσὸν²³ ὁ 25

Βαρνάβας¹⁶ ἀναζητῆσαι²⁴ Σαῦλον,²⁵ καὶ εὐρὼν ἤγαγεν αὐτὸν εἰς 26

Ἀντιόχειαν.⁸ Ἐγένετο δὲ αὐτοὺς ἐνιαυτὸν²⁶ ὅλον συναχθῆναι τῇ

ἐκκλησίᾳ καὶ διδάξαι ὄχλον ἱκανόν,²² χρηματίσαι²⁷ τε πρῶτον ἐν

Ἀντιοχείᾳ⁸ τοὺς μαθητὰς Χριστιανούς.²⁸

¹ μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ² διασπείρω, scatter, scatter like seed. ³ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ⁴ στέφανος, ου, ὁ, crown, garland. ⁵ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁶ Φοινίκη, ης, ἡ, Phoenicia. ⁷ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ⁸ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ⁹ Κύπριος, ου, ὁ, Cyprian, Cypriote. ¹⁰ Κυρηναῖος, ου, ὁ, Cyrenian, belonging to Cyrene. ¹¹ Ἑλληνιστής, οὔ, ὁ, Hellenist, Greek. ¹² ἀριθμός, οὔ, ὁ, number, total. ¹³ ἐπιστρέφω, turn to, return. ¹⁴ οὖς, ους, τό, ear. ¹⁵ ἐξαποστέλλω, send forth. ¹⁶ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹⁷ παραγίνομαι, come, arrive. ¹⁸ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ¹⁹ προσμένω, wait longer, remain. ²⁰ πλήρης, full. ²¹ προστίθημι, add, add to. ²² ἱκανός, sufficient, able. ²³ Ταρσός, οὔ, ἡ, Tarsus. ²⁴ ἀναζητέω, look, search. ²⁵ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ²⁶ ἐνιαυτός, οὔ, ὁ, year. ²⁷ χρηματίζω, instruct, reveal. ²⁸ Χριστιανός, οὔ, ὁ, Christian.

Ἐν ταύταις δὲ ταῖς ἡμέραις κατήλθον¹ ἀπὸ Ἱεροσολύμων προφήται εἰς 27
 Ἀντιόχειαν.² Ἀναστὰς δὲ εἷς ἐξ αὐτῶν ὀνόματι Ἄγαβος,³ ἐσήμανεν⁴ 28
 διὰ τοῦ πνεύματος λιμὸν⁵ μέγαν μέλλειν ἔσεσθαι ἐφ' ὅλην τὴν
 οἰκουμένην·⁶ ὅστις καὶ ἐγένετο ἐπὶ Κλαυδίου⁷ Καίσαρος.⁸ Τῶν δὲ 29
 μαθητῶν καθὼς εὐπορεῖτό⁹ τις, ὥρισαν¹⁰ ἕκαστος αὐτῶν εἰς
 διακονίαν¹¹ πέμψαι τοῖς κατοικοῦσιν¹² ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ¹³ ἀδελφοῖς· ὁ καὶ 30
 ἐποίησαν, ἀποστείλαντες πρὸς τοὺς πρεσβυτέρους διὰ χειρὸς
 Βαρνάβα¹⁴ καὶ Σαύλου.¹⁵

Κατ' ἐκείνῳ δὲ τὸν καιρὸν ἐπέβαλεν¹⁶ Ἡρώδης¹⁷ ὁ βασιλεὺς τὰς χεῖρας 12
 κακῶσαι¹⁸ τινὰς τῶν ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας. Ἀνεῖλεν¹⁹ δὲ Ἰάκωβον²⁰ τὸν 2
 ἀδελφὸν Ἰωάννου μαχαίρα.²¹ Καὶ ἰδὼν ὅτι ἀρεστόν²² ἐστὶν τοῖς 3
 Ἰουδαίοις, προσέθετο²³ συλλαβεῖν²⁴ καὶ Πέτρον – ἦσαν δὲ αἱ ἡμέραι
 τῶν ἄζυμων²⁵ – ὃν καὶ πιάσας²⁶ ἔθετο εἰς φυλακὴν,²⁷ παραδοὺς 4
 τέσσαρσιν²⁸ τετραδίοις²⁹ στρατιωτῶν³⁰ φυλάσσειν³¹ αὐτόν,
 βουλόμενος³² μετὰ τὸ Πάσχα³³ ἀναγαγεῖν³⁴ αὐτὸν τῷ λαῷ. Ὁ μὲν οὖν 5
 Πέτρος ἐτηρεῖτο ἐν τῇ φυλακῇ·²⁷ προσευχῇ³⁵ δὲ ἦν ἐκτενής³⁶
 γινομένη ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. Ὅτε δὲ 6
 ἔμελλεν αὐτὸν προάγειν³⁷ ὁ Ἡρώδης,¹⁷ τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ ἦν ὁ Πέτρος

¹ κατέρχομαι, come down, go down. ² Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ³ Ἄγαβος, ου, ὁ, Agabus. ⁴ σημαίνω, indicate, signify. ⁵ λιμός, οὐ, ὁ, hunger, famine. ⁶ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ⁷ Κλαύδιος, ου, ὁ, Claudius. ⁸ Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ⁹ εὐπορέω, have means, am prosperous. ¹⁰ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ¹¹ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ¹² κατοικέω, inhabit, dwell. ¹³ Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ¹⁴ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹⁵ Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ¹⁶ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ¹⁷ Ἡρώδης, ου, ὁ, Herod. ¹⁸ κακῶ, mistreat, harm. ¹⁹ ἀναιρέω, take up, kill. ²⁰ Ἰάκωβος, James, Jacob. ²¹ μάχαιρα, ης, ἡ, sword. ²² ἀρεστός, pleasing, desirable. ²³ προστίθμι, add, add to. ²⁴ συλλαμβάνω, take, conceive. ²⁵ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ²⁶ πιάζω, take, lay hold of. ²⁷ φυλακή, ἧς, ἡ, guard, prison. ²⁸ τέσσαρες, four, 4. ²⁹ τετράδιον, ου, τό, squad of four soldiers. ³⁰ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ³¹ φυλάσσω, guard, keep. ³² βούλομαι, wish, will. ³³ πᾶσχα, τό, passover, passover feast. ³⁴ ἀνάγω, lead up, restore. ³⁵ προσευχή, ἧς, ἡ, prayer, place for prayer. ³⁶ ἐκτενής, zealous, earnest. ³⁷ προάγω, lead forth, go before.

κοιμώμενος¹ μεταξύ² δύο στρατιωτῶν,³ δεδεμένος⁴ ἀλύσεσιν⁵ δυσίν:
 φύλακές⁶ τε πρό⁷ τῆς θύρας⁸ ἐτήρουν τὴν φυλακὴν.⁹ Καὶ ἰδού, 7
 ἄγγελος κυρίου ἐπέστη,¹⁰ καὶ φῶς ἔλαμψεν¹¹ ἐν τῷ οἰκήματι:¹²
 πατάξας¹³ δὲ τὴν πλευρὰν¹⁴ τοῦ Πέτρου, ἤγειρεν αὐτὸν λέγων,
 Ἀνάστα ἐν τάχει.¹⁵ Καὶ ἐξέπεσον¹⁶ αὐτοῦ αἱ ἀλύσεις⁵ ἐκ τῶν χειρῶν. 8
 Εἶπέν τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν, Περιζῶσαι¹⁷ καὶ ὑπόδησαι¹⁸ τὰ
 σανδάλιά¹⁹ σου. Ἐποίησεν δὲ οὕτως. Καὶ λέγει αὐτῷ, Περιβαλοῦ²⁰ τὸ
 ἱμάτιόν σου, καὶ ἀκολούθει μοι. Καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ: καὶ 9
 οὐκ ᾔδει ὅτι ἀληθές²¹ ἐστὶν τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγγέλου, ἐδόκει δὲ
 ὄραμα²² βλέπειν. Διελθόντες²³ δὲ πρώτην φυλακὴν⁹ καὶ δευτέραν,²⁴ 10
 ἦλθον ἐπὶ τὴν πύλην²⁵ τὴν σιδηρᾶν,²⁶ τὴν φέρουσαν εἰς τὴν πόλιν,
 ἣτις αὐτομάτῃ²⁷ ἠνοιχθῇ αὐτοῖς: καὶ ἐξελθόντες προῆλθον²⁸ ῥύμην²⁹
 μίαν, καὶ εὐθέως ἀπέστη³⁰ ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ὁ Πέτρος, 11
 γενόμενος ἐν ἑαυτῷ, εἶπεν, Νῦν οἶδα ἀληθῶς³¹ ὅτι ἐξαπέστειλεν³²
 κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετό³³ με ἐκ χειρὸς Ἡρώδου³⁴ καὶ
 πάσης τῆς προσδοκίας³⁵ τοῦ λαοῦ τῶν Ἰουδαίων. Συνιδὼν³⁶ τε ἦλθεν 12
 ἐπὶ τὴν οἰκίαν Μαρίας τῆς μητρὸς Ἰωάννου τοῦ ἐπικαλουμένου³⁷
 Μάρκου,³⁸ οὗ³⁹ ἦσαν ἱκανοὶ⁴⁰ συνηθροισμένοι⁴¹ καὶ προσευχόμενοι. 13
 Κρούσαντος⁴² δὲ τοῦ Πέτρου τὴν θύραν⁸ τοῦ πυλῶνος,⁴³ προσῆλθεν

¹ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ² μεταξύ, between, after. ³ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ⁴ δέω, bind, tie. ⁵ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ⁶ φύλαξ, ακος, ὁ, guard, sentinel. ⁷ πρό, before (gen), before. ⁸ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ⁹ φυλακή, ἡς, ἡ, guard, prison. ¹⁰ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹¹ λάμπω, shine. ¹² οἶκημα, τος, τό, room, dwelling. ¹³ πατάσσω, strike, smite. ¹⁴ πλευρά, ἄς, ἡ, side, side of the body. ¹⁵ τάχος, ους, τό, speed, quickness. ¹⁶ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹⁷ περιζώννυμι, gird, gird round. ¹⁸ ὑποδέω, put on my feet. ¹⁹ σανδάλιον, ου, τό, sandal. ²⁰ περιβάλλω, put around, clothe. ²¹ ἀληθής, true, unconcealed. ²² ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ²³ διέρχομαι, cross over, pass through. ²⁴ δεύτερος, second. ²⁵ πύλη, ης, ἡ, gate, porch. ²⁶ σιδήρεος, made of iron. ²⁷ αὐτόματος, by itself, of its own accord. ²⁸ προέρχομαι, go in front, precede. ²⁹ ῥύμη, ης, ἡ, narrow street, lane. ³⁰ ἀφίστημι, withdraw, depart. ³¹ ἀληθῶς, truly, really. ³² ἐξαποστέλλω, send forth. ³³ ἐξαίρέω, take out, deliver. ³⁴ Ἡρώδης, ου, ὁ, Herod. ³⁵ προσδοκία, ας, ἡ, expectation, waiting. ³⁶ σύννοια, know, be conscious of. ³⁷ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ³⁸ Μάρκος, ου, ὁ, Mark. ³⁹ οὗ, where, when. ⁴⁰ ἱκανός, sufficient, able. ⁴¹ συναθροίζω, gather, bring together. ⁴² κρούω, knock, strike. ⁴³ πυλῶν, ὠνος, ὁ, vestibule, gateway.

παιδίσκη¹ ὑπακοῦσαι,² ὀνόματι Ῥόδη.³ Καὶ ἐπιγνοῦσα⁴ τὴν φωνὴν 14
 τοῦ Πέτρου, ἀπὸ τῆς χαρᾶς οὐκ ἤνοιξεν τὸν πυλῶνα,⁵ εἰσδραμοῦσα⁶
 δὲ ἀπήγγειλεν⁷ ἐστάναι τὸν Πέτρον πρὸ⁸ τοῦ πυλῶνος.⁵ Οἱ δὲ πρὸς 15
 αὐτὴν εἶπον, Μαίνῃ.⁹ Ἡ δὲ διῴσχυρίζετο¹⁰ οὕτως ἔχειν. Οἱ δὲ ἔλεγον,
 Ὁ ἄγγελος αὐτοῦ ἐστίν. Ὁ δὲ Πέτρος ἐπέμενεν¹¹ κρούων:¹² 16
 ἀνοίξαντες δὲ εἶδον αὐτόν, καὶ ἐξέστησαν.¹³ Κατασείσας¹⁴ δὲ αὐτοῖς 17
 τῇ χειρὶ σιγᾶν,¹⁵ διηγήσατο¹⁶ αὐτοῖς πῶς ὁ κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν¹⁷ ἐκ
 τῆς φυλακῆς.¹⁸ Εἶπεν δέ, Ἀπαγγείλατε⁷ Ἰακώβῳ¹⁹ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς
 ταῦτα. Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. Γενομένης δὲ ἡμέρας, 18
 ἦν τάραχος²⁰ οὐκ ὀλίγος²¹ ἐν τοῖς στρατιώταις,²² τί ἄρα²³ ὁ Πέτρος
 ἐγένετο. Ἡρώδης²⁴ δὲ ἐπιζητήσας²⁵ αὐτόν καὶ μὴ εὐρών, ἀνακρίνας²⁶ 19
 τοὺς φύλακας,²⁷ ἐκέλευσεν²⁸ ἀπαχθῆναι.²⁹ Καὶ κατελθὼν³⁰ ἀπὸ τῆς
 Ἰουδαίας³¹ εἰς τὴν Καισάρειαν³² διέτριβεν.³³

Ἦν δὲ ὁ Ἡρώδης²⁴ θυμομαχῶν³⁴ Τυρίοις³⁵ καὶ Σιδωνίοις:³⁶ ὁμοθυμαδὸν 20
 δὲ παρήσαν³⁸ πρὸς αὐτόν, καὶ πείσαντες Βλάστον³⁹ τὸν ἐπὶ τοῦ
 κοιτῶνος⁴⁰ τοῦ βασιλέως, ἡτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι⁴¹ αὐτῶν
 τὴν χώραν⁴² ἀπὸ τῆς βασιλικῆς.⁴³ Τακτῇ⁴⁴ δὲ ἡμέρᾳ ὁ Ἡρώδης²⁴ 21

¹ παιδίσκη, ης, ἡ, maid, female servant. ² ὑπακούω, obey, listen. ³ Ῥόδη, ης, ἡ, Rhoda. ⁴ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ⁵ πυλῶν, ὄνος, ὁ, vestibule, gateway. ⁶ εἰστρέχω, run in. ⁷ ἀπαγγέλλω, announce, report. ⁸ πρὸ, before (gen), before. ⁹ μαίνομαι, rage, be furious. ¹⁰ διῴσχυρίζομαι, insist, maintain firmly. ¹¹ ἐπιμένω, continue, remain. ¹² κρούω, knock, strike. ¹³ ἐξίστημι, amaze, be amazed. ¹⁴ κατασείω, shake, motion. ¹⁵ σιγᾶν, be silent, become silent. ¹⁶ διηγέομαι, relate fully, relate in full. ¹⁷ ἐξάγω, lead out. ¹⁸ φυλακή, ἡς, ἡ, guard, prison. ¹⁹ Ἰακώβος, James, Jacob. ²⁰ τάραχος, ου, ὁ, disturbance, commotion. ²¹ ὀλίγος, little, few. ²² στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ²³ ἄρα, so? (introduces a question). ²⁴ Ἡρώδης, ου, ὁ, Herod. ²⁵ ἐπιζητέω, seek for, seek after. ²⁶ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ²⁷ φύλαξ, ακος, ὁ, guard, sentinel. ²⁸ κελεύω, order, command. ²⁹ ἀπάγω, lead away, lead. ³⁰ κατέρχομαι, come down, go down. ³¹ Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ³² Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ³³ διατρίβω, continue, tarry. ³⁴ θυμομαχέω, be very angry. ³⁵ Τύριος, ου, ὁ, Tyrian, inhabitant of Tyre. ³⁶ Σιδώνιος, Sidonian. ³⁷ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ³⁸ πάρεμι, be present, have arrived. ³⁹ Βλάστος, ου, ὁ, Blastus. ⁴⁰ κοιτῶν, ὄνος, ὁ, bedroom, bedchamber. ⁴¹ τρέφω, make to grow, nourish. ⁴² χώρα, ας, ἡ, land, region. ⁴³ βασιλικός, royal, connected with a king. ⁴⁴ τακτός, fixed, appointed.

ἐνδυσάμενος¹ ἐσθήτα² βασιλικήν,³ καὶ καθίσα⁴ ἐπὶ τοῦ βήματος,⁵
 ἐδημηγόρει⁶ πρὸς αὐτούς. Ὁ δὲ δῆμος⁷ ἐπεφώνει,⁸ Φωνὴ θεοῦ καὶ 22
 οὐκ ἀνθρώπου. Παραχρήμα⁹ δὲ ἐπάταξεν¹⁰ αὐτὸν ἄγγελος κυρίου, 23
 ἀνθ' ¹¹ ὧν οὐκ ἔδωκεν δόξαν τῷ θεῷ: καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος,¹²
 ἐξέψυξεν.¹³

Ὁ δὲ λόγος τοῦ θεοῦ ἡὔξανεν¹⁴ καὶ ἐπληθύνετο.¹⁵ 24

Βαρνάβας¹⁶ δὲ καὶ Σαῦλος¹⁷ ὑπέστρεψαν¹⁸ εἰς Ἱερουσαλήμ, 25
 πληρώσαντες τὴν διακονίαν,¹⁹ συμπαραλαβόντες²⁰ καὶ Ἰωάννην τὸν
 ἐπικληθέντα²¹ Μάρκον.²²

Ἦσαν δέ τινες ἐν Ἀντιοχείᾳ²³ κατὰ τὴν οὔσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ 13
 διδάσκαλοι, ὃ τε Βαρνάβας¹⁶ καὶ Συμεὼν²⁴ ὁ καλούμενος Νίγερ,²⁵
 καὶ Λούκιος²⁶ ὁ Κυρηναῖος,²⁷ Μαναὴν²⁸ τε Ἡρώδου²⁹ τοῦ τετράρχου³⁰
 σύντροφος,³¹ καὶ Σαῦλος.¹⁷ Λειτουργούντων³² δὲ αὐτῶν τῷ κυρίῳ 2
 καὶ νηστευόντων,³³ εἶπεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, Ἀφορίσατε³⁴ δὴ³⁵ μοι
 τὸν Βαρνάβαν¹⁶ καὶ τὸν Σαῦλον¹⁷ εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι³⁶
 αὐτούς. Τότε νηστεύσαντες³³ καὶ προσευξάμενοι καὶ ἐπιθέντες³⁷ τὰς 3

¹ ἐνδύω, put on, clothe. ² ἐσθής, ἡτος, ἡ, clothing. ³ βασιλικός, royal, connected with a king. ⁴ καθίζω, seat, sit. ⁵ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ⁶ δημηγορέω, make a public speech. ⁷ δῆμος, ου, ό, popular assembly, crowd. ⁸ ἐπιφωνέω, cry out, shout. ⁹ παραχρήμα, immediately, instantly. ¹⁰ πατάσσω, strike, smite. ¹¹ ἀντί, instead of, in place of. ¹² σκωληκόβρωτος, eaten by worms. ¹³ ἐκψύχω, expire, breathe one's last. ¹⁴ αὐξάνω, cause to grow, increase. ¹⁵ πληθύνω, multiply, increase. ¹⁶ Βαρνάβας, ό, Barnabas. ¹⁷ Σαῦλος, ου, ό, Saul. ¹⁸ ὑποστρέφω, return, turn back. ¹⁹ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ²⁰ συμπαραλαμβάνω, take along with. ²¹ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ²² Μάρκος, ου, ό, Mark. ²³ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ²⁴ Συμεὼν, ό, Simeon, Simeon. ²⁵ Νίγερ, ό, Niger. ²⁶ Λούκιος, ου, ό, Lucius. ²⁷ Κυρηναῖος, ου, ό, Cyrenian, belonging to Cyrene. ²⁸ Μαναήν, ό, Manaen. ²⁹ Ἡρώδης, ου, ό, Herod. ³⁰ τετράρχης, ου, ό, tetrarch. ³¹ σύντροφος, ου, ό, one brought up with, foster brother. ³² λειτουργέω, minister, serve. ³³ νηστεύω, fast. ³⁴ ἀφορίζω, separate, set apart. ³⁵ δὴ, also, indeed. ³⁶ προσκαλέω, summon. ³⁷ ἐπιτίθημι, lay upon, put.

χειρας αὐτοῖς, ἀπέλυσαν.

Οὗτοι μὲν οὖν, ἐκπεμφθέντες¹ ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, κατήλθον 4
 εἰς τὴν Σελεύκειαν·³ ἐκεῖθεν⁴ δὲ ἀπέπλευσαν⁵ εἰς τὴν Κύπρον.⁶ Καὶ 5
 γενόμενοι ἐν Σαλαμίनि,⁷ κατήγγελλον⁸ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς
 συναγωγαῖς τῶν Ἰουδαίων· εἶχον δὲ καὶ Ἰωάννην ὑπηρέτην.⁹ 6
 Διελθόντες¹⁰ δὲ τὴν νῆσον¹¹ ἄχρι¹² Πάφου,¹³ εὑρόν τινα μάγον¹⁴
 ψευδοπροφήτην¹⁵ Ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα Βαρίησοῦς,¹⁶ ὃς ἦν σὺν τῷ 7
 ἀνθυπάτῳ¹⁷ Σεργίῳ¹⁸ Παύλῳ, ἀνδρὶ συνετῷ.¹⁹ Οὗτος
 προσκαλεσάμενος²⁰ Βαρνάβαν²¹ καὶ Σαῦλον²² ἐπεζήτησεν²³ ἀκοῦσαι
 τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. Ἀντίστατο²⁴ δὲ αὐτοῖς Ἑλύμας,²⁵ ὁ μάγος¹⁴ – 8
 οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται²⁶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ – ζητῶν διαστρέψαι²⁷
 τὸν ἀνθύπατον¹⁷ ἀπὸ τῆς πίστεως. Σαῦλος²² δέ, ὁ καὶ Παῦλος, 9
 πλησθεὶς²⁸ πνεύματος ἁγίου, καὶ ἀτενίσας²⁹ εἰς αὐτὸν εἶπεν, Ὡς³⁰ 10
 πλήρης³¹ παντὸς δόλου³² καὶ πάσης ῥαδιουργίας,³³ υἱὲ διαβόλου,³⁴
 ἐχθρὸς³⁵ πάσης δικαιοσύνης, οὐ παύσῃ³⁶ διαστρέφων²⁷ τὰς ὁδοὺς
 κυρίου τὰς εὐθείας;³⁷ Καὶ νῦν ἰδοῦ, χεὶρ κυρίου ἐπὶ σέ, καὶ ἔση 11
 τυφλός, μὴ βλέπων τὸν ἥλιον³⁸ ἄχρι¹² καιροῦ. Παραχρῆμα³⁹ δὲ
 ἐπέπεσεν⁴⁰ ἐπ' αὐτὸν ἀχλὺς⁴¹ καὶ σκότος,⁴² καὶ περιάγων⁴³ ἐζήτει

¹ ἐκπέμπω, send out. ² κατέρχομαι, come down, go down. ³ Σελεύκεια, ας, ἡ, Seleucia. ⁴ ἐκεῖθεν, from there, from that place. ⁵ ἀποπλέω, sail away. ⁶ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ⁷ Σαλαμίς, ἴνος, ἡ, Salamis. ⁸ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁹ ὑπηρέτης, ου, ὁ, servant, assistant. ¹⁰ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹¹ νῆσος, ου, ἡ, island. ¹² ἄχρι, as far as, up to (gen). ¹³ Πάφος, ου, ἡ, Paphos. ¹⁴ μάγος, ου, ὁ, magician, sorcerer. ¹⁵ ψευδοπροφήτης, ου, ὁ, false prophet. ¹⁶ Βαρίησοῦς, οὔ, ὁ, Bar-Jesus, son of Jesus. ¹⁷ ἀνθύπατος, ου, ὁ, consul, proconsul. ¹⁸ Σέργιος, ου, ὁ, Sergius. ¹⁹ συνετός, intelligent, clever. ²⁰ προσκαλέω, summon. ²¹ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ²² Σαῦλος, ου, ὁ, Saul. ²³ ἐπιζητέω, seek for, seek after. ²⁴ ἀντίστημι, resist, oppose. ²⁵ Ἑλύμας, α, ὁ, Elymas. ²⁶ μεθερμηνεύω, translate, interpret. ²⁷ διαστρέφω, distort, pervert. ²⁸ πλήθω, fill. ²⁹ ἀτενίζω, gaze, stare. ³⁰ ὦ, Oh! omega. ³¹ πλήρης, full. ³² δόλος, ου, ὁ, guile, deceit. ³³ ῥαδιουργία, ας, ἡ, deceit, fraud. ³⁴ διάβολος, ου, ὁ, slanderer, accuser. ³⁵ ἐχθρός, hating, enemy (as a noun). ³⁶ παύω, cause to cease. ³⁷ εὐθύς, immediately, at once. ³⁸ ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ³⁹ παραχρῆμα, immediately, instantly. ⁴⁰ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ⁴¹ ἀχλὺς, ὕος, ἡ, mist, mistiness. ⁴² σκότος, ους, τό, darkness. ⁴³ περιάγω, lead around, go about.

χειραγωγούς.¹ Τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος² τὸ γεγονός ἐπίστευσεν, 12
ἐκπλησσόμενος³ ἐπὶ τῇ διδαχῇ⁴ τοῦ κυρίου.

Ἀναχθέντες⁵ δὲ ἀπὸ τῆς Πάφου⁶ οἱ περὶ τὸν Παῦλον ἦλθον εἰς Πέργην 13
τῆς Παμφυλίας.⁸ Ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας⁹ ἀπ' αὐτῶν ὑπέστρεψεν¹⁰
εἰς Ἱεροσόλυμα. Αὐτοὶ δὲ διελθόντες¹¹ ἀπὸ τῆς Πέργης,⁷ 14
παρεγένοντο¹² εἰς Ἀντιόχειαν¹³ τῆς Πισιδίας,¹⁴ καὶ εἰσελθόντες εἰς
τὴν συναγωγὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, ἐκάθισαν.¹⁵ Μετὰ δὲ τὴν 15
ἀνάγνωσιν¹⁶ τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν, ἀπέστειλαν οἱ
ἀρχισυνάγωγοι¹⁷ πρὸς αὐτούς, λέγοντες, Ἄνδρες ἀδελφοί, εἰ ἔστιν
λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως¹⁸ πρὸς τὸν λαόν, λέγετε. Ἀναστὰς δὲ 16
Παῦλος, καὶ κατασείσας¹⁹ τῇ χειρὶ, εἶπεν,

Ἄνδρες Ἰσραηλίται,²⁰ καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεόν, ἀκούσατε. Ὁ θεὸς 17
τοῦ λαοῦ τούτου ἐξελέξατο²¹ τοὺς πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν
ὑψωσεν²² ἐν τῇ παροικίᾳ²³ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ,²⁴ καὶ μετὰ βραχίονος²⁵
ὑψηλοῦ²⁶ ἐξήγαγεν²⁷ αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς. Καὶ ὡς τεσσαρακονταετῇ²⁸ 18
χρόνον ἐτροποφόρησεν²⁹ αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ.³⁰ Καὶ καθελὼν³¹ ἔθνη 19
ἐπτά ἐν γῇ Χαναάν,³² κατεκληρονόμησεν³³ αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν. 20
Καὶ μετὰ ταῦτα, ὡς ἔτεσιν³⁴ τετρακοσίσις³⁵ καὶ πεντήκοντα,³⁶ ἔδωκεν

¹ χειραγωγός, οὗ, ὁ, leader. ² ἀνθύπατος, οὗ, ὁ, consul, proconsul. ³ ἐκπλήσσω, am thunderstruck, astounded. ⁴ διδαχή, ἧς, ἡ, teaching, instruction. ⁵ ἀνάγω, lead up, restore. ⁶ Πάφος, οὗ, ἡ, Paphos. ⁷ Πέργη, ἧς, ἡ, Perga. ⁸ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ⁹ ἀποχωρέω, go away, depart. ¹⁰ ὑποστρέφω, return, turn back. ¹¹ διέρχομαι, cross over, pass through. ¹² παραγίνομαι, come, arrive. ¹³ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ¹⁴ Πισιδία, ας, ἡ, Pisidia. ¹⁵ καθίζω, seat, sit. ¹⁶ ἀνάγνωσις, εως, ἡ, reading. ¹⁷ ἀρχισυνάγωγος, οὗ, ὁ, ruler of a synagogue. ¹⁸ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ¹⁹ κατασείω, shake, motion. ²⁰ Ἰσραηλίτης, οὗ, ὁ, Israelite. ²¹ ἐκλέγομαι, choose, elect. ²² ὑψόω, lift up, exalt. ²³ παροικία, ας, ἡ, sojourn, stay. ²⁴ Αἴγυπτος, οὗ, ἡ, Egypt. ²⁵ βραχίων, ονος, ὁ, arm, strength. ²⁶ ὑψηλός, high, lofty. ²⁷ ἐξάγω, lead out. ²⁸ τεσσαρακονταετής, forty years of age. ²⁹ τροποφορέω, bear or put up with another's manners. ³⁰ ἔρημος, οὗ, ἡ, wilderness, desert. ³¹ καθαιρέω, take down, pull down. ³² Χαναάν, ἡ, Canaan. ³³ κατακληρονόμω, give (over) as rightful possession or inheritance. ³⁴ ἔτος, ους, τό, year. ³⁵ τετρακόσιοι, four hundred, 400. ³⁶ πενήκοντα, fifty, 50.

κριτὰς¹ ἕως Σαμουὴλ τοῦ προφήτου. Καὶ ἐκεῖθεν² ἡτήσαντο βασιλέα, 21
καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ θεὸς τὸν Σαοὺλ υἱὸν Κίς,³ ἄνδρα ἐκ φυλῆς⁴
Βενιαμίν,⁵ ἔτη⁶ τεσσαράκοντα.⁷ Καὶ μεταστήσας⁸ αὐτόν, ἡγειρεν 22
αὐτοῖς τὸν Δαυὶδ εἰς βασιλέα, ᾧ καὶ εἶπεν μαρτυρήσας, Εὗρον Δαυὶδ
τὸν τοῦ Ἰεσσαί, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποιήσει πάντα τὰ
θελήματά μου. Τούτου ὁ θεὸς ἀπὸ τοῦ σπέρματος⁹ κατ' ἐπαγγελίαν 23
ἡγάγεν τῷ Ἰσραὴλ σωτηρίαν,¹⁰ προκηρύξαντος¹¹ Ἰωάννου πρὸ¹² 24
προσώπου τῆς εἰσόδου¹³ αὐτοῦ βάπτισμα¹⁴ μετανοίας¹⁵ τῷ Ἰσραήλ. 25
Ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ Ἰωάννης τὸν δρόμον,¹⁶ ἔλεγεν, Τίνα με ὑπονοεῖτε¹⁷
εἶναι; Οὐκ εἰμὶ ἐγώ. Ἀλλ' ἰδοὺ, ἔρχεται μετ' ἐμέ, οὗ οὐκ εἰμὶ ἄξιος¹⁸
τὸ ὑπόδημα¹⁹ τῶν ποδῶν λῦσαι.²⁰ Ἄνδρες ἀδελφοί, υἱοὶ γένους²¹ 26
Ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν φοβούμενοι τὸν θεόν, ὑμῖν ὁ λόγος τῆς
σωτηρίας¹⁰ ταύτης ἀπεστάλη. Οἱ γὰρ κατοικοῦντες²² ἐν Ἱερουσαλὴμ 27
καὶ οἱ ἄρχοντες²³ αὐτῶν, τοῦτον ἀγνοήσαντες,²⁴ καὶ τὰς φωνὰς τῶν
προφητῶν τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας,²⁵ κρίναντες
ἐπλήρωσαν. Καὶ μηδεμίαν αἰτίαν²⁶ θανάτου εὐρόντες, ἡτήσαντο 28
Πιλάτον ἀναιρεθῆναι²⁷ αὐτόν. Ὡς δὲ ἐτέλεσαν²⁸ πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ 29
γεγραμμένα, καθελόντες²⁹ ἀπὸ τοῦ ξύλου,³⁰ ἔθηκαν εἰς μνημεῖον.³¹ Ὁ 30
δὲ θεὸς ἡγειρεν αὐτόν ἐκ νεκρῶν: ὃς ὥφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους τοῖς 31

¹κριτής, ου, ὁ, judge. ²καὶ ἐκεῖθεν, and thence, and from there. ³Κίς, ὁ, Kish. ⁴φυλή, ἡς, ἡ, tribe, race. ⁵Βενιαμίν, ὁ, Benjamin. ⁶ἔτος, ους, τό, year. ⁷τεσσαράκοντα, forty, 40. ⁸μεθίστημι, remove, turn away. ⁹σπέρμα, τος, τό, seed, offspring. ¹⁰σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance. ¹¹προκηρύσσω, proclaim publicly, preach beforehand. ¹²πρὸ, before (gen), before. ¹³εἴσοδος, ου, ἡ, entrance, entering. ¹⁴βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ¹⁵μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ¹⁶δρόμος, ου, ὁ, course, race. ¹⁷ὑπονοέω, suspect, conjecture. ¹⁸ἄξιος, worthy, deserving. ¹⁹ὑπόδημα, τος, τό, sandal, shoe. ²⁰λύω, untie, loose. ²¹γένος, ους, τό, race, kind. ²²κατοικέω, inhabit, dwell. ²³ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ²⁴ἀγνοέω, not know, be unaware. ²⁵ἀναγινώσκω, read. ²⁶αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ²⁷ἀναιρέω, take up, kill. ²⁸τελέω, finish, fulfill. ²⁹καθαίρω, take down, pull down. ³⁰ξύλον, ου, τό, wood, tree. ³¹μνημεῖον, ου, τό, tomb, monument.

συναναβαῖσιν¹ αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας εἰς Ἱερουσαλήμ, οἵτινές εἰσιν
 μάρτυρες² αὐτοῦ πρὸς τὸν λαόν. Καὶ ἡμεῖς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμεθα τὴν 32
 πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γενομένην, ὅτι ταύτην ὁ θεὸς
 ἐκπεπλήρωκεν³ τοῖς τέκνοις αὐτῶν ἡμῖν, ἀναστήσας Ἰησοῦν· ὡς καὶ 33
 ἐν τῷ ψαλμῷ⁴ τῷ δευτέρῳ⁵ γέγραπται, Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον⁶
 γεγέννηκά σε. Ὅτι δὲ ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μηκέτι⁷ 34
 μέλλοντα ὑποστρέφειν⁸ εἰς διαφθοράν,⁹ οὕτως¹⁰ εἴρηκεν ὅτι Δώσω
 ὑμῖν τὰ ὅσια¹¹ Δαυὶδ τὰ πιστά. Διὸ καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει, Οὐ δώσεις 35
 τὸν ὅσιόν¹¹ σου ἰδεῖν διαφθοράν·⁹ Δαυὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ¹² 36
 ὑπηρετήσας¹³ τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ¹⁴ ἐκοιμήθη,¹⁵ καὶ προσετέθη¹⁶ πρὸς
 τοὺς πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶδεν διαφθοράν·⁹ ὃν δὲ ὁ θεὸς ἤγειρεν, οὐκ 37
 εἶδεν διαφθοράν.⁹ Γνωστὸν¹⁷ οὖν ἔστω ὑμῖν, ἄνδρες ἀδελφοί, ὅτι διὰ 38
 τούτου ὑμῖν ἄφεσις¹⁸ ἁμαρτιῶν καταγγέλλεται·¹⁹ καὶ ἀπὸ πάντων ὧν 39
 οὐκ ἠδυνήθητε ἐν τῷ νόμῳ Μωϋσέως δικαιωθῆναι,²⁰ ἐν τούτῳ πᾶς ὁ
 πιστεύων δικαιούται.²⁰ Βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλθῃ²¹ ἐφ' ὑμᾶς τὸ 40
 εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις, Ἴδετε, οἱ καταφρονηταί,²² καὶ 41
 θαυμάσατε,²³ καὶ ἀφανίσθητε·²⁴ ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι²⁵ ἐν ταῖς
 ἡμέραις ὑμῶν, ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε, ἐάν τις ἐκδιηγῇται²⁶ ὑμῖν.

¹ συναναβαίνειν, come or go up with, go up with. ² μάρτυς, υἱός, witness. ³ ἐκπληρώω, fulfill, fill completely. ⁴ ψαλμός, οὐ, ὁ, song of praise, psalm. ⁵ δεύτερος, second. ⁶ σήμερον, today, now. ⁷ μηκέτι, no longer. ⁸ ὑποστρέφω, return, turn back. ⁹ διαφθορά, ἄς, ἡ, decay, corruption. ¹⁰ οὕτως, thus, so. ¹¹ ὅσιος, righteous, pious. ¹² γενεά, αἵ, ἡ, generation. ¹³ ὑπηρετέω, serve, minister to. ¹⁴ βουλή, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ¹⁵ κοιμάομαι, sleep, fall asleep. ¹⁶ προστίθμι, add, add to. ¹⁷ γνωστός, known, acquaintance. ¹⁸ ἄφεσις, εἰς, ἡ, release, forgiveness. ¹⁹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ²⁰ δικαιώω, justify, pronounce righteous. ²¹ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ²² καταφρονητής, οὐ, ὁ, despiser, scoffer. ²³ θαυμάζω, am amazed, marvel at. ²⁴ ἀφανίζω, destroy, cause to disappear. ²⁵ ἐργάζομαι, work, word. ²⁶ ἐκδιηγέομαι, tell in detail, describe.

Ἐξιόντων¹ δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων, παρεκάλουν τὰ ἔθνη εἰς 42
 τὸ μεταξὺ² σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα. Λυθείσης³ δὲ 43
 τῆς συναγωγῆς, ἠκολούθησαν πολλοὶ τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν
 σεβομένων⁴ προσηλύτων⁵ τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Βαρνάβᾳ·⁶ οἵτινες
 προσλαλοῦντες,⁷ ἔπειθον αὐτοὺς ἐπιμένειν⁸ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ.

Τῷ τε ἐρχομένῳ σαββάτῳ σχεδὸν⁹ πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν 44
 λόγον τοῦ θεοῦ. Ἰδόντες δὲ οἱ Ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους ἐπλήσθησαν¹⁰ 45
 ζήλου,¹¹ καὶ ἀντέλεγον¹² τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου λεγομένοις,
 ἀντιλέγοντες¹² καὶ βλασφημοῦντες.¹³ Παρρησιασάμενοι¹⁴ δὲ ὁ 46
 Παῦλος καὶ ὁ Βαρνάβας⁶ εἶπον, Ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον¹⁵ πρῶτον
 λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. Ἐπειδὴ¹⁶ δὲ ἀπωθεῖσθε¹⁷ αὐτόν, καὶ
 οὐκ ἀξιούς¹⁸ κρίνετε ἑαυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα¹⁹ εἰς
 τὰ ἔθνη. Οὕτως γὰρ ἐντέταλται²⁰ ἡμῖν ὁ κύριος, Τέθεικά σε εἰς φῶς 47
 ἐθνῶν, τοῦ εἶναί σε εἰς σωτηρίαν²¹ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. Ἀκούοντα δὲ 48
 τὰ ἔθνη ἔχαιρεν, καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ κυρίου, καὶ ἐπίστευσαν
 ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι²² εἰς ζωὴν αἰώνιον. Διεφέρετο²³ δὲ ὁ λόγος τοῦ 49
 κυρίου δι' ὅλης τῆς χώρας.²⁴ Οἱ δὲ Ἰουδαῖοι παρώτρυναν²⁵ τὰς 50
 σεβομένας⁴ γυναῖκας καὶ τὰς εὐσχήμονας²⁶ καὶ τοὺς πρῶτους τῆς
 πόλεως, καὶ ἐπήγειραν²⁷ διωγμὸν²⁸ ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ τὸν

¹ ἔξιμι, go away, leave. ² μεταξὺ, between, after. ³ λύω, untie, loose. ⁴ σέβομαι, reverence, worship. ⁵ προσήλυτος, ου, ὁ, proselyte, convert. ⁶ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ⁷ προσλαλέω, speak to, speak with. ⁸ ἐπιμένω, continue, remain. ⁹ σχεδόν, almost, nearly. ¹⁰ πλήθω, fill. ¹¹ ζῆλος, ου, ὁ, zeal, jealousy. ¹² ἀντιλέγω, speak against, oppose. ¹³ βλασφημέω, revile, blaspheme. ¹⁴ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ¹⁵ ἀναγκαῖος, necessary, essential. ¹⁶ ἐπειδὴ, since, because. ¹⁷ ἀπωθέω, push or thrust away, reject. ¹⁸ ἄξιος, worthy, deserving. ¹⁹ στρέφω, turn, am converted. ²⁰ ἐντέλλομαι, command, give orders. ²¹ σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance. ²² τάσσω, arrange, appoint. ²³ διαφέρω, differ, carry through. ²⁴ χώρα, ας, ἡ, land, region. ²⁵ παροτρύνω, arouse, incite. ²⁶ εὐσχήμων, honorable. ²⁷ ἐπεγείρω, arouse, excite. ²⁸ διωγμός, οὗ, ὁ, persecution.

Βαρνάβαν,¹ καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων² αὐτῶν. Οἱ δὲ 51
 ἐκτιναζάμενοι³ τὸν κονιορτὸν⁴ τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ' αὐτούς, ἤλθον
 εἰς Ἰκόνιον.⁵ Οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου. 52

Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ,⁵ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελθεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν 14
 συναγωγὴν τῶν Ἰουδαίων, καὶ λαλῆσαι οὕτως ὥστε πιστεῦσαι
 Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων⁶ πολὺ πλῆθος.⁷ Οἱ δὲ ἀπειθοῦντες⁸ 2
 Ἰουδαῖοι ἐπήγειραν⁹ καὶ ἐκάκωσαν¹⁰ τὰς ψυχὰς τῶν ἐθνῶν κατὰ τῶν
 ἀδελφῶν. Ἰκανὸν¹¹ μὲν οὖν χρόνον διέτριψαν¹² παρρησιαζόμενοι¹³ ἐπὶ 3
 τῷ κυρίῳ τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ, διδόντι
 σημεῖα καὶ τέρατα¹⁴ γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν. Ἐσχίσθη¹⁵ δὲ τὸ 4
 πλῆθος⁷ τῆς πόλεως: καὶ οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς Ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν
 τοῖς ἀποστόλοις. Ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ¹⁶ τῶν ἐθνῶν τε καὶ Ἰουδαίων 5
 σὺν τοῖς ἄρχουσιν¹⁷ αὐτῶν, ὑβρίσαι¹⁸ καὶ λιθοβολῆσαι¹⁹ αὐτούς, 6
 συνιδόντες²⁰ κατέφυγον²¹ εἰς τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας,²² Λύστραν²³
 καὶ Δέρβην,²⁴ καὶ τὴν περίχωρον:²⁵ κακεῖ²⁶ ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι. 7

Καὶ τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις²³ ἀδύνατος²⁷ τοῖς ποσὶν ἐκάθητο, χωλὸς²⁸ ἐκ 8
 κοιλίας²⁹ μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων, ὃς οὐδέποτε³⁰ περιπεπατήκει. 9
 Οὗτος ἤκουσεν τοῦ Παύλου λαλοῦντος: ὃς ἀτενίσας³¹ αὐτῷ, καὶ

¹ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ² ὄριον, ου, τό, boundary, region. ³ ἐκτινάσσω, shake off or out, shake off. ⁴ κονιορτός, οὔ, ὁ, dust. ⁵ Ἰκόνιον, ου, τό, Iconium. ⁶ Ἑλλήν, ηνος, ὁ, Greek, Hellenic. ⁷ πλῆθος, ους, τό, multitude. ⁸ ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ⁹ ἐπεγείρω, arouse, excite. ¹⁰ κακῶ, mistreat, harm. ¹¹ ἱκανός, sufficient, able. ¹² διατρίβω, continue, tarry. ¹³ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ¹⁴ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ¹⁵ σχίζω, split, separate. ¹⁶ ὁρμή, ης, ἡ, impulse, inclination. ¹⁷ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁸ ὑβρίζω, mistreat, insult. ¹⁹ λιθοβολέω, pelt with stones, stone. ²⁰ σύννοια, know, be conscious of. ²¹ καταφεύγω, flee, take refuge. ²² Λυκαονία, ας, ἡ, Lycaonia. ²³ Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ²⁴ Δέρβη, ης, ἡ, Derbe. ²⁵ περίχωρος, ου, ἡ, neighboring. ²⁶ κακεῖ, and there. ²⁷ ἀδύνατος, impossible, unable. ²⁸ χωλός, lame, deprived of a foot. ²⁹ κοιλία, ας, ἡ, belly, womb. ³⁰ οὐδέποτε, never. ³¹ ἀτενίζω, gaze, stare.

ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆναι, εἶπεν μεγάλη τῇ φωνῇ, Ἀνάστηθι 10
 ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθῶς.¹ Καὶ ἤλλετο² καὶ περιεπάτει. Οἱ δὲ ὄχλοι, 11
 ἰδόντες δ' ἐποίησεν ὁ Παῦλος, ἐπῆραν³ τὴν φωνὴν αὐτῶν Λυκαονιστὶ
 λέγοντες, Οἱ θεοὶ ὁμοιωθέντες⁵ ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς. 12
 Ἐκάλουν τε τὸν μὲν Βαρνάβαν,⁶ Δία:⁷ τὸν δὲ Παῦλον, Ἑρμῆν,⁸
 ἐπειδὴ⁹ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος¹⁰ τοῦ λόγου. Ὁ δὲ ἱερεὺς¹¹ τοῦ Διὸς⁷ τοῦ 13
 ὄντος πρὸ¹² τῆς πόλεως αὐτῶν, ταύρους¹³ καὶ στέμματα¹⁴ ἐπὶ τοὺς
 πυλῶνας¹⁵ ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελεν θύειν.¹⁶ Ἀκούσαντες δὲ οἱ 14
 ἀπόστολοι Βαρνάβας⁶ καὶ Παῦλος, διαρρήξαντες¹⁷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν,
 εἰσεπήδησαν¹⁸ εἰς τὸν ὄχλον, κρίζοντες καὶ λέγοντες, Ἄνδρες, τί 15
 ταῦτα ποιεῖτε; Καὶ ἡμεῖς ὁμοιοπαθεῖς¹⁹ ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι,
 εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων²⁰ ἐπιστρέφειν²¹ ἐπὶ
 τὸν θεὸν τὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησεν τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν
 θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς: ὃς ἐν ταῖς παρωχημέναις²² γενεαῖς 16
 εἴασεν²⁴ πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. Καίτιογε²⁵ οὐκ 17
 ἀμάρτυρον²⁶ ἑαυτὸν ἀφῆκεν ἀγαθοποιῶν,²⁷ οὐρανόθεν²⁸ ὑμῖν ὑετοὺς²⁹
 διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους,³⁰ ἐμπιπλῶν³¹ τροφῆς³² καὶ
 εὐφροσύνης³³ τὰς καρδίας ἡμῶν. Καὶ ταῦτα λέγοντες, μόλις³⁴ 18
 κατέπαυσαν³⁵ τοὺς ὄχλους τοῦ μὴ θύειν¹⁶ αὐτοῖς.

¹ ὀρθῶς, rightly, correctly. ² ἄλλομαι, leap, spring up. ³ ἐπαίρω, lift up, raise. ⁴ Λυκαονιστὶ, in (the) Lycaonian (language). ⁵ ὁμοιώω, make like, liken. ⁶ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ⁷ Ζεὺς, ὁ, Zeus, pagan greek God. ⁸ Ἑρμῆς, οὐ, ὁ, Hermes. ⁹ ἐπειδὴ, since, because. ¹⁰ ἡγέομαι, lead, be chief. ¹¹ ἱερεὺς, ἑως, ὁ, priest. ¹² πρὸ, before (gen), before. ¹³ ταῦρος, ου, ὁ, bull, ox. ¹⁴ στέμμα, τος, τό, wreath or garland of flowers, garland. ¹⁵ πυλῶν, ὤνος, ὁ, vestibule, gateway. ¹⁶ θύω, sacrifice, kill. ¹⁷ διαρρήσσω, tear asunder. ¹⁸ εἰσπηδάω, leap in, rush in. ¹⁹ ὁμοιοπαθής, with the same nature. ²⁰ μάταιος, vain, useless. ²¹ ἐπιστρέφω, turn to, return. ²² παροίχομαι, be past, gone. ²³ γενεά, ἄς, ἡ, generation. ²⁴ εἰάω, permit, allow. ²⁵ καίτιογε, and yet, although. ²⁶ ἀμάρτυρος, without witness, untestified to. ²⁷ ἀγαθοποιέω, do good/right, do what is good/right. ²⁸ οὐρανόθεν, from heaven. ²⁹ ὑετός, ου, ὁ, rain. ³⁰ καρποφόρος, fruitful. ³¹ ἐμπίπλημι, fill up, satisfy. ³² τροφή, ἡς, ἡ, food, nourishment. ³³ εὐφροσύνη, ης, ἡ, gladness, joy. ³⁴ μόλις, with difficulty, hardly. ³⁵ καταπαύω, cause to rest to rest, stop.

Ἐπῆλθον¹ δὲ ἀπὸ Ἀντιοχείας² καὶ Ἰκονίου³ Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες τοὺς 19
 ὄχλους, καὶ λιθάσαντες⁴ τὸν Παῦλον, ἔσυρον⁵ ἔξω τῆς πόλεως,
 νομίσαντες⁶ αὐτὸν τεθνάναι.⁷ Κυκλωσάντων⁸ δὲ αὐτὸν τῶν μαθητῶν, 20
 ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν· καὶ τῇ ἐπαύριον⁹ ἐξῆλθεν σὺν τῷ
 Βαρνάβᾳ¹⁰ εἰς Δέρβην.¹¹ Εὐαγγελισάμενοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην, καὶ 21
 μαθητεύσαντες¹² ἱκανούς,¹³ ὑπέστρεψαν¹⁴ εἰς τὴν Λύστραν¹⁵ καὶ
 Ἰκόνιον³ καὶ Ἀντιόχειαν,² ἐπιστηρίζοντες¹⁶ τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, 22
 παρακαλοῦντες ἐμμένειν¹⁷ τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων¹⁸
 δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. Χειροτονήσαντες¹⁹ δὲ 23
 αὐτοῖς πρεσβυτέρους κατ' ἐκκλησίαν, προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν,
 παρέθεντο²¹ αὐτοὺς τῷ κυρίῳ εἰς ὃν πεπιστεύκεισαν. Καὶ διελθόντες 24
 τὴν Πισιδίαν²³ ἦλθον εἰς Παμφυλίαν.²⁴ Καὶ λαλήσαντες ἐν Πέργῃ²⁵ 25
 τὸν λόγον, κατέβησαν εἰς Ἀττάλειαν·²⁶ κάκειθεν²⁷ ἀπέπλευσαν²⁸ εἰς 26
 Ἀντιόχειαν,² ὅθεν²⁹ ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς τὸ
 ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. Παραγενόμενοι³⁰ δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν 27
 ἐκκλησίαν, ἀνήγγειλαν³¹ ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι
 ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν³² πίστεως. Διέτριβον³³ δὲ ἐκεῖ χρόνον οὐκ 28
 ὀλίγον³⁴ σὺν τοῖς μαθηταῖς.

¹ ἐπέρχομαι, come to or upon, approach. ² Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ³ Ἰκόνιον, ου, τό, Iconium. ⁴ λιθάζω, throw stones, stone. ⁵ σύρω, draw, drag. ⁶ νομίζω, suppose, think. ⁷ θνήσκω, die, am dying. ⁸ κυκλώω, encircle, surround. ⁹ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹⁰ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹¹ Δέρβη, ης, ἡ, Derbe. ¹² μαθητεύω, be a disciple, make a disciple. ¹³ ἱκανός, sufficient, able. ¹⁴ ὑποστρέφω, return, turn back. ¹⁵ Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ¹⁶ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up. ¹⁷ ἐμμένω, persevere, remain (in). ¹⁸ θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ¹⁹ χειροτονέω, choose, appoint. ²⁰ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ²¹ παρατίθηναι, set before, entrust. ²² διέρχομαι, cross over, pass through. ²³ Πισιδία, ας, ἡ, Pisidia. ²⁴ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ²⁵ Πέργη, ης, ἡ, Perga. ²⁶ Ἀττάλεια, ας, ἡ, Attalia. ²⁷ κάκειθεν, and thence, and from there. ²⁸ ἀποπλέω, sail away. ²⁹ ὅθεν, from where, from which. ³⁰ παραγίνομαι, come, arrive. ³¹ ἀναγγέλλω, announce, report. ³² θύρα, ας, ἡ, door, gate. ³³ διατρίβω, continue, tarry. ³⁴ ὀλίγος, little, few.

Καί τινες κατελθόντες¹ ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας,² ἐδίδασκον τοὺς ἀδελφοὺς **15**

ὅτι Ἐὰν μὴ περιτέμνησθε³ τῷ ἔθει⁴ Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. **2**

Γενομένης οὖν στάσεως⁵ καὶ ζητήσεως⁶ οὐκ ὀλίγης⁷ τῷ Παύλῳ καὶ

τῷ Βαρνάβᾳ⁸ πρὸς αὐτούς, ἔταξαν⁹ ἀναβαίνειν Παῦλον καὶ

Βαρνάβαν⁸ καὶ τινας ἄλλους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ

πρεσβυτέρους εἰς Ἱερουσαλὴμ περὶ τοῦ ζητήματος¹⁰ τούτου. Οἱ μὲν **3**

οὖν, προπεμφθέντες¹¹ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας, διήρχοντο¹² τὴν Φοινίκην¹³

καὶ Σαμάρειαν,¹⁴ ἐκδιηγούμενοι¹⁵ τὴν ἐπιστροφὴν¹⁶ τῶν ἐθνῶν· καὶ

ἐποιοῦν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς. Παραγενόμενοι¹⁷ δὲ εἰς **4**

Ἱερουσαλὴμ, ἀπεδέχθησαν¹⁸ ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀποστόλων

καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν¹⁹ τε ὅσα ὁ θεὸς ἐποίησεν μετ’

αὐτῶν. Ἐξανέστησαν²⁰ δὲ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἵρέσεως²¹ τῶν **5**

Φαρισαίων πεπιστευκότες, λέγοντες ὅτι Δεῖ περιτέμνειν³ αὐτούς,

παραγγέλλειν²² τε τηρεῖν τὸν νόμον Μωϋσέως.

Συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου **6**

τούτου. Πολλῆς δὲ συζητήσεως²³ γενομένης, ἀναστὰς Πέτρος εἶπεν **7**

πρὸς αὐτούς,

¹ κατέρχομαι, come down, go down. ² Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ³ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ⁴ ἔθος, οὐς, τό, custom. ⁵ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ⁶ ζήτησις, εως, ἡ, debate, controversy. ⁷ ὀλίγος, little, few. ⁸ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ⁹ τάσσω, arrange, appoint. ¹⁰ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ¹¹ προπέμπω, send before, send forth. ¹² διέρχομαι, cross over, pass through. ¹³ Φοινίκη, ης, ἡ, Phoenicia. ¹⁴ Σαμάρεια, ας, ἡ, Samaria. ¹⁵ ἐκδιηγέομαι, tell in detail, describe. ¹⁶ ἐπιστροφή, ἡς, ἡ, attention, conversion. ¹⁷ παραγίνομαι, come, arrive. ¹⁸ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ¹⁹ ἀναγγέλλω, announce, report. ²⁰ ἐξανίστημι, raise up, rise up. ²¹ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ²² παραγγέλλω, order, command. ²³ συζήτησις, εως, ἡ, mutual questioning, disputation.

Ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε¹ ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων² ὁ θεὸς ἐν
 ἡμῖν ἐξελέξατο,³ διὰ τοῦ στόματός μου ἀκοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον
 τοῦ εὐαγγελίου, καὶ πιστεῦσαι. Καὶ ὁ καρδιογνώστης⁴ θεὸς 8
 ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς, δοὺς αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, καθὼς καὶ
 ἡμῖν: καὶ οὐδὲν διέκρινεν⁵ μεταξὺ⁶ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστει 9
 καθάρισας⁷ τὰς καρδίας αὐτῶν. Νῦν οὖν τί πειράζετε⁸ τὸν θεόν, 10
 ἐπιθεῖναι⁹ ζυγὸν¹⁰ ἐπὶ τὸν τράχηλον¹¹ τῶν μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ
 πατέρες ἡμῶν οὔτε ἡμεῖς ἰσχύσαμεν¹² βαστάσαι;¹³ Ἀλλὰ διὰ τῆς 11
 χάριτος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ πιστεύομεν σωθῆναι, καθ' ὃν τρόπον¹⁴
 καὶ κεῖνοι.¹⁵

Ἐσίγησεν¹⁶ δὲ πᾶν τὸ πλῆθος,¹⁷ καὶ ἤκουον Βαρνάβαν¹⁸ καὶ Παύλου 12
 ἐξηγουμένων¹⁹ ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα²⁰ ἐν τοῖς
 ἔθνεσιν δι' αὐτῶν. Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι¹⁶ αὐτούς, ἀπεκρίθη Ἰάκωβος²¹ 13
 λέγων,

Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου: Συμεὼν²² ἐξηγήσατο¹⁹ καθὼς πρῶτον ὁ 14
 θεὸς ἐπεσκέψατο²³ λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. Καὶ 15
 τούτῳ συμφωνοῦσιν²⁴ οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς γέγραπται, 16
 Μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω,²⁵ καὶ ἀνοικοδομήσω²⁶ τὴν σκηνὴν²⁷ Δαυὶδ

¹ ἐπίσταμαι, understand, know. ² ἀρχαῖος, old, ancient. ³ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁴ καρδιογνώστης, ου, ὁ, knower of hearts. ⁵ διακρίνω, discriminate, judge. ⁶ μεταξύ, between, after. ⁷ καθαρίζω, cleanse, make clean. ⁸ πειράζω, test, tempt. ⁹ ἐπιτίθμι, lay upon, put. ¹⁰ ζυγός, οὐ, ὁ, yoke, heavy burden. ¹¹ τράχηλος, ου, ὁ, neck. ¹² ἰσχύω, be strong, able. ¹³ βαστάζω, bear, carry. ¹⁴ τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ¹⁵ καὶ κεῖνος, and he, and she. ¹⁶ σιγᾶω, be silent, become silent. ¹⁷ πλῆθος, ους, τό, multitude. ¹⁸ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ¹⁹ ἐξηγέομαι, explain, describe. ²⁰ τέρας, ατος, τό, wonder, portent. ²¹ Ἰάκωβος, James, Jacob. ²² Συμεὼν, ὁ, Simeon, Simeon. ²³ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ²⁴ συμφωνέω, agree with, agree together. ²⁵ ἀναστρέφω, return, live. ²⁶ ἀνοικοδομέω, rebuild, build up. ²⁷ σκηνή, ἥς, ἡ, tent, tabernacle.

τὴν πεπτωκυῖαν· καὶ τὰ κατεσκαμμένα¹ αὐτῆς ἀνοικοδομήσω,² καὶ
 ἀνορθώσω³ αὐτήν· ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν⁴ οἱ κατάλοιποι⁵ τῶν 17
 ἀνθρώπων τὸν κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκληται⁶ τὸ
 ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα πάντα. Γνωστὰ⁷ 18
 ἅπ' αἰῶνός ἐστιν τῷ θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ. Διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ 19
 παρενοχλεῖν⁸ τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν⁹ ἐπὶ τὸν θεόν· ἀλλὰ 20
 ἐπιστεῖλαι¹⁰ αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι¹¹ ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων¹² τῶν
 εἰδώλων¹³ καὶ τῆς πορνείας¹⁴ καὶ τοῦ πνικτοῦ¹⁵ καὶ τοῦ αἵματος. 21
 Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν¹⁶ ἀρχαίων¹⁷ κατὰ πόλιν τοὺς κηρύσσοντας
 αὐτὸν ἔχει, ἐν ταῖς συναγωγαῖς κατὰ πᾶν σάββατον
 ἀναγινωσκόμενος.¹⁸

Τότε ἔδοξεν τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ 22
 ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους¹⁹ ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν²⁰
 σὺν Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ,²¹ Ἰούδαν²² τὸν ἐπικαλούμενον⁶
 Βαρσαββᾶν,²³ καὶ Σίλαν,²⁴ ἄνδρας ἡγουμένους²⁵ ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, 23
 γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε,²⁶ Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ
 πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν²⁰ καὶ Συρίαν²⁷
 καὶ Κιλικίαν²⁸ ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν, χαίρειν· ἐπειδὴ²⁹ ἠκούσαμεν 24
 ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐξεληθόντες ἐτάραξαν³⁰ ὑμᾶς λόγοις,

¹ κατασκάπτω, tear down, demolish. ² ἀνοικοδομέω, rebuild, build up. ³ ἀνορθόω, restore, strengthen. ⁴ ἐκζητέω, seek out, inquire. ⁵ κατάλοιπος, rest, remaining. ⁶ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁷ γνωστός, known, acquaintance. ⁸ παρενοχλέω, trouble, annoy. ⁹ ἐπιστρέφω, turn to, return. ¹⁰ ἐπιστέλλω, write, instruct by letter. ¹¹ ἀπέχω, received, obtain. ¹² ἀλίσγημα, τος, τό, pollution, defilement. ¹³ εἶδωλον, ου, τό, image, idol. ¹⁴ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ¹⁵ πνικτός, strangled. ¹⁶ γενεά, ἄς, ἡ, generation. ¹⁷ ἀρχαῖος, old, ancient. ¹⁸ ἀναγινώσκω, read. ¹⁹ ἐκλέγομαι, choose, elect. ²⁰ Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ²¹ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ²² Ἰούδας, α, ὁ, Judas, Judah. ²³ Βαρσαββᾶς, ἄ, ὁ, Barsabbas. ²⁴ Σίλας, ὁ, Silas. ²⁵ ἡγέομαι, lead, be chief. ²⁶ ὅδε, this (here), this here. ²⁷ Συρία, ας, ἡ, Syria. ²⁸ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ²⁹ ἐπειδὴ, since, because. ³⁰ ταρασσω, trouble, agitate.

ἀνασκευάζοντες¹ τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες περιτέμνεσθαι² καὶ
 τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ διεσπειλάμεθα·³ ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις 25
 ὁμοθυμαδόν,⁴ ἐκλεξαμένους⁵ ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑμᾶς, σὺν τοῖς
 ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ⁶ καὶ Παύλῳ, ἀνθρώποις παραδεδωκόσιν 26
 τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
 χριστοῦ. Ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν⁷ καὶ Σίλαν,⁸ καὶ αὐτοὺς διὰ 27
 λόγου ἀπαγγέλλοντας⁹ τὰ αὐτά. Ἔδοξεν γὰρ τῷ ἁγίῳ πνεύματι, καὶ 28
 ἡμῖν, μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι¹⁰ ὑμῖν βάρος,¹¹ πλὴν¹² τῶν ἐπάναγκες
 τούτων, ἀπέχεσθαι¹⁴ εἰδωλοθύτων¹⁵ καὶ αἵματος καὶ πνικτοῦ¹⁶ καὶ 29
 πορνείας·¹⁷ ἐξ ὧν διατηροῦντες¹⁸ ἑαυτούς, εὖ¹⁹ πράξετε.²⁰ Ἐρρωσθε.²¹

Οἱ μὲν οὖν ἀπολυθέντες ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν·²² καὶ συναγαγόντες τὸ 30
 πλῆθος,²³ ἐπέδωκαν²⁴ τὴν ἐπιστολήν.²⁵ Ἀναγνόντες²⁶ δέ, ἐχάρησαν 31
 ἐπὶ τῇ παρακλήσει.²⁷ Ἰούδας⁷ τε καὶ Σίλας,⁸ καὶ αὐτοὶ προφηται 32
 ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφούς, καὶ
 ἐπεστήριζαν.²⁸ Ποιήσαντες δὲ χρόνον, ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ 33
 τῶν ἀδελφῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους. Παῦλος δὲ καὶ Βαρνάβας⁶ 34
 διέτριβον²⁹ ἐν Ἀντιοχείᾳ,²² διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι, μετὰ
 καὶ ἐτέρων πολλῶν, τὸν λόγον τοῦ κυρίου.

¹ ἀνασκευάζω, upset, unsettle. ² περιτέμνω, circumsize, circumcise. ³ διαστέλλομαι, set apart, fig. to distinguish. ⁴ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ⁵ ἐκλέγομαι, choose, elect. ⁶ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ⁷ Ἰούδας, α, ὁ, Judas, Judah. ⁸ Σίλας, ὁ, Silas. ⁹ ἀπαγγέλλω, announce, report. ¹⁰ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ¹¹ βάρος, οὗς, τό, burden, weight. ¹² πλὴν, however, but. ¹³ ἐπάναγκες, of a necessary nature, necessarily. ¹⁴ ἀπέχω, received, obtain. ¹⁵ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹⁶ πνικτός, strangled. ¹⁷ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ¹⁸ διατρέω, keep free of, keep safe. ¹⁹ εὖ, well, well done. ²⁰ πράσσω, do, perform. ²¹ ῥώννυμι, strengthen, farewell. ²² Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ²³ πλῆθος, οὗς, τό, multitude. ²⁴ ἐπιδίδωμι, give to, hand in. ²⁵ ἐπιστολή, ἥς, ἡ, letter, dispatch. ²⁶ ἀναγινώσκω, read. ²⁷ παράκλησις, εως, ἡ, exhortation, consolation. ²⁸ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up. ²⁹ διατρίβω, continue, tarry.

Μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπεν Παῦλος πρὸς Βαρνάβαν,¹ Ἐπιστρέψαντες² 36
 δὴ³ ἐπισκεψώμεθα⁴ τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν κατὰ πᾶσαν πόλιν, ἐν αἷς
 κατηγγείλαμεν⁵ τὸν λόγον τοῦ κυρίου, πῶς ἔχουσιν. Βαρνάβας¹ δὲ 37
 ἐβουλεύσατο⁶ συμπαραλαβεῖν⁷ τὸν Ἰωάννην, τὸν καλούμενον
 Μάρκον.⁸ Παῦλος δὲ ἡξίου,⁹ τὸν ἀποστάντα¹⁰ ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ 38
 Παμφυλίας,¹¹ καὶ μὴ συνελθόντα¹² αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ
 συμπαραλαβεῖν⁷ τοῦτον. Ἐγένετο οὖν παροξυσμός,¹³ ὥστε 39
 ἀποχωρισθῆναι¹⁴ αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τὸν τε Βαρνάβαν¹
 παραλαβόντα¹⁵ τὸν Μάρκον⁸ ἐκπλεῦσαι¹⁶ εἰς Κύπρον·¹⁷ Παῦλος δὲ 40
 ἐπιλεξάμενος¹⁸ Σίλαν¹⁹ ἐξῆλθεν, παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ ὑπὸ
 τῶν ἀδελφῶν. Διήρχετο²⁰ δὲ τὴν Συρίαν²¹ καὶ Κιλικίαν,²² 41
 ἐπιστηρίζων²³ τὰς ἐκκλησίας.

Κατήντησεν²⁴ δὲ εἰς Δέρβην²⁵ καὶ Λύστραν·²⁶ καὶ ἰδού, μαθητὴς τις ἦν 16
 ἐκεῖ, ὀνόματι Τιμόθεος,²⁷ υἱὸς γυναικὸς τινος Ἰουδαίας πιστῆς,
 πατρὸς δὲ Ἑλλήνος·²⁸ ὃς ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις²⁶ καὶ 2
 Ἰκονίῳ²⁹ ἀδελφῶν. Τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐτῷ ἐξελθεῖν, 3
 καὶ λαβὼν περιέτεμεν³⁰ αὐτόν, διὰ τοὺς Ἰουδαίους τοὺς ὄντας ἐν τοῖς
 τόποις ἐκείνοις· ᾗδειςαν γὰρ ἅπαντες³¹ τὸν πατέρα αὐτοῦ, ὅτι Ἑλλήν
 ὑπῆρχεν. Ὡς δὲ διεπορεύοντο³² τὰς πόλεις, παρεδίδουν αὐτοῖς 4

¹ Βαρνάβας, ὁ, Barnabas. ² ἐπιστρέφω, turn to, return. ³ δὴ, also, indeed. ⁴ ἐπισκέπτομαι, visit, have a care for. ⁵ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁶ βουλεύω, deliberate, take counsel. ⁷ συμπαραλαμβάνω, take along with. ⁸ Μάρκος, οὐ, ὁ, Mark. ⁹ ἡξιώω, consider worthy. ¹⁰ ἀφίστημι, withdraw, depart. ¹¹ Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ¹² συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹³ παροξυσμός, οὐ, ὁ, stimulation, provocation. ¹⁴ ἀποχωρίζω, separate, split apart. ¹⁵ παραλαμβάνω, receive, take. ¹⁶ ἐκπλέω, sail away, sail out. ¹⁷ Κύπρος, οὐ, ἡ, Cyprus. ¹⁸ ἐπιλέγω, call or name, choose. ¹⁹ Σίλας, ὁ, Silas. ²⁰ διέρχομαι, cross over, pass through. ²¹ Συρία, ας, ἡ, Syria. ²² Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ²³ ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up. ²⁴ καταντάω, come to, arrive. ²⁵ Δέρβη, ης, ἡ, Derbe. ²⁶ Λύστρα, ἡ, Lystra, city of Lycaonia. ²⁷ Τιμόθεος, οὐ, ὁ, Timothy. ²⁸ Ἑλλήν, ης, ὁ, Greek, Hellene. ²⁹ Ἰκόνιον, οὐ, τό, Iconium. ³⁰ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ³¹ ἅπας, each, every. ³² διαπορεύομαι, pass across, journey through.

φυλάσσειν¹ τὰ δόγματα² τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων καὶ τῶν
 πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. Αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι 5
 ἐστερεοῦντο³ τῇ πίστει, καὶ ἐπερίσσευον⁴ τῷ ἀριθμῷ⁵ καθ' ἡμέραν.

Διελθόντες⁶ δὲ τὴν Φρυγίαν⁷ καὶ τὴν Γαλατικὴν⁸ χώραν,⁹ κωλυθέντες¹⁰ 6
 ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος λαλήσαι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ,¹¹ ἐλθόντες 7
 κατὰ τὴν Μυσίαν¹² ἐπείραζον¹³ κατὰ τὴν Βιθυνίαν¹⁴ πορεύεσθαι· καὶ
 οὐκ εἴασεν¹⁵ αὐτοὺς τὸ πνεῦμα· παρελθόντες¹⁶ δὲ τὴν Μυσίαν¹² 8
 κατέβησαν εἰς Τρωάδα.¹⁷ Καὶ ὄραμα¹⁸ διὰ τῆς νυκτὸς ὤφθη τῷ 9
 Παύλῳ· ἀνὴρ τις ἦν Μακεδὼν¹⁹ ἐστώς, παρακαλῶν αὐτὸν καὶ λέγων,
 Διαβὰς²⁰ εἰς Μακεδονίαν,²¹ βοήθησον²² ἡμῖν. Ὡς δὲ τὸ ὄραμα¹⁸ εἶδεν, 10
 εὐθέως ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν,²¹ συμβιβάζοντες²³
 ὅτι προσκέκληται²⁴ ἡμᾶς ὁ κύριος εὐαγγελίσασθαι αὐτούς.

Ἀναχθέντες²⁵ οὖν ἀπὸ τῆς Τρωάδος,¹⁷ εὐθυδρομήσαμεν²⁶ εἰς 11
 Σαμοθράκην,²⁷ τῇ τε ἐπιούσῃ²⁸ εἰς Νεάπολιν,²⁹ ἐκεῖθεν³⁰ τε εἰς 12
 Φιλίππους,³¹ ἥτις ἐστὶν πρώτη τῆς μερίδος³² τῆς Μακεδονίας²¹ πόλις,
 κολωνεία·³³ ἤμεν δὲ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει διατρίβοντες³⁴ ἡμέρας τινάς. 13
 Τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως παρὰ
 ποταμόν,³⁵ οὗ³⁶ ἐνομιζέτο³⁷ προσευχή³⁸ εἶναι, καὶ καθίσαντες³⁹

¹ φυλάσσω, guard, keep. ² δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ³ στερεόω, make firm, strengthen. ⁴ περισσεύω, abound, be rich. ⁵ ἀριθμός, οὗ, ὁ, number, total. ⁶ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁷ Φρυγία, ας, ἡ, Phrygia. ⁸ Γαλατικός, Galatian. ⁹ χώρα, ας, ἡ, land, region. ¹⁰ κωλύω, forbid, hinder. ¹¹ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹² Μυσία, ας, ἡ, Mysia. ¹³ πειράζω, test, tempt. ¹⁴ Βιθυνία, ας, ἡ, Bithynia. ¹⁵ εἰάω, permit, allow. ¹⁶ παρέρχομαι, pass by, go by. ¹⁷ Τρωάς, ἄδος, ἡ, Troas. ¹⁸ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ¹⁹ Μακεδὼν, ὄνος, ὁ, Macedonian. ²⁰ διαβαίνω, go through, cross. ²¹ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ²² βοηθέω, come to the aid of. ²³ συμβιβάζω, hold together, instruct. ²⁴ προσκαλέω, summon. ²⁵ ἀνάγω, lead up, restore. ²⁶ εὐθυδρομέω, run a straight course. ²⁷ Σαμοθράκη, ης, ἡ, Samothrace. ²⁸ ἐπιούσα, ης, ἡ, next day. ²⁹ Νεάπολις, εως, ἡ, Neapolis. ³⁰ ἐκεῖθεν, from there, from that place. ³¹ Φιλίπποι, ων, ὁ, Philippi. ³² μερίς, ἰδος, ἡ, part, portion. ³³ κολωνία, ας, ἡ, colony, garrison city. ³⁴ διατρίβω, continue, tarry. ³⁵ ποταμός, οὗ, ὁ, river, stream. ³⁶ οὗ, where, when. ³⁷ νομίζω, suppose, think. ³⁸ προσευχή, ἥς, ἡ, prayer, place for prayer. ³⁹ καθίζω, seat, sit.

ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις¹ γυναιξίν. Καί τις γυνή ὀνόματι Λυδία, 14
 πορφυρόπωλις³ πόλεως Θυατείρων,⁴ σεβομένη⁵ τὸν θεόν, ἤκουεν· ἥς
 ὁ κύριος διήνοιξεν⁶ τὴν καρδίαν, προσέχειν⁷ τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ
 τοῦ Παύλου. Ὡς δὲ ἐβαπτίσθη, καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσεν 15
 λέγουσα, Εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ κυρίῳ εἶναι, εἰσελθόντες εἰς τὸν
 οἶκόν μου, μένατε. Καὶ παρεβιάσατο⁸ ἡμᾶς.

Ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡμῶν εἰς προσευχήν,⁹ παιδίσκην¹⁰ τινὰ 16
 ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος¹¹ ἀπαντῆσαι¹² ἡμῖν, ἣτις ἐργασίαν¹³
 πολλὴν παρεῖχεν¹⁴ τοῖς κυρίοις αὐτῆς, μαντευομένη.¹⁵ Αὕτη 17
 κατακολουθήσασα¹⁶ τῷ Παύλῳ καὶ ἡμῖν, ἔκραζεν λέγουσα, Οὗτοι οἱ
 ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου¹⁷ εἰσίν, οἵτινες
 καταγγέλλουσιν¹⁸ ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας.¹⁹ Τοῦτο δὲ ἐποίει ἐπὶ πολλὰς 18
 ἡμέρας. Διαπονηθεὶς²⁰ δὲ ὁ Παῦλος, καὶ ἐπιστρέψας,²¹ τῷ πνεύματι
 εἶπεν, Παραγγέλλω²² σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξελθεῖν ἀπ’
 αὐτῆς. Καὶ ἐξῆλθεν αὕτη τῇ ὥρᾳ.

Ἰδόντες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας¹³ αὐτῶν, 19
 ἐπιλαβόμενοι²³ τὸν Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν,²⁴ εἴλκυσαν²⁵ εἰς τὴν
 ἀγορὰν²⁶ ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας,²⁷ καὶ προσαγαγόντες²⁸ αὐτοὺς τοῖς 20

¹ συνέρχομαι, come together, come or go with. ² Λυδία, ας, ἡ, Lydia. ³ πορφυρόπωλις, ἴδος, ἡ, merchant dealing in purple cloth. ⁴ Θυάτειρα, τό, Thyatira. ⁵ σέβομαι, reverence, worship. ⁶ διανοίγω, open up completely, open fully. ⁷ προσέχω, take head of, attend to. ⁸ παραβιάζομαι, urge strongly, prevail upon. ⁹ προσευχή, ἡς, ἡ, prayer, place for prayer. ¹⁰ παιδίσκη, ἡς, ἡ, maid, female servant. ¹¹ πύθων, ωνος, ὁ, spirit of divination, divining spirit. ¹² ἀπαντάω, meet, encounter. ¹³ ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ¹⁴ παρέχω, offer, afford. ¹⁵ μαντεύομαι, prophesy, tell fortunes. ¹⁶ κατακολουθέω, follow after. ¹⁷ ὑψιστος, highest, most high. ¹⁸ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁹ σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance. ²⁰ διαπονέομαι, be annoyed, disturbed. ²¹ ἐπιστρέφω, turn to, return. ²² παραγγέλλω, order, command. ²³ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ²⁴ Σίλας, ὁ, Silas. ²⁵ ἐλκύω, drag, draw. ²⁶ ἀγορά, ας, ἡ, marketplace, place of assembly. ²⁷ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ²⁸ προσάγω, bring (forward), approach.

στρατηγοῖς ¹ εἶπον, Οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν ² ἡμῶν τὴν
πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, καὶ καταγγέλλουσιν ³ ἔθνη ⁴ ἃ οὐκ ἔξεστιν ⁵ 21
ἡμῖν παραδέχεσθαι ⁶ οὐδὲ ποιεῖν, Ῥωμαίοις ⁷ οὖσιν. Καὶ συνεπέστη ⁸ ὁ ⁹ 22
ὄχλος κατ' αὐτῶν, καὶ οἱ στρατηγοὶ ¹ περιρρήξαντες ⁹ αὐτῶν τὰ ἱμάτια
ἐκέλευον ¹⁰ ῥαβδίζειν. ¹¹ Πολλὰς τε ἐπιθέντες ¹² αὐτοῖς πληγὰς ¹³ 23
ἔβαλον εἰς φυλακὴν, ¹⁴ παραγγείλαντες ¹⁵ τῷ δεσμοφύλακι ¹⁶ ἀσφαλῶς
τηρεῖν αὐτούς: ὅς, παραγγελίαν ¹⁸ τοιαύτην εἰληφώς, ἔβαλεν αὐτοὺς ¹⁴ 24
εἰς τὴν ἐσωτέραν ¹⁹ φυλακὴν, ¹⁴ καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἡσφαλίσατο ²⁰
εἰς τὸ ξύλον. ²¹ Κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον ²² Παῦλος καὶ Σίλας ²³ 25
προσευχόμενοι ὕμνουν ²⁴ τὸν θεόν, ἐπηκροῶντο ²⁵ δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι:
ἄφνω ²⁷ δὲ σεισμὸς ²⁸ ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι ²⁹ τὰ θεμέλια ³⁰ 26
τοῦ δεσμοτηρίου: ³¹ ἀνέωχθησάν τε παραχρῆμα ³² αἱ θύραι ³³ πᾶσαι,
καὶ πάντων τὰ δεσμά ³⁴ ἀνέθη. ³⁵ Ἐξυπνος ³⁶ δὲ γενόμενος ὁ ³⁷ 27
δεσμοφύλαξ, ¹⁶ καὶ ἰδὼν ἀνεωγμένας τὰς θύρας ³³ τῆς φυλακῆς, ¹⁴
σπασάμενος ³⁷ μάχαιραν, ³⁸ ἔμελλεν ἑαυτὸν ἀναιρεῖν, ³⁹ νομίζων ⁴⁰
ἐκπεφευγῆναι ⁴¹ τοὺς δεσμίους. ²⁶ Ἐφώνησεν ⁴² δὲ φωνὴ μεγάλη ὁ ⁴³ 28
Παῦλος λέγων, Μηδὲν πράξης ⁴³ σεαυτῷ ⁴⁴ κακόν: ἅπαντες ⁴⁵ γάρ
ἐσμεν ἐνθάδε. ⁴⁶ Αἰτήσας δὲ φῶτα εἰσεπήδησεν, ⁴⁷ καὶ ἔντρομος ⁴⁸ 29

¹ στρατηγός, οὐ, ὁ, commander, general. ² ἐκταράσσω, agitate, throw into confusion. ³ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ⁴ ἔθνος, οὐς, τό, custom. ⁵ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ⁶ παραδέχομαι, receive, accept. ⁷ Ῥωμαῖος, οὐ, ὁ, Roman, Roman citizen. ⁸ συνεπίστημι, rise up together against. ⁹ περιρρήγνυμι, tear off. ¹⁰ κελεύω, order, command. ¹¹ ῥαβδίζω, beat with a rod, beat with rods. ¹² ἐπιτίθημι, lay upon, put. ¹³ πληγὴ, ἥς, ἡ, blow, wound. ¹⁴ φυλακή, ἥς, ἡ, guard, prison. ¹⁵ παραγγέλλω, order, command. ¹⁶ δεσμοφύλαξ, ακος, ὁ, prison keeper, jailer. ¹⁷ ἀσφαλῶς, safely, securely. ¹⁸ παραγγελία, ας, ἡ, instruction, command. ¹⁹ ἐσώτερος, within, inside (gen). ²⁰ ἀσφαλίζω, make secure, fasten. ²¹ ξύλον, οὐ, τό, wood, tree. ²² μεσονύκτιον, οὐ, τό, midnight. ²³ Σίλας, ὁ, Silas. ²⁴ ὑμνέω, sing to, praise. ²⁵ ἐπακροάομαι, listen to, hear. ²⁶ δέσμιος, οὐ, ὁ, prisoner, one bound. ²⁷ ἄφνω, suddenly. ²⁸ σεισμός, οὐ, ὁ, earthquake, storm. ²⁹ σαλεύω, shake, excite. ³⁰ θεμέλιος, οὐ, ὁ, foundation. ³¹ δεσμοτήριον, οὐ, τό, prison, jail. ³² παραχρῆμα, immediately, instantly. ³³ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ³⁴ δεσμός, οὐ, ὁ, chain, bond. ³⁵ ἀνίημι, give up, loosen. ³⁶ ἐξυπνος, awake, aroused. ³⁷ σπάω, draw (as a sword). ³⁸ μάχαιρα, ἥς, ἡ, sword. ³⁹ ἀναιρέω, take up, kill. ⁴⁰ νομίζω, suppose, think. ⁴¹ ἐκφεύγω, flee away, flee out. ⁴² φωνέω, call, crow. ⁴³ πράσσω, do, perform. ⁴⁴ σεαυτοῦ, yourself, of you. ⁴⁵ ἅπας, each, every. ⁴⁶ ἐνθάδε, within, here. ⁴⁷ εἰσπηδάω, leap in, rush in. ⁴⁸ ἔντρομος, terrified, trembling.

γενόμενος προσέπεσεν¹ τῷ Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ,² καὶ προαγαγὼν³ 30
αὐτοὺς ἔξω ἔφη, Κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ; Οἱ δὲ εἶπον, 31
Πίστευσον ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν χριστόν, καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ
οἶκός σου. Καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ κυρίου, καὶ πᾶσιν τοῖς 32
ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Καὶ παραλαβὼν⁴ αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς 33
νυκτὸς ἔλουσεν⁵ ἀπὸ τῶν πληγῶν,⁶ καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ
αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα.⁷ Ἀναγαγὼν⁸ τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ 34
παρέθηκεν⁹ τράπεζαν,¹⁰ καὶ ἠγαλλιᾶτο¹¹ πανοικί¹² πεπιστευκῶς τῷ
θεῷ.

Ἡμέρας δὲ γενομένης, ἀπέστειλαν οἱ στρατηγοὶ¹³ τοὺς ῥαβδούχους¹⁴ 35
λέγοντες, Ἀπόλυσον τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους. Ἀπήγγειλεν¹⁵ δὲ ὁ 36
δεσμοφύλαξ¹⁶ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν Παῦλον ὅτι
Ἀπεστάλκασιν οἱ στρατηγοί,¹³ ἵνα ἀπολυθῇτε: νῦν οὖν ἐξελθόντες
πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. Ὁ δὲ Παῦλος ἔφη πρὸς αὐτούς, Δείραντες¹⁷ 37
ἡμᾶς δημοσίᾳ,¹⁸ ἀκατακρίτους,¹⁹ ἀνθρώπους Ῥωμαίους²⁰ ὑπάρχοντας,
ἔβαλον εἰς φυλακὴν,²¹ καὶ νῦν λάθρα²² ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; Οὐ γάρ:
ἀλλὰ ἐλθόντες αὐτοὶ ἐξαγαγέτωσαν.²³ Ἀνήγγειλαν²⁴ δὲ τοῖς 38
στρατηγοῖς¹³ οἱ ῥαβδούχοι¹⁴ τὰ ῥήματα ταῦτα: καὶ ἐφοβήθησαν
ἀκούσαντες ὅτι Ῥωμαῖοι²⁰ εἰσιν, καὶ ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτούς, 39

¹ προσπίπτω, fall upon, fall down before. ² Σίλας, ὁ, Silas. ³ προάγω, lead forth, go before. ⁴ παραλαμβάνω, receive, take. ⁵ λούω, bathe, wash. ⁶ πληγή, ἥς, ἡ, blow, wound. ⁷ παραχρῆμα, immediately, instantly. ⁸ ἀνάγω, lead up, restore. ⁹ παρατίθημι, set before, entrust. ¹⁰ τράπεζα, ἡς, ἡ, table. ¹¹ ἀγαλλιᾶω, rejoice, am full of joy. ¹² πανοικί, with one's whole household or family. ¹³ στρατηγός, οὗ, ὁ, commander, general. ¹⁴ ῥαβδούχος, οὗ, ὁ, constable, police officer. ¹⁵ ἀπαγγέλλω, announce, report. ¹⁶ δεσμοφύλαξ, αὐτοῦ, ὁ, prison keeper, jailer. ¹⁷ δέρω, beat, flay. ¹⁸ δημόσιος, public, publicly. ¹⁹ ἀκατάκριτος, uncondemned, without trial. ²⁰ Ῥωμαῖος, οὗ, ὁ, Roman, Roman citizen. ²¹ φυλακή, ἥς, ἡ, guard, prison. ²² λάθρα, secretly. ²³ ἐξάγω, lead out. ²⁴ ἀναγγέλλω, announce, report.

καὶ ἐξαγαγόντες¹ ἡρώτων ἐξελθεῖν τῆς πόλεως. Ἐξελθόντες δὲ ἐκ τῆς 40
 φυλακῆς² εἰσῆλθον πρὸς τὴν Λυδίαν·³ καὶ ἰδόντες τοὺς ἀδελφούς,
 παρεκάλεσαν αὐτούς, καὶ ἐξῆλθον.

Διοδεύσαντες⁴ δὲ τὴν Ἀμφίπολιν⁵ καὶ Ἀπολλωνίαν,⁶ ἦλθον εἰς 17
 Θεσσαλονίκην,⁷ ὅπου ἦν ἡ συναγωγή τῶν Ἰουδαίων· κατὰ δὲ τὸ 2
 εἰωθὸς⁸ τῷ Παύλῳ εἰσῆλθεν πρὸς αὐτούς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία
 διελέξατο⁹ αὐτοῖς ἀπὸ τῶν γραφῶν, διανοίγων¹⁰ καὶ παρατιθέμενος,¹¹ 3
 ὅτι Ὁν χριστὸν ἔδει παθεῖν¹² καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν, καὶ ὅτι
 Οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ καταγγέλλω¹³ ὑμῖν. Καί τινες 4
 ἐξ αὐτῶν ἐπείσθησαν, καὶ προσεκληρώθησαν¹⁴ τῷ Παύλῳ καὶ τῷ
 Σίλᾳ,¹⁵ τῶν τε σεβομένων¹⁶ Ἑλλήνων¹⁷ πολὺ πλῆθος,¹⁸ γυναικῶν τε
 τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι.¹⁹ Προσλαβόμενοι²⁰ δὲ οἱ Ἰουδαῖοι οἱ 5
 ἀπειθοῦντες,²¹ τῶν ἀγοραίων²² τινὰς ἄνδρας πονηρούς, καὶ
 ὀχλοποιήσαντες,²³ ἐθορύβουν²⁴ τὴν πόλιν· ἐπιστάντες²⁵ τε τῇ οἰκίᾳ
 Ἰάσονος,²⁶ ἐζήτουν αὐτοὺς ἀγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον.²⁷ Μὴ εὐρόντες δὲ 6
 αὐτούς, ἔσυρον²⁸ τὸν Ἰάσονα²⁶ καὶ τινὰς ἀδελφούς ἐπὶ τοὺς
 πολιτάρχας,²⁹ βοῶντες³⁰ ὅτι Οἱ τὴν οἰκουμένην³¹ ἀναστατώσαντες,³²
 οὗτοι καὶ ἐνθάδε³³ πάρεσιν,³⁴ οὓς ὑποδέδεκται³⁵ Ἰάσων·²⁶ καὶ οὗτοι 7

¹ ἐξάγω, lead out. ² φυλακή, ἡς, ἡ, guard, prison. ³ Λυδία, ας, ἡ, Lydia. ⁴ διοδεύω, travel through, go about. ⁵ Ἀμφίπολις, εως, ἡ, Amphipolis. ⁶ Ἀπολλωνία, ας, ἡ, Apollonia. ⁷ Θεσσαλονίκη, ἡς, ἡ, Thessalonica. ⁸ εἰῶθα, be accustomed, to maintain a custom. ⁹ διαλέγομαι, dispute, reason. ¹⁰ διανοίγω, open up completely, open fully. ¹¹ παρατίθημι, set before, entrust. ¹² πάσχω, suffer, am acted upon. ¹³ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ¹⁴ προσκληρώω, assign by lot, allot. ¹⁵ Σίλας, ὁ, Silas. ¹⁶ σέβομαι, reverence, worship. ¹⁷ Ἕλληνας, ἡνος, ὁ, Greek, Hellene. ¹⁸ πλῆθος, οὓς, τό, multitude. ¹⁹ ὀλίγος, little, few. ²⁰ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ²¹ ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ²² ἀγοραῖος, οὗ, ὁ, marketplace. ²³ ὀχλοποιέω, form a mob, gather a crowd. ²⁴θορυβέω, make a commotion, agitate. ²⁵ ἐφίστημι, stand over, come upon. ²⁶ Ἰάσων, ονος, ὁ, Jason. ²⁷ δῆμος, οὗ, ὁ, popular assembly, crowd. ²⁸ σύρω, draw, drag. ²⁹ πολιτάρχης, οὗ, ὁ, city official, ruler of a city. ³⁰ βοάω, cry aloud, shout. ³¹ οἰκουμένη, ἡς, ἡ, inhabited world. ³² ἀναστατώω, stir up, disturb. ³³ ἐνθάδε, within, here. ³⁴ πάριμι, be present, have arrived. ³⁵ ὑποδέχομαι, welcome, receive.

πάντες ἀπέναντι¹ τῶν δογμάτων² Καίσαρος³ πράσσουσιν,⁴ βασιλέα
λέγοντες ἕτερον εἶναι, Ἰησοῦν. Ἐτάραξαν⁵ δὲ τὸν ὄχλον καὶ τοὺς 8
πολιτάρχας⁶ ἀκούοντας ταῦτα. Καὶ λαβόντες τὸ ἱκανόν⁷ παρὰ τοῦ 9
Ἰάσονος⁸ καὶ τῶν λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς.

Οἱ δὲ ἀδελφοὶ εὐθέως διὰ τῆς νυκτὸς ἐξέπεμψαν⁹ τὸν τε Παῦλον καὶ 10
τὸν Σίλαν¹⁰ εἰς Βέροϊαν·¹¹ οἵτινες παραγενόμενοι¹² εἰς τὴν συναγωγὴν
ἀπήρσαν¹³ τῶν Ἰουδαίων. Οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι¹⁴ τῶν ἐν 11
Θεσσαλονίκη,¹⁵ οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας,¹⁶
τὸ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες¹⁷ τὰς γραφάς, εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. 12
Πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν Ἑλληνίδων¹⁸
γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων¹⁹ καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι.²⁰ Ὡς δὲ ἔγνωσαν 13
οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης¹⁵ Ἰουδαῖοι ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεροίᾳ¹¹
κατηγγέλη²¹ ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, ἦλθον κακεῖ²²
σαλεύοντες²³ τοὺς ὄχλους. Εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν 14
οἱ ἀδελφοὶ πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ὑπέμενον²⁵ δὲ ὁ τε
Σίλας¹⁰ καὶ ὁ Τιμόθεος²⁶ ἐκεῖ. Οἱ δὲ καθιστώντες²⁷ τὸν Παῦλον, 15
ἤγαγον αὐτὸν ἕως Ἀθηνῶν·²⁸ καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν Σίλαν¹⁰
καὶ Τιμόθεον,²⁶ ἵνα ὡς τάχιστα²⁹ ἔλθωσιν πρὸς αὐτόν, ἐξήρσαν.³⁰

¹ ἀπέναντι, over against, before. ² δόγμα, τος, τό, a public decree, ordinance. ³ Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ⁴ πράσσω, do, perform. ⁵ ταράσσω, trouble, agitate. ⁶ πολιτάρχης, ου, ὁ, city official, ruler of a city. ⁷ ἱκανός, sufficient, able. ⁸ Ἰάσων, ονος, ὁ, Jason. ⁹ ἐκπέμπω, send out. ¹⁰ Σίλας, ὁ, Silas. ¹¹ Βέροια, ας, ἡ, Berea. ¹² παραγίνομαι, come, arrive. ¹³ ἀπείμι, go away, depart. ¹⁴ εὐγενής, noble, high-born. ¹⁵ Θεσσαλονίκη, ης, ἡ, Thessalonica. ¹⁶ προθυμία, ας, ἡ, eagerness, readiness. ¹⁷ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁸ Ἑλληνίς, ἰδος, ἡ, Greek, Greek woman. ¹⁹ εὐσχήμων, honorable. ²⁰ ὀλίγος, little, few. ²¹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ²² κακεῖ, and there. ²³ σαλεύω, shake, excite. ²⁴ ἐξαποστέλλω, send forth. ²⁵ ὑπομένω, tarry, endure. ²⁶ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ²⁷ καθίστημι, set, constitute. ²⁸ Ἀθῆναι, ὦν, ἡ, Athens. ²⁹ τάχιστα, most swiftly. ³⁰ ἐξείμι, go away, leave.

Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις ¹ ἐκδεχομένου ² αὐτοὺς τοῦ Παύλου, παρωξύνετο ³ τὸ ¹⁶
 πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεωροῦντι κατείδωλον ⁴ οὔσαν τὴν πόλιν. ¹⁷
 Διελέγετο ⁵ μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς Ἰουδαίοις καὶ τοῖς
 σεβομένοις, ⁶ καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ ⁷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς
 παρατυγχάνοντας. ⁸ Τινὲς δὲ καὶ τῶν Ἐπικουρείων ⁹ καὶ τῶν Στωϊκῶν ¹⁸
 φιλοσόφων ¹¹ συνέβαλλον ¹² αὐτῷ. Καί τινες ἔλεγον, Τί ἂν θέλοι ὁ
 σπερμολόγος ¹³ οὗτος λέγειν; Οἱ δέ, Ξένων ¹⁴ δαιμονίων δοκεῖ
 καταγγελεὺς ¹⁵ εἶναι· ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν ¹⁶
 εὐηγγελίζετο. Ἐπιλαβόμενοι ¹⁷ τε αὐτοῦ, ἐπὶ τὸν Ἄρειον ¹⁸ πάγον ¹⁸ ¹⁹
 ἤγαγον λέγοντες, Δυνάμεθα γινῶναι, τίς ἢ καινὴ ¹⁹ αὕτη ἢ ὑπὸ σοῦ
 λαλουμένη διδαχὴ; ²⁰ Ξενίζοντα ²¹ γὰρ τινα εἰσφέρεις ²² εἰς τὰς ἀκοὰς ²³ ²⁰
 ἡμῶν· βουλόμεθα ²⁴ οὖν γινῶναι, τί ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι – Ἀθηναῖοι ²⁵ ²¹
 δὲ πάντες καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ²⁶ ξένοι ¹⁴ εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαιροῦν, ²⁷ ἢ
 λέγειν τι καὶ ἀκούειν καινότερον. ¹⁹

Σταθεῖς δὲ ὁ Παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ Ἀρείου ¹⁸ πάγου ¹⁸ ἔφη, Ἄνδρες ²²
 Ἀθηναῖοι, ²⁵ κατὰ πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ²⁸ ὑμᾶς θεωρῶ. ²³
 Διερχόμενος ²⁹ γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν ³⁰ τὰ σεβάσματα ³¹ ὑμῶν, εὔρον καὶ
 βωμὸν ³² ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο, ³³ Ἀγνώστῳ ³⁴ θεῷ. Ὅν οὖν ἀγνοοῦντες ³⁵

¹ Ἀθῆναι, ὦν, ἡ, Athens. ² ἐκδέχομαι, await, expect. ³ παρωξύνω, provoke, irritate. ⁴ κατείδωλος, full of idols. ⁵ διαλέγομαι, dispute, reason. ⁶ σεβομαι, reverence, worship. ⁷ ἀγορά, ἄς, ἡ, marketplace, place of assembly. ⁸ παρατυγχάνω, happen to be present, chance to meet. ⁹ Ἐπικούρειος, ου, ὁ, Epicurean. ¹⁰ Στωϊκός, Stoic. ¹¹ φιλόσοφος, ου, ὁ, philosopher. ¹² συμβάλλω, discuss, consider. ¹³ σπερμολόγος, ου, ὁ, scavenger (of information), babbler. ¹⁴ ξένος, strange, stranger. ¹⁵ καταγγελεὺς, ἑως, ὁ, proclaimer, preacher. ¹⁶ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ¹⁷ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹⁸ πάγος, ὁ, mountain peak, rocky hill. ¹⁹ καινός, new, fresh. ²⁰ διδαχή, ἡς, ἡ, teaching, instruction. ²¹ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ²² εἰσφέρω, carry inward, bring in. ²³ ἀκοή, ἡς, ἡ, hearing, report. ²⁴ βούλομαι, wish, will. ²⁵ Ἀθηναῖος, Athenian. ²⁶ ἐπιδημέω, visit, live in a place. ²⁷ εὐκαιρέω, have opportunity, time. ²⁸ δεισιδαίμων, devout, religious. ²⁹ διέρχομαι, cross over, pass through. ³⁰ ἀναθεωρέω, observe carefully, examine. ³¹ σεβάσμα, τος, τό, object of worship. ³² βωμός, οὔ, ὁ, altar. ³³ ἐπιγράφω, write upon, inscribe. ³⁴ ἄγνωστος, unknown. ³⁵ ἀγνοέω, not know, be unaware.

εὐσεβεῖτε,¹ τοῦτον ἐγὼ καταγγέλλω² ὑμῖν. Ὁ θεὸς δὲ ποιήσας τὸν 24
 κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ, οὗτος, οὐρανοῦ καὶ γῆς κύριος
 ὑπάρχων, οὐκ ἐν χειροποιήτοις³ ναοῖς⁴ κατοικεῖ,⁵ οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν 25
 ἀνθρώπων θεραπεύεται,⁶ προσδεδόμενός⁷ τινος, αὐτὸς διδούς πᾶσιν
 ζωὴν καὶ πνοὴν⁸ κατὰ πάντα: ἐποίησέν τε ἐξ ἑνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος 26
 ἀνθρώπων, κατοικεῖν⁵ ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, ὀρίσας⁹
 προστεταγμένους¹⁰ καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας¹¹ τῆς κατοικίας¹²
 αὐτῶν: ζητεῖν τὸν κύριον, εἰ ἄρα¹³ γε¹⁴ ψηλαφήσειαν¹⁵ αὐτὸν καὶ 27
 εὕροιεν, καί γε¹⁴ οὐ μακρὰν¹⁶ ἀπὸ ἑνὸς ἐκάστου ἡμῶν ὑπάρχοντα. Ἐν 28
 αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα¹⁷ καὶ ἐσμεν: ὥς καὶ τινες τῶν καθ'
 ὑμᾶς ποιητῶν¹⁸ εἰρήκασιν, Τοῦ γὰρ καὶ γένος¹⁹ ἐσμέν. Γένος¹⁹ οὖν 29
 ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ, οὐκ ὀφείλομεν²⁰ νομίζειν²¹ χρυσῷ²² ἢ ἀργύρῳ²³
 ἢ λίθῳ, χαράγματι²⁴ τέχνης²⁵ καὶ ἐνθυμήσεως²⁶ ἀνθρώπου, τὸ θεῖον²⁷
 εἶναι ὅμοιον.²⁸ Τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας²⁹ ὑπεριδὼν³⁰ ὁ θεός, 30
 τὰ νῦν παραγγέλλει³¹ τοῖς ἀνθρώποις πᾶσιν πανταχοῦ³² μετανοεῖν: 31
 διότι³⁴ ἔστησεν ἡμέραν, ἐν ἣ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην³⁵ ἐν
 δικαιοσύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισεν,⁹ πίστιν παρασχὼν³⁶ πᾶσιν,
 ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.

¹ εὐσεβέω, show piety or profound respect towards. ² καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ³ χειροποίητος, made by hand, done or made with hands. ⁴ ναός, οὐ, ὅ, temple, shrine. ⁵ κατοικέω, inhabit, dwell. ⁶ θεραπεύω, heal, care for. ⁷ προσδέομαι, need, want more. ⁸ πνοή, ἤς, ἡ, wind, breath. ⁹ ὀρίζω, mark off by boundaries, determine. ¹⁰ προστάσσω, command, order. ¹¹ ὁροθεσία, ας, ἡ, limit, fixed boundary. ¹² κατοικία, ας, ἡ, dwelling-place, habitation. ¹³ ἄρα, so? (introduces a question). ¹⁴ γέ, indeed, at least. ¹⁵ ψηλαφάω, touch, handle. ¹⁶ μακρὰν, far away. ¹⁷ κινέω, move, stir. ¹⁸ ποιητής, οὐ, ὅ, maker, doer. ¹⁹ γένος, οὐς, τό, race, kind. ²⁰ ὀφείλω, owe, ought. ²¹ νομίζω, suppose, think. ²² χρυσός, οὐ, ὅ, gold, anything made of gold. ²³ ἄργυρος, ου, ὅ, silver, silver as a metal. ²⁴ χάραγμα, τος, τό, stamp, impress. ²⁵ τέχνη, ης, ἡ, art, craft. ²⁶ ἐνθύμησις, εως, ἡ, deliberation, thought. ²⁷ θεῖος, divine. ²⁸ ὅμοιος, like, similar. ²⁹ ἀγνοία, ας, ἡ, ignorance. ³⁰ ὑπερείδω, overlook. ³¹ παραγγέλλω, order, command. ³² πανταχοῦ, everywhere. ³³ μετανοέω, repent, change my mind. ³⁴ διότι, because, on this account. ³⁵ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ³⁶ παρέχω, offer, afford.

Ἀκούσαντες δὲ ἀνάστασιν¹ νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον·² οἱ δὲ εἶπον, 32
 Ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου. Καὶ οὕτως ὁ Παῦλος ἐξῆλθεν 33
 ἐκ μέσου αὐτῶν. Τινὲς δὲ ἄνδρες κολληθέντες³ αὐτῷ, ἐπίστευσαν· ἐν 34
 οἷς καὶ Διονύσιος⁴ ὁ Ἀρεοπαγίτης,⁵ καὶ γυνὴ ὀνόματι Δάμαρις,⁶ καὶ
 ἕτεροι σὺν αὐτοῖς.

Μετὰ δὲ ταῦτα χωρισθεὶς⁷ ὁ Παῦλος ἐκ τῶν Ἀθηνῶν⁸ ἦλθεν εἰς 18
 Κόρινθον.⁹ Καὶ εὐρών τινα Ἰουδαῖον ὀνόματι Ἀκύλαν,¹⁰ Ποντικὸν¹¹ 2
 τῷ γένει,¹² προσφάτως¹³ ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς Ἰταλίας,¹⁴ καὶ
 Πρίσκιλλαν¹⁵ γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ τεταχέναι¹⁶ Κλαύδιον¹⁷
 χωρίζεσθαι⁷ πάντας τοὺς Ἰουδαίους ἐκ τῆς Ῥώμης,¹⁸ προσῆλθεν
 αὐτοῖς· καὶ διὰ τὸ ὁμότεχνον¹⁹ εἶναι, ἔμενεν παρ' αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο· 3
 ἦσαν γὰρ σκηνοποιοὶ²¹ τὴν τέχνην.²² Διελέγετο²³ δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ 4
 κατὰ πᾶν σάββατον, ἔπειθ' ἐν τε Ἰουδαίους καὶ Ἑλλήνας.²⁴

Ὡς δὲ κατήλθον²⁵ ἀπὸ τῆς Μακεδονίας²⁶ ὁ τε Σίλας²⁷ καὶ ὁ Τιμόθεος,²⁸ 5
 συνείχετο²⁹ τῷ πνεύματι ὁ Παῦλος, διαμαρτυρόμενος³⁰ τοῖς
 Ἰουδαίοις τὸν χριστὸν Ἰησοῦν. Ἀντιτασσομένων³¹ δὲ αὐτῶν καὶ 6
 βλασφημούντων,³² ἐκτιναζάμενος³³ τὰ ἱμάτια, εἶπεν πρὸς αὐτούς, Τὸ
 αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· καθαρὸς³⁴ ἐγώ· ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς

¹ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ² χλευάζω, mock, scoff. ³ κολλάω, glue, cleave. ⁴ Διονύσιος, ου, ὁ, Dionysius. ⁵ Ἀρεοπαγίτης, ου, ὁ, Areopagite. ⁶ Δάμαρις, ιδος, ἡ, Damaris. ⁷ χωρίζω, separate, depart. ⁸ Ἀθῆναι, ὦν, ἡ, Athens. ⁹ Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ¹⁰ Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ¹¹ Ποντικός, from Pontus, belonging to Pontus. ¹² γένος, ους, τό, race, kind. ¹³ προσφάτως, recently. ¹⁴ Ἰταλία, ας, ἡ, Italy. ¹⁵ Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ¹⁶ τάσσω, arrange, appoint. ¹⁷ Κλαύδιος, ου, ὁ, Claudius. ¹⁸ Ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength. ¹⁹ ὁμότεχνος, of the same trade. ²⁰ ἐργάζομαι, work, word. ²¹ σκηνοποιός, οὔ, ὁ, tent-maker. ²² τέχνη, ης, ἡ, art, craft. ²³ διαλέγομαι, dispute, reason. ²⁴ Ἑλλήν, ηνος, ὁ, Greek, Hellene. ²⁵ κατέρχομαι, come down, go down. ²⁶ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ²⁷ Σίλας, ὁ, Silas. ²⁸ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ²⁹ συνέχω, hold fast, oppress. ³⁰ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ³¹ ἀντιτάσσομαι, range in battle against, oppose. ³² βλασφημέω, revile, blaspheme. ³³ ἐκτινάσσω, shake off or out, shake off. ³⁴ καθαρός, clean, pure.

τὰ ἔθνη πορεύσομαι. Καὶ μεταβὰς¹ ἐκεῖθεν² ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς 7
 ὀνόματι Ἰούστου,³ σεβομένου⁴ τὸν θεόν, οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα⁵
 τῇ συναγωγῇ. Κρίσπος⁶ δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος⁷ ἐπίστευσεν τῷ κυρίῳ 8
 σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ· καὶ πολλοὶ τῶν Κορινθίων⁸ ἀκούοντες
 ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. Εἶπεν δὲ ὁ κύριος δι' ὀράματος⁹ ἐν νυκτὶ 9
 τῷ Παύλῳ, Μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσης·¹⁰ διότι¹¹ ἐγώ 10
 εἰμι μετὰ σοῦ, καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεται¹² σοι τοῦ κακῶσαι¹³ σε· διότι¹¹
 λαός ἐστίν μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Ἐκάθισέν¹⁴ τε ἐνιαυτὸν¹⁵ καὶ 11
 μῆνας¹⁶ ἕξ,¹⁷ διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ.

Γαλλίωνος¹⁸ δὲ ἀνθυπατεύοντος¹⁹ τῆς Ἀχαΐας,²⁰ κατεπέστησαν²¹ 12
 ὁμοθυμαδὸν²² οἱ Ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα,
 λέγοντες ὅτι Παρὰ τὸν νόμον οὗτος ἀναπείθει²⁴ τοὺς ἀνθρώπους 13
 σέβεσθαι⁴ τὸν θεόν. Μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα, 14
 εἶπεν ὁ Γαλλίων¹⁸ πρὸς τοὺς Ἰουδαίους, Εἰ μὲν οὖν ἦν ἀδίκημά²⁵ τι ἢ
 ῥαδιούργημα²⁶ πονηρόν, ὧ²⁷ Ἰουδαῖοι, κατὰ λόγον ἂν ἡνεσχόμεν²⁸
 ὑμῶν· εἰ δὲ ζήτημά²⁹ ἐστὶν περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ 15
 καθ' ὑμᾶς, ὅψεσθε αὐτοί· κριτὴς³⁰ γὰρ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι³¹
 εἶναι. Καὶ ἀπήλασεν³² αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος.²³ Ἐπιλαβόμενοι³³ δὲ 16

¹ μεταβαίνω, depart, leave. ² ἐκεῖθεν, from there, from that place. ³ Ἰούστος, ου, ὁ, Justus. ⁴ σέβομαι, reverence, worship. ⁵ συνομορέω, be next door to, am contiguous with. ⁶ Κρίσπος, ου, ὁ, Crispus. ⁷ ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ, ruler of a synagogue. ⁸ Κορίνθιος, ου, ὁ, Corinthian. ⁹ ὄραμα, τος, τό, vision, spectacle. ¹⁰ σιωπάω, be silent, keep silence. ¹¹ διότι, because, on this account. ¹² ἐπιτίθμι, lay upon, put. ¹³ κακῶ, mistreat, harm. ¹⁴ καθίζω, seat, sit. ¹⁵ ἐνιαυτός, οὔ, ὁ, year. ¹⁶ μῆν, ὁ, month, certainly. ¹⁷ ἕξ, six, 6. ¹⁸ Γαλλίων, ωνος, ὁ, Gallio. ¹⁹ ἀνθυπατεύω, act as proconsul, be a deputy. ²⁰ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ²¹ κατεφίστημι, rush, assault. ²² ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ²³ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ²⁴ ἀναπείθω, induce, persuade. ²⁵ ἀδίκημα, τος, τό, wrong, injury. ²⁶ ῥαδιούργημα, τος, τό, crime, act of villainy. ²⁷ ὦ, Oh! omega. ²⁸ ἀνέχομαι, endure, bear with. ²⁹ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ³⁰ κριτής, ου, ὁ, judge. ³¹ βούλομαι, wish, will. ³² ἀπελάνω, drive away. ³³ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize.

πάντες οἱ Ἑλλήνες¹ Σωσθένην² τὸν ἀρχισυνάγωγον³ ἔτυπτον⁴
ἔμπροσθεν⁵ τοῦ βήματος.⁶ Καὶ οὐδὲν τούτων τῷ Γαλλίῳ⁷ ἔμελλεν.

Ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας⁸ ἡμέρας ἱκανάς,⁹ τοῖς ἀδελφοῖς 18
ἀποταξάμενος,¹⁰ ἐξέπλει¹¹ εἰς τὴν Συρίαν,¹² καὶ σὺν αὐτῷ Πρίσκιλλα
καὶ Ἀκύλας,¹⁴ κειράμενος¹⁵ τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς¹⁶· εἶχεν γὰρ
εὐχὴν.¹⁷ Κατήντησεν¹⁸ δὲ εἰς Ἔφεσον,¹⁹ καὶ ἐκεῖνους κατέλιπεν²⁰ 19
αὐτοῦ²¹· αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν διελέχθη²² τοῖς
Ἰουδαίοις. Ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μείναι παρ' 20
αὐτοῖς, οὐκ ἐπένευσεν²³· ἀλλ' ἀπετάξατο¹⁰ αὐτοῖς εἰπὼν, Δεῖ με 21
πάντως²⁴ τὴν ἑορτὴν²⁵ τὴν ἐρχομένην ποιῆσαι εἰς Ἱεροσόλυμα· πάλιν
δὲ ἀνακάμψω²⁶ πρὸς ὑμᾶς, τοῦ θεοῦ θέλοντος. Ἀνήχθη²⁷ ἀπὸ τῆς
Ἐφέσου,¹⁹ καὶ κατελθὼν²⁸ εἰς Καισάρειαν,²⁹ ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος 22
τὴν ἐκκλησίαν, κατέβη εἰς Ἀντιόχειαν.³⁰ Καὶ ποιήσας χρόνον τινὰ 23
ἐξῆλθεν, διερχόμενος³¹ καθεξῆς³² τὴν Γαλατικὴν³³ χώραν³⁴ καὶ
Φρυγίαν,³⁵ ἐπιστηρίζων³⁶ πάντας τοὺς μαθητάς.

Ἰουδαῖος δέ τις Ἀπολλῶς³⁷ ὀνόματι, Ἀλεξανδρεὺς³⁸ τῷ γένει,³⁹ ἀνὴρ 24
λόγιος,⁴⁰ κατήντησεν¹⁸ εἰς Ἔφεσον,¹⁹ δυνατὸς⁴¹ ὢν ἐν ταῖς γραφαῖς. 25

¹Ἑλλήν, ἡνός, ὁ, Greek, Hellene. ²Σωσθένης, ους, ὁ, Sosthenes. ³ἀρχισυνάγωγος, ου, ὁ, ruler of a synagogue. ⁴τύπτω, smite, beat. ⁵ἔμπροσθεν, in front of, before (gen). ⁶βῆμα, τος, τό, judgment seat. ⁷Γαλλίων, ωνος, ὁ, Gallio. ⁸προσμένω, wait longer, remain. ⁹ἱκανός, sufficient, able. ¹⁰ἀποτάσσομαι, set apart, take leave of. ¹¹ἐκπλέω, sail away, sail out. ¹²Συρία, ας, ἡ, Syria. ¹³Πρίσκιλλα, ης, ἡ, Prisca, Priscilla. ¹⁴Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ¹⁵κείρω, shear, cut off. ¹⁶Κεγχρεαί, ὦν, ἡ, Cenchreae. ¹⁷εὐχή, ἡς, ἡ, prayer, vow. ¹⁸καταντάω, come to, arrive. ¹⁹Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ²⁰καταλείπω, leave, leave behind. ²¹αὐτοῦ, there, here. ²²διαλέγομαι, dispute, reason. ²³ἐπινεύω, give consent (by a nod), nod to. ²⁴πάντως, altogether, by all means. ²⁵ἑορτή, ἡς, ἡ, feast, festival. ²⁶ἀνακάμπτω, turn back, return. ²⁷ἀνάγω, lead up, restore. ²⁸κατέρχομαι, come down, go down. ²⁹Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ³⁰Ἀντιόχεια, ας, ἡ, Antioch. ³¹διέρχομαι, cross over, pass through. ³²καθεξῆς, successively, in order. ³³Γαλατικός, Galatian. ³⁴χώρα, ας, ἡ, land, region. ³⁵Φρυγία, ας, ἡ, Phrygia. ³⁶ἐπιστηρίζω, strengthen, prop up. ³⁷Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ³⁸Ἀλεξανδρεὺς, ἑως, ὁ, Alexandrian. ³⁹γένος, ους, τό, race, kind. ⁴⁰λόγιος, eloquent, learned. ⁴¹δυνατός, powerful, possible.

Οὗτος ἦν κατηχημένος¹ τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου, καὶ ζέων² τῷ πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς³ τὰ περὶ τοῦ κυρίου, ἐπιστάμενος⁴ μόνον τὸ βάπτισμα⁵ Ἰωάννου: οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι⁶ ἐν 26 τῇ συναγωγῇ. Ἀκούσαντες δὲ αὐτοῦ Ἀκύλας⁷ καὶ Πρίσκιλλα,⁸ προσελάβοντο⁹ αὐτόν, καὶ ἀκριβέστερον³ αὐτῷ ἐξέθεντο¹⁰ τὴν τοῦ θεοῦ ὁδόν. Βουλομένου¹¹ δὲ αὐτοῦ διελθεῖν¹² εἰς τὴν Ἀχαΐαν,¹³ 27 προτρεψάμενοι¹⁴ οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς ἀποδέξασθαι¹⁵ αὐτόν: ὃς παραγενόμενος¹⁶ συνεβάλετο¹⁷ πολὺ τοῖς πεπιστευκόσιν διὰ τῆς χάριτος: εὐτόνως¹⁸ γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο¹⁹ 28 δημοσίᾳ,²⁰ ἐπιδεικνύς²¹ διὰ τῶν γραφῶν εἶναι τὸν χριστὸν Ἰησοῦν.

Ἐγένετο δέ, ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶν²² εἶναι ἐν Κορίνθῳ,²³ Παῦλον διελθόντα 19 τὰ ἀνωτερικὰ²⁴ μέρη²⁵ ἔλθεῖν εἰς Ἐφεσον: καὶ εὐρών τινας μαθητὰς 2 εἶπεν πρὸς αὐτούς, Εἰ πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες; Οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν, Ἀλλ' οὐδὲ εἰ πνεῦμα ἅγιόν ἐστιν, ἠκούσαμεν. 3 Εἶπέν τε πρὸς αὐτούς, Εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε; Οἱ δὲ εἶπον, Εἰς τὸ Ἰωάννου βάπτισμα.⁵ Εἶπεν δὲ Παῦλος, Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν 4 βάπτισμα⁵ μετανοίας,²⁷ τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτόν ἵνα πιστεύσωσιν, τοῦτ' ἔστιν, εἰς τὸν χριστὸν Ἰησοῦν. Ἀκούσαντες 5 δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. Καὶ ἐπιθέντος²⁸ 6

¹κατηχέω, teach by word of mouth. ²ζέω, be fervent, be hot. ³ἀκριβῶς, carefully, accurately. ⁴ἐπίσταμαι, understand, know. ⁵βάπτισμα, τος, τό, baptism, rite or ceremony of baptism. ⁶παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ⁷Ἀκύλας, ὁ, Aquila. ⁸Πρίσκιλλα, ἡς, ἡ, Prisca, Priscilla. ⁹προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ¹⁰ἐκτίθηναι, declare, explain. ¹¹βούλομαι, wish, will. ¹²διέρχομαι, cross over, pass through. ¹³Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ¹⁴προτρέπω, urge (on), encourage. ¹⁵ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ¹⁶παραγίνομαι, come, arrive. ¹⁷συμβάλλω, discuss, consider. ¹⁸εὐτόνως, vigorously, vehemently. ¹⁹διακατελέγχω, refute, overwhelm in argument. ²⁰δημόσιος, public, publicly. ²¹ἐπιδείκνυμι, show, prove. ²²Ἀπολλῶς, ὁ, Apollos. ²³Κόρινθος, ου, ἡ, Corinth. ²⁴ἀνωτερικός, upper, higher-lying. ²⁵μέρος, ους, τό, part, portion. ²⁶Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ²⁷μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ²⁸ἐπιτίθημι, lay upon, put.

αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας, ἦλθεν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτούς,
 ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ προεφήτευον. ¹ Ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες 7
 ὥσεϊ ² δεκαδύο. ³

Εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγωγὴν ἐπαρρησιάζετο, ⁴ ἐπὶ μῆνας ⁵ τρεῖς 8
 διαλεγόμενος ⁶ καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ. Ὡς δέ 9
 τινες ἐσκληρύνοντο ⁷ καὶ ἠπειθουν, ⁸ κακολογοῦντες ⁹ τὴν ὁδὸν
 ἐνώπιον τοῦ πλήθους, ¹⁰ ἀποστάς ¹¹ ἀπ' αὐτῶν ἀφώρισεν ¹² τοὺς
 μαθητάς, καθ' ἡμέραν διαλεγόμενος ⁶ ἐν τῇ σχολῇ ¹³ Τυράννου ¹⁴ τινός.
 Τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ ἔτη ¹⁵ δύο, ὥστε πάντας τοὺς κατοικοῦντας ¹⁶ 10
 τὴν Ἀσίαν ¹⁷ ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, Ἰουδαίους τε καὶ
 Ἕλληνας. ¹⁸ Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ¹⁹ ἐποίει ὁ θεὸς διὰ τῶν 11
 χειρῶν Παύλου, ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ²⁰ ἐπιφέρεισθαι ²¹ ἀπὸ 12
 τοῦ χρωτὸς ²² αὐτοῦ σουδάρια ²³ ἢ σιμικίνθια, ²⁴ καὶ ἀπαλλάσσεσθαι ²⁵
 ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους, ²⁶ τὰ τε πνεύματα τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ'
 αὐτῶν. Ἐπεχείρησαν ²⁷ δέ τινες ἀπὸ τῶν περιερχομένων ²⁸ Ἰουδαίων 13
 ἐξορκιστῶν ²⁹ ὀνομάζειν ³⁰ ἐπὶ τοὺς ἔχοντας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ τὸ
 ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, λέγοντες, Ὁρκίζομεν ³¹ ὑμᾶς τὸν Ἰησοῦν ὃν
 ὁ Παῦλος κηρύσσει. Ἦσαν δέ τινες υἱοὶ Σκευᾶ ³² Ἰουδαίου 14
 ἀρχιερέως ἐπτά οἱ τοῦτο ποιοῦντες. Ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ 15

¹ προφητεύω, prophesy, foretell. ² ὥσεϊ, like, about. ³ δεκαδύο, twelve, 12. ⁴ παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ⁵ μῆν, ὁ, month, certainly. ⁶ διαλέγομαι, dispute, reason. ⁷ σκληρύνω, harden. ⁸ ἀπειθέω, disbelieve, disobey. ⁹ κακολογέω, speak evil of, revile. ¹⁰ πλῆθος, οὗς, τό, multitude. ¹¹ ἀφίστημι, withdraw, depart. ¹² ἀφορίζω, separate, set apart. ¹³ σχολή, ἡς, ἡ, lecture hall, school. ¹⁴ τύραννος, οὗ, ὁ, Tyrannus; tyrant. ¹⁵ ἔτος, οὗς, τό, year. ¹⁶ κατοικέω, inhabit, dwell. ¹⁷ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁸ Ἕλληνας, ἡνος, ὁ, Greek, Hellene. ¹⁹ τυγχάνω, obtain, happen. ²⁰ ἀσθενέω, be weak, sick. ²¹ ἐπιφέρω, bring upon, inflict. ²² χρώς, χρωτός, ὁ, skin. ²³ σουδάριον, οὗ, τό, face cloth, handkerchief. ²⁴ σιμικίνθιον, οὗ, τό, apron. ²⁵ ἀπαλλάσσω, leave, deliver. ²⁶ νόσος, οὗ, ἡ, disease, malady. ²⁷ ἐπιχειρέω, endeavor, attempt. ²⁸ περιέρχομαι, go about, go around. ²⁹ ἐξορκιστής, οὗ, ὁ, exorcist. ³⁰ ὀνομάζω, name, give a name to. ³¹ ὀρκίζω, adjure, implore. ³² Σκευᾶς, ᾶ, ὁ, Sceva.

πονηρόν εἶπεν, Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω, καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι:¹

ὕμεις δὲ τίνες ἐστέ; Καὶ ἐφαλλόμενος² ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος ἐν ᾧ ἦν 16

τὸ πνεῦμα τὸ πονηρόν, καὶ κατακυριεύσαν³ αὐτῶν, ἴσχυσεν⁴ κατ'

αὐτῶν, ὥστε γυμνοὺς⁵ καὶ τετραυματισμένους⁶ ἐκφυγεῖν⁷ ἐκ τοῦ

οἴκου ἐκείνου. Τοῦτο δὲ ἐγένετο γνωστὸν⁸ πᾶσιν Ἰουδαίοις τε καὶ 17

Ἑλλῆσιν⁹ τοῖς κατοικοῦσιν¹⁰ τὴν Ἔφεσον,¹¹ καὶ ἐπέπεσεν¹² φόβος¹³

ἐπὶ πάντας αὐτούς, καὶ ἐμεγαλύνετο¹⁴ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. 18

Πολλοὶ τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο, ἐξομολογούμενοι,¹⁵ καὶ

ἀναγγέλλοντες¹⁶ τὰς πράξεις¹⁷ αὐτῶν. Ἰκανοὶ¹⁸ δὲ τῶν τὰ περίεργα¹⁹ 19

πραξάντων²⁰ συνενέγκαντες²¹ τὰς βίβλους²² κατέκαιον²³ ἐνώπιον

πάντων: καὶ συνεψήφισαν²⁴ τὰς τιμὰς²⁵ αὐτῶν, καὶ εὔρον ἀργυρίου²⁶

μυριάδας²⁷ πέντε.²⁸ Οὕτως²⁹ κατὰ κράτος³⁰ ὁ λόγος τοῦ κυρίου 20

ἡϋξάνεν³¹ καὶ ἴσχυεν.⁴

Ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι, διελθὼν³² τὴν 21

Μακεδονίαν³³ καὶ Ἀχαΐαν,³⁴ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, εἰπὼν ὅτι

Μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ με καὶ Ῥώμην³⁵ ἰδεῖν. Ἀποστείλας δὲ 22

εἰς τὴν Μακεδονίαν³³ δύο τῶν διακονούντων³⁶ αὐτῷ, Τιμόθεον³⁷ καὶ

Ἑραστον,³⁸ αὐτὸς ἐπέσχεν³⁹ χρόνον εἰς τὴν Ἀσίαν.⁴⁰

¹ ἐπίσταμαι, understand, know. ² ἐφάλλομαι, leap upon. ³ κατακυριεύω, exercise dominion over, lord over. ⁴ ἰσχύω, be strong, able. ⁵ γυμνός, naked, wearing only under-garments. ⁶ τραυματίζω, wound. ⁷ ἐκφεύγω, flee away, flee out. ⁸ γνωστός, known, acquaintance. ⁹ Ἑλλήν, ἥνος, ὁ, Greek, Hellene. ¹⁰ κατοικέω, inhabit, dwell. ¹¹ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹² ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ¹³ φόβος, ου, ὁ, fear, terror. ¹⁴ μεγαλύνω, make or declare great, enlarge. ¹⁵ ἐξομολογέω, confess, profess. ¹⁶ ἀναγγέλλω, announce, report. ¹⁷ πράξις, εως, ἡ, deed, function. ¹⁸ ἰκανός, sufficient, able. ¹⁹ περίεργος, ου, ὁ, meddlesome, belonging to magic. ²⁰ πράσσω, do, perform. ²¹ συμφέρω, bring together, it is profitable. ²² βίβλος, ου, ἡ, book, scroll. ²³ κατακαίω, burn up, consume entirely. ²⁴ συμψηφίζω, count up, add up. ²⁵ τιμή, ἡς, ἡ, honor, price. ²⁶ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ²⁷ μυριάς, ἄδος, ἡ, ten thousand, myriad. ²⁸ πέντε, five, 5. ²⁹ οὕτως, thus, so. ³⁰ κράτος, ους, τό, power, dominion. ³¹ αὐξάνω, cause to grow, increase. ³² διέρχομαι, cross over, pass through. ³³ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ³⁴ Ἀχαΐα, ας, ἡ, Achaia. ³⁵ Ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength. ³⁶ διακονέω, serve, minister. ³⁷ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ³⁸ Ἑραστός, ου, ὁ, Erastus. ³⁹ ἐπέχω, hold fast, hold toward. ⁴⁰ Ἀσία, ας, ἡ, Asia.

Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος¹ οὐκ ὀλίγος² περὶ τῆς ὁδοῦ. 23

Δημήτριος³ γάρ τις ὀνόματι, ἀργυροκόπος,⁴ ποιῶν ναοὺς⁵ ἀργυροῦς⁶ 24

Ἀρτέμιδος,⁷ παρείχετο⁸ τοῖς τεχνίταις⁹ ἐργασίαν¹⁰ οὐκ ὀλίγην² οὗς 25

συναθροίσας,¹¹ καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας,¹² εἶπεν, Ἄνδρες,

ἐπίστασθε¹³ ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας¹⁰ ἡ εὐπορία¹⁴ ἡμῶν ἐστίν. Καὶ 26

θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε ὅτι οὐ μόνον Ἐφέσου,¹⁵ ἀλλὰ σχεδὸν¹⁶ πάσης

τῆς Ἀσίας,¹⁷ ὁ Παῦλος οὗτος πείσας μετέστησεν¹⁸ ἱκανὸν¹⁹ ὄχλον,

λέγων ὅτι οὐκ εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο 27

κινδυνεύει²⁰ ἡμῖν τὸ μέρος²¹ εἰς ἀπελεγμὸν²² ἔλθειν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς

μεγάλης θεᾶς²³ ἱερὸν Ἀρτέμιδος⁷ εἰς οὐθὲν λογισθῆναι,²⁴ μέλλειν δὲ

καὶ καθαιρεῖσθαι²⁵ τὴν μεγαλειότητα²⁶ αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ Ἀσία¹⁷ καὶ ἡ

οἰκουμένη²⁷ σέβεται.²⁸ Ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλήρεις²⁹ θυμοῦ, 28

ἔκραζον λέγοντες, Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις⁷ Ἐφεσίων.³¹ Καὶ ἐπλήσθη³² ἡ 29

πόλις ὅλη τῆς συγχύσεως³³ ὥρμησάν³⁴ τε ὁμοθυμαδὸν³⁵ εἰς τὸ

θέατρον,³⁶ συναρπάσαντες³⁷ Γάϊον³⁸ καὶ Ἀρίσταρχον³⁹ Μακεδόνας,⁴⁰

συνεκδήμους⁴¹ Παύλου. Τοῦ δὲ Παύλου βουλομένου⁴² εἰσελθεῖν εἰς 30

τὸν δῆμον,⁴³ οὐκ εἶων⁴⁴ αὐτὸν οἱ μαθηταί. Τινὲς δὲ καὶ τῶν 31

Ἀσιαρχῶν,⁴⁵ ὄντες αὐτῷ φίλοι,⁴⁶ πέμψαντες πρὸς αὐτόν, παρεκάλουν

¹ τάραχος, ου, ὁ, disturbance, commotion. ² ὀλίγος, little, few. ³ Δημήτριος, ου, ὁ, Demetrius. ⁴ ἀργυροκόπος, ου, ὁ, silversmith. ⁵ ναός, οὔ, ὁ, temple, shrine. ⁶ ἀργυροῦς, silver, made of silver. ⁷ Ἄρτεμις, ιδος, ἡ, Artemis, Persian or Ephesian Artemis. ⁸ παρέχω, offer, afford. ⁹ τεχνίτης, ου, ὁ, craftsman, artisan. ¹⁰ ἐργασία, ας, ἡ, profit, business. ¹¹ συναθροίζω, gather, bring together. ¹² ἐργάτης, ου, ὁ, workman, laborer. ¹³ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹⁴ εὐπορία, ας, ἡ, prosperity, wealth. ¹⁵ Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ¹⁶ σχεδόν, almost, nearly. ¹⁷ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁸ μεθίστημι, remove, turn away. ¹⁹ ἱκανός, sufficient, able. ²⁰ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ²¹ μέρος, ους, τό, part, portion. ²² ἀπελεγμός, οὔ, ὁ, disrepute, discredit. ²³ θεά, ᾶς, ἡ, goddess. ²⁴ λογίζομαι, calculate, consider. ²⁵ καθαιρέω, take down, pull down. ²⁶ μεγαλειότης, ητος, ἡ, splendor, magnificence. ²⁷ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ²⁸ σέβομαι, reverence, worship. ²⁹ πλήρης, full. ³⁰ θυμός, ου, ὁ, wrath, outburst of passion. ³¹ Ἐφέσιος, Ephesian. ³² πλήθω, fill. ³³ σύγχυσις, εως, ἡ, confusion, tumult. ³⁴ ὁρμάω, hasten on, rush. ³⁵ ὁμοθυμαδόν, with one accord, with one mind. ³⁶ θέατρον, ου, τό, theater, spectacle. ³⁷ συναρπάζω, seize, drag away. ³⁸ Γάϊος, ου, ὁ, Gaius. ³⁹ Ἀρίσταρχος, ου, ὁ, Aristarchus. ⁴⁰ Μακεδών, ὄνος, ὁ, Macedonian. ⁴¹ συνέκδημος, ου, ὁ, traveling companion, fellow traveler. ⁴² βούλομαι, wish, will. ⁴³ δῆμος, ου, ὁ, popular assembly, crowd. ⁴⁴ ἔαω, permit, allow. ⁴⁵ Ἀσιάρχης, ου, ὁ, Asiarch. ⁴⁶ φίλος, ου, ὁ, loving, friend.

μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον.¹ Ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον: 32
 ἦν γὰρ ἡ ἐκκλησία συγκεχυμένη,² καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδεισαν τίνος
 ἕνεκεν³ συνεληλύθεισαν.⁴ Ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου προεβίβασαν⁵ 33
 Ἀλέξανδρον,⁶ προβαλόντων⁷ αὐτὸν τῶν Ἰουδαίων. Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος,
 κατασεισας⁸ τὴν χεῖρα, ᾔθελεν ἀπολογεῖσθαι⁹ τῷ δήμῳ.¹⁰ 34
 Ἐπιγινόντες¹¹ δὲ ὅτι Ἰουδαῖός ἐστιν, φωνὴ ἐγένετο μία ἐκ πάντων ὡς
 ἐπὶ ὥρας δύο κrazόντων, Μεγάλη ἡ Ἄρτεμις¹² Ἐφεσίων.¹³ 35
 Καταστείλας¹⁴ δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον φησὶν, Ἄνδρες Ἐφέσιοι,¹³
 τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὃς οὐ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων¹³ πόλιν
 νεωκόρον¹⁵ οὔσαν τῆς μεγάλης θεᾶς¹⁶ Ἀρτέμιδος¹² καὶ τοῦ Διοπετοῦς;
 Ἀναντιρρήτων¹⁸ οὖν ὄντων τούτων, δέον ἐστὶν ὑμᾶς 36
 κατεσταλμένους¹⁴ ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν προπετεῖς¹⁹ πράσσειν.²⁰ 37
 Ἡγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τούτους, οὔτε ἱεροσύλους²¹ οὔτε
 βλασφημοῦντας²² τὴν θεὸν ὑμῶν. Εἰ μὲν οὖν Δημήτριος²³ καὶ οἱ σὺν 38
 αὐτῷ τεχνῖται²⁴ ἔχουσιν πρὸς τινα λόγον, ἀγοραῖοι²⁵ ἄγονται, καὶ
 ἀνθύπατοί²⁶ εἰσιν: ἐγκαλείτωσαν²⁷ ἀλλήλοις. Εἰ δέ τι περὶ ἐτέρων 39
 ἐπιζητεῖτε,²⁸ ἐν τῇ ἐννόμῳ²⁹ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται.³⁰ Καὶ γὰρ 40
 κινδυνεύομεν³¹ ἐγκαλεῖσθαι²⁷ στάσεως³² περὶ τῆς σήμερον,³³ μηδενὸς
 αἰτίου³⁴ ὑπάρχοντος περὶ οὗ οὐ δυνησόμεθα δοῦναι λόγον τῆς

¹ θέατρον, ου, τό, theater, spectacle. ² συγχέω, confuse, confound. ³ ἕνεκεν, for the sake of, on account of. ⁴ συνέρχομαι, come together, come or go with. ⁵ προβιάζω, cause to come forward, prompt. ⁶ Ἀλέξανδρος, ου, ὁ, Alexander. ⁷ προβάλλω, put forward, put out. ⁸ κατασειώ, shake, motion. ⁹ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ¹⁰ δῆμος, ου, ὁ, popular assembly, crowd. ¹¹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹² Ἄρτεμις, ιδος, ἡ, Artemis, Persian or Ephesian Artemis. ¹³ Ἐφέσιος, Ephesian. ¹⁴ καταστελλώ, restrain, quiet. ¹⁵ νεωκόρος, ου, ὁ, temple keeper, guardian. ¹⁶ θεά, ᾶς, ἡ, goddess. ¹⁷ διοπετής, fallen from heaven. ¹⁸ ἀναντίρρητος, not to be contradicted, undeniable. ¹⁹ προπετής, rash, reckless. ²⁰ πράσσω, do, perform. ²¹ ἱερόσυλος, ου, ὁ, robber of temples, robbing temples. ²² βλασφημέω, revile, blaspheme. ²³ Δημήτριος, ου, ὁ, Demetrius. ²⁴ τεχνίτης, ου, ὁ, craftsman, artisan. ²⁵ ἀγοραῖος, ου, ὁ, marketplace. ²⁶ ἀνθύπατος, ου, ὁ, consul, proconsul. ²⁷ ἐγκαλέω, accuse, bring a charge. ²⁸ ἐπιζητέω, seek for, seek after. ²⁹ ἐννομος, legal, lawful. ³⁰ ἐπιλύω, explain, settle. ³¹ κινδυνεύω, be in danger, am in danger. ³² στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ³³ σήμερον, today, now. ³⁴ αἴτιος, ου, ὁ, causative of, responsible for.

συστροφῆς¹ ταύτης. Καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπέλυσεν τὴν ἐκκλησίαν. 41

Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι² τὸν θόρυβον,³ προσκαλεσάμενος⁴ ὁ Παῦλος 20

τοὺς μαθητάς, καὶ ἀσπασάμενος, ἐξῆλθεν πορευθῆναι εἰς τὴν

Μακεδονίαν.⁵ Διελθὼν⁶ δὲ τὰ μέρη⁷ ἐκεῖνα, καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς 2

λόγῳ πολλῶ, ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα.⁸ Ποιήσας τε μῆνας⁹ τρεῖς, 3

γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς¹⁰ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι

εἰς τὴν Συρίαν,¹² ἐγένετο γνώμη¹³ τοῦ ὑποστρέφειν¹⁴ διὰ Μακεδονίας.⁵

Συνείπετο¹⁵ δὲ αὐτῷ ἄχρι¹⁶ τῆς Ἀσίας¹⁷ Σώπατρος¹⁸ Βεροιαῖος¹⁹ 4

Θεσσαλονικέων²⁰ δέ, Ἀρίσταρχος²¹ καὶ Σεκοῦνδος,²² καὶ Γάϊος²³

Δερβαῖος,²⁴ καὶ Τιμόθεος²⁵ Ἀσιανοὶ²⁶ δέ, Τυχικός²⁷ καὶ Τρόφιμος.²⁸ 5

Οὗτοι προσελθόντες ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρωάδι.²⁹ Ἡμεῖς δὲ 6

ἐξεπλεύσαμεν³⁰ μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἁζύμων³¹ ἀπὸ Φιλίππων,³² καὶ

ἦλθομεν πρὸς αὐτοὺς εἰς τὴν Τρωάδα²⁹ ἄχρι¹⁶ ἡμερῶν πέντε,³³ οὗ³⁴

διετρίψαμεν³⁵ ἡμέρας ἑπτὰ.

Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων, συνηγμένων τῶν μαθητῶν κλάσαι³⁶ 7

ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο³⁷ αὐτοῖς, μέλλων ἐξιέναι³⁸ τῇ ἐπαύριον,³⁹

παρέτεινέν⁴⁰ τε τὸν λόγον μέχρι⁴¹ μεσονυκτίου.⁴² Ἦσαν δὲ λαμπάδες 8

¹ συστροφή, ἡς, ἡ, unruly gathering, conspiracy. ² παύω, cause to cease. ³ θόρυβος, ου, ὁ, uproar, riot. ⁴ προσκαλέω, summon. ⁵ Μακεδονία, ας, ἡ, Macedonia. ⁶ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁷ μέρος, ους, τό, part, portion. ⁸ Ἑλλάς, ἄδος, ἡ, Greece, Hellas. ⁹ μῆν, ὁ, month, certainly. ¹⁰ ἐπιβουλῇ, ἡς, ἡ, plot, plot against. ¹¹ ἀνάγω, lead up, restore. ¹² Συρία, ας, ἡ, Syria. ¹³ γνώμη, ἡς, ἡ, purpose, opinion. ¹⁴ ὑποστρέφω, return, turn back. ¹⁵ συνείπομαι, accompany. ¹⁶ ἄχρι, as far as, up to (gen). ¹⁷ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹⁸ Σώπατρος, ου, ὁ, Sopater. ¹⁹ Βεροιαῖος, Berean, native of Berea. ²⁰ Θεσσαλονικεύς, ἑως, ὁ, Thessalonian. ²¹ Ἀρίσταρχος, ου, ὁ, Aristarchus. ²² Σεκοῦνδος, ου, ὁ, Secundus. ²³ Γάϊος, ου, ὁ, Gaius. ²⁴ Δερβαῖος, from Derbe, belonging to Derbe. ²⁵ Τιμόθεος, ου, ὁ, Timothy. ²⁶ Ἀσιανός, οὔ, ὁ, Asian. ²⁷ Τυχικός, οὔ, ὁ, Tychicus. ²⁸ Τρόφιμος, ου, ὁ, Trophimus. ²⁹ Τρωάς, ἄδος, ἡ, Troas. ³⁰ ἐκπλέω, sail away, sail out. ³¹ ἄζυμος, unleavened, paschal feast. ³² Φίλιπποι, ων, ὁ, Philippi. ³³ πέντε, five, 5. ³⁴ οὗ, where, when. ³⁵ διατρίβω, continue, tarry. ³⁶ κλάω, break. ³⁷ διαλέγομαι, dispute, reason. ³⁸ ἐξιίμι, go away, leave. ³⁹ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ⁴⁰ παρατείνω, extend, prolong. ⁴¹ μέχρι, until, as far as (gen). ⁴² μεσονύκτιον, ου, τό, midnight. ⁴³ λαμπάς, ἄδος, ἡ, torch, lamp.

ἱκαναί¹ ἐν τῷ ὑπερώῳ² οὗ³ ἤμεν συνηγμένοι. Καθήμενος δέ τις⁹
 νεανίας⁴ ὀνόματι Εὐτυχος⁵ ἐπὶ τῆς θυρίδος,⁶ καταφερόμενος⁷ ὕπνῳ⁸
 βαθεῖ,⁹ διαλεγόμενου¹⁰ τοῦ Παύλου ἐπὶ πλείον, κατενεχθεὶς⁷ ἀπὸ τοῦ
 ὕπνου⁸ ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου¹¹ κάτω,¹² καὶ ἤρθη νεκρός. 10
 Καταβάς δὲ ὁ Παῦλος ἐπέπεσεν¹³ αὐτῷ, καὶ συμπεριλαβὼν¹⁴ εἶπεν,
 Μὴ θορυβεῖσθε:¹⁵ ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστίν. Ἀναβάς δὲ καὶ 11
 κλάσας¹⁶ ἄρτον καὶ γευσάμενος,¹⁷ ἐφ' ἱκανόν¹ τε ὁμιλήσας¹⁸ ἄχρι¹⁹
 αὐγῆς,²⁰ οὕτως ἐξῆλθεν. Ἦγαγον δὲ τὸν παῖδα²¹ ζῶντα, καὶ 12
 παρεκλήθησαν οὐ μετρίως.²²

Ἡμεῖς δέ, προσελθόντες ἐπὶ τὸ πλοῖον, ἀνήχθημεν²³ εἰς τὴν Ἄσσον,²⁴ 13
 ἐκεῖθεν²⁵ μέλλοντες ἀναλαμβάνειν²⁶ τὸν Παῦλον: οὕτως γὰρ ἦν
 διατεταγμένος,²⁷ μέλλων αὐτὸς πεζεύειν.²⁸ Ὡς δὲ συνέβαλεν²⁹ ἡμῖν 14
 εἰς τὴν Ἄσσον,²⁴ ἀναλαβόντες²⁶ αὐτὸν ἤλθομεν εἰς Μιτυλήνην.³⁰ 15
 Κἀκεῖθεν³¹ ἀποπλεύσαντες,³² τῇ ἐπιούσῃ³³ κατηντήσαμεν³⁴ ἀντικρὺ³⁵
 Χίου:³⁶ τῇ δὲ ἐτέρᾳ παρεβάλομεν³⁷ εἰς Σάμον:³⁸ καὶ μείναντες ἐν
 Τρωγυλλίῳ,³⁹ τῇ ἐχομένῃ ἤλθομεν εἰς Μίλητον.⁴⁰ Ἐκρινεν γὰρ ὁ 16
 Παῦλος παραπλεῦσαι⁴¹ τὴν Ἐφεσον,⁴² ὅπως μὴ γένηται αὐτῷ

¹ ἱκανός, sufficient, able. ² ὑπερώον, ου, τό, upper story, room upstairs. ³ οὗ, where, when. ⁴ νεανίας, ου, ό, young adult, young man. ⁵ Εὐτυχος, ου, ό, Eutychus. ⁶ θυρίς, ίδος, ή, window, windowsill. ⁷ καταφέρω, bring down, against. ⁸ ὕπνος, ου, ό, sleep. ⁹ βαθύς, deep, early. ¹⁰ διαλέγομαι, dispute, reason. ¹¹ τρίτεγος, having three stories, third story. ¹² κάτω, down, below. ¹³ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ¹⁴ συμπεριλαμβάνω, embrace, embrace completely. ¹⁵ θορυβέω, make a commotion, agitate. ¹⁶ κλάω, break. ¹⁷ γεύομαι, taste, experience. ¹⁸ ὁμιλέω, converse, speak. ¹⁹ ἄχρι, as far as, up to (gen). ²⁰ αὐγή, ης, ή, dawn, light of day. ²¹ παῖς, ό, male or female child, servant. ²² μετρίως, moderately, somewhat. ²³ ἀνάγω, lead up, restore. ²⁴ Ἄσσος, ου, ή, Assos. ²⁵ ἐκεῖθεν, from there, from that place. ²⁶ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ²⁷ διατάσσω, command, give orders to. ²⁸ πεζεύω, travel by land, travel on foot. ²⁹ συμβάλλω, discuss, consider. ³⁰ Μιτυλήνη, ης, ή, Mitylene. ³¹ κἀκεῖθεν, and thence, and from there. ³² ἀποπλέω, sail away. ³³ ἐπιούσα, ης, ή, next day. ³⁴ καταντάω, come to, arrive. ³⁵ ἀντικρυς, opposite. ³⁶ Χίος, ου, ή, Chios. ³⁷ παραβάλλω, arrive, cross over. ³⁸ Σάμος, ου, ή, Samos. ³⁹ Τρωγύλλιον, ου, τό, Trogyllium. ⁴⁰ Μίλητος, ου, ή, Miletus. ⁴¹ παραπλέω, sail past. ⁴² Ἐφεσος, ου, ή, Ephesus.

χρονοτριβῆσαι¹ ἐν τῇ Ἀσίᾳ·² ἔσπευδεν³ γάρ, εἰ δυνατόν⁴ ἦν αὐτῷ, τὴν
 ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς⁵ γενέσθαι εἰς Ἱεροσόλυμα.

Ἀπὸ δὲ τῆς Μιλήτου⁶ πέμψας εἰς Ἔφεσον⁷ μετεκαλέσατο⁸ τοὺς 17
 πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας. Ὡς δὲ παρεγένοντο⁹ πρὸς αὐτόν, εἶπεν 18
 αὐτοῖς,

Ὑμεῖς ἐπίστασθε,¹⁰ ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐπέβην¹¹ εἰς τὴν Ἀσίαν,²
 πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην, δουλεύων¹² τῷ κυρίῳ 19
 μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης¹³ καὶ πολλῶν δακρύων¹⁴ καὶ
 πειρασμῶν¹⁵ τῶν συμβάντων¹⁶ μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς¹⁷ τῶν Ἰουδαίων·
 ὥς οὐδὲν ὑπεστειλάμην¹⁸ τῶν συμφερόντων,¹⁹ τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι²⁰ 20
 ὑμῖν καὶ διδάξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ²¹ καὶ κατ' οἴκους, διαμαρτυρόμενος²² 21
 Ἰουδαίοις τε καὶ Ἑλλήσιν²³ τὴν εἰς τὸν θεὸν μετάνοιαν,²⁴ καὶ πίστιν
 τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν. Καὶ νῦν ἰδοὺ, ἐγὼ δεδεμένος²⁵ τῷ 22
 πνεύματι πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά²⁶ μοι
 μὴ εἰδώς, πλὴν²⁷ ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεται²² 23
 λέγον ὅτι δεσμὰ²⁸ με καὶ θλίψεις²⁹ μένουσιν. Ἄλλ' οὐδενὸς λόγον 24
 ποιοῦμαι, οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχὴν μου τιμίαν³⁰ ἐμαυτῷ,³¹ ὥς τελειῶσαι³²
 τὸν δρόμον³³ μου μετὰ χαρᾶς, καὶ τὴν διακονίαν³⁴ ἣν ἔλαβον παρὰ

¹χρονοτριβέω, spend time, lose time. ²Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ³σπεύδω, hasten, urge on. ⁴δυνατός, powerful, possible. ⁵πεντηκοστή, ἡς, ἡ, Pentecost. ⁶Μίλητος, ου, ἡ, Miletus. ⁷Ἐφεσος, ου, ἡ, Ephesus. ⁸μετακαλέω, send for. ⁹παραγίνομαι, come, arrive. ¹⁰ἐπίσταμαι, understand, know. ¹¹ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ¹²δουλεύω, serve, am a slave. ¹³ταπεινοφροσύνη, ης, ἡ, lowliness of mind, humility. ¹⁴δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. ¹⁵πειρασμός, οὔ, ὁ, temptation, trial. ¹⁶συμβαίνω, come together, come to pass. ¹⁷ἐπιβουλή, ης, ἡ, plot, plot against. ¹⁸ὑποστέλλω, draw back, withdraw. ¹⁹συμφέρω, bring together, it is profitable. ²⁰ἀναγγέλλω, announce, report. ²¹δημόσιος, public, publicly. ²²διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ²³Ἑλλήν, ηνος, ὁ, Greek, Hellene. ²⁴μετάνοια, ας, ἡ, repentance, change of mind. ²⁵δέω, bind, tie. ²⁶συναντάω, meet with, hence to happen. ²⁷πλὴν, however, but. ²⁸δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond. ²⁹θλίψις, εως, ἡ, tribulation, persecution. ³⁰τίμιος, precious, honorable. ³¹ἐμαυτοῦ, of myself. ³²τελειώω, fill, fulfill. ³³δρόμος, ου, ὁ, course, race. ³⁴διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service.

τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι¹ τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ
 θεοῦ. Καὶ νῦν ἰδού, ἐγὼ οἶδα ὅτι οὐκέτι² ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου 25
 ὑμεῖς πάντες, ἐν οἷς διῆλθον³ κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. 26
 Διότι⁴ μαρτύρομαι⁵ ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον⁶ ἡμέρᾳ, ὅτι καθαρὸς⁷ ἐγὼ
 ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων. Οὐ γὰρ ὑπεστείλαμην⁸ τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι⁹ 27
 ὑμῖν πᾶσαν τὴν βουλὴν¹⁰ τοῦ θεοῦ. Προσέχετε¹¹ οὖν ἑαυτοῖς καὶ 28
 παντὶ τῷ ποιμνίῳ,¹² ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους,
 ποιμαίνειν¹⁴ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ, ἣν περιποιήσατο¹⁵
 διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. Ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ 29
 τὴν ἄφιξίν¹⁶ μου λύκοι¹⁷ βαρεῖς¹⁸ εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι¹⁹ τοῦ
 ποιμνίου:¹² καὶ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες λαλοῦντες 30
 διεστραμμένα,²⁰ τοῦ ἀποσπᾶν²¹ τοὺς μαθητὰς ὀπίσω²² αὐτῶν. Διὸ 31
 γρηγορεῖτε,²³ μνημονεύοντες²⁴ ὅτι τριετίαν²⁵ νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ
 ἐπαυσάμην²⁶ μετὰ δακρύων²⁷ νουθετῶν²⁸ ἕνα ἕκαστον. Καὶ τὰ νῦν 32
 παρατίθεμαι²⁹ ὑμᾶς, ἀδελφοί, τῷ θεῷ καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ,
 τῷ δυναμένῳ ἐποικοδομῆσαι,³⁰ καὶ δοῦναι ὑμῖν κληρονομίαν³¹ ἐν
 τοῖς ἡγιασμένοις³² πᾶσιν. Ἀργυρίου³³ ἢ χρυσίου³⁴ ἢ ἱματισμοῦ³⁵ 33
 οὐδενὸς ἐπεθύμησα.³⁶ Αὐτοὶ γινώσκετε ὅτι ταῖς χρεαίαις³⁷ μου καὶ τοῖς 34
 οὔσιν μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν³⁸ αἱ χεῖρες αὗται. Πάντα ὑπέδειξα³⁹ 35

¹ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ² οὐκέτι, no longer, no more. ³ διέρχομαι, cross over, pass through. ⁴ διότι, because, on this account. ⁵ μαρτύρομαι, affirm, testify. ⁶ σήμερον, today, now. ⁷ καθαρὸς, clean, pure. ⁸ ὑποστέλλω, draw back, withdraw. ⁹ ἀναγγέλλω, announce, report. ¹⁰ βουλή, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ¹¹ προσέχω, take heed of, attend to. ¹² ποίμνιον, ου, τό, flock, little flock. ¹³ ἐπίσκοπος, ου, ὁ, superintendent, overseer. ¹⁴ ποιμαίνω, shepherd, rule. ¹⁵ περιποιέω, acquire, purchase. ¹⁶ ἄφιξις, εως, ἡ, departure, arrival. ¹⁷ λύκος, ου, ὁ, wolf, jackal. ¹⁸ βαρὺς, heavy, burdensome. ¹⁹ φείδομαι, spare, abstain. ²⁰ διαστρέφω, distort, pervert. ²¹ ἀποσπᾶω, draw away, withdraw. ²² ὀπίσω, behind, after (gen). ²³ γρηγορέω, watch, keep watch. ²⁴ μνημονεύω, remember, make mention of. ²⁵ τριετία, ας, ἡ, three years, space of three years. ²⁶ παύω, cause to cease. ²⁷ δάκρυον, ου, τό, teardrop, a tear. ²⁸ νουθετέω, admonish, exhort. ²⁹ παρατίθημι, set before, entrust. ³⁰ ἐποικοδομέω, build upon, build upon a foundation. ³¹ κληρονομία, ας, ἡ, inheritance. ³² ἁγιάζω, make holy, consecrate. ³³ ἀργύριον, ου, τό, silver, shekel. ³⁴ χρυσίον, ου, τό, gold, golden ornament. ³⁵ ἱματισμός, οὔ, ὁ, clothing. ³⁶ ἐπιθυμέω, desire, long for. ³⁷ χρεία, ας, ἡ, need, necessity. ³⁸ ὑπηρετέω, serve, minister to. ³⁹ ὑποδείκνυμι, show, indicate.

ὑμῖν, ὅτι οὕτως κοπιῶντας¹ δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι² τῶν ἀσθενούντων,³
 μνημονεύειν⁴ τε τῶν λόγων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, ὅτι αὐτὸς εἶπεν,
 Μακάριόν ἐστιν μᾶλλον διδόναι ἢ λαμβάνειν.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν, θεῖς τὰ γόνατα⁵ αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύξατο. 36

Ἰκανὸς⁶ δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς⁷ πάντων· καὶ ἐπιπεσόντες⁸ ἐπὶ τὸν 37
 τράχηλον⁹ τοῦ Παύλου κατεφίλουν¹⁰ αὐτόν, ὀδυνώμενοι¹¹ μάλιστα¹² 38
 ἐπὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκέτι¹³ μέλλουσιν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ
 θεωρεῖν. Προέπεμπον¹⁴ δὲ αὐτόν εἰς τὸ πλοῖον.

Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι¹⁵ ἡμᾶς ἀποσπασθέντας¹⁶ ἀπ' αὐτῶν, 21

εὐθυδρομήσαντες¹⁷ ἤλθομεν εἰς τὴν Κῶν, ¹⁸ τῇ δὲ ἐξῆς¹⁹ εἰς τὴν Ῥόδον,
 κακεῖθεν²¹ εἰς Πάταρα·²² καὶ εὐρόντες πλοῖον διαπερῶν²³ εἰς 2
 Φοινίκην,²⁴ ἐπιβάντες²⁵ ἀνήχθημεν.¹⁵ Ἀναφανέντες²⁶ δὲ τὴν Κύπρον,²⁷ 3
 καὶ καταλιπόντες²⁸ αὐτὴν εὐώνυμον,²⁹ ἐπλέομεν³⁰ εἰς Συρίαν,³¹ καὶ
 κατήχθημεν³² εἰς Τύρον·³³ ἐκεῖσε³⁴ γὰρ ἦν τὸ πλοῖον
 ἀποφορτιζόμενον³⁵ τὸν γόμον.³⁶ Καὶ ἀνευρόντες³⁷ μαθητάς, 4
 ἐπεμείναμεν³⁸ αὐτοῦ³⁹ ἡμέρας ἑπτὰ· οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ
 τοῦ πνεύματος, μὴ ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλὴμ. Ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς 5

¹ κοπιᾶω, toil, labor. ² ἀντιλαμβάνομαι, help, take part in. ³ ἀσθενέω, be weak, sick. ⁴ μνημονεύω, remember, make mention of. ⁵ γόνυ, ατος, τό, knee. ⁶ ἱκανός, sufficient, able. ⁷ κλαυθμός, οὔ, ὁ, weeping, lamentation. ⁸ ἐπιπίπτω, fall upon, press upon. ⁹ τράχηλος, ου, ὁ, neck. ¹⁰ καταφιλέω, kiss fervently, kiss affectionately. ¹¹ ὀδυνάω, torment, pain. ¹² μάλιστα, especially, most of all. ¹³ οὐκέτι, no longer, no more. ¹⁴ προπέμπω, send before, send forth. ¹⁵ ἀνάγω, lead up, restore. ¹⁶ ἀποσπάω, draw away, withdraw. ¹⁷ εὐθυδρομέω, run a straight course. ¹⁸ Κῶς, ἡ, Cos. ¹⁹ ἐξῆς, next, next in order. ²⁰ Ῥόδος, ου, ἡ, Rhodes. ²¹ κακεῖθεν, and thence, and from there. ²² Πάταρα, ων, τό, Patara. ²³ διαπεράω, cross over, pass through. ²⁴ Φοινίκη, ης, ἡ, Phoenicia. ²⁵ ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ²⁶ ἀναφαίνω, bring to light, cause to appear. ²⁷ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ²⁸ καταλείπω, leave, leave behind. ²⁹ εὐώνυμος, of good name, euph. for left. ³⁰ πλέω, sail. ³¹ Συρία, ας, ἡ, Syria. ³² κατάγω, bring down, lead down. ³³ Τύρος, ου, ἡ, Tyre. ³⁴ ἐκεῖσε, there. ³⁵ ἀποφορτίζομαι, unload, discharge. ³⁶ γόμος, ου, ὁ, cargo, freight. ³⁷ ἀνευρίσκω, find out, look for. ³⁸ ἐπιμένω, continue, remain. ³⁹ αὐτοῦ, there, here.

ἐξαρτίσαι¹ τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα, προπεμπόντων²
 ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξίν καὶ τέκνοις ἕως ἔξω τῆς πόλεως· καὶ
 θέντες τὰ γόνατα³ ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν⁴ προσηυξάμεθα. Καὶ 6
 ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, ἐπέβημεν⁵ εἰς τὸ πλοῖον, ἐκεῖνοι δὲ
 ὑπέστρεψαν⁶ εἰς τὰ ἴδια.

Ἡμεῖς δέ, τὸν πλοῦν⁷ διανύσαντες⁸ ἀπὸ Τύρου,⁹ κατηντήσαμεν¹⁰ εἰς 7
 Πτολεμαῖδα,¹¹ καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς ἐμείναμεν ἡμέραν
 μίαν παρ' αὐτοῖς. Τῇ δὲ ἐπαύριον¹² ἐξελθόντες οἱ περὶ τὸν Παῦλον 8
 ἦλθον εἰς Καισάρειαν·¹³ καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου¹⁴ τοῦ
 εὐαγγελιστοῦ,¹⁵ ὄντος ἐκ τῶν ἐπτά, ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. Τούτῳ δὲ 9
 ἦσαν θυγατέρες¹⁶ παρθένοι¹⁷ τέσσαρες¹⁸ προφητεύουσαι.¹⁹ 10
 Ἐπιμενόντων²⁰ δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους, κατήλθεν²¹ τις ἀπὸ τῆς
 Ἰουδαίας²² προφήτης ὀνόματι Ἄγαβος.²³ Καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, καὶ 11
 ἄρας τὴν ζώνην²⁴ τοῦ Παύλου, δήσας²⁵ τε αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ τὰς
 χεῖρας εἶπεν, Τάδε²⁶ λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, Τὸν ἄνδρα οὗ ἐστὶν ἡ
 ζώνη²⁴ αὕτη, οὕτως²⁷ δήσουσιν²⁵ ἐν Ἱερουσαλὴμ οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ
 παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. Ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, 12
 παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι,²⁸ τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς
 Ἱερουσαλὴμ. Ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος, Τί ποιεῖτε κλαίοντες²⁹ καὶ 13

¹ ἐξαρτίζω, finish, complete. ² προπέμπω, send before, send forth. ³ γόνυ, ατος, τό, knee. ⁴ αἰγιαλός, οὔ, ὁ, seashore, beach. ⁵ ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ⁶ ὑποστρέφω, return, turn back. ⁷ πλόος, ὁ, voyage. ⁸ διανύω, complete, finish. ⁹ Τύρος, ου, ἡ, Tyre. ¹⁰ καταντάω, come to, arrive. ¹¹ Πτολεμαῖς, ἡ, Ptolemais. ¹² ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ¹³ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹⁴ Φίλιππος, ου, ὁ, Philip. ¹⁵ εὐαγγελιστής, οὔ, ὁ, evangelist, bringer of good tidings. ¹⁶ θυγάτηρ, τρος, ἡ, daughter. ¹⁷ παρθένος, ου, ἡ, virgin. ¹⁸ τέσσαρες, four, 4. ¹⁹ προφητεύω, prophesy, foretell. ²⁰ ἐπιμένω, continue, remain. ²¹ κατέρχομαι, come down, go down. ²² Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ²³ Ἄγαβος, ου, ὁ, Agabus. ²⁴ ζώνη, ης, ἡ, belt, girdle. ²⁵ δέω, bind, tie. ²⁶ δε, this (here), this here. ²⁷ οὕτως, thus, so. ²⁸ ἐντόπιος, local, belonging to the place. ²⁹ κλαίω, weep, weep for.

συνθρύπτοντές¹ μου τὴν καρδίαν; Ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι,² ἀλλὰ
καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλήμ ἐτοίμως³ ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ
κυρίου Ἰησοῦ. Μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ, ἡσυχάσαμεν⁴ εἰπόντες, Τὸ 14
θέλημα τοῦ κυρίου γενέσθω.

Μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐπισκευασάμενοι ἀνεβαίνομεν εἰς 15
Ἱερουσαλήμ. Συνῆλθον⁵ δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ Καισαρείας⁶ σὺν 16
ἡμῖν, ἄγοντες παρ' ᾧ ξενισθῶμεν,⁷ Μνάσωνι⁸ τινι Κυπρίῳ,⁹ ἀρχαίῳ¹⁰
μαθητῇ.

Γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως¹¹ ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ 17
ἀδελφοί. Τῇ δὲ ἐπιούσῃ¹² εἰσῆει¹³ ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον,¹⁴ 18
πάντες τε παρεγένοντο¹⁵ οἱ πρεσβύτεροι. Καὶ ἀσπασάμενος αὐτούς, 19
ἐξηγεῖτο¹⁶ καθ' ἕνα καστον ὧν ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς
διακονίας¹⁷ αὐτοῦ. Οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐδόξαζον τὸν κύριον, εἰπόντες 20
αὐτῷ, Θεωρεῖς, ἀδελφέ, πόσαι¹⁸ μυριάδες¹⁹ εἰσὶν Ἰουδαίων τῶν
πεπιστευκότων: καὶ πάντες ζηλωταί²⁰ τοῦ νόμου ὑπάρχουσιν: 21
κατηχήθησαν²¹ δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν²² διδάσκεις ἀπὸ
Μωϋσέως τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας Ἰουδαίους, λέγων μὴ
περιτέμνειν²³ αὐτοὺς τὰ τέκνα, μηδὲ τοῖς ἔθνεσιν²⁴ περιπατεῖν. Τί οὖν 22

¹ συνθρύπτω, break in pieces, crush. ² δέω, bind, tie. ³ ἐτοίμως, readily. ⁴ ἡσυχάζω, be still, be silent. ⁵ συνέρχομαι, come together, come or go with. ⁶ Καισαρεία, ας, ἡ, Caesarea. ⁷ ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ⁸ Μνάσων, ωνος, ὁ, Mnason. ⁹ Κύπριος, ου, ὁ, Cyprian, Cypriote. ¹⁰ ἀρχαῖος, old, ancient. ¹¹ ἀσμένως, gladly, joyfully. ¹² ἐπιούσα, ης, ἡ, next day. ¹³ εἴσεμι, enter, go in. ¹⁴ Ἰάκωβος, James, Jacob. ¹⁵ παραγίνομαι, come, arrive. ¹⁶ ἐξηγέομαι, explain, describe. ¹⁷ διακονία, ας, ἡ, waiting at table, service. ¹⁸ πόσος, how many? how great? ¹⁹ μυριάς, ἄδος, ἡ, ten thousand, myriad. ²⁰ ζηλωτής, οὔ, ὁ, Zealot, zealot. ²¹ κατηχέω, teach by word of mouth. ²² ἀποστασία, ας, ἡ, apostasy, abandonment. ²³ περιτέμνω, circumcize, circumcise. ²⁴ ἔθος, ους, τό, custom.

ἐστιν; Πάντως¹ δεῖ πλῆθος² συνελθεῖν·³ ἀκούσονται γὰρ ὅτι
 ἐλήλυθας. Τοῦτο οὖν ποιήσον ὃ σοι λέγομεν· εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες 23
 τέσσαρες⁴ εὐχὴν⁵ ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν· τούτους παραλαβὼν⁶ 24
 ἀγνίσθητι⁷ σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον⁸ ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρήσωνται⁹
 τὴν κεφαλὴν, καὶ γνώσιν πάντες ὅτι ὧν κατήχηνται¹⁰ περὶ σοῦ οὐδέν
 ἐστιν, ἀλλὰ στοιχεῖς¹¹ καὶ αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσων.¹² Περὶ δὲ τῶν 25
 πεπιστευκότων ἔθνων ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν,¹³ κρίναντες μηδὲν
 τοιοῦτον τηρεῖν αὐτούς, εἰ μὴ φυλάσσεσθαι¹² αὐτοὺς τό τε
 εἰδωλόθυτον¹⁴ καὶ τὸ αἷμα καὶ πνικτὸν¹⁵ καὶ πορνείαν.¹⁶ Τότε ὁ 26
 Παῦλος παραλαβὼν⁶ τοὺς ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς
 ἀγνισθεῖς⁷ εἰσῆει¹⁷ εἰς τὸ ἱερόν, διαγγέλλων¹⁸ τὴν ἐκπλήρωσιν¹⁹ τῶν
 ἡμερῶν τοῦ ἀγνισμοῦ,²⁰ ἕως οὗ προσηνέχθη²¹ ὑπὲρ ἑνὸς ἐκάστου
 αὐτῶν ἢ προσφορά.²²

Ὡς δὲ ἔμελλον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι,²³ οἱ ἀπὸ τῆς Ἀσίας²⁴ 27
 Ἰουδαῖοι, θεασάμενοι²⁵ αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, συνέχεον²⁶ πάντα τὸν ὄχλον,
 καὶ ἐπέβαλον²⁷ τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτόν, κρᾶζοντες, Ἄνδρες Ἰσραηλῖται, 28
 βοηθεῖτε.²⁹ Οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου
 καὶ τοῦ τόπου τούτου πάντας πανταχοῦ³⁰ διδάσκων· ἔτι τε καὶ
 Ἑλληνας³¹ εἰσήγαγεν³² εἰς τὸ ἱερόν, καὶ κεκοίνωκεν³³ τὸν ἅγιον τόπον

¹ πάντως, altogether, by all means. ² πλῆθος, οὗς, τό, multitude. ³ συνέρχομαι, come together, come or go with. ⁴ τέσσαρες, four. ⁵ εὐχή, ἥς, ἡ, prayer, vow. ⁶ παραλαμβάνω, receive, take. ⁷ ἀγνίζω, purify, cleanse. ⁸ δαπανᾶω, spend, spend freely. ⁹ ξυράω, shave. ¹⁰ κατηχέω, teach by word of mouth. ¹¹ στοιχέω, walk orderly, follow. ¹² φυλάσσω, guard, keep. ¹³ ἐπιστέλλω, write, instruct by letter. ¹⁴ εἰδωλόθυτος, sacrificed to idols. ¹⁵ πνικτός, strangled. ¹⁶ πορνεία, ας, ἡ, fornication, idolatry. ¹⁷ εἰσεμι, enter, go in. ¹⁸ διαγγέλλω, publish abroad, proclaim. ¹⁹ ἐκπλήρωσις, εως, ἡ, completion, fulfillment. ²⁰ ἀγνισμός, οὗ, ὁ, purification. ²¹ προσφέρω, bring to, offer. ²² προσφορά, ἄς, ἡ, offering, sacrifice. ²³ συντελέω, complete, accomplish. ²⁴ Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ²⁵ θεάομαι, look at, behold. ²⁶ συγχέω, confuse, confound. ²⁷ ἐπιβάλλω, lay upon, throw upon. ²⁸ Ἰσραηλίτης, ου, ὁ, Israelite. ²⁹ βοηθέω, come to the aid of. ³⁰ πανταχοῦ, everywhere. ³¹ Ἕλλην, ηνος, ὁ, Greek, Hellene. ³² εἰσάγω, lead in, bring in. ³³ κοινῶ, make common, defile.

τοῦτον. Ἦσαν γὰρ ἑωρακότες Τρόφιμον¹ τὸν Ἐφέσιον² ἐν τῇ πόλει 29
 σὺν αὐτῷ, ὃν ἐνόμιζον³ ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν⁴ ὁ Παῦλος. 30
 Ἐκινήθη⁵ τε ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἐγένετο συνδρομὴ⁶ τοῦ λαοῦ: καὶ
 ἐπιλαβόμενοι⁷ τοῦ Παύλου εἶλκον⁸ αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ: καὶ εὐθέως
 ἐκλείσθησαν⁹ αἱ θύραι.¹⁰ Ζητούντων δὲ αὐτὸν ἀποκτεῖναι, ἀνέβη 31
 φάσις¹¹ τῷ χιλιάρχῳ¹² τῆς σπείρης,¹³ ὅτι ὅλη συγκέχυται¹⁴
 Ἱερουσαλήμ: ὃς ἐξαυτῆς¹⁵ παραλαβὼν¹⁶ στρατιώτας¹⁷ καὶ 32
 ἑκατοντάρχους,¹⁸ κατέδραμεν¹⁹ ἐπ' αὐτούς: οἱ δέ, ἰδόντες τὸν
 χιλιάρχον¹² καὶ τοὺς στρατιώτας,¹⁷ ἐπαύσαντο²⁰ τύπτοντες²¹ τὸν
 Παῦλον. Ἐγγίσας²² δὲ ὁ χιλιάρχος¹² ἐπελάβετο⁷ αὐτοῦ, καὶ ἐκέλευσεν 33
 δεθῆναι²⁴ ἀλύσεσιν²⁵ δυσὶν: καὶ ἐπυνθάνετο²⁶ τίς ἂν εἴη, καὶ τί ἐστὶν
 πεποιηκώς. Ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων²⁷ ἐν τῷ ὄχλῳ: μὴ δυνάμενος δὲ 34
 γινῶναι τὸ ἀσφαλές²⁸ διὰ τὸν θόρυβον,²⁹ ἐκέλευσεν²³ ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς
 τὴν παρεμβολήν.³⁰ Ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς ἀναβαθμούς,³¹ συνέβη³² 35
 βαστάζεσθαι³³ αὐτὸν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν¹⁷ διὰ τὴν βίαν³⁴ τοῦ ὄχλου.
 Ἦκολούθει γὰρ τὸ πλῆθος³⁵ τοῦ λαοῦ κρᾶζον, Αἶρε αὐτόν. 36

¹ Τρόφιμος, ου, ὁ, Trophimus. ² Ἐφέσιος, Ephesian. ³ νομίζω, suppose, think. ⁴ εἰσάγω, lead in, bring in. ⁵ κινέω, move, stir. ⁶ συνδρομή, ἤς, ἡ, running together. ⁷ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ⁸ ἐλκύνω, drag, draw. ⁹ κλείω, shut, shut up. ¹⁰ θύρα, ας, ἡ, door, gate. ¹¹ φάσις, εως, ἡ, report, announcement. ¹² χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ¹³ σπείρα, ης, ἡ, cohort. ¹⁴ συγχέω, confuse, confound. ¹⁵ ἐξαυτῆς, at once, forthwith. ¹⁶ παραλαμβάνω, receive, take. ¹⁷ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ¹⁸ ἑκατοντάρχης, centurion. ¹⁹ κατατρέχω, run down. ²⁰ παύω, cause to cease. ²¹ τύπτω, smite, beat. ²² ἐγγίζω, come near, approach. ²³ κελεύω, order, command. ²⁴ δέω, bind, tie. ²⁵ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ²⁶ πυνθάνομαι, inquire, ask. ²⁷ βοάω, cry aloud, shout. ²⁸ ἀσφαλής, certain, definite. ²⁹ θόρυβος, ου, ὁ, uproar, riot. ³⁰ παρεμβολή, ἤς, ἡ, camp, army. ³¹ ἀναβαθμός, οῦ, ὁ, step, stairway. ³² συμβαίνω, come together, come to pass. ³³ βαστάζω, bear, carry. ³⁴ βία, ας, ἡ, strength, force. ³⁵ πλῆθος, ους, τό, multitude.

Μέλλων τε εἰσάγεσθαι¹ εἰς τὴν παρεμβολὴν² ὁ Παῦλος λέγει τῷ 37
 χιλιάρχῳ,³ Εἰ ἔξεστίν⁴ μοι εἰπεῖν πρὸς σε; Ὁ δὲ ἔφη, Ἑλληνιστί⁵
 γινώσκεις; Οὐκ ἄρα⁶ σὺ εἶ ὁ Αἰγύπτιος⁷ ὁ πρὸ⁸ τούτων τῶν ἡμερῶν 38
 ἀναστατώσας⁹ καὶ ἐξαγαγὼν¹⁰ εἰς τὴν ἔρημον¹¹ τοὺς τετρακισχίλιους
 ἄνδρας τῶν σικαρίων;¹³ Εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος, Ἐγὼ ἄνθρωπος μὲν εἰμι 39
 Ἰουδαῖος, Ταρσεὺς¹⁴ τῆς Κιλικίας,¹⁵ οὐκ ἀσήμου¹⁶ πόλεως πολίτης:¹⁷
 δέομαι¹⁸ δέ σου, ἐπιτρέψόν¹⁹ μοι λαλῆσαι πρὸς τὸν λαόν. 40
 Ἐπιτρέψαντος¹⁹ δὲ αὐτοῦ, ὁ Παῦλος ἐστῶς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν²⁰
 κατέσεισεν²¹ τῇ χειρὶ τῷ λαῷ: πολλῆς δὲ σιγῆς²² γενομένης,
 προσεφώνει²³ τῇ Ἑβραϊδὶ²⁴ διαλέκτῳ²⁵ λέγων,

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νυνὶ²⁶ 22
 ἀπολογίας.²⁷

Ἀκούσαντες δὲ ὅτι τῇ Ἑβραϊδὶ²⁴ διαλέκτῳ²⁵ προσεφώνει²³ αὐτοῖς, 2
 μᾶλλον παρέσχον²⁸ ἡσυχίαν.²⁹ Καί φησιν,

Ἐγὼ μὲν εἰμι ἀνὴρ Ἰουδαῖος, γεγεννημένος ἐν Ταρσῷ³⁰ τῆς Κιλικίας,¹⁵ 3
 ἀνατεθραμμένος³¹ δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιήλ,³²
 πεπαιδευμένος³³ κατὰ ἀκρίβειαν³⁴ τοῦ πατρώου³⁵ νόμου, ζηλωτῆς³⁶

¹ εἰσάγω, lead in, bring in. ² παρεμβολή, ἡς, ἡ, camp, army. ³ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ⁴ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ⁵ Ἑλληνιστί, Greek language, in the Greek language. ⁶ ἄρα, so? (introduces a question). ⁷ Αἰγύπτιος, Egyptian. ⁸ πρὸ, before (gen), before. ⁹ ἀναστατώω, stir up, disturb. ¹⁰ ἐξάγω, lead out. ¹¹ ἔρημος, ου, ἡ, wilderness, desert. ¹² τετρακισχίλιοι, four thousand, 4000. ¹³ σικάριος, ου, ὁ, dagger man, assassin. ¹⁴ Ταρσεὺς, ἑως, ὁ, Tarsian, belonging to Tarsus. ¹⁵ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ¹⁶ ἀσημος, insignificant, undistinguished. ¹⁷ πολίτης, ου, ὁ, citizen. ¹⁸ δέομαι, ask, request. ¹⁹ ἐπιτρέπω, permit, allow. ²⁰ ἀναβαθμός, οὔ, ὁ, step, stairway. ²¹ κατασειώ, shake, motion. ²² σιγή, ἡς, ἡ, silence, quiet. ²³ προσφωνέω, call to, summon. ²⁴ Ἑβραῖς, ἴδος, ἡ, Hebrew language, Aramaic. ²⁵ διάλεκτος, ου, ἡ, speech, language. ²⁶ νυνί, now, already. ²⁷ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ²⁸ παρέχω, offer, afford. ²⁹ ἡσυχία, ας, ἡ, stillness, silence. ³⁰ Ταρσός, οὔ, ἡ, Tarsus. ³¹ ἀνατρέφω, nurture, care for. ³² Γαμαλιήλ, ὁ, Gamaliel. ³³ παιδεύω, teach, educate. ³⁴ ἀκρίβεια, ας, ἡ, exactness, precision. ³⁵ πατῶς, paternal, received from one's father. ³⁶ ζηλωτής, οὔ, ὁ, Zealot, zealot.

ὑπάρχων τοῦ θεοῦ, καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστε σήμερον:¹ ὃς ταύτην 4
 τὴν ὁδὸν ἐδίωξα² ἄχρι θανάτου, δεσμεύων³ καὶ παραδιδούς εἰς
 φυλακὰς⁴ ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας. Ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι, 5
 καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον:⁵ παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς⁶ δεξάμενος πρὸς
 τοὺς ἀδελφούς, εἰς Δαμασκὸν⁷ ἐπορευόμην, ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε⁸
 ὄντας δεδεμένους⁹ εἰς Ἱερουσαλήμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν.¹⁰ Ἐγένετο δέ 6
 μοι πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι¹¹ τῇ Δαμασκῳ,⁷ περὶ μεσημβρίαν,¹²
 ἐξαίφνης¹³ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι¹⁴ φῶς ἱκανὸν¹⁵ περὶ ἐμέ. 7
 Ἐπεσά τε εἰς τὸ ἔδαφος,¹⁶ καὶ ἤκουσα φωνῆς λεγούσης μοι, Σαούλ,
 Σαούλ, τί με διώκεις;² Ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην, Τίς εἶ, κύριε; Εἶπέν τε 8
 πρὸς με, Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος¹⁷ ὃν σὺ διώκεις.² Οἱ δὲ σὺν 9
 ἐμοὶ ὄντες τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο,¹⁸ καὶ ἔμβοβοι¹⁹ ἐγένοντο: τὴν δὲ
 φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. Εἶπον δέ, Τί ποιήσω, κύριε; 10
 Ὁ δὲ κύριος εἶπεν πρὸς με, Ἀναστὰς πορεύου εἰς Δαμασκόν:⁷ κάκει²⁰
 σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακται²¹ σοι ποιῆσαι. Ὡς δὲ οὐκ 11
 ἐνέβλεπον²² ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος²³
 ὑπὸ τῶν συνόντων²⁴ μοι, ἦλθον εἰς Δαμασκόν.⁷ Ἀνανίας²⁵ δέ τις, 12
 ἀνὴρ εὐσεβὴς²⁶ κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν
 κατοικούντων²⁷ Ἰουδαίων, ἐλθὼν πρὸς με καὶ ἐπιστάς²⁸ εἶπέν μοι, 13

¹ σήμερον, today, now. ² διώκω, pursue, persecute. ³ δεσμεύω, bind together, tie into a bundle. ⁴ φυλακή, ἡς, ἡ, guard, prison. ⁵ πρεσβυτέριον, οὐ, τό, body of elders, assembly of elders. ⁶ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ⁷ Δαμασκός, οὐ, ἡ, Damascus. ⁸ ἐκεῖσε, there. ⁹ δέω, bind, tie. ¹⁰ τιμώρην, punish. ¹¹ ἐγγίζω, come near, approach. ¹² μεσημβρία, ας, ἡ, midday, noon. ¹³ ἐξαίφνης, suddenly, unexpectedly. ¹⁴ περιαστράπτω, shine around, flash around. ¹⁵ ἱκανός, sufficient, able. ¹⁶ ἔδαφος, οὐς, τό, ground, base. ¹⁷ Ναζωραῖος, οὐ, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ¹⁸ θεάομαι, look at, behold. ¹⁹ ἔμβοβος, terrified, frightened. ²⁰ κάκει, and there. ²¹ τάσσω, arrange, appoint. ²² ἐμβλέπω, look at, look into. ²³ χειραγωγέω, lead by the hand. ²⁴ σύνειμι, be with, come together. ²⁵ Ἀνανίας, οὐ, ὁ, Ananias. ²⁶ εὐσεβής, pious, devout. ²⁷ κατοικέω, inhabit, dwell. ²⁸ ἐφίστημι, stand over, come upon.

Σαοὺλ ἀδελφέ, ἀνάβλεψον.¹ Κἀγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα¹ εἰς αὐτόν.

Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό² σε γινῶναι τὸ 14

θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον, καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ

στόματος αὐτοῦ. Ὅτι ἔση μάρτυς³ αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους ὧν 15

έώρακας καὶ ἤκουσας. Καὶ νῦν τί μέλλεις; Ἀναστὰς βάπτισαι καὶ 16

ἀπόλουσαι⁴ τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος⁵ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου.

Ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντί⁶ εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ προσευχομένου 17

μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει,⁷ καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά 18

μοι, Σπεῦσον⁸ καὶ ἐξελθε ἐν τάχει⁹ ἐξ Ἱερουσαλήμ: διότι¹⁰ οὐ

παραδέχονται¹¹ σου τὴν μαρτυρίαν¹² περὶ ἐμοῦ. Κἀγὼ εἶπον, Κύριε, 19

αὐτοὶ ἐπίστανται¹³ ὅτι ἐγὼ ἡμὴν φυλακίζων¹⁴ καὶ δέρων¹⁵ κατὰ τὰς

συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ: καὶ ὅτε ἐξεχεῖτο¹⁶ τὸ αἷμα 20

Στεφάνου¹⁷ τοῦ μάρτυρός³ σου, καὶ αὐτὸς ἡμὴν ἐφeskῶς¹⁸ καὶ

συνευδοκῶν¹⁹ τῇ ἀναιρέσει²⁰ αὐτοῦ, φυλάσσω²¹ τὰ ἱμάτια τῶν

ἀναιρούντων²² αὐτόν. Καὶ εἶπεν πρὸς με, Πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη 21

μακρὰν²³ ἐξαποστελῶ²⁴ σε.

Ἦκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι²⁵ τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν²⁶ τὴν φωνὴν 22

αὐτῶν λέγοντες, Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον: οὐ γὰρ καθήκεν²⁷

αὐτὸν ζῆν. Κραζόντων δὲ αὐτῶν, καὶ ῥιπτούντων²⁸ τὰ ἱμάτια, καὶ 23

¹ ἀναβλέπω, look up, receive sight. ² προχειρίζομαι, determine, appoint. ³ μάρτυς, υἱός, ὁ, witness. ⁴ ἀπολούω, wash off, wash away. ⁵ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ⁶ ὑποστρέφω, return, turn back. ⁷ ἐκστασις, εἰς, ἡ, bewilderment, ecstasy. ⁸ σπεύδω, hasten, urge on. ⁹ τάχος, οὐς, τό, speed, quickness. ¹⁰ διότι, because, on this account. ¹¹ παραδέχομαι, receive, accept. ¹² μαρτυρία, ας, ἡ, testimony, witness. ¹³ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹⁴ φυλακίζω, take into custody, imprison. ¹⁵ δέρω, beat, flay. ¹⁶ ἐκχέω, pour out, shed. ¹⁷ στέφανος, ου, ὁ, crown, garland. ¹⁸ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁹ συνευδοκέω, consent, approve. ²⁰ ἀναιρέσις, εἰς, ἡ, murder, killing. ²¹ φυλάσσω, guard, keep. ²² ἀναιρέω, take up, kill. ²³ μακρὰν, far away. ²⁴ ἐξαποστελλω, send forth. ²⁵ ἄχρι, as far as, up to (gen). ²⁶ ἐπαίρω, lift up, raise. ²⁷ καθήκω, be proper or fitting, it is fitting. ²⁸ ῥιπτέω, throw away.

κονιορτὸν¹ βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα,² ἐκέλευσεν³ αὐτὸν ὁ χιλιάρχος⁴ 24
 ἄγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν,⁵ εἰπὼν μάστιξιν⁶ ἀνετάξεσθαι⁷ αὐτόν,
 ἵνα ἐπιγνῶ⁸ δι' ἣν αἰτίαν⁹ οὕτως ἐπεφώνουν¹⁰ αὐτῷ. Ὡς δὲ προέτεινεν 25
 αὐτὸν τοῖς ἱμάσιν,¹² εἶπεν πρὸς τὸν ἐστῶτα ἐκατόνταρχον¹³ ὁ Παῦλος,
 Εἰ ἄνθρωπον Ῥωμαῖον¹⁴ καὶ ἀκατάκριτον¹⁵ ἔξεστιν¹⁶ ὑμῖν μαστίζειν¹⁷
 ; Ἀκούσας δὲ ὁ ἐκατόνταρχος,¹³ προσελθὼν ἀπήγγειλεν¹⁸ τῷ 26
 χιλιάρχῳ⁴ λέγων, Ὅρα τί μέλλεις ποιεῖν: ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος
 Ῥωμαῖός¹⁴ ἐστιν. Προσελθὼν δὲ ὁ χιλιάρχος⁴ εἶπεν αὐτῷ, Λέγε μοι, 27
 εἰ σὺ Ῥωμαῖός¹⁴ εἶ; Ὁ δὲ ἔφη, Ναί.¹⁹ Ἀπεκρίθη τε ὁ χιλιάρχος,⁴ Ἐγὼ 28
 πολλοῦ κεφαλαίου²⁰ τὴν πολιτείαν²¹ ταύτην ἐκτησάμην.²² Ὁ δὲ
 Παῦλος ἔφη, Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. Εὐθέως οὖν ἀπέστησαν²³ ἀπ' 29
 αὐτοῦ οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν.⁷ Καὶ ὁ χιλιάρχος⁴ δὲ ἐφοβήθη,
 ἐπιγνοὺς⁸ ὅτι Ῥωμαῖός¹⁴ ἐστιν, καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδεκώς.²⁴
 Τῇ δὲ ἐπαύριον²⁵ βουλόμενος²⁶ γινῶναι τὸ ἀσφαλές,²⁷ τὸ τί κατηγορεῖται 30
 παρὰ τῶν Ἰουδαίων, ἔλυσεν²⁹ αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσμῶν,³⁰ καὶ ἐκέλευσεν
 ἔλθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον³¹ αὐτῶν, καὶ καταγαγὼν
 τὸν Παῦλον ἔστησεν εἰς αὐτούς.

¹ κονιορτός, οὐ, ὁ, dust. ² ἀήρ, ος, ὁ, air. ³ κελεύω, order, command. ⁴ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ⁵ παρεμβολή, ἡς, ἡ, camp, army. ⁶ μάστιξ, ἰγος, ἡ, whip, scourge. ⁷ ἀνετάζω, examine judicially. ⁸ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ⁹ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ¹⁰ ἐπιφωνέω, cry out, shout. ¹¹ προτείνω, stretch out, spread out. ¹² ἱμάς, ἄντος, ὁ, thong, strap. ¹³ ἐκατοντάρχης, centurion. ¹⁴ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ¹⁵ ἀκατάκριτος, uncondemned, without trial. ¹⁶ ἔξεστιν, it is lawful, it is permitted. ¹⁷ μαστίζω, whip, scourge. ¹⁸ ἀπαγγέλλω, announce, report. ¹⁹ ναί, yes, truly. ²⁰ κεφάλαιον, ου, τό, main thing, main point. ²¹ πολιτεία, ας, ἡ, citizenship, citizen body. ²² κτάομαι, acquire, win. ²³ ἀφίστημι, withdraw, depart. ²⁴ δέω, bind, tie. ²⁵ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ²⁶ βούλομαι, wish, will. ²⁷ ἀσφαλής, certain, definite. ²⁸ κατηγορέω, accuse, charge. ²⁹ λύω, untie, loose. ³⁰ δεσμός, ου, ὁ, chain, bond. ³¹ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ³² κατάγω, bring down, lead down.

Ἀτενίσας¹ δὲ ὁ Παῦλος τῷ συνεδρίῳ² εἶπεν, Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ πάσῃ **23**
 συνειδήσει³ ἀγαθῇ πεπολίτευμαι⁴ τῷ θεῷ ἄχρι⁵ ταύτης τῆς ἡμέρας. **2**
 Ὁ δὲ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας⁶ ἐπέταξεν⁷ τοῖς παρεστῶσιν⁸ αὐτῷ τύπτειν⁹
 αὐτοῦ τὸ στόμα. Τότε ὁ Παῦλος πρὸς αὐτὸν εἶπεν, Τύπτειν⁹ σε **3**
 μέλλει ὁ θεός, τοῖχε¹⁰ κεκονιαμένε¹¹· καὶ σὺ κάθη κρίνων με κατὰ τὸν
 νόμον, καὶ παρανομῶν¹² κελεύεις¹³ με τύπτεσθαι;⁹ Οἱ δὲ παρεστῶτες⁸ **4**
 εἶπον, Τὸν ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ λοιδορεῖς;¹⁴ Ἔφη τε ὁ Παῦλος, Οὐκ **5**
 ἤδειν, ἀδελφοί, ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεύς· γέγραπται γάρ, Ἄρχοντα¹⁵ τοῦ
 λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς.¹⁶ Γνούς δὲ ὁ Παῦλος ὅτι τὸ ἐν μέρος¹⁷ **6**
 ἐστὶν Σαδδουκαίων,¹⁸ τὸ δὲ ἕτερον Φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ
 συνεδρίῳ,² Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ Φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς Φαρισαίου·
 περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως¹⁹ νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι. Τοῦτο δὲ **7**
 αὐτοῦ λαλήσαντος, ἐγένετο στάσις²⁰ τῶν Φαρισαίων, καὶ ἐσχίσθη²¹
 τὸ πλῆθος.²² Σαδδουκαῖοι¹⁸ μὲν γὰρ λέγουσιν μὴ εἶναι ἀνάστασιν,¹⁹ **8**
 μηδὲ ἄγγελον, μήτε²³ πνεῦμα· Φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσιν²⁴ τὰ
 ἀμφοτέρω.²⁵ Ἐγένετο δὲ κραυγὴ²⁶ μεγάλη· καὶ ἀναστάντες οἱ **9**
 γραμματεῖς τοῦ μέρους¹⁷ τῶν Φαρισαίων διεμάχοντο²⁷ λέγοντες,
 Οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ· εἰ δὲ πνεῦμα
 ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν.²⁸ Πολλῆς δὲ γενομένης **10**

¹ ἀτενίζω, gaze, stare. ² συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ³ συνειδήσις, εως, ἡ, conscience. ⁴ πολιτεύομαι, live one's life, live as a citizen. ⁵ ἄχρι, as far as, up to (gen). ⁶ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ⁷ ἐπιτάσσω, command, give order. ⁸ παρίστημι, be present, stand by. ⁹ τύπτω, smite, beat. ¹⁰ τοῖχος, ου, ὁ, wall. ¹¹ κονιάω, whitewash. ¹² παρανομέω, break the law. ¹³ κελεύω, order, command. ¹⁴ λοιδορέω, abuse, revile. ¹⁵ ἄρχων, οντος, ὁ, ruler, prince. ¹⁶ κακῶς, badly, evilly. ¹⁷ μέρος, ους, τό, part, portion. ¹⁸ Σαδδουκαῖος, ου, ὁ, Sadducee. ¹⁹ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ²⁰ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ²¹ σχίζω, split, separate. ²² πλῆθος, ους, τό, multitude. ²³ μήτε, neither, nor. ²⁴ ὁμολογέω, confess, profess. ²⁵ ἀμφοτέροι, both, both of two. ²⁶ κραυγή, ἡς, ἡ, outcry, crying. ²⁷ διαμάχομαι, contend sharply, strive greatly. ²⁸ θεομαχέω, fight against God.

στάσεως,¹ εὐλαβηθεὶς² ὁ χιλιάρχος³ μὴ διασπασθῇ⁴ ὁ Παῦλος ὑπ' αὐτῶν, ἐκέλευσεν⁵ τὸ στράτευμα⁶ καταβῆναι καὶ ἄρπάσαι⁷ αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν.⁸

Τῇ δὲ ἐπιούσῃ⁹ νυκτὶ ἐπιστὰς¹⁰ αὐτῷ ὁ κύριος εἶπεν, Θάρσει¹¹ Παῦλε: 11

ὥς γὰρ διεμαρτύρω¹² τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ, οὕτως σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην¹³ μαρτυρῆσαι.

Γενομένης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντές τινες τῶν Ἰουδαίων συστροφὴν,¹⁴ 12

ἀνεθεμάτισαν¹⁵ ἑαυτοὺς, λέγοντες μήτε¹⁶ φαγεῖν μήτε¹⁶ πιεῖν ἕως οὔ

ἀποκτείνωσιν τὸν Παῦλον. Ἦσαν δὲ πλείους τεσσαράκοντα¹⁷ οἱ 13

ταύτην τὴν συνωμοσίαν¹⁸ πεποιηκότες: οἵτινες προσελθόντες τοῖς 14

ἀρχιερεῦσιν καὶ τοῖς πρεσβυτέροις εἶπον, Ἀναθέματι¹⁹

ἀνεθεματίσαμεν¹⁵ ἑαυτοὺς, μηδενὸς γεύσασθαι²⁰ ἕως οὔ

ἀποκτείνωμεν τὸν Παῦλον. Νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε²¹ τῷ 15

χιλιάρχῳ³ σὺν τῷ συνεδρίῳ,²² ὅπως αὔριον²³ αὐτὸν καταγάγῃ²⁴ πρὸς

ὑμᾶς, ὥς μέλλοντας διαγινώσκειν²⁵ ἀκριβέστερον²⁶ τὰ περὶ αὐτοῦ:

ἡμεῖς δέ, πρὸ²⁷ τοῦ ἐγγίσαι²⁸ αὐτόν, ἑτοιμοί²⁹ ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν³⁰

αὐτόν. Ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς³¹ Παύλου τὸ ἔνεδρον,³² 16

παραγενόμενος³³ καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολήν,⁸ ἀπήγγειλεν³⁴ τῷ

¹ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ² εὐλαβέομαι, reverence, respect. ³ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ⁴ διασπάω, tear apart, burst. ⁵ κελεύω, order, command. ⁶ στράτευμα, τος, τό, expedition, army. ⁷ ἄρπάζω, seize, snatch. ⁸ παρεμβολή, ἡς, ἡ, camp, army. ⁹ ἐπιούσα, ἡς, ἡ, next day. ¹⁰ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹¹ θαρσέω, of good courage, of good cheer. ¹² διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ¹³ Ῥώμη, ἡς, ἡ, Rome, strength. ¹⁴ συστροφὴ, ἡς, ἡ, unruly gathering, conspiracy. ¹⁵ ἀναθεματίζω, curse, put under an oath or curse. ¹⁶ μήτε, neither, nor. ¹⁷ τεσσαράκοντα, forty, 40. ¹⁸ συνωμοσία, ας, ἡ, conspiracy, plot. ¹⁹ ἀνάθεμα, τος, τό, accursed, curse. ²⁰ γεύομαι, taste, experience. ²¹ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ²² συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ²³ αὔριον, tomorrow. ²⁴ κατάγω, bring down, lead down. ²⁵ διαγινώσκω, distinguish, decide. ²⁶ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ²⁷ πρὸ, before (gen), before. ²⁸ ἐγγίζω, come near, approach. ²⁹ ἑτοιμος, ready, prepared. ³⁰ ἀναιρέω, take up, kill. ³¹ ἀδελφή, ἡς, ἡ, sister. ³² ἔνεδρον, ου, τό, ambush. ³³ παραγίνομαι, come, arrive. ³⁴ ἀπαγγέλλω, announce, report.

Παῦλῳ. Προσκαλεσάμενος¹ δὲ ὁ Παῦλος ἕνα τῶν ἑκατοντάρχων² 17
 ἔφη, Τὸν νεανίαν³ τοῦτον ἀπάγαγε⁴ πρὸς τὸν χιλιάρχον·⁵ ἔχει γάρ τι
 ἀπαγγεῖλαι⁶ αὐτῷ. Ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν⁷ αὐτὸν ἤγαγεν πρὸς τὸν 18
 χιλιάρχον,⁵ καὶ φησιν, Ὁ δέσμιος⁸ Παῦλος προσκαλεσάμενός¹ με
 ἠρώτησεν τοῦτον τὸν νεανίαν³ ἀγαγεῖν πρὸς σε, ἔχοντά τι λαλήσαι
 σοι. Ἐπιλαβόμενος⁹ δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὁ χιλιάρχος,⁵ καὶ 19
 ἀναχωρήσας¹⁰ κατ' ἰδίαν ἐπυνθάνετο,¹¹ Τί ἐστὶν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαι⁶
 μοι; Εἶπεν δὲ ὅτι Οἱ Ἰουδαῖοι συνέθεντο¹² τοῦ ἐρωτῆσαί σε, ὅπως 20
 αὔριον¹³ εἰς τὸ συνέδριον¹⁴ καταγάγῃς¹⁵ τὸν Παῦλον, ὡς μέλλοντά τι
 ἀκριβέστερον¹⁶ πυνθάνεσθαι¹¹ περὶ αὐτοῦ. Σὺ οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς: 21
 ἐνεδρεύουσιν¹⁷ γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους τεσσαράκοντα,¹⁸
 οἵτινες ἀνεθεμάτισαν¹⁹ ἑαυτοὺς μήτε²⁰ φαγεῖν μήτε²⁰ πιεῖν ἕως οὔ
 ἀνέλωσιν²¹ αὐτόν: καὶ νῦν ἔτοιμοι²² εἰσιν προσδεχόμενοι²³ τὴν ἀπὸ
 σοῦ ἐπαγγελίαν. Ὁ μὲν οὖν χιλιάρχος⁵ ἀπέλυσεν τὸν νεανίαν,³ 22
 παραγγείλας²⁴ Μηδενὶ ἐκλαλῆσαι²⁵ ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας²⁶ πρὸς με. 23
 Καὶ προσκαλεσάμενος¹ δύο τινὰς τῶν ἑκατοντάρχων² εἶπεν,
 Ἐτοιμάσατε²⁷ στρατιώτας²⁸ διακοσίους²⁹ ὅπως πορευθῶσιν ἕως
 Καισαρείας,³⁰ καὶ ἵππεῖς³¹ ἑβδομήκοντα,³² καὶ δεξιολάβους³³
 διακοσίους,²⁹ ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός: κτήνη³⁴ τε παραστήσαι,³⁵ 24

¹ προσκαλέω, summon. ² ἑκατοντάρχης, centurion. ³ νεανίας, ου, ὁ, young adult, young man. ⁴ ἀπάγω, lead away, lead. ⁵ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ⁶ ἀπαγγέλλω, announce, report. ⁷ παραλαμβάνω, receive, take. ⁸ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ⁹ ἐπιλαμβάνομαι, take hold of, seize. ¹⁰ ἀναχωρέω, depart, withdraw. ¹¹ πυνθάνομαι, inquire, ask. ¹² συντίθημι, agree, make an agreement. ¹³ αὔριον, tomorrow. ¹⁴ συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ¹⁵ κατάγω, bring down, lead down. ¹⁶ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ¹⁷ ἐνεδρεύω, lie in wait, plot. ¹⁸ τεσσαράκοντα, forty, 40. ¹⁹ ἀναθεματίζω, curse, put under an oath or curse. ²⁰ μήτε, neither, nor. ²¹ ἀναιρέω, take up, kill. ²² ἔτοιμος, ready, prepared. ²³ προσδέχομαι, receive, wait for. ²⁴ παραγγέλλω, order, command. ²⁵ ἐκλαλέω, tell, speak out. ²⁶ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ²⁷ ἐτοιμάζω, prepare, make ready. ²⁸ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ²⁹ διακόσιοι, two hundred, 200. ³⁰ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ³¹ ἵππεύς, ἕως, ὁ, horseman, cavalryman. ³² ἑβδομήκοντα, seventy, 70. ³³ δεξιόλαβος, ου, ὁ, one posted on the right hand. ³⁴ κτήνος, ους, τό, beast of burden. ³⁵ παρίστημι, be present, stand by.

ἵνα ἐπιβιβάσαντες¹ τὸν Παῦλον διασώσωσιν² πρὸς Φήλικα³ τὸν
 ἡγεμόνα·⁴ γράψας ἐπιστολὴν⁵ περιέχουσιν⁶ τὸν τύπον⁷ τοῦτον: 25

Κλαύδιος⁸ Λυσίας⁹ τῷ κρατίστῳ¹⁰ ἡγεμόνι⁴ Φήλικι³ χαίρειν. Τὸν ἄνδρα 26
 τοῦτον συλληφθέντα¹¹ ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων, καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι
 ὑπ' αὐτῶν, ἐπιστὰς¹³ σὺν τῷ στρατεύματι¹⁴ ἐξιλόμην¹⁵ αὐτόν, μαθὼν
 ὅτι Ῥωμαῖός¹⁷ ἐστίν. Βουλόμενος¹⁸ δὲ γνῶναι τὴν αἰτίαν¹⁹ δι' ἣν 28
 ἐνεκάλουν²⁰ αὐτῷ, κατήγαγον²¹ αὐτόν εἰς τὸ συνέδριον²² αὐτῶν: ὃν 29
 εὔρον ἐγκαλούμενον²⁰ περὶ ζητημάτων²³ τοῦ νόμου αὐτῶν, μηδὲν
 ἄξιον²⁴ θανάτου ἢ δεσμῶν²⁵ ἔγκλημα²⁶ ἔχοντα. Μηνυθείσης²⁷ δέ μοι 30
 ἐπιβουλῆς²⁸ εἰς τὸν ἄνδρα μέλλειν ἔσεσθαι ὑπὸ τῶν Ἰουδαίων,
 ἑξαυτῆς²⁹ ἔπεμψα πρὸς σε, παραγγείλας³⁰ καὶ τοῖς κατηγόροις³¹
 λέγειν τὰ πρὸς αὐτόν ἐπὶ σοῦ. Ἐρρωσο.³²

Οἱ μὲν οὖν στρατιῶται,³³ κατὰ τὸ διατεταγμένον³⁴ αὐτοῖς, ἀναλαβόντες 31
 τὸν Παῦλον, ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν Ἀντιπατρίδα.³⁶ Τῇ δὲ 32
 ἐπαύριον³⁷ ἔασαντες³⁸ τοὺς ἵππεῖς³⁹ πορεύεσθαι σὺν αὐτῷ,
 ὑπέστρεψαν⁴⁰ εἰς τὴν παρεμβολήν⁴¹: οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν 33
 Καισάρειαν,⁴² καὶ ἀναδόντες⁴³ τὴν ἐπιστολὴν⁵ τῷ ἡγεμόνι,⁴

¹ ἐπιβιβάζω, put on, place upon. ² διασώζω, save, bring safely to. ³ Φήλιξ, ἱκος, ὁ, Felix. ⁴ ἡγεμών, ὄνος, ὁ, governor, leader. ⁵ ἐπιστολή, ἡς, ἡ, letter, dispatch. ⁶ περιέχω, surround, seize. ⁷ τύπος, ου, ὁ, mark, example. ⁸ Κλαύδιος, ου, ὁ, Claudius. ⁹ Λυσίας, ου, ὁ, Lysias, Claudius Lysias. ¹⁰ κράτιστος, most noble, most excellent. ¹¹ συλλαμβάνω, take, conceive. ¹² ἀναιρέω, take up, kill. ¹³ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁴ στρατεύμα, τος, τό, expedition, army. ¹⁵ ἐξαιρέω, take out, deliver. ¹⁶ μανθάνω, learn, ascertain. ¹⁷ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ¹⁸ βούλωμαι, wish, will. ¹⁹ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ²⁰ ἐγκαλέω, accuse, bring a charge. ²¹ κατὰγω, bring down, lead down. ²² συνέδριον, ου, τό, council, Sanhedrin. ²³ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ²⁴ ἄξιος, worthy, deserving. ²⁵ δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond. ²⁶ ἔγκλημα, τος, τό, accusation, charge. ²⁷ μηνύω, make known, report. ²⁸ ἐπιβουλῇ, ἡς, ἡ, plot, plot against. ²⁹ ἑξαυτῆς, at once, forthwith. ³⁰ παραγγέλλω, order, command. ³¹ κατήγορος, ου, ὁ, accuser, prosecutor. ³² ῥώννυμι, strengthen, farewell. ³³ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ³⁴ διατάσσω, command, give orders to. ³⁵ ἀναλαμβάνω, take up, raise. ³⁶ Ἀντιπατρίς, ἰδος, ἡ, Antipatris. ³⁷ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ³⁸ ἔαω, permit, allow. ³⁹ ἵππεύς, ἑως, ὁ, horseman, cavalryman. ⁴⁰ ὑποστρέφω, return, turn back. ⁴¹ παρεμβολή, ἡς, ἡ, camp, army. ⁴² Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ⁴³ ἀναδίδωμι, deliver, hand over.

παρέστησαν¹ καὶ τὸν Παῦλον αὐτῷ. Ἀναγνοῦς² δὲ ὁ ἡγεμῶν,³ καὶ 34
 ἐπερωτήσας ἐκ ποίας⁴ ἐπαρχίας⁵ ἐστίν, καὶ πυθόμενος⁶ ὅτι ἀπὸ
 Κιλικίας,⁷ Διακούσομαι⁸ σου, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί⁹ σου 35
 παραγένωνται.¹⁰ Ἐκέλευσέν¹¹ τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ¹² Ἡρώδου¹³
 φυλάσσεσθαι.¹⁴

Μετὰ δὲ πέντε¹⁵ ἡμέρας κατέβη ὁ ἀρχιερεὺς Ἀνανίας¹⁶ μετὰ τῶν 24
 πρεσβυτέρων καὶ ῥήτορος¹⁷ Τερτύλλου¹⁸ τινός, οἵτινες ἐνεφάνισαν¹⁹
 τῷ ἡγεμόνι³ κατὰ τοῦ Παύλου. Κληθέντος δὲ αὐτοῦ, ἤρξατο 2
 κατηγορεῖν²⁰ ὁ Τέρτυλλος¹⁸ λέγων,

Πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες²¹ διὰ σοῦ, καὶ κατορθωμάτων²²
 γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ τῆς σῆς²³ προνοίας,²⁴ πάντη²⁵ τε καὶ 3
 πανταχοῦ²⁶ ἀποδεχόμεθα,²⁷ κράτιστε²⁸ Φῆλιξ,²⁹ μετὰ πάσης
 εὐχαριστίας.³⁰ Ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγκόπτω,³¹ παρακαλῶ 4
 ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως³² τῇ σῇ²³ ἐπιεικείᾳ.³³ Εὐρόντες γὰρ τὸν 5
 ἄνδρα τοῦτον λοιμόν,³⁴ καὶ κινοῦντα³⁵ στάσιν³⁶ πᾶσιν τοῖς Ἰουδαίοις
 τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην,³⁷ πρωτοστάτην³⁸ τε τῆς τῶν Ναζωραίων³⁹
 αἵρέσεως·⁴⁰ ὃς καὶ τὸ ἱερὸν ἐπείρασεν⁴¹ βεβηλῶσαι·⁴² ὃν καὶ 6

¹ παρίστημι, be present, stand by. ² ἀναγινώσκω, read. ³ ἡγεμῶν, ὄνος, ὁ, governor, leader. ⁴ ποῖος, what sort of? what? of what sort. ⁵ ἐπαρχία, ας, ἡ, sphere of duty, province. ⁶ πυνθάνομαι, inquire, ask. ⁷ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ⁸ διακούω, give a hearing, hear throughout. ⁹ κατήγορος, ου, ὁ, accuser, prosecutor. ¹⁰ παραγίνομαι, come, arrive. ¹¹ κελεύω, order, command. ¹² πραιτώριον, ου, τό, palace (of the governor). ¹³ Ἡρώδης, ου, ὁ, Herod. ¹⁴ φυλάσσω, guard, keep. ¹⁵ πέντε, five, 5. ¹⁶ Ἀνανίας, ου, ὁ, Ananias. ¹⁷ ῥήτωρ, ορος, ὁ, advocate, attorney. ¹⁸ Τέρτυλλος, ου, ὁ, Tertullus. ¹⁹ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ²⁰ κατηγορέω, accuse, charge. ²¹ τυγχάνω, obtain, happen. ²² κατορθώμα, anything happily and successfully accomplished. ²³ σός, your, yours. ²⁴ πρόνοια, ας, ἡ, forethought, foresight. ²⁵ πάντη, in every way. ²⁶ πανταχοῦ, everywhere. ²⁷ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ²⁸ κράτιστος, most noble, most excellent. ²⁹ Φῆλιξ, ικος, ὁ, Felix. ³⁰ εὐχαριστία, ας, ἡ, thanksgiving, thankfulness. ³¹ ἐγκόπτω, impede, detain. ³² συντόμως, briefly, concisely. ³³ ἐπιείκεια, ας, ἡ, kindness, gentleness. ³⁴ λοιμός, οὔ, ὁ, pestilence, plague. ³⁵ κινέω, move, stir. ³⁶ στάσις, εως, ἡ, standing, rebellion. ³⁷ οἰκουμένη, ης, ἡ, inhabited world. ³⁸ πρωτοστάτης, ου, ὁ, leader, ringleader. ³⁹ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ⁴⁰ αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ⁴¹ πειράζω, test, tempt. ⁴² βεβηλῶ, profane, desecrate.

ἐκρατήσαμεν·¹ παρ' οὗ δυνήσῃ, αὐτὸς ἀνακρίνας,² περὶ πάντων 7
 τούτων ἐπιγινῶναι³ ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν⁴ αὐτοῦ. Συνεπέθεντο δὲ 9
 καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, φάσκοντες⁵ ταῦτα οὕτως ἔχειν.

Ἀπεκρίθη δὲ ὁ Παῦλος, νεύσαντος⁶ αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος⁷ λέγειν, 10

Ἐκ πολλῶν ἐτῶν⁸ ὄντα σε κριτὴν⁹ τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος,¹⁰
 εὐθυμότερον¹¹ τὰ περὶ ἐμαυτοῦ¹² ἀπολογεῖμαι,¹³ δυναμένου σου 11
 γινῶναι ὅτι οὐ πλείους εἰσὶν μοι ἡμέραι δεκαδύο,¹⁴ ἀφ' ἧς ἀνέβην
 προσκυνήσων ἐν Ἱερουσαλήμ: καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὐρόν με πρὸς 12
 τινα διαλεγόμενον¹⁵ ἢ ἐπισύστασιν¹⁶ ποιοῦντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς
 συναγωγαῖς, οὔτε κατὰ τὴν πόλιν. Οὔτε παραστήσαι¹⁷ με δύνανται 13
 περὶ ὧν νῦν κατηγοροῦσιν⁴ μου. Ὁμολογῶ¹⁸ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κατὰ 14
 τὴν ὁδὸν ἣν λέγουσιν αἵρεσιν,¹⁹ οὕτως²⁰ λατρεύω²¹ τῷ πατρώῳ²² θεῷ,
 πιστεύων πᾶσιν τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς προφήταις
 γεγραμμένοις: ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν θεόν, ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι 15
 προσδέχονται,²³ ἀνάστασιν²⁴ μέλλειν ἔσεσθαι νεκρῶν, δικαίων τε καὶ
 ἀδίκων.²⁵ Ἐν τούτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκῶ,²⁶ ἀπρόσκοπον²⁷ συνείδησιν²⁸ ἔχων 16
 πρὸς τὸν θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ παντός. Δι' ἐτῶν⁸ δὲ 17
 πλείονων παρεγενόμην²⁹ ἐλεημοσύνας³⁰ ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου καὶ

¹ κρατέω, grasp, lay hold of. ² ἀνακρίνω, examine, inquire into. ³ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ⁴ κατηγορέω, accuse, charge. ⁵ φάσκω, affirm, assert. ⁶ νεύω, nod, beckon (as a sign). ⁷ ἡγεμών, ὄνος, ὁ, governor, leader. ⁸ ἔτος, οὗς, τό, year. ⁹ κριτής, οὗ, ὁ, judge. ¹⁰ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹¹ εὐθυμος, cheerful, encouraged. ¹² ἐμαυτοῦ, of myself. ¹³ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ¹⁴ δεκαδύο, twelve, 12. ¹⁵ διαλέγομαι, dispute, reason. ¹⁶ ἐπισύστασις, εὖς, ἡ, gathering, concourse. ¹⁷ παρίστημι, be present, stand by. ¹⁸ ὁμολογέω, confess, profess. ¹⁹ αἵρεσις, εὖς, ἡ, choice, faction. ²⁰ οὕτως, thus, so. ²¹ λατρεύω, serve, worship. ²² πατρώος, paternal, received from one's father. ²³ προσδέχομαι, receive, wait for. ²⁴ ἀνάστασις, εὖς, ἡ, resurrection, rising again. ²⁵ ἀδικος, unjust, unrighteous. ²⁶ ἀσκέω, practice, engage in. ²⁷ ἀπρόσκοπος, blameless, giving no offense. ²⁸ συνείδησις, εὖς, ἡ, conscience. ²⁹ παραγίνομαι, come, arrive. ³⁰ ἐλεημοσύνη, ης, ἡ, alms, alms-giving.

προσφοράς¹ ἐν οἷς εὗρόν με ἡγνισμένον² ἐν τῷ ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου 18
οὐδὲ μετὰ θορύβου,³ τινὲς ἀπὸ τῆς Ἀσίας⁴ Ἰουδαῖοι: οὓς δεῖ ἐπὶ σοῦ 19
παρεῖναι⁵ καὶ κατηγορεῖν⁶ εἴ τι ἔχοιεν πρὸς με. Ἦ αὐτοὶ οὗτοι 20
εἰπάτωσαν, τί εὗρον ἐν ἐμοὶ ἀδίκημα,⁷ στάντος μου ἐπὶ τοῦ
συνεδρίου,⁸ ἢ περὶ μιᾶς ταύτης φωνῆς, ἧς ἔκραξα ἐστὼς ἐν αὐτοῖς, 21
ὅτι Περὶ ἀναστάσεως⁹ νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι σήμερον¹⁰ ὑφ' ὑμῶν.

Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Φῆλιξ¹¹ ἀνεβάλετο¹² αὐτούς, ἀκριβέστερον¹³ εἰδὼς 22
τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπὼν, Ὅταν Λυσίας¹⁴ ὁ χιλιάρχος¹⁵ καταβῇ,
διαγνώσομαι¹⁶ τὰ καθ' ὑμᾶς: διαταξάμενός¹⁷ τε τῷ ἑκατοντάρχῃ¹⁸ 23
τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον, ἔχειν τε ἄνεσιν,¹⁹ καὶ μηδένα κωλύειν²⁰ τῶν
ιδίῳ αὐτοῦ ὑπηρετεῖν²¹ ἢ προσέρχεσθαι αὐτῷ.

Μετὰ δὲ ἡμέρας τινάς, παραγενόμενος²² ὁ Φῆλιξ¹¹ σὺν Δρουσίλλῃ²³ τῇ 24
γυναικὶ οὔσῃ Ἰουδαία, μετεπέμψατο²⁴ τὸν Παῦλον, καὶ ἤκουσεν
αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς χριστὸν πίστεως. Διαλεγόμενός²⁵ δὲ αὐτοῦ περὶ 25
δικαιοσύνης καὶ ἐγκρατείας²⁶ καὶ τοῦ κρίματος²⁷ τοῦ μέλλοντος
ἔσεσθαι, ἔμβορος²⁸ γενόμενος ὁ Φῆλιξ¹¹ ἀπεκρίθη, Τὸ νῦν ἔχον
πορεύου: καιρὸν δὲ μεταλαβῶν²⁹ μετακαλέσομαι³⁰ σε: ἅμα³¹ καὶ 26
ἐλπίζων³² ὅτι χρήματα³³ δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Παύλου, ὅπως

¹ προσφορά, ἄς, ἡ, offering, sacrifice. ² ἡγνίζω, purify, cleanse. ³ θόρυβος, οὐ, ὁ, uproar, riot. ⁴ Ἀσία, ἄς, ἡ, Asia. ⁵ πάρεμι, be present, have arrived. ⁶ κατηγορέω, accuse, charge. ⁷ ἀδίκημα, τος, τό, wrong, injury. ⁸ συνέδριον, οὐ, τό, council, Sanhedrin. ⁹ ἀνάστασις, εως, ἡ, resurrection, rising again. ¹⁰ σήμερον, today, now. ¹¹ Φῆλιξ, ικος, ὁ, Felix. ¹² ἀναβάλλω, postpone, defer. ¹³ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ¹⁴ Λυσίας, ου, ὁ, Lysias, Claudius Lysias. ¹⁵ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ¹⁶ διαγινώσκω, distinguish, decide. ¹⁷ διατάσσω, command, give orders to. ¹⁸ ἑκατοντάρχης, centurion. ¹⁹ ἄνεσις, εως, ἡ, loosening, relaxation. ²⁰ κωλύω, forbid, hinder. ²¹ ὑπηρετέω, serve, minister to. ²² παραγίνομαι, come, arrive. ²³ Δρουσίλλα, ης, ἡ, Drusilla. ²⁴ μεταπέμψω, send for, summon. ²⁵ διαλέγομαι, dispute, reason. ²⁶ ἐγκράτεια, ἄς, ἡ, mastery, self-control. ²⁷ κρίμα, ος, τό, judgment, verdict. ²⁸ ἐμβορος, terrified, frightened. ²⁹ μεταλαμβάνω, partake of, share. ³⁰ μετακαλέω, send for. ³¹ ἅμα, at the same time. ³² ἐλπίζω, hope, hope for. ³³ χρήμα, τος, τό, wealth, money.

λύση¹ αὐτόν: διὸ καὶ πυκνότερον² αὐτὸν μεταπεμπόμενος³ ὠμίλει⁴
αὐτῷ. Διετίας⁵ δὲ πληρωθείσης, ἔλαβεν διάδοχον⁶ ὁ Φῆλιξ⁷ Πόρκιον⁸ 27
Φῆστον:⁹ θέλων τε χάριτας καταθέσθαι¹⁰ τοῖς Ἰουδαίοις ὁ Φῆλιξ⁷
κατέλιπεν¹¹ τὸν Παῦλον δεδεμένον.¹²

Φῆστος⁹ οὖν ἐπιβάς¹³ τῇ ἐπαρχίᾳ,¹⁴ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς 25
Ἱεροσόλυμα ἀπὸ Καισαρείας.¹⁵ Ἐνεφάνισαν¹⁶ δὲ αὐτῷ ὁ ἀρχιερεὺς 2
καὶ οἱ πρῶτοι τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ Παύλου, καὶ παρεκάλουν
αὐτόν, αἰτούμενοι χάριν κατ' αὐτοῦ, ὅπως μεταπέμψηται³ αὐτόν εἰς 3
Ἱερουσαλήμ, ἐνέδραν¹⁷ ποιοῦντες ἀνελεῖν¹⁸ αὐτόν κατὰ τὴν ὁδόν. Ὁ 4
μὲν οὖν Φῆστος⁹ ἀπεκρίθη, τηρεῖσθαι τὸν Παῦλον ἐν Καισαρείᾳ,¹⁵
ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει¹⁹ ἐκπορεύεσθαι.²⁰ Οἱ οὖν δυνατοὶ²¹ ἐν ὑμῖν, 5
φησὶν, συγκαταβάντες,²² εἴ τι ἐστὶν ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ,
κατηγορεῖτωσαν²³ αὐτοῦ.

Διατρίψας²⁴ δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλείους ἢ δέκα,²⁵ καταβὰς εἰς 6
Καισάρειαν,¹⁵ τῇ ἐπαύριον²⁶ καθίσας²⁷ ἐπὶ τοῦ βήματος²⁸ ἐκέλευσεν²⁹
τὸν Παῦλον ἀχθῆναι. Παραγενομένου³⁰ δὲ αὐτοῦ, περιέστησαν³¹ οἱ 7
ἀπὸ Ἱεροσολύμων καταβεβηκότες Ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα³²
αἰτιώματα³³ φέροντες κατὰ τοῦ Παύλου, ἃ οὐκ ἴσχυον³⁴ ἀποδείξαι,³⁵ 8

¹ λύω, untie, loose. ² πυκνός, frequent, numerous. ³ μεταπέμπω, send for, summon. ⁴ ὠμιλέω, converse, speak. ⁵ διετία, ας, ἡ, space of two years, two years. ⁶ διάδοχος, ου, ὁ, successor. ⁷ Φῆλιξ, ικος, ὁ, Felix. ⁸ Πόρκιος, ου, ὁ, Porcius. ⁹ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ¹⁰ κατατίθηναι, lay (down), place. ¹¹ καταλείπω, leave, leave behind. ¹² δέω, bind, tie. ¹³ ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ¹⁴ ἐπαρχία, ας, ἡ, sphere of duty, province. ¹⁵ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ¹⁶ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ¹⁷ ἐνέδρα, ας, ἡ, ambush, plot. ¹⁸ ἀναιρέω, take up, kill. ¹⁹ τάχος, ους, τό, speed, quickness. ²⁰ ἐκπορεύομαι, go out, come out. ²¹ δυνατός, powerful, possible. ²² συγκαταβαίνω, go down with someone, go down with. ²³ κατηγορέω, accuse, charge. ²⁴ διατρίβω, continue, tarry. ²⁵ δέκα, ten, 10. ²⁶ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ²⁷ καθίζω, seat, sit. ²⁸ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ²⁹ κελεύω, order, command. ³⁰ παραγίνομαι, come, arrive. ³¹ περιῖσθηναι, stand around, avoid. ³² βαρὺς, heavy, burdensome. ³³ αἰτιώμα, τος, τό, charge, complaint. ³⁴ ἰσχύω, be strong, be able. ³⁵ ἀποδείκνυμι, exhibit, display.

ἀπολογουμένου¹ αὐτοῦ ὅτι Οὐτε εἰς τὸν νόμον τῶν Ἰουδαίων, οὔτε
 εἰς τὸ ἱερόν, οὔτε εἰς Καίσαρά² τι ἥμαρτον.³ Ὁ Φῆστος⁴ δὲ τοῖς 9
 Ἰουδαίοις θέλων χάριν καταθέσθαι,⁵ ἀποκριθεὶς τῷ Παύλῳ εἶπεν,
 Θέλεις εἰς Ἱεροσόλυμα ἀναβᾶς, ἐκεῖ περὶ τούτων κρίνεσθαι ἐπ' ἐμοῦ;
 Εἶπεν δὲ ὁ Παῦλος, Ἐπὶ τοῦ βήματος⁶ Καίσαρος² ἐστώς εἰμι, οὗ⁷ με 10
 δεῖ κρίνεσθαι: Ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκησα,⁸ ὥς καὶ σὺ κάλλιον⁹
 ἐπιγινώσκεις.¹⁰ Εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ⁸ καὶ ἄξιον¹¹ θανάτου πέπραχά¹² τι, 11
 οὐ παραιτοῦμαι¹³ τὸ ἀποθανεῖν: εἰ δὲ οὐδὲν ἐστὶν ὧν οὗτοι
 κατηγοροῦσίν¹⁴ μου, οὐδεὶς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι.¹⁵ Καίσαρα
 ἐπικαλοῦμαι.¹⁶ Τότε ὁ Φῆστος⁴ συλλαλήσας¹⁷ μετὰ τοῦ συμβουλίου 12
 ἀπεκρίθη, Καίσαρα² ἐπικέκλησαι;¹⁶ Ἐπὶ Καίσαρα² πορεύσῃ.
 Ἡμερῶν δὲ διαγενομένων¹⁹ τινῶν, Ἀγρίππας²⁰ ὁ βασιλεὺς καὶ Βερνίκη²¹ 13
 κατήντησαν²² εἰς Καισάρειαν,²³ ἀσπασάμενοι τὸν Φῆστον.⁴ Ὡς δὲ 14
 πλείους ἡμέρας διέτριβεν²⁴ ἐκεῖ, ὁ Φῆστος⁴ τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο²⁵ τὰ
 κατὰ τὸν Παῦλον, λέγων, Ἄνῃρ τίς ἐστὶν καταλελειμμένος²⁶ ὑπὸ
 Φήλικος²⁷ δέσμιος,²⁸ περὶ οὗ, γενομένου μου εἰς Ἱεροσόλυμα, 15
 ἐνεφάνισαν²⁹ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν Ἰουδαίων,
 αἰτούμενοι κατ' αὐτοῦ δίκην.³⁰ Πρὸς οὓς ἀπεκρίθην, ὅτι οὐκ ἔστιν 16
 ἔθος³¹ Ῥωμαίοις³² χαρίζεσθαι¹⁵ τινὰ ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν,³³ πρὶν³⁴ ἢ

¹ ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ² Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ³ ἁμαρτάνω, I sinned. ⁴ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ⁵ κατατίθῃμι, lay (down), place. ⁶ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ⁷ οὔ, where, when. ⁸ ἀδικέω, do wrong, harm. ⁹ κάλλιον, very well. ¹⁰ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹¹ ἄξιος, worthy, deserving. ¹² πράσσω, do, perform. ¹³ παραιτέομαι, make excuse, refuse. ¹⁴ κατηγορέω, accuse, charge. ¹⁵ χαρίζομαι, give freely, forgive. ¹⁶ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ¹⁷ συλλαλέω, talk with, discuss. ¹⁸ συμβούλιον, ου, τό, counsel, council. ¹⁹ διαγίνομαι, go through, pass. ²⁰ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ²¹ Βερνίκη, ης, ἡ, Bernice. ²² καταντάω, come to, arrive. ²³ Καισάρεια, ας, ἡ, Caesarea. ²⁴ διατρίβω, continue, tarry. ²⁵ ἀνατίθῃμι, set forth, declare. ²⁶ καταλείπω, leave, leave behind. ²⁷ Φῆλιξ, ικος, ὁ, Felix. ²⁸ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ²⁹ ἐμφανίζω, manifest, disclose. ³⁰ δίκη, ης, ἡ, penalty, punishment. ³¹ ἔθος, ους, τό, custom. ³² Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ³³ ἀπώλεια, ας, ἡ, destruction, ruin. ³⁴ πρὶν, before, formerly.

ὁ κατηγορούμενος¹ κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγοροὺς,² τόπον τε
 ἀπολογίας³ λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος.⁴ Συνελθόντων⁵ οὖν αὐτῶν 17
 ἐνθάδε,⁶ ἀναβολὴν⁷ μηδεμίαν ποιησάμενος, τῇ ἐξῆς⁸ καθίσας⁹ ἐπὶ τοῦ
 βήματος,¹⁰ ἐκέλευσα¹¹ ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα: περὶ οὗ σταθέντες οἱ 18
 κατήγοροι² οὐδεμίαν αἰτίαν¹² ἐπέφερον¹³ ὧν ὑπενόουν¹⁴ ἐγώ, 19
 ζητήματα¹⁵ δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας¹⁶ εἶχον πρὸς αὐτόν,
 καὶ περὶ τίνος Ἰησοῦ τεθνηκότος,¹⁷ ὃν ἔφασκεν¹⁸ ὁ Παῦλος ζῆν. 20
 Ἀπορούμενος¹⁹ δὲ ἐγὼ τὴν περὶ τούτου ζήτησιν,²⁰ ἔλεγον, εἰ βούλοιτο
 πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλὴμ, κάκει²² κρίνεσθαι περὶ τούτων. Τοῦ δὲ 21
 Παύλου ἐπικαλεσαμένου²³ τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ²⁴
 διάγνωσιν,²⁵ ἐκέλευσα¹¹ τηρεῖσθαι αὐτόν, ἕως οὗ πέμψω αὐτόν πρὸς
 Καίσαρα.²⁶ Ἀγρίππας²⁷ δὲ πρὸς τὸν Φῆστον²⁸ ἔφη, Ἐβουλόμην²¹ καὶ 22
 αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκούσαι. Ὁ δέ, Αὔριον,²⁹ φησὶν, ἀκούσῃ αὐτοῦ.

Τῇ οὖν ἐπαύριον,³⁰ ἐλθόντος τοῦ Ἀγρίππα²⁷ καὶ τῆς Βερνίκης³¹ μετὰ 23
 πολλῆς φαντασίας,³² καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον,³³ σὺν τε
 τοῖς χιλιάρχοις³⁴ καὶ ἀνδράσιν τοῖς κατ' ἐξοχὴν³⁵ οὖσιν τῆς πόλεως,
 καὶ κελεύσαντος¹¹ τοῦ Φῆστου,²⁸ ἤχθη ὁ Παῦλος. Καί φησιν ὁ 24

¹ κατηγορέω, accuse, charge. ² κατήγορος, ου, ὁ, accuser, prosecutor. ³ ἀπολογία, ας, ἡ, speech in defense, verbal defense. ⁴ ἐγκλημα, τος, τό, accusation, charge. ⁵ συνέρχουμαι, come together, come or go with. ⁶ ἐνθάδε, within, here. ⁷ ἀναβολή, ἡς, ἡ, postponement, delay. ⁸ ἐξῆς, next, next in order. ⁹ καθίζω, seat, sit. ¹⁰ βῆμα, τος, τό, judgment seat. ¹¹ κελεύω, order, command. ¹² αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ¹³ ἐπιφέρω, bring upon, inflict. ¹⁴ ὑπονοέω, suspect, conjecture. ¹⁵ ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ¹⁶ δεισιδαιμονία, ας, ἡ, religion, religion in general. ¹⁷ θνήσκω, die, am dying. ¹⁸ φάσκω, affirm, assert. ¹⁹ ἀπορέω, be at a loss, be perplexed. ²⁰ ζήτησις, εως, ἡ, debate, controversy. ²¹ βούλομαι, wish, will. ²² κάκει, and there. ²³ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ²⁴ σεβαστός, revered, august. ²⁵ διάγνωσις, εως, ἡ, decision, judicial examination. ²⁶ Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ²⁷ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ²⁸ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ²⁹ αὔριον, tomorrow. ³⁰ ἐπαύριον, on the morrow, on the next day. ³¹ Βερνίκη, ης, ἡ, Bernice. ³² φαντασία, ας, ἡ, pomp, pageantry. ³³ ἀκροατήριον, ου, τό, auditorium, audience hall. ³⁴ χιλιάρχος, ου, ὁ, military tribune, captain. ³⁵ ἐξοχή, ἡς, ἡ, prominence, eminence.

Φῆστος,¹ Ἀγρίππα² βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ συμπαρόντες³ ἡμῖν
 ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον περὶ οὗ πᾶν τὸ πλῆθος⁴ τῶν Ἰουδαίων
 ἐνέτυχόν⁵ μοι ἔν τε Ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε,⁶ ἐπιβοῶντες⁷ μὴ δεῖν
 ζῆν αὐτὸν μηκέτι.⁸ Ἐγὼ δὲ καταλαβόμενος⁹ μηδὲν ἄξιον¹⁰ θανάτου 25
 αὐτὸν πεπραχέναι,¹¹ καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου¹² τὸν
 Σεβαστόν,¹³ ἔκρινα πέμπειν αὐτόν. Περὶ οὗ ἀσφαλές¹⁴ τι γράψαι τῷ 26
 κυρίῳ οὐκ ἔχω. Διὸ προήγαγον¹⁵ αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν, καὶ μάλιστα¹⁶ ἐπὶ
 σοῦ, βασιλεῦ Ἀγρίππα,² ὅπως τῆς ἀνακρίσεως¹⁷ γενομένης σχῶ τι
 γράψαι. Ἄλογον¹⁸ γάρ μοι δοκεῖ, πέμποντα δέσμιον,¹⁹ μὴ καὶ τὰς 27
 κατ' αὐτοῦ αἰτίας²⁰ σημαίνει.²¹

Ἀγρίππας² δὲ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Ἐπιτρέπεται²² σοι ὑπὲρ σεαυτοῦ²³ 26
 λέγειν. Τότε ὁ Παῦλος ἀπελογεῖτο,²⁴ ἐκτείνας²⁵ τὴν χεῖρα,

Περὶ πάντων ὧν ἐγκαλοῦμαι²⁶ ὑπὸ Ἰουδαίων, βασιλεῦ Ἀγρίππα,² 2
 ἡγημαί²⁷ ἑμαυτὸν²⁸ μακάριον ἐπὶ σοῦ μέλλων ἀπολογεῖσθαι²⁴
 σήμερον:²⁹ μάλιστα¹⁶ γνώστην³⁰ ὄντα σὲ πάντων τῶν κατὰ Ἰουδαίους 3
 ἡθῶν³¹ τε καὶ ζητημάτων:³² διὸ δέομαί³³ σου, μακροθύμως³⁴ ἀκοῦσαί
 μου. Τὴν μὲν οὖν βίωσίν³⁵ μου τὴν ἐκ νεότητος,³⁶ τὴν ἀπ' ἀρχῆς 4
 γενομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν Ἱεροσολύμοις, ἴσασιν πάντες οἱ

¹ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ² Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ³ συμπάρεμι, be together, be present with. ⁴ πλῆθος, ους, τό, multitude. ⁵ ἐντυγχάνω, entreat, intercede. ⁶ ἐνθάδε, within, here. ⁷ ἐπιβοᾶω, cry out to or against. ⁸ μηκέτι, no longer. ⁹ καταλαμβάνω, overtake, apprehend. ¹⁰ ἄξιος, worthy, deserving. ¹¹ πράσσω, do, perform. ¹² ἐπικαλέω, call upon, invoke. ¹³ σεβαστός, revered, august. ¹⁴ ἀσφαλής, certain, definite. ¹⁵ προάγω, lead forth, go before. ¹⁶ μάλιστα, especially, most of all. ¹⁷ ἀνάκρισις, εως, ή, investigation, examination. ¹⁸ ἄλογος, without reason, absurd. ¹⁹ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ²⁰ αἰτία, ας, ή, cause, reason. ²¹ σημαίνω, indicate, signify. ²² ἐπιτρέπω, permit, allow. ²³ σεαυτοῦ, yourself, of you. ²⁴ ἀπολογεῖσθαι, defend one's self, give a defense. ²⁵ ἐκτείνω, stretch forth, stretch out. ²⁶ ἐγκαλέω, accuse, bring a charge. ²⁷ ἡγέομαι, lead, be chief. ²⁸ ἑμαυτοῦ, of myself. ²⁹ σήμερον, today, now. ³⁰ γνώστης, ου, ὁ, expert, one who knows. ³¹ ἥθος, ους, τό, custom, habit. ³² ζήτημα, τος, τό, inquiry, question. ³³ δέομαι, ask, request. ³⁴ μακροθύμως, patiently. ³⁵ βίωσις, εως, ή, manner of life. ³⁶ νεότης, ητος, ή, youth, youthfulness.

Ἰουδαῖοι, προγινώσκοντές¹ με ἄνωθεν,² ἐὰν θέλωσιν μαρτυρεῖν, ὅτι 5
 κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην³ αἵρεσιν⁴ τῆς ἡμετέρας⁵ θρησκείας⁶ ἔζησα
 Φαρισαῖος. Καὶ νῦν ἐπ' ἐλπίδι τῆς πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας 6
 γενομένης ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἔστηκα κρινόμενος, εἰς ἣν τὸ δωδεκάφυλον⁷ 7
 ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ⁸ νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον⁹ ἐλπίζει¹⁰ καταντῆσαι:
 περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι,¹² βασιλεῦ Ἀγρίππα,¹³ ὑπὸ Ἰουδαίων. Τί 8
 ἄπιστον¹⁴ κρίνεται παρ' ὑμῖν, εἰ ὁ θεὸς νεκροὺς ἐγείρει; Ἐγὼ μὲν οὖν 9
 ἔδοξα ἑμαυτῷ¹⁵ πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου¹⁶ δεῖν πολλὰ
 ἐναντία¹⁷ πράξαι:¹⁸ ὃ καὶ ἐποίησα ἐν Ἱεροσολύμοις, καὶ πολλοὺς τῶν 10
 ἁγίων ἐγὼ φυλακαῖς¹⁹ κατέκλεισα,²⁰ τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων
 ἐξουσίαν λαβὼν, ἀναιρουμένων²¹ τε αὐτῶν κατήνεγκα²² ψῆφον.²³ Καὶ 11
 κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολλάκις²⁴ τιμωρῶν²⁵ αὐτούς,
 ἠνάγκαζον²⁶ βλασφημεῖν:²⁷ περισσῶς²⁸ τε ἐμμαινόμενος²⁹ αὐτοῖς,
 ἐδίωκον³⁰ ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. Ἐν οἷς καὶ πορευόμενος εἰς τὴν 12
 Δαμασκὸν³¹ μετ' ἐξουσίας καὶ ἐπιτροπῆς³² τῆς παρὰ τῶν ἀρχιερέων, 13
 ἡμέρας μέσης, κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον, βασιλεῦ, οὐρανόθεν³³ ὑπὲρ τὴν
 λαμπρότητα³⁴ τοῦ ἡλίου,³⁵ περιλάμψαν³⁶ με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ
 πορευομένους. Πάντων δὲ καταπεσόντων³⁷ ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, 14
 ἤκουσα φωνὴν λαλοῦσαν πρὸς με καὶ λέγουσαν τῇ Ἑβραϊδι³⁸

¹ προγινώσκω, know beforehand. ² ἄνωθεν, from above, again. ³ ἀκριβῶς, carefully, accurately. ⁴ αἵρεσις, εὐσ, ἡ, choice, faction. ⁵ ἡμέτερος, our, our own. ⁶ θρησκεία, ας, ἡ, religion, worship. ⁷ δωδεκάφυλον, ου, τό, twelve tribes. ⁸ ἐκτένεια, ας, ἡ, perseverance, earnestness. ⁹ λατρεύω, serve, worship. ¹⁰ ἐλπίζω, hope, hope for. ¹¹ καταντάω, come to, arrive. ¹² ἐγκαλέω, accuse, bring a charge. ¹³ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ¹⁴ ἄπιστος, unbelieving, faithless. ¹⁵ ἑμαυτοῦ, of myself. ¹⁶ Ναζωραῖος, ου, ὁ, Nazarene, inhabitant of Nazareth. ¹⁷ ἐναντίος, opposite, hostile. ¹⁸ πράσσω, do, perform. ¹⁹ φυλακή, ἡς, ἡ, guard, prison. ²⁰ κατακλείω, shut up, lock up. ²¹ ἀναιρέω, take up, kill. ²² καταφέρω, bring down, against. ²³ ψῆφος, ου, ἡ, small smooth stone, voting pebble. ²⁴ πολλάκις, often, many times. ²⁵ τιμωρέω, punish. ²⁶ ἀναγκάζω, force, compel. ²⁷ βλασφημέω, revile, blaspheme. ²⁸ περισσῶς, abundantly, exceedingly. ²⁹ ἐμμαινόμενος, be enraged, am madly enraged with. ³⁰ διώκω, pursue, persecute. ³¹ Δαμασκός, οὔ, ἡ, Damascus. ³² ἐπιτροπή, ἡς, ἡ, permission, commission. ³³ οὐρανόθεν, from heaven. ³⁴ λαμπρότης, ητος, ἡ, shining, brilliance. ³⁵ ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ³⁶ περιλάμπω, shine around. ³⁷ καταπίπτω, fall, fall down. ³⁸ Ἑβραῖς, ἴδος, ἡ, Hebrew language, Aramaic.

διαλέκτω,¹ Σαούλ, Σαούλ, τί με διώκεις; ² Σκληρόν³ σοι πρὸς κέντρα⁴
 λακτίζειν.⁵ Ἐγὼ δὲ εἶπον, Τίς εἶ, κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς ¹⁵
 ὃν σὺ διώκεις.² Ἀλλὰ ἀνάστηθι, καὶ στήθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου: εἰς ¹⁶
 τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαι⁶ σε ὑπηρέτην⁷ καὶ μάρτυρα⁸
 ὧν τε εἶδες ὧν τε ὀφθήσομαί σοι, ἐξαιρούμενός⁹ σε ἐκ τοῦ λαοῦ καὶ ¹⁷
 τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς ἐγὼ σε ἀποστέλλω, ἀνοίξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, ¹⁸
 τοῦ ὑποστρέψαι¹⁰ ἀπὸ σκότους¹¹ εἰς φῶς καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σατανᾶ
 ἐπὶ τὸν θεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν¹³ ἁμαρτιῶν, καὶ κλῆρον¹⁴ ἐν
 τοῖς ἡγιασμένοις¹⁵ πίστει τῇ εἰς ἐμέ. Ὅθεν,¹⁶ βασιλεῦ Ἀγρίππα,¹⁷ οὐκ ¹⁹
 ἐγενόμην ἀπειθῆς¹⁸ τῇ οὐρανίῳ¹⁹ ὀπτασίᾳ,²⁰ ἀλλὰ τοῖς ἐν Δαμασκῷ²¹ ²⁰
 πρῶτον καὶ Ἱεροσολύμοις, εἰς πᾶσάν τε τὴν χώραν²² τῆς Ἰουδαίας,²³
 καὶ τοῖς ἔθνεσιν, ἀπαγγέλλων²⁴ μετανοεῖν,²⁵ καὶ ἐπιστρέφειν²⁶ ἐπὶ τὸν
 θεόν, ἄξια²⁷ τῆς μετανοίας²⁸ ἔργα πράσσοντας.²⁹ Ἐνεκα³⁰ τούτων οἱ ²¹
 Ἰουδαῖοί με συλλαβόμενοι³¹ ἐν τῷ ἱερῷ ἐπειρώντο³² διαχειρίσασθαι.³³ ²²
 Ἐπικουρίας³⁴ οὖν τυχῶν³⁵ τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ, ἄχρι³⁶ τῆς ἡμέρας
 ταύτης ἔστηκα μαρτυρόμενος³⁷ μικρῷ³⁸ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς³⁹
 λέγων ὧν τε οἱ προφήται ἐλάλησαν μελλόντων γίνεσθαι καὶ
 Μωϋσῆς, εἰ παθητός⁴⁰ ὁ χριστός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως⁴¹ νεκρῶν ²³

¹ διάλεκτος, ου, ή, speech, language. ² διώκω, pursue, persecute. ³ σκληρός, hard, rough. ⁴ κέντρον, ου, τό, sharp point, sting. ⁵ λακτίζω, kick. ⁶ προχειρίζομαι, determine, appoint. ⁷ ὑπηρέτης, ου, ό, servant, assistant. ⁸ μάρτυς, υρος, ό, witness. ⁹ ἐξαιρέω, take out, deliver. ¹⁰ ὑποστρέφω, return, turn back. ¹¹ σκότος, ους, τό, darkness. ¹² Σατανᾶς, ᾱ, ό, Satan, adversary. ¹³ ἄφεσις, εως, ή, release, forgiveness. ¹⁴ κλῆρος, ου, ό, lot, portion. ¹⁵ ἁγιάζω, make holy, consecrate. ¹⁶ ὅθεν, from where, from which. ¹⁷ Ἀγρίππας, α, ό, Agrippa. ¹⁸ ἀπειθής, disobedient, unbelieving. ¹⁹ οὐράνιος, heavenly, in heaven. ²⁰ ὀπτασία, ας, ή, vision, supernatural appearance. ²¹ Δαμασκός, οῦ, ή, Damascus. ²² χώρα, ας, ή, land, region. ²³ Ἰουδαία, ας, ή, Judea. ²⁴ ἀπαγγέλλω, announce, report. ²⁵ μετανοέω, repent, change my mind. ²⁶ ἐπιστρέφω, turn to, return. ²⁷ ἄξιος, worthy, deserving. ²⁸ μετάνοια, ας, ή, repentance, change of mind. ²⁹ πράσσω, do, perform. ³⁰ ἕνεκεν, for the sake of, on account of. ³¹ συλλαμβάνω, take, conceive. ³² πειράω, try, attempt. ³³ διαχειρίζομαι, lay violent hands on, put to death. ³⁴ ἐπικουρία, ας, ή, help, aid. ³⁵ τυγχάνω, obtain, happen. ³⁶ ἄχρι, as far as, up to (gen). ³⁷ μαρτύρομαι, affirm, testify. ³⁸ μικρός, small, little. ³⁹ ἐκτός, aside from, besides. ⁴⁰ παθητός, subject to suffering. ⁴¹ ἀνάστασις, εως, ή, resurrection, rising again.

φῶς μέλλει καταγγέλλειν¹ τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσιν.

Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου,² ὁ Φῆστος³ μεγάλη τῇ φωνῇ ἔφη, 24

Μαίνῃ,⁴ Παῦλε· τὰ πολλά σε γράμματα⁵ εἰς μανίαν⁶ περιτρέπει.⁷ Ὁ 25

δέ, Οὐ μαίνομαι,⁴ φησὶν, κράτιστε⁸ Φῆστε,³ ἀλλὰ ἀληθείας καὶ

σωφροσύνης⁹ ῥήματα ἀποφθέγγομαι.¹⁰ Ἐπίσταται¹¹ γὰρ περὶ τούτων 26

ὁ βασιλεὺς, πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενος¹² λαλῶ· λανθάνειν¹³ γὰρ

αὐτόν τι τούτων οὐ πείθομαι οὐδέν· οὐ γὰρ ἐν γωνίᾳ¹⁴ πεπραγμένον¹⁵

τούτο. Πιστεύεις, βασιλεῦ Ἀγρίππα,¹⁶ τοῖς προφήταις; Οἶδα ὅτι 27

πιστεύεις. Ὁ δὲ Ἀγρίππας¹⁶ πρὸς τὸν Παῦλον ἔφη, Ἐν ὀλίγῳ¹⁷ με 28

πείθεις Χριστιανὸν¹⁸ γενέσθαι. Ὁ δὲ Παῦλος εἶπεν, Εὐξαίμην¹⁹ ἂν τῷ 29

θεῷ, καὶ ἐν ὀλίγῳ¹⁷ καὶ ἐν πολλῷ οὐ μόνον σε, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς

ἀκούοντάς μου σήμερον,²⁰ γενέσθαι τοιούτους ὅποῖος²¹ κἀγώ εἰμι,

παρεκτὸς²² τῶν δεσμῶν²³ τούτων.

Καὶ ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ, ἀνέστη ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν,²⁴ ἥ τε 30

Βερνίκη,²⁵ καὶ οἱ συγκαθήμενοι²⁶ αὐτοῖς· καὶ ἀναχωρήσαντες²⁷ 31

ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες ὅτι Οὐδὲν θανάτου ἄξιον²⁸ ἢ

δεσμῶν²³ πράσσει¹⁵ ὁ ἄνθρωπος οὗτος. Ἀγρίππας¹⁶ δὲ τῷ Φῆστῳ³ ἔφη, 32

Ἀπολελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ ἐπεκέκλητο²⁹

¹ καταγγέλλω, proclaim, declare openly. ² ἀπολογέομαι, defend one's self, give a defense. ³ Φῆστος, ου, ὁ, Festus. ⁴ μαίνομαι, rage, be furious. ⁵ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ⁶ μανία, ας, ἡ, madness, frenzy. ⁷ περιτρέπω, turn about, drive insane. ⁸ κράτιστος, most noble, most excellent. ⁹ σωφροσύνη, ης, ἡ, self control, moderation. ¹⁰ ἀποφθέγγομαι, declare, utter. ¹¹ ἐπίσταμαι, understand, know. ¹² παρρησιάζομαι, speak freely or boldly, speak freely. ¹³ λανθάνω, escape notice, am hidden. ¹⁴ γωνία, ας, ἡ, angle, corner. ¹⁵ πράσσω, do, perform. ¹⁶ Ἀγρίππας, α, ὁ, Agrippa. ¹⁷ ὀλίγος, little, few. ¹⁸ Χριστιανός, οὔ, ὁ, Christian. ¹⁹ εὔχομαι, pray, wish. ²⁰ σήμερον, today, now. ²¹ ὅποῖος, what sort of, what kind of. ²² παρεκτός, except for, apart from. ²³ δεσμός, οὔ, ὁ, chain, bond. ²⁴ ἡγεμὼν, ὄνος, ὁ, governor, leader. ²⁵ Βερνίκη, ης, ἡ, Bernice. ²⁶ συγκαθήμεαι, sit with. ²⁷ ἀναχωρέω, depart, withdraw. ²⁸ ἄξιος, worthy, deserving. ²⁹ ἐπικαλέω, call upon, invoke.

Καίσαρα.¹

Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀποπλεῖν² ἡμᾶς εἰς τὴν Ἰταλίαν,³ παρεδίδουν τόν τε **27**

Παῦλον καὶ τινας ἐτέρους δεσμώτας⁴ ἑκατοντάρχη,⁵ ὀνόματι Ἰουλίῳ,

σπείρης⁷ Σεβαστῆς.⁸ Ἐπιβάντες⁹ δὲ πλοίῳ Ἀδραμυττηνῶ,¹⁰ **2**

μέλλοντες πλεῖν¹¹ τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν¹² τόπους, ἀνήχθημεν,¹³ ὄντος

σὺν ἡμῖν Ἀριστάρχου¹⁴ Μακεδόνης¹⁵ Θεσσαλονικέως.¹⁶ Τῇ τε ἐτέρᾳ **3**

κατήχθημεν¹⁷ εἰς Σιδῶνα·¹⁸ φιланθρώπως¹⁹ τε ὁ Ἰούλιος⁶ τῷ Παύλῳ

χρησάμενος²⁰ ἐπέτρεψεν²¹ πρὸς τοὺς φίλους²² πορευθέντα ἐπιμελείας

τυχεῖν.²⁴ Κάκειθεν²⁵ ἀναχθέντες¹³ ὑπεπλεύσαμεν²⁶ τὴν Κύπρον,²⁷ διὰ **4**

τὸ τοὺς ἀνέμους²⁸ εἶναι ἐναντίους.²⁹ Τό τε πέλαγος³⁰ τὸ κατὰ τὴν **5**

Κιλικίαν³¹ καὶ Παμφυλίαν³² διαπλεύσαντες,³³ κατήλθομεν³⁴ εἰς

Μύρα³⁵ τῆς Λυκίας.³⁶ Κάκει³⁷ εὐρὼν ὁ ἑκατόνταρχος⁵ πλοῖον **6**

Ἀλεξανδρίνον³⁸ πλέον¹¹ εἰς τὴν Ἰταλίαν,³ ἐνεβίβασεν³⁹ ἡμᾶς εἰς αὐτό. **7**

Ἐν ἱκαναῖς⁴⁰ δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦντες,⁴¹ καὶ μόλις⁴² γενόμενοι

κατὰ τὴν Κνίδον,⁴³ μὴ προσεῶντος⁴⁴ ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου,²⁸

ὑπεπλεύσαμεν²⁶ τὴν Κρήτην⁴⁵ κατὰ Σαλμώνην·⁴⁶ μόλις⁴² τε **8**

παραλεγόμενοι⁴⁷ αὐτὴν ἤλθομεν εἰς τόπον τινὰ καλούμενον Καλοὺς

¹ Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ² ἀποπλεῖω, sail away. ³ Ἰταλία, ας, ἡ, Italy. ⁴ δεσμώτης, ου, ὁ, prisoner, captive. ⁵ ἑκατοντάρχης, centurion. ⁶ Ἰούλιος, ου, ὁ, Julius. ⁷ σπείρα, ης, ἡ, cohort. ⁸ σεβαστός, revered, august. ⁹ ἐπιβαίνω, go aboard, set foot. ¹⁰ Ἀδραμυττηνός, of Adramyttium. ¹¹ πλέω, sail. ¹² Ἀσία, ας, ἡ, Asia. ¹³ ἀνάγω, lead up, restore. ¹⁴ Ἀριστάρχος, ου, ὁ, Aristarchus. ¹⁵ Μακεδών, ὄνος, ὁ, Macedonian. ¹⁶ Θεσσαλονικεύς, ἑως, ὁ, Thessalonian. ¹⁷ κατάγω, bring down, lead down. ¹⁸ Σιδῶν, ὄνος, ἡ, Sidon. ¹⁹ φιланθρώπως, benevolently, kindly. ²⁰ χρᾶσμαι, use, make use of. ²¹ ἐπιτρέπω, permit, allow. ²² φίλος, ου, ὁ, loving, friend. ²³ ἐπιμέλεια, ας, ἡ, care, attention. ²⁴ τυγχάνω, obtain, happen. ²⁵ κάκειθεν, and thence, and from there. ²⁶ ὑποπλέω, sail under the shelter of, sail under. ²⁷ Κύπρος, ου, ἡ, Cyprus. ²⁸ ἄνεμος, ου, ὁ, wind. ²⁹ ἐναντίος, opposite, hostile. ³⁰ πέλαγος, ους, τό, open sea, depths of the sea. ³¹ Κιλικία, ας, ἡ, Cilicia. ³² Παμφυλία, ας, ἡ, Pamphylia. ³³ διαπλέω, sail through, sail over. ³⁴ κατέρχομαι, come down, go down. ³⁵ Μύρα, ων, τό, Myra. ³⁶ Λυκία, ας, ἡ, Lycia. ³⁷ κάκει, and there. ³⁸ Ἀλεξανδρίνος, Alexandrian. ³⁹ ἐμβιβάζω, put aboard, embark. ⁴⁰ ἱκανός, sufficient, able. ⁴¹ βραδυπλοέω, sail slowly. ⁴² μόλις, with difficulty, hardly. ⁴³ Κνίδος, ου, ἡ, Cnidus. ⁴⁴ προσεάω, permit to go farther. ⁴⁵ Κρήτη, ης, ἡ, Crete. ⁴⁶ Σαλμώνη, ης, ἡ, Salmone. ⁴⁷ παραλέγομαι, coast or sail along, sail past.

Λιμένας,¹ ὧς ἐγγύς² ἦν πόλις Λασαία.³

Ἰκανοῦ⁴ δὲ χρόνου διαγενομένου,⁵ καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφαλοῦς⁶ τοῦ πλοός, 9
 διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν⁸ ἤδη παρεληλυθέναι,⁹ παρήνει¹⁰ ὁ Παῦλος 10
 λέγων αὐτοῖς, Ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως¹¹ καὶ πολλῆς ζημίας,¹²
 οὐ μόνον τοῦ φορτίου¹³ καὶ τοῦ πλοίου ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν,
 μέλλειν ἔσεσθαι τὸν πλοῦν.⁷ Ὁ δὲ ἑκατοντάρχης¹⁴ τῷ κυβερνήτῃ¹⁵ 11
 καὶ τῷ ναυκλήρῳ¹⁶ ἐπέειπετο μᾶλλον ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ Παύλου
 λεγομένοις. Ἀνευθέτου¹⁷ δὲ τοῦ λιμένος¹ ὑπάρχοντος πρὸς 12
 παραχειμασίαν,¹⁸ οἱ πλείους ἔθεντο βουλήν¹⁹ ἀναχθῆναι²⁰ κάκειθεν,²¹
 εἰ πως δύναιτο καταντήσαντες²² εἰς Φοίνικα²³ παραχειμάσαι,²⁴
 λιμένα¹ τῆς Κρήτης²⁵ βλέποντα κατὰ λίβα²⁶ καὶ κατὰ χώρον.²⁷ 13
 Ὑποπνεύσαντος²⁸ δὲ νότου,²⁹ δόξαντες τῆς προθέσεως³⁰
 κεκρατηκέναι,³¹ ἄραντες ἄσσον³² παρελέγοντο³³ τὴν Κρήτην.²⁵ Μετ' 14
 οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ' αὐτῆς ἄνεμος³⁴ τυφωνικός,³⁵ ὁ καλούμενος
 Εὐροκλύδων:³⁶ συναρπασθέντος³⁷ δὲ τοῦ πλοίου, καὶ μὴ δυναμένου 15
 ἀντοφθαλμεῖν³⁸ τῷ ἀνέμῳ,³⁴ ἐπιδόντες³⁹ ἐφερόμεθα. Νησίον⁴⁰ δέ τι 16
 ὑποδραμόντες⁴¹ καλούμενον Κλαύδην⁴² μόλις⁴³ ἰσχύσαμεν⁴⁴

¹ λιμήν, ἑνός, ὁ, harbor, haven. ² ἐγγύς, near. ³ Λασαία, ας, ἡ, Lasea. ⁴ ἱκανός, sufficient, able. ⁵ διαγίνομαι, go through, pass. ⁶ ἐπισφαλής, unsafe, dangerous. ⁷ πλόος, ὁ, voyage. ⁸ νηστεία, ας, ἡ, fasting, fast. ⁹ παρέρχομαι, pass by, go by. ¹⁰ παραινέω, recommend, urge. ¹¹ ὕβρις, εως, ἡ, damage, insult. ¹² ζημία, ας, ἡ, damage, loss. ¹³ φορτίον, ου, τό, burden, load. ¹⁴ ἑκατοντάρχης, centurion. ¹⁵ κυβερνήτης, ου, ὁ, shipmaster, pilot. ¹⁶ ναύκληρος, ου, ὁ, ship captain, master of a ship. ¹⁷ ἀνεύθετος, unsuitable, poor. ¹⁸ παραχειμασία, ας, ἡ, wintering. ¹⁹ βουλή, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ²⁰ ἀνάγω, lead up, restore. ²¹ κάκειθεν, and thence, and from there. ²² καταντάω, come to, arrive. ²³ φοῖνιξ, ὁ, palm tree, palm branch. ²⁴ παραχειμάζω, winter, pass the winter. ²⁵ Κρήτη, ἡς, ἡ, Crete. ²⁶ λίψ, ὁ, south-west, south-west wind. ²⁷ χώρος, ου, ὁ, northwest wind. ²⁸ ὑποπνέω, blow gently. ²⁹ νότος, ου, ὁ, south wind, south. ³⁰ πρόθεσις, εως, ἡ, setting forth, purpose. ³¹ κρατέω, grasp, lay hold of. ³² ἄσσον, nearer, close by. ³³ παραλέγομαι, coast or sail along, sail past. ³⁴ ἄνεμος, ου, ὁ, wind. ³⁵ τυφωνικός, like a whirlwind, violent. ³⁶ Εὐροκλύδων, ὁ, east-north-east wind. ³⁷ συναρπάζω, seize, drag away. ³⁸ ἀντοφθαλμέω, look directly at, face. ³⁹ ἐπιδίδωμι, give to, hand in. ⁴⁰ νησίον, ου, τό, small island, little island. ⁴¹ ὑποτρέχω, run under the shelter of. ⁴² Κλαύδη, ἡς, ἡ, Cauda, Claudia. ⁴³ μόλις, with difficulty, hardly. ⁴⁴ ἰσχύω, be strong, able.

περικρατεῖς¹ γενέσθαι τῆς σκάφης·² ἦν ἄραντες, βοηθείαις³ ἐχρώντο,⁴ 17
 ὑποζωννύντες⁵ τὸ πλοῖον· φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν Σύρτην⁶
 ἐκπέσωσιν,⁷ χαλάσαντες⁸ τὸ σκεῦος,⁹ οὕτως ἐφέροντο. Σφοδρῶς¹⁰ δὲ 18
 χειμαζομένων¹¹ ἡμῶν, τῇ ἐξῆς¹² ἐκβολὴν¹³ ἐποιοῦντο· καὶ τῇ τρίτῃ 19
 αὐτόχειρες¹⁴ τὴν σκευὴν¹⁵ τοῦ πλοίου ἐρρίψαμεν.¹⁶ Μήτε¹⁷ δὲ ἡλίου¹⁸ 20
 μήτε¹⁷ ἄστρον¹⁹ ἐπιφαινόντων²⁰ ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός²¹ τε
 οὐκ ὀλίγου²² ἐπικειμένου,²³ λοιπὸν περιηρεῖτο²⁴ πᾶσα ἐλπίς τοῦ
 σῶζεσθαι ἡμᾶς. Πολλῆς δὲ ἀσιτίας²⁵ ὑπαρχούσης, τότε σταθεὶς ὁ 21
 Παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν εἶπεν, Ὡς²⁶ ἄνδρες, πειθαρχήσαντάς
 μοι μὴ ἀνάγεσθαι²⁸ ἀπὸ τῆς Κρήτης,²⁹ κερδῆσαι³⁰ τε τὴν ὕβριν³¹
 ταύτην καὶ τὴν ζημίαν.³² Καὶ τὰ νῦν παραινῶ³³ ὑμᾶς εὐθυμεῖν·³⁴ 22
 ἀποβολή³⁵ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν, πλὴν³⁶ τοῦ πλοίου. 23
 Παρέστη³⁷ γάρ μοι ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἄγγελος τοῦ θεοῦ, οὗ εἰμι, ὧς καὶ
 λατρεύω,³⁸ λέγων, Μὴ φοβοῦ, Παῦλε· Καίσαρι³⁹ σε δεῖ παραστήναι·³⁷ 24
 καὶ ἰδοὺ, κεχάρισται⁴⁰ σοι ὁ θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας⁴¹ μετὰ σοῦ. 25
 Διὸ εὐθυμεῖτε³⁴ ἄνδρες· πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ ὅτι οὕτως ἔσται καθ' ὃν
 τρόπον⁴² λελάληται μοι. Εἰς νῆσον⁴³ δέ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν.⁷ 26

¹ περικρατής, having power, having full command of. ² σκάφη, ης, ἡ, dish, small boat. ³ βοήθεια, ας, ἡ, help, assistance. ⁴ χρᾶμαι, use, make use of. ⁵ ὑποζώννυμι, undergird, brace. ⁶ Σύρτις, εως, ἡ, Syrtis, quicksand. ⁷ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ⁸ χαλάω, slacken, let down. ⁹ σκεῦος, ους, τό, vessel, goods (plural). ¹⁰ σφοδρῶς, exceedingly, greatly. ¹¹ χειμάζομαι, toss in a storm, distress. ¹² ἐξῆς, next, next in order. ¹³ ἐκβολή, ης, ἡ, jettisoning, throwing out. ¹⁴ αὐτόχειρ, with one's own hand. ¹⁵ σκευή, ης, ἡ, equipment, tackle. ¹⁶ ῥίπτω, throw, cast. ¹⁷ μήτε, neither, nor. ¹⁸ ἥλιος, ου, ὁ, sun, sunlight. ¹⁹ ἄστρον, ου, τό, star. ²⁰ ἐπιφαίνω, appear, shine. ²¹ χειμῶν, ὦνος, ὁ, winter, storm. ²² ὀλίγος, little, few. ²³ ἐπικείμει, lie on, lie upon. ²⁴ περαιορέω, cast off, take away. ²⁵ ἀσιτία, ας, ἡ, lack of appetite, abstinence. ²⁶ ὦ, Oh! omega. ²⁷ πειθαρχέω, obey authority, obey one in authority. ²⁸ ἀνάγω, lead up, restore. ²⁹ Κρήτη, ης, ἡ, Crete. ³⁰ κερδαίνω, gain, win. ³¹ ὕβρις, εως, ἡ, damage, insult. ³² ζημία, ας, ἡ, damage, loss. ³³ παραινέω, recommend, urge. ³⁴ εὐθυμέω, be cheerful, am cheerful. ³⁵ ἀποβολή, ης, ἡ, rejection, loss. ³⁶ πλὴν, however, but. ³⁷ παρίστημι, be present, stand by. ³⁸ λατρεύω, serve, worship. ³⁹ Καίσαρ, ος, ὁ, Caesar. ⁴⁰ χαρίζομαι, give freely, forgive. ⁴¹ πλέω, sail. ⁴² τρόπος, ου, ὁ, manner, way. ⁴³ νῆσος, ου, ἡ, island.

Ὡς δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ¹ νύξ ἐγένετο, διαφορομένων² ἡμῶν ἐν τῷ 27
 Ἀδρία,³ κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς ὑπενόουν⁴ οἱ ναῦται⁵ προσάγειν⁶ τινὰ
 αὐτοῖς χώραν·⁷ καὶ βολίσαντες⁸ εὔρον ὀργυιάς⁹ εἴκοσι·¹⁰ βραχὺ¹¹ δὲ 28
 διαστήσαντες,¹² καὶ πάλιν βολίσαντες,⁸ εὔρον ὀργυιάς⁹ δεκαπέντε·¹³ 29
 φοβούμενοί τε μήπως¹⁴ εἰς τραχεῖς¹⁵ τόπους ἐκπέσωμεν,¹⁶ ἐκ πρύμνης
 ῥίψαντες¹⁸ ἀγκύρας¹⁹ τέσσαρας,²⁰ ἠϋχοντο²¹ ἡμέραν γενέσθαι. Τῶν δὲ 30
 ναυτῶν⁵ ζητούντων φυγεῖν²² ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ χαλασάντων²³ τὴν
 σκάφην²⁴ εἰς τὴν θάλασσαν, προφάσει²⁵ ὡς ἐκ πώρας²⁶ μελλόντων
 ἀγκύρας¹⁹ ἐκτείνειν,²⁷ εἶπεν ὁ Παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῃ²⁸ καὶ τοῖς 31
 στρατιώταις,²⁹ Ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι
 οὐ δύνασθε. Τότε οἱ στρατιῶται²⁹ ἀπέκοψαν³⁰ τὰ σχοινία³¹ τῆς 32
 σκάφης,²⁴ καὶ εἶσαν³² αὐτὴν ἐκπεσεῖν.¹⁶ Ἀχρι³³ δὲ οὗ ἤμελλεν ἡμέρα 33
 γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ Παῦλος ἅπαντας³⁴ μεταλαβεῖν³⁵ τροφῆς,³⁶
 λέγων, Τεσσαρεσκαιδεκάτῃ¹ σήμερον³⁷ ἡμέραν προσδοκῶντες³⁸
 ἄσιτοι³⁹ διατελεῖτε,⁴⁰ μηδὲν προσλαβόμενοι.⁴¹ Διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς 34
 προσλαβεῖν⁴¹ τροφῆς·³⁶ τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας⁴² σωτηρίας⁴³
 ὑπάρχει· οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θρίξ⁴⁴ ἐκ τῆς κεφαλῆς πεσεῖται. Εἰπὼν δὲ 35
 ταῦτα, καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαρίστησεν⁴⁵ τῷ θεῷ ἐνώπιον πάντων·

¹ τεσσαρεσκαιδέκατος, fourteenth. ² διαφέρω, differ, carry through. ³ Ἀδρίας, ου, ὁ, Adriatic Sea. ⁴ ὑπονοέω, suspect, conjecture. ⁵ ναύτης, ου, ὁ, sailor, seaman. ⁶ προσάγω, bring (forward), approach. ⁷ χώρα, ας, ἡ, land, region. ⁸ βολίζω, take soundings. ⁹ ὀργυιά, ᾱς, ἡ, fathom, about five or six feet. ¹⁰ εἴκοσι, twenty, 20. ¹¹ βραχύς, short, little. ¹² διίστημι, pass, part. ¹³ δεκαπέντε, fifteen, 15. ¹⁴ μήπως, lest in any way, lest perhaps. ¹⁵ τραχύς, rough, uneven. ¹⁶ ἐκπίπτω, fall away, fall out. ¹⁷ πρύμνα, ης, ἡ, stern (of a ship). ¹⁸ ῥίπτω, throw, cast. ¹⁹ ἀγκυρα, ας, ἡ, anchor. ²⁰ τέσσαρες, four, 4. ²¹ εὔχομαι, pray, wish. ²² φεύγω, flee, escape. ²³ χαλάω, slacken, let down. ²⁴ σκάφη, ης, ἡ, dish, small boat. ²⁵ πρόφασις, εως, ἡ, pretense, pretext. ²⁶ πώρα, ας, ἡ, prow of a ship. ²⁷ ἐκτείνω, stretch forth, stretch out. ²⁸ ἑκατοντάρχης, centurion. ²⁹ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ³⁰ ἀποκόπτω, cut off, smite. ³¹ σχοινίον, ου, τό, rope, cord. ³² ἐάω, permit, allow. ³³ ἄχρι, as far as, up to (gen). ³⁴ ἅπας, each, every. ³⁵ μεταλαμβάνω, partake of, share. ³⁶ τροφή, ῆς, ἡ, food, nourishment. ³⁷ σήμερον, today, now. ³⁸ προσδοκάω, wait for, look for. ³⁹ ἄσιτος, without eating, fasting. ⁴⁰ διατελέω, continue, remain. ⁴¹ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ⁴² ὑμέτερος, your. ⁴³ σωτηρία, ας, ἡ, salvation, deliverance. ⁴⁴ θρίξ, τριχός, ἡ, hair. ⁴⁵ εὐχαριστέω, give thanks, thank.

καὶ κλάσας¹ ἤρξατο ἐσθίειν. Εὐθυμοὶ² δὲ γενόμενοι πάντες καὶ αὐτοὶ 36
προσελάβοντο³ τροφῆς.⁴ Ἦμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαί,⁵ 37
διακόσται⁶ ἑβδομήκοντα⁷ ἕξ.⁸ Κορεσθέντες⁹ δὲ τῆς τροφῆς⁴ ἐκούφισον⁹ 38
τὸ πλοῖον, ἐκβαλλόμενοι τὸν σίτον¹⁰ εἰς τὴν θάλασσαν. Ὅτε δὲ 39
ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον:¹¹ κόλπον¹² δέ τινα
κατενόουν¹³ ἔχοντα αἰγιαλόν,¹⁴ εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο,¹⁵ εἰ δυνατόν,¹⁶
ἐξῶσαι¹⁷ τὸ πλοῖον. Καὶ τὰς ἀγκύρας¹⁸ περιελόντες¹⁹ εἶων²⁰ εἰς τὴν 40
θάλασσαν, ἅμα²¹ ἀνέντες²² τὰς ζευκτηρίας²³ τῶν πηδαλίων:²⁴ καὶ
ἐπάραντες²⁵ τὸν ἀρτέμονα²⁶ τῇ πνεούσῃ²⁷ κατεῖχον²⁸ εἰς τὸν αἰγιαλόν.¹⁴
Περιπεσόντες²⁹ δὲ εἰς τόπον διθάλασσον³⁰ ἐπώκειλαν³¹ τὴν ναῦν:³² 41
καὶ ἡ μὲν πρῶρα³³ ἐρείσασα³⁴ ἔμεινεν ἀσάλευτος,³⁵ ἡ δὲ πρύμνα³⁶
ἐλύετο³⁷ ὑπὸ τῆς βίας³⁸ τῶν κυμάτων.³⁹ Τῶν δὲ στρατιωτῶν⁴⁰ βουλῇ⁴¹ 42
ἐγένετο ἵνα τοὺς δεσμώτας⁴² ἀποκτείνωσιν, μή τις ἐκκολυμβήσας⁴³
διαφύγῃ.⁴⁴ Ὁ δὲ ἐκατόνταρχος,⁴⁵ βουλόμενος⁴⁶ διασῶσαι⁴⁷ τὸν 43
Παῦλον, ἐκώλυσεν⁴⁸ αὐτοὺς τοῦ βουλήματος,⁴⁹ ἐκέλευσέν⁵⁰ τε τοὺς
δυναμένους κολυμβᾶν⁵¹ ἀπορρίψαντας⁵² πρώτους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι:
καὶ τοὺς λοιπούς, οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν,⁵⁴ οὓς δὲ ἐπὶ τινων τῶν ἀπὸ 44

¹ κλάω, break. ² εὐθυμος, cheerful, encouraged. ³ προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ⁴ τροφή, ἤς, ἡ, food, nourishment. ⁵ διακόσται, two hundred, 200. ⁶ ἑβδομήκοντα, seventy, 70. ⁷ ἕξ, six. ⁸ κορεννυμι, satiate, fill. ⁹ κουφίζω, make light, lighten. ¹⁰ σίτος, ου, ὁ, wheat, grain. ¹¹ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ¹² κόλπος, ου, ὁ, bosom, breast. ¹³ κατανοέω, observe, understand. ¹⁴ αἰγιαλός, ου, ὁ, seashore, beach. ¹⁵ βουλεύω, deliberate, take counsel. ¹⁶ δυνατός, powerful, possible. ¹⁷ ἐξωθέω, drive out, run aground. ¹⁸ ἄγκυρα, ας, ἡ, anchor. ¹⁹ περιαιρέω, cast off, take away. ²⁰ ἐάω, permit, allow. ²¹ ἅμα, at the same time. ²² ἀνίημι, give up, loosen. ²³ ζευκτηρία, ας, ἡ, band, rope. ²⁴ πηδάλιον, ου, τό, rudder, rudder of a ship. ²⁵ ἐπαίρω, lift up, raise. ²⁶ ἀρτέμων, ωνος, ὁ, foresail, set on the bow. ²⁷ πνέω, blow. ²⁸ κατέχω, hold back, hold fast. ²⁹ περιπίπτω, fall in with, strike. ³⁰ διθάλασος, where two seas met, between two seas. ³¹ ἐποκέλλω, force forward, run aground. ³² ναῦς, ἡ, ship, vessel. ³³ πρῶρα, ας, ἡ, prow of a ship. ³⁴ ἐρείδω, stick fast, fix firmly. ³⁵ ἀσάλευτος, immovable, unshakable. ³⁶ πρύμνα, ης, ἡ, stern (of a ship). ³⁷ λύω, untie, loose. ³⁸ βία, ας, ἡ, strength, force. ³⁹ κύμα, τος, τό, wave. ⁴⁰ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ⁴¹ βουλῇ, ἡς, ἡ, counsel, purpose. ⁴² δεσμώτης, ου, ὁ, prisoner, captive. ⁴³ ἐκκολυμβάω, swim away, swim out. ⁴⁴ διαφεύγω, escape, escape by flight. ⁴⁵ ἐκατοντάρχης, centurion. ⁴⁶ βούλομαι, wish, will. ⁴⁷ διασώζω, save, bring safely to. ⁴⁸ κωλύω, forbid, hinder. ⁴⁹ βούλημα, τος, τό, purpose, will. ⁵⁰ κελεύω, order, command. ⁵¹ κολυμβάω, swim up and down, swim. ⁵² ἀπορρίπτω, throw away from, throw overboard. ⁵³ ἔξειμι, go away, leave. ⁵⁴ σανίς, ἰδος, ἡ, board, plank.

τοῦ πλοίου. Καὶ οὕτως¹ ἐγένετο πάντας διασωθῆναι² ἐπὶ τὴν γῆν.

Καὶ διασωθέντες,² τότε ἐπέγνωσαν³ ὅτι Μελίτη⁴ ἡ νῆσος⁵ καλεῖται. Οἱ **28**

δὲ βάρβαροι⁶ παρείχον⁷ οὐ τὴν τυχούσαν⁸ φιλανθρωπίαν⁹ ἡμῖν:

ἀνάψαντες¹⁰ γὰρ πυράν,¹¹ προσελάβοντο¹² πάντας ἡμᾶς, διὰ τὸν

ύετὸν¹³ τὸν ἐφεστῶτα,¹⁴ καὶ διὰ τὸ ψύχος.¹⁵ Συστρέψαντος¹⁶ δὲ τοῦ **3**

Παύλου φρυγάνων¹⁷ πλῆθος,¹⁸ καὶ ἐπιθέντος¹⁹ ἐπὶ τὴν πυράν,¹¹

ἔχιδνα²⁰ ἐκ τῆς θέρμης²¹ διεξελθοῦσα καθήψεν²² τῆς χειρὸς αὐτοῦ. Ὡς **4**

δὲ εἶδον οἱ βάρβαροι⁶ κρεμάμενον²³ τὸ θηρίον²⁴ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ,

ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους, Πάντως²⁵ φονεὺς²⁶ ἐστὶν ὁ ἄνθρωπος οὗτος,

ὃν διασωθέντα² ἐκ τῆς θαλάσσης ἡ Δίκη²⁷ ζῆν οὐκ εἶασεν.²⁸ Ὁ μὲν **5**

οὖν, ἀποτινάξας²⁹ τὸ θηρίον²⁴ εἰς τὸ πῦρ, ἔπαθεν³⁰ οὐδὲν κακόν. Οἱ δὲ **6**

προσεδόκων³¹ αὐτὸν μέλλειν πίμπρασθαι³² ἢ καταπίπτειν³³ ἄφνω³⁴

νεκρόν: ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκόντων,³¹ καὶ θεωρούντων μηδὲν

ἄτοπον³⁵ εἰς αὐτὸν γινόμενον, μεταβαλλόμενοι³⁶ ἔλεγον θεὸν αὐτὸν

εἶναι.

Ἐν δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκείνον ὑπῆρχεν χωρία³⁷ τῷ πρώτῳ τῆς **7**

νήσου,⁵ ὀνόματι Ποπλίῳ,³⁸ ὃς ἀναδεξάμενος³⁹ ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας

¹ οὕτως, thus, so. ² διασώζω, save, bring safely to. ³ ἐπιγινώσκω, recognise, come to know. ⁴ Μελίτη, ης, ἡ, Malta, Melita. ⁵ νῆσος, ου, ἡ, island. ⁶ βάρβαρος, barbarous, barbarian. ⁷ παρέχω, offer, afford. ⁸ τυχάνω, obtain, happen. ⁹ φιλανθρωπία, ας, ἡ, (loving) kindness, love for mankind. ¹⁰ ἀνάπτω, kindle, set on fire. ¹¹ πυρά, ἄς, ἡ, fire. ¹² προσλαμβάνω, take to myself, welcome. ¹³ ύετός, ου, ὁ, rain. ¹⁴ ἐφίστημι, stand over, come upon. ¹⁵ ψύχος, ους, τό, cold. ¹⁶ συστρέφω, gather up, bring together. ¹⁷ φρύγανον, ου, τό, bush, shrub. ¹⁸ πλῆθος, ους, τό, multitude. ¹⁹ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ²⁰ ἔχιδνα, ης, ἡ, viper, serpent. ²¹ θέρμη, ης, ἡ, heat. ²² καθάπτω, take hold of, seize. ²³ κρεμάννυμι, hang, hang up. ²⁴ θηρίον, ου, τό, wild beast, animal. ²⁵ πάντως, altogether, by all means. ²⁶ φονεὺς, ἑως, ὁ, murderer. ²⁷ δίκη, ης, ἡ, penalty, punishment. ²⁸ εἶάω, permit, allow. ²⁹ ἀποτινάσσω, shake off. ³⁰ πάσχω, suffer, am acted upon. ³¹ προσδοκάω, wait for, look for. ³² πίμπρημι, burn with fever, swell up. ³³ καταπίπτω, fall, fall down. ³⁴ ἄφνω, suddenly. ³⁵ ἄτοπος, out of place, unusual. ³⁶ μεταβάλλω, change, change my mind. ³⁷ χωρίον, ου, τό, place, field. ³⁸ Πόπλιος, ου, ὁ, Publius. ³⁹ ἀναδέχομαι, undertake, receive.

φιλοφρόνως¹ ἐξένισεν.² Ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ Ποπλίου³ 8
 πυρετοῖς⁴ καὶ δυσεντερίᾳ⁵ συνεχόμενον⁶ κατακεῖσθαι.⁷ πρὸς δὲ ὃν ὁ
 Παῦλος εἰσελθὼν, καὶ προσευξάμενος, ἐπιθεῖς⁸ τὰς χεῖρας αὐτῷ,
 ἰάσατο⁹ αὐτόν. Τούτου οὖν γενομένου, καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες 9
 ἀσθενείας¹⁰ ἐν τῇ νήσῳ¹¹ προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο.¹² οἱ καὶ 10
 πολλαῖς τιμαῖς¹³ ἐτίμησαν¹⁴ ἡμᾶς, καὶ ἀναγομένοις¹⁵ ἐπέθεντο⁸ τὰ
 πρὸς τὴν χρείαν.¹⁶

Μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας¹⁷ ἤχθημεν ἐν πλοίῳ παρακεχειμακότι¹⁸ ἐν τῇ νήσῳ, 11
 Ἀλεξανδρίνῳ,¹⁹ παρασήμῳ²⁰ Διοσκούροις.²¹ Καὶ καταχθέντες²² εἰς 12
 Συρακούσας²³ ἐπεμείναμεν²⁴ ἡμέρας τρεῖς· ὅθεν²⁵ περιελθόντες²⁶ 13
 κατηντήσαμεν²⁷ εἰς Ῥήγιον,²⁸ καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγενομένου²⁹
 νότου,³⁰ δευτεραῖοι³¹ ἤλθομεν εἰς Ποτιόλους·³² οὗ³³ εὐρόντες 14
 ἀδελφούς, παρεκλήθημεν ἐπ' αὐτοῖς ἐπιμεῖναι²⁴ ἡμέρας ἐπτά· καὶ
 οὕτως εἰς τὴν Ῥώμην³⁴ ἤλθομεν. Κακεῖθεν³⁵ οἱ ἀδελφοὶ ἀκούσαντες 15
 τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξήλθον εἰς ἀπάντησιν³⁶ ἡμῖν ἄχρι Ἀππίου³⁷ Φόρου³⁸
 καὶ Τριῶν Ταβερνῶν·³⁹ οὓς ἰδὼν ὁ Παῦλος, εὐχαριστήσας⁴⁰ τῷ θεῷ,
 ἔλαβεν θάρσος.⁴¹

¹ φιλοφρόνως, courteously, hospitably. ² ξενίζω, entertain (a stranger), startle. ³ Πόπλιος, ου, ὁ, Publius. ⁴ πυρετός, οὔ, ὁ, fever. ⁵ δυσεντερία, ας, ἡ, dysentery. ⁶ συνέχω, hold fast, oppress. ⁷ κατακείμαι, lie down, lie sick. ⁸ ἐπιτίθημι, lay upon, put. ⁹ ἰάομαι, heal. ¹⁰ ἀσθένεια, ας, ἡ, weakness, sickness. ¹¹ νῆσος, ου, ἡ, island. ¹² θεραπεύω, heal, care for. ¹³ τιμή, ἥς, ἡ, honor, price. ¹⁴ τιμάω, honor, value at a price. ¹⁵ ἀνάγω, lead up, restore. ¹⁶ χρεία, ας, ἡ, need, necessity. ¹⁷ μῆν, ὁ, month, certainly. ¹⁸ παραχειμαζώ, winter, pass the winter. ¹⁹ Ἀλεξανδρίνος, Alexandrian. ²⁰ παράσημος, peculiar, marked (with a figurehead). ²¹ Διόσκουροι, ων, ὁ, Dioscuri, Castor and Pollux. ²² κατάγω, bring down, lead down. ²³ Συράκουσαι, ὡν, ἡ, Syracuse. ²⁴ ἐπιμένω, continue, remain. ²⁵ ὅθεν, from where, from which. ²⁶ περιέρχομαι, go about, go around. ²⁷ καταντάω, come to, arrive. ²⁸ Ῥήγιον, ου, τό, Rhegium. ²⁹ ἐπιγίνομαι, come to pass, arise. ³⁰ νότος, ου, ὁ, south wind, south. ³¹ δευτεραῖος, on the second day, on the next day. ³² Ποτίολοι, ων, ὁ, Puteoli. ³³ οὗ, where, when. ³⁴ Ῥώμη, ἥς, ἡ, Rome, strength. ³⁵ κακεῖθεν, and thence, and from there. ³⁶ ἀπάντησις, εως, ἡ, meeting, act of meeting. ³⁷ Ἀππίος, ου, ὁ, Appius. ³⁸ Φόρον, ου, τό, market, forum. ³⁹ ταβέρναι, ὡν, ἡ, taverns. ⁴⁰ εὐχαριστέω, give thanks, thank. ⁴¹ θάρσος, ους, τό, courage.

Ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς Ῥώμην,¹ ὁ ἐκατόνταρχος² παρέδωκεν τοὺς 16
δεσμίους³ τῷ στρατοπεδάρχῃ·⁴ τῷ δὲ Παύλῳ ἐπετράπη⁵ μένειν καθ'
ἐαυτόν, σὺν τῷ φυλάσσοντι⁶ αὐτὸν στρατιώτῃ.⁷

Ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς συγκαλέσασθαι⁸ τὸν Παῦλον τοὺς ὄντας 17
τῶν Ἰουδαίων πρώτους· συνελθόντων⁹ δὲ αὐτῶν, ἔλεγεν πρὸς αὐτούς,
Ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον¹⁰ ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσιν
τοῖς πατρώοις,¹² δέσμιος³ ἐξ Ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας
τῶν Ῥωμαίων·¹³ οἵτινες ἀνακρίναντές¹⁴ με ἐβούλοντο¹⁵ ἀπολύσαι, διὰ 18
τὸ μηδεμίαν αἰτίαν¹⁶ θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. Ἀντιλεγόντων¹⁷ δὲ 19
τῶν Ἰουδαίων, ἠναγκάσθην¹⁸ ἐπικαλέσασθαι¹⁹ Καίσαρα,²⁰ οὐχ ὥς τοῦ
ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορήσαι.²¹ Διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν¹⁶ 20
παρεκάλεσα ὑμᾶς ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι·²² ἔνεκεν²³ γὰρ τῆς ἐλπίδος
τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν²⁴ ταύτην περικείμεαι.²⁵ Οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν 21
εἶπον, Ἡμεῖς οὔτε γράμματα²⁶ περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας,
οὔτε παραγενόμενός²⁸ τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν²⁹ ἢ ἐλάλησέν τι
περὶ σοῦ πονηρόν. Ἀξιούμεν³⁰ δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς·³¹ περὶ 22
μὲν γὰρ τῆς αἵρέσεως³² ταύτης γνωστόν³³ ἐστὶν ἡμῖν ὅτι πανταχοῦ³⁴
ἀντιλέγεται.¹⁷

¹ ῥώμη, ης, ἡ, Rome, strength. ² ἐκατοντάρχης, centurion. ³ δέσμιος, ου, ὁ, prisoner, one bound. ⁴ στρατοπεδάρχης, ου, ὁ, military commander. ⁵ ἐπιτρέπω, permit, allow. ⁶ φυλάσσω, guard, keep. ⁷ στρατιώτης, ου, ὁ, soldier. ⁸ συγκαλέω, call together. ⁹ συνέρχομαι, come together, come or go with. ¹⁰ ἐναντίος, opposite, hostile. ¹¹ ἔθος, ους, τό, custom. ¹² πατρώος, paternal, received from one's father. ¹³ Ῥωμαῖος, ου, ὁ, Roman, Roman citizen. ¹⁴ ἀνακρίνω, examine, inquire into. ¹⁵ βούλομαι, wish, will. ¹⁶ αἰτία, ας, ἡ, cause, reason. ¹⁷ ἀντιλέγω, speak against, oppose. ¹⁸ ἀναγκάζω, force, compel. ¹⁹ ἐπικαλέω, call upon, invoke. ²⁰ Καῖσαρ, ος, ὁ, Caesar. ²¹ κατηγορέω, accuse, charge. ²² προσλαλέω, speak to, speak with. ²³ ἔνεκεν, for the sake of, on account of. ²⁴ ἄλυσις, εως, ἡ, chain. ²⁵ περικείμεαι, be around, surround. ²⁶ γράμμα, τος, τό, letter, writings. ²⁷ Ἰουδαία, ας, ἡ, Judea. ²⁸ παραγίνομαι, come, arrive. ²⁹ ἀπαγγέλλω, announce, report. ³⁰ ἀξιόω, consider worthy. ³¹ φρονέω, think, judge. ³² αἵρεσις, εως, ἡ, choice, faction. ³³ γνωστός, known, acquaintance. ³⁴ πανταχοῦ, everywhere.

Ταξάμενοι¹ δὲ αὐτῷ ἡμέραν, ἦκον² πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενίαν³ πλείονες: 23
οἷς ἐξετίθετο⁴ διαμαρτυρόμενος⁵ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, πείθων τε
αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπὸ τε τοῦ νόμου Μωϋσέως καὶ τῶν
προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ⁶ ἕως ἑσπέρας.⁷ Καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς 24
λεγομένοις, οἱ δὲ ἠπίσταν.⁸ Ἀσύμφωνοι⁹ δὲ ὄντες πρὸς ἀλλήλους 25
ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ Παύλου ῥῆμα ἓν, ὅτι Καλῶς¹⁰ τὸ πνεῦμα
τὸ ἅγιον ἐλάλησεν διὰ Ἡσαΐου¹¹ τοῦ προφήτου πρὸς τοὺς πατέρας
ἡμῶν, λέγον, Πορεύθητι πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον καὶ εἰπόν, Ἀκοῇ¹² 26
ἀκούσετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε:¹³ καὶ βλέποντες βλέψετε, καὶ οὐ μὴ
ἴδῃτε. Ἐπαχύνθη¹⁴ γὰρ ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶν¹⁵ 27
βαρέως¹⁶ ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυσαν:¹⁷ μήποτε
ἴδωσιν τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς ὠσὶν¹⁵ ἀκούσωσιν, καὶ τῇ καρδίᾳ
συνώσιν,¹³ καὶ ἐπιστρέψωσιν,¹⁹ καὶ ἰάσομαι²⁰ αὐτούς. Γνωστὸν²¹ οὖν 28
ἔστω ὑμῖν ὅτι τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τὸ σωτήριον²² τοῦ θεοῦ, αὐτοὶ
καὶ ἀκούσονται. Καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος, ἀπῆλθον οἱ Ἰουδαῖοι, 29
πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑαυτοῖς συζήτησιν.²³

Ἐμεινεν δὲ ὁ Παῦλος διετίαν²⁴ ὄλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι,²⁵ καὶ ἀπεδέχετο 30
πάντας τοὺς εἰσπορευομένους²⁷ πρὸς αὐτόν, κηρύσσων τὴν 31
βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ,

¹ τάσσω, arrange, appoint. ² ἦκω, have come, am present. ³ ξενία, ας, ή, hospitality, lodging place. ⁴ ἐκτίθην, declare, explain. ⁵ διαμαρτύρομαι, testify solemnly. ⁶ πρωί, early in the morning, at dawn. ⁷ ἑσπέρα, ας, ή, evening. ⁸ ἀπιστέω, disbelieve, be faithless. ⁹ ἀσύμφωνος, discordant, in disagreement. ¹⁰ καλῶς, rightly, well. ¹¹ Ἡσαΐας, ου, ό, Isaiah. ¹² ἀκοή, ης, ή, hearing, report. ¹³ συνίημι, understand, consider. ¹⁴ παχύνω, fatten. ¹⁵ ὠς, ους, τό, ear. ¹⁶ βαρέως, with difficulty, heavily. ¹⁷ καμμύω, close (the eyes), close. ¹⁸ μήποτε, never, lest perchance. ¹⁹ ἐπιστρέφω, turn to, return. ²⁰ ἰάομαι, heal. ²¹ γνωστός, known, acquaintance. ²² σωτήριος, saving, bringing salvation. ²³ συζήτησις, εως, ή, mutual questioning, disputation. ²⁴ διετία, ας, ή, space of two years, two years. ²⁵ μίσθωμα, τος, τό, what is rented, rented house. ²⁶ ἀποδέχομαι, receive gladly, welcome. ²⁷ εἰσπορεύομαι, enter, journey into.

μετὰ πάσης παρρησίας,¹ ἀκωλύτως.²

¹παρρησία, ας, ή, boldness, confidence. ²ἀκωλύτως, without hindrance, freely.